

Sametingets plenum

Møtebok 6/05

Tid: 06.12. – 08.12.2005

Sted: Karasjok

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
052/05	Konstituering
053/05	Sametingsrådets beretning om virksomhet iht. forretningsorden § 20
054/05	Spørsmål til Sametingsrådet i.h.t. Sametingets forretningsorden § 11
055/05	Kunngjøring av nye saker i.h.t. Sametingets forretningsorden § 4
056/05	Oppnevning til Finnmarkseiendommens styre og kontrollkomiteen. Lokalisering av Finnmarkseiendommen, Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark.
057/05	Innspill til reindrifftsavtalen 2006/2007
058/05	Sametingets budsjett 2006
059/05	Reindriftens rettigheter i Mauken - Blåtind
060/05	Søknad om permisjon fra vervet som sametingsrepresentant - Berit Oskal Eira
061/05	Valg av medlem og varamedlem til Samisk parlamentarisk råd
062/05	Valg av Sametingets tilskuddsstyre 2005 - 2009
063/05	Valg av klageorgan for tilsettingsrådet
064/05	AP representant Wiebke Synnøve Slåtsveen føres tilbake til Plan- og finanskomiteen slik valgkomiteen hadde foreslått

Møtesekvenser

Tid	Sak	Side
Tirsdag 06.12.05 kl. 09.00 – 09.15	052/05	4
09.15 – 16.00	053/05	7
16.00 – 16.40	054/05	19
16.40 – 18.40	055/05	27
Onsdag 07.12.05 kl. 09.05 – 11.05	056/05	35
11.35 – 14.15	057/05	44
14.15 – 19.20	058/05	66
19.20 – 20.20	064/05	213
Torsdag 08.12.05 09.05 – 09.50	059/05	200
09.50 – 09.55	060/05	204
09.55 – 10.00	061/05	206
10.00 – 10.05	062/05	208
10.05 – 10.10	063/05	211
10.10 – 10.15	056/05 valg	35

Originalspråk: Norsk

Sak 52/05 Konstituering

Saken påbegynt tirsdag 06. desember 2005 kl. 09.00

Representanter

Følgende representanter var til stede ved konstitueringen:

1. Ingen vara for Magnbild Mathisen <i>06.12.05, utbytningsordning benyttes</i>	23. Tor Mikalsen
2. Gunn-Britt Retter	24. Hilde Nyvoll Vangen
3. Knut Store	25. Ingen vara for Randi A. Skum <i>06.12.05, utbytningsordning benyttes</i>
4. Solfrid Pettersen (vara for Marianne Balto Henriksen)	26. Bjarne Store-Jakobsen
5. Janoš Trosten	27. Martin Urheim (vara for Lene Hansen)
6. Per-Ivar Henriksen	28. Arvid Skjellhaug (vara for Ann-Mari Thomassen)
7. Egil Olli	29. Henrik Eriksen (vara for Berit Oskal Eira)
8. Terje Tretnes	30. Henry Edvard Høgmo (vara for Susanne Amalie Andersen)
9. Synnøve Solbakken-Härkönen	31. Kjersti Myrnes Balto
10. Marie Therese Nordsletta Gaup	32. Vibeke Larsen
11. Aili Keskitalo	33. Roger Pedersen
12. Per Andersen Bæhr	34. Eivind Langås (vara for Tone Finnesen)
13. Isak Mathis O. Hætta	35. Anders Urheim
14. Mikkel Nils Andersen Sara (vara for Klemet Erland Hætta tirsdag 06.12.05)	36. Miriam Paulsen
15. Josef Vedhugnes	37. Jarle Jonassen
16. Olaf Eliassen	38. Sten Erling Jønsson
17. Wiebke Synnøve Slåtsveen	39. Kirsten Appfjell
18. Per Edvind Varsi	40. Rita-Alise Porsanger
19. Jon Harald Skum	41. Jørn Are Gaski
20. Toril Bakken	42. Johan Mikkel Sara
21. Inger Jørstad	43. Kirsti Guvsám
22. Willy Ørnebakk	

Sign: _____ / _____

Innvilgende permisjoner

For hele plenumsmøtet

Representant nr. 4 Marianne Balto Henriksen

Representant nr. 28 Ann-Mari Thomassen

Representant nr. 29 Berit O. Eira

Representant nr. 30 Susanne Amalie Andersen

Representant nr. 34 Tone Finnesen

Representant nr. 27 Lene Hansen

Permisjoner for deler av plenumsmøtet

Representant nr. 1 Magnhild Mathisen tirsdag 06.12.05 hele dagen.

Representant nr. 14 Klemet Erland Hætta tirsdag 06.12.05 hele dagen.

Representant nr. 25 Randi A. Skum tirsdag 06.12.05 hele dagen.

Representant nr. 40 Rita-Alise Porsanger onsdag 07.12.05 hele dagen.

Representant nr. 31 Kjersti Myrnes Balto ved sak 58/05 onsdag 07.12.05

Representant nr. 6 Per-Ivar Henriksen fra sak 58/05 den 07.12.05 og 08.12.05 hele dagen.

Vararepresentanter

Solfrid Pettersen møtte for representant nr. 4 Marianne Balto Henriksen.

Martin Urheim møtte for representant nr. 27 Lene Hansen.

Arvid Skjellhaug møtte for representant nr. 28 Ann-Mari Thomassen.

Henrik Eriksen møtte for representant nr. 29 Berit Oskal Eira.

Henry Edvard Høgmo møtte for representant nr. 30 Susanne Amalie Andersen.

Eivind Langsås møtte for representant nr. 34 Tone Finnesen.

Mikkel Nils Andersen Sara møtte for representant nr. 14 Klemet Erland Hætta tirsdag 06.12.05

Tor Dalseng møtte for representant nr. 40 Rita-Alice Porsanger onsdag 07.12.2005

Åge Nordkild møtte for representant nr. 31 Kjersti Myrnes Balto ved sak 58/05 onsdag 07.12.05

I Dokumenter

Møteinnkalling av 10.11.2005 med forslag til sakliste.

II Forslag og merknader

Møtelederskapets innstilling overfor Sametinget

- Innkalling av 10.11.2005 med innstilling til sakliste godkjennes.
- Forslag om tilleggssak fra Ap's sametings gruppe ved Egil Olli, om at Wiebke Synnøve Slåtsveen føres tilbake til Plan-og finanskomiteen.

Sign: _____/_____

III Votering

Av 43 representanter var 41 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Møtelederskapets innkalling av 10.11.05 og sakliste ble enstemmig vedtatt.
- Forslag om tilleggssak 64/04 Ap's representant tilbake til Plan-og finanskomiteen, ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Josef Vedhugnes, møteleder	
2	Egil Olli, forslag til ny sak	

VI Sametingets vedtak

Innkalling av 10.11.2005 med innstilling til sakliste ble godkjent, med tilleggssak 064/05 fra Ap's sametings gruppe ved Egil Olli, om at Wiebke Synnøve Slåtsveen føres tilbake til Plan-og finanskomiteen slik valgkomiteen hadde foreslått, ble lagt til sakskartet som siste sak onsdag 07. desember 2005.

Behandlingen av saken ble avsluttet 06.12.05 kl. 09.15

Sign: _____/_____

Originalspråk: norsk

Sak 53/05

Sametingsrådets beretning om virksomheten

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-

05/3985

Saken påbegynt tirsdag 06. desember 2005 kl. 09.15

I Dokumentliste

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1			Møter og representasjoner 20.10.05 – 21.11.05
2	20.10.05	Sven-Roald Nystø	Sametingsrådets status for samiske saker oktober 2005

II Forslag og merknader

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget

Beretningen omfatter Sametingsrådets aktiviteter i perioden 20.10.05 til 21.11.05

1 Om virksomheten

Sametingsrådet har i denne perioden avholdt 1 møte og behandlet 9 saker. Det vises til møtebok R 10/05.

Sametingsrådet vil i denne beretningen omtale flere saker rådet har arbeidet med i perioden.

Som det framgår av vedlegg har rådet i tillegg deltatt på flere møter og representasjoner.

Sign: _____/_____

Møtesekretærer: Anne Toril Balto/ Inga Hætta Skarvik

Side 7 av 215

2 Saksområder

2.1 Opplæring

2.1.1 Læreplanarbeid

Sametinget har etter Opplæringslovens § 6.4 myndighet til å fastsette læreplaner i samisk språk. Sametinget har utarbeidet forslag til samisk læringsplakat, samt læreplaner i samisk som førstespråk og samisk som andrespråk for det 13-årige skoleløpet. Den samiske læringsplakaten skal definere grunnleggende prinsipper og krav som skal prege og forplikte alle samiske skoler og opplæringssteder. Sametinget sendte utkast til samisk læringsplakat og læreplaner for samisk språk til høring den 18.11.05 med høringsfrist 16.01.06.

I følge Opplæringslovens § 6.4 er det Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) som skal fastsette læreplaner i andre fag utenom samisk språk. Sametinget har utarbeidet forslag til høringsutkast til samiske læreplaner i naturfag, norsk, duodji, musikk, mat og helse, samfunnsfag og kristendoms-, religions- og livssynskunnskap (KRL). Disse er oversendt Utdanningsdirektoratet. UFD har delegert til Utdanningsdirektoratet arbeidet med å sende disse læreplanene til høring. Direktoratet har sendt disse læreplanene til høring 23.11.05 med høringsfrist 16.01.05.

Læreplaner for enkelte fellesfag og felles programfag i videregående opplæring har vært til høring. Utdanningsdirektoratet og fylkesmennene utarbeider høringsrapporter og anbefalinger til eventuelle endringer. Sametinget utarbeider høringsrapport angående samisk innhold i læreplanene og anbefalinger til eventuelle endringer i forhold til dette. Det vil bli arrangert et arbeidsseminar for dette arbeidet 28.-30.11.05, der Sametinget deltar. Samisk innhold i nevnte læreplaner behandles politisk i desember 2005 eller i januar 2006.

2.1.2 Samisk skolekonferanse

Det ble arrangert samisk skolekonferanse i Oslo 01.-02.11., hvor tema var "Samisk skole i et urfolksperspektiv". Konferansen ble arrangert i samarbeid med Fylkesmannen i Finnmark, Samisk høgskole og Sametinget. Det var god deltakelse, og konferansen fikk positiv omtale i media.

2.2 Oppvekst

2.2.1 Sametingets ungdomskonferanse "Gulahallatgo?"

Sametingets 5. ungdomskonferanse ble avholdt på Saltstraumen utenfor Bodø 21.-23.10.05. Tema for konferansen var samisk språk, samisk språkforvaltning og samisk språkutvikling. Rundt 45 samiske ungdommer fra hele Norge i alderen 14 til 30 år var representert på konferansen.

Konferansen ga sin tilslutning til tre uttalelser. En av uttalelsene omhandler krav om samisk som valgfritt sidemål for alle elever i Norge. De er sendt ut som pressemelding, samt til sametingsrepresentantene og Utdanningsdepartementet. Den andre uttalelsen er en anmodning til Sametinget om å arbeide for endring i Opplæringsloven kapittel 6, § 6-2 *Samisk opplæring*

Sign: _____/_____

i grunnskolen. Forslaget går ut på å fjerne minimumskravet for at samiske barn i grunnskolen skal sikres opplæring i og på samisk i hele landet. Den tredje uttalelsen dreier seg om tiltak for å redusere hindringer samisk ungdom møter når de ønsker høyere utdanning innenfor samisk språk, særlig lule- og sørsamisk. De to siste uttalelsene er sendt sametingsrepresentantene.

2.3 Kultur

2.3.1 Samiske museer

2.3.1.1 Museumsreformen

Sametinget og arbeidsgruppa for konsolidering i Nordvestsamisk museumsiida har arbeidet for en etablering av Nordvestsamisk museumssiida pr 01.01.06. De nåværende eiere av Porsanger museum, Kokelv sjøsamiske museum og De samiske samlinger (SVD) har behandlet konsolideringsdokumentene i sine respektive beslutningsorgan. Kautokeino kommunestyre vil behandle dokumentene i desember. De vedtak som hittil er gjort viser at det er uenighet om styresammensettingen. SVD har vedtatt en styresammensetting i tråd med Sametingrådets vedtak i sak 056/05, dvs. et styre bestående av 5 medlemmer. De øvrige har vedtatt at styresammensettingen endres til 7 medlemmer. Tidspunkt for etablering av den nye enheten vil avhenge av hvor raskt uenighetene rundt styresammensettingen kan løses. En etablering pr 01.01.06 er imidlertid ikke lenger realistisk.

01.11.05 hadde Sametinget et administrativt møte med museene i Tana og Varanger museumssiida. Representanter for eierne av disse museene deltok også på møtet. Hovedtema på møtet var organisering av den videre konsolideringsprosessen. Sametinget har tidligere bevilget midler til museene for å arbeide med konsolideringen, og det er ansatt en prosjektkoordinator. På møtet ble det vedtatt at det også opprettes en styrings- og en arbeidsgruppe for konsolideringen. Styringsgruppen er nødvendig for å forankre konsolideringen hos nåværende museumseiere. Denne vil bestå av en representant fra hver av eierne og en fra Sametingets administrasjon. Arbeidsgruppen består av museumslederne på hvert av museene, og skal sammen med prosjektkoordinator sørge for at konsolideringsdokumentene utarbeides i tråd med intensjonen. Det mest realistiske er at den nye enheten er klar ved første halvdel av 2006.

På bakgrunn av Sametingsrådets museumsmedling (2004) og museumsreformen er det igangsatt etablering av et samisk museumsnettverk. Nettverkssamarbeidet skal være mellom museer som har samisk natur og kultur som en del av sin virksomhet. Sametinget ønsker å tillegge Árran lulesamisk museum rollen som nettverkskoordinator. Sametinget har sendt en skriftlig henvendelse til Árran vedrørende dette. I brev av 25.10.05 til Sametinget er Árran positive til å påta seg en slik rolle. De ønsker imidlertid en nærmere avklaring av innhold og ansvar, samt økte ressurser, for å påta seg oppgaven.

2.3.1.2 Samisk museumsforum

05.-06.10.05 var det møte i samisk museumsforum. Forumet fungerer som et møtested mellom Sametinget og de samiske museene. Hovedtema var museumsreformen og

Sign: _____/_____

nettverksetablering. ABM-utvikling (Statens senter for arkiv, bibliotek og museum) deltok på møtet, og informerte om både museumsreformen og nettverksetablering.

2.3.1.3 Delutredning for Sør-Troms / Nordre Nordland

Vedtak av Sametingsrådets museumsmelding konkluderer med at det er nødvendig med en delutredning for Troms og Nordre Nordland før museumsreformen kan gjennomføres i dette området. Tids- og kostnadsrammen gjør at den geografisk vil konsentrere seg om Sør-Troms / Nordre Nordland. Utredningsarbeidet er nå igangsatt. Sametinget har utarbeidet et mandat for arbeidet, og Thomas Andersen er engasjert for å skrive utredningen på oppdrag fra Sametinget. Det arbeides nå med å oppnevne en referansegruppe for utredningsarbeidet. Kjersti Schanche ved Varanger Samiske Museum har takket ja til å være Sametingets representant. Troms fylkeskommune er representert ved Marianne Nielsen. Nordland fylkeskommunes representant er ikke klar ennå. Utredningen vil være ferdigstilt før jul.

2.3.2 Tilbakeføring av samiske gjenstander

Sametinget er med i et samarbeidsprosjekt med Åtjte svensk fjell- og samemuseum i Sverige og Siida-museet i Finland om tilbakeføring av samisk gjenstandsmateriale i museer. Prosjektet har fått navnet *Recalling Ancestral Voices – Repatriation of Sámi Cultural Heritage*, og går ut på å kartlegge samisk gjenstandsmateriale i museer i Norden og resten av Europa og å legge dette inn i en database. Det ble sendt en Interreg søknad vedrørende dette i juni i år. Norsk kulturråd har i september bevilget kr. 160.000,- til prosjektet. Prosjektet vil igangsettes når finansieringen er i orden.

2.3.3 Kulturhus

16.11.05 var det møte mellom Sametingsrådet, Snåsa kommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Saemien Sijte vedrørende utbyggingen av Saemien Sijte. Bakgrunnen for møtet var at Saemien Sijte har utarbeidet en ny utbyggingsplan for utbyggingen, der kostnadsrammen for prosjektet har økt fra 40 til 54 millioner. Sametinget har ikke blitt orientert om utvidelsen av prosjektet før søknad om investeringsmidler var sendt til Kultur- og kirkedepartementet (KKD). Saemien Sijte inviterte derfor Sametingsrådet til møte, der det nye prosjektet ble presentert. I hovedsak er det kulturfaglige styrket i den nye planen, som rommer planer om språksenter, auditorium og studiebibliotek. På møtet informerte Sametingsrådet om at vi ikke vil underskrive partnerskapsavtalen, dette da samarbeidsavtalen for det sørsamiske området som ble undertegnet i 2005 endrer forutsetningene for partnerskapsavtalen.

2.5 Regionalutvikling

Sametinget har observatørstatus i Landsdelsutvalget (LU), og deltok på et møte i utvalget i Sulitjelma 02.-03.11.05. Av saker som ble tatt opp til behandling var innstillingen fra Havressurslovutvalget (NOU 2005:10 *Forslag til ny lov om forvaltning av villlevende marine ressurser*). I sin høringsuttalelse uttalte LU bl.a. at urfolksrettighetene i utredningen er for dårlig belyst og at det krever en bedre vurdering enn det som er gjort fra utvalgets side. LU foreslår i sin uttalelse at det opprettes et eget utvalg for å se på dette. LU' s uttalelse er derfor i tråd med Sametingets syn på det fremlagte lovforslaget.

Sign: _____/_____

2.6 Grenseoverskridende arbeid

2.6.1 Arktisk råd

Sametinget har deltatt på et møte hos Utenriksdepartementet (UD) i Oslo den 18.10.05 angående forberedelse av det norske formannskapet i Arktisk råd høsten 2006 - 2008. Møtet ble holdt på administrativt nivå. I tillegg deltok Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Justisdepartementet, Samferdselsdepartementet, Arctic Monitoring and Assessment Programme, CICERO/Senter for klimaforskning, Statens forurensningstilsyn, Norsk polarinstitutt, Direktoratet for naturforvaltning og Riksantikvaren. På møtet påpekte Sametinget at urfolksdimensjonen bør være et satsningsområde i perioden Norge har formannskapet i Arktisk råd. Primært som et eget selvstendig hovedsatsningsområde, eller subsidiært ved at urfolksdimensjonen er gjennomgående synlig på alle satsningsområder. Sametinget ytret seg videre positivt til en helhetlig forvaltningsplan for Arktis, så fremt urfolksdimensjonen innarbeides på en forsvarlig måte. En helhetlig forvaltningsplan for Arktis må derfor inneholde klare regler for samarbeid og deltakelse fra urfolkenes side. Dette for å ivareta urfolksdimensjonen gjennom strategier og tiltak for operativ forvaltning av hav- og landområdene i nord.

2.6.2 Barentsrådet

Sametingsrådet deltok på møte i Barentsrådet i Harstad 10.11.05. På møtet deltok også utenriksministrene fra Norge, Finland, Island og Russland, samt representanter fra Sveriges handels- og industridepartement, utenriksdepartementet i Danmark, EU-kommisjonen ved regionaldepartementet og Arbeidsgruppen for urfolk. Fungerende Sametingspresident, Randi Skum, deltok i utenriksministerens delegasjon. Hun holdt et innlegg der bl.a. urfolkenes deltakelse i Barentssamarbeidet ble berørt. På møtet ble formannskapet for Barentsrådet (Barents Euro Arctic Council) overført fra den norske utenriksministeren til den finske utenriksministeren. Samtidig overtok republikken Karelen formannskapet i Barents regionråd. Barentsrådet utarbeidet uttalelser om økonomisk utvikling i nord, miljøspørsmål, menneskelig og sosial utvikling i nordområdene, samt urfolksspørsmål. Klimapolitikk var også på dagsorden for utenriksministermøtet.

2.7 Helse og sosial

2.7.1 Sentralt koordinerende organ

Som en oppfølging av Sametingsrådets melding om helse- og sosialpolitikk, er det igangsatt et arbeid med å etablere et sentralt koordinerende organ mellom Sametinget, Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet. Det første arbeidsmøtet ble holdt i Oslo 15.11.05. Dette organet skal utarbeide forslag til hvilke, og hvordan, styringsverktøy som kan brukes for å sikre likeverdig helse- og sosialtjenester til det samiske folk, på lik linje med den øvrige befolkningen i Norge.

Det er også etablert et samarbeidsorgan mellom Sametinget og regionale helseforetak. Dette skal være med på å sikre de forpliktelser som spesialisthelsetjenesten har for å kvalitetssikre sin tjeneste til det samiske folk. Samarbeidsorganet skal understøtte og være et rådgivende organ for de regionale helseforetakene.

Sign: _____/_____

Sametingsrådets melding om helse- og sosialtjenester understreker at ansvaret for utvikling og kvalitetssikring av helse- og sosialtjenester til det samiske folk, i større grad må løftes fra den enkelte person og opp på et overordnet nivå. Etableringen av disse samarbeidsorganene er viktige tiltak i dette arbeidet.

2.7.2 Tilskudd til helse- og sosialprosjekt

Et virkemiddel for å fremme utviklingen av et likeverdig tilbud av helse- og sosialtjenester til det samiske folk er tilskudd som Sametinget fordeler til helse- og sosialprosjekt. Søknadsfristen for tildeling av midler i 2006 var 21.11.05. Sametingsrådet har vektlagt følgende satsningsområder ved behandling av søknadene for 2006:

- Utrednings- og prosjektarbeid med sikte på tilpasning av helse- og sosialtjenester til samisk virkelighet
- Metodeutvikling og tilretteleggelse av tiltak for ulike behov innenfor den ordinære helse- og sosialtjeneste i samiske områder
- Opplæring av helse- og sosialpersonell i samisk språk og kulturforståelse.
- Utgivelse av pasientrettet helse- og sosialfaglig litteratur på samisk.
- Prosjekt som har som formål å utvikle forslag til gode redskaper for å kunne måle og sikre kvalitet på helse og sosialtilbud til den samiske befolkning

Det tilstrebes en geografisk og helse- og sosialfaglig spredning ved tildelingen av prosjektmidler.

2.7.3 Barneverntjeneste

Sametingsrådet har i brev av 05.11.05 til Barne- og familiedepartementet gitt en høringsuttalelse til forskrift om kommunenes oppgaver etter Lov om barnevernstjeneste. Det har vært viktig å understreke at samiske barn har krav på en likeverdig og kulturelt tilpasset barnevernstjeneste. Det er blant annet spesielt pekt på at barnevernets virksomhet i forhold til samiske barn må ha basis i den samiske samfunnsradisjon, kulturuttrykk og sosiale forordninger. Det ble også understreket at samiske barn som er bosatt i kommuner som ikke er innenfor det samiske forvaltningsområdet, er i en særstilling. Disse områdene blir ikke definert som samiske områder av det offentlige hjelpeapparat, og tilbudet til samiske barn tar som regel ikke hensyn til barnas språklige og kulturelle tilhørighet.

2.7.4 Tannhelsetjenesten

Sametingsrådet har i brev av 08.11.05 til Helse- og omsorgsdepartementet gitt en høringsuttalelse vedrørende NOU 2005:11 som omhandler det offentlig engasjement på tannhelsefeltet. Sametingsrådet etterlyser en redegjørelse for hvilke tiltak som foreslås for å sikre samiske tjenestemottakers rettigheter til å bli møtt med samisk språk og kulturforståelse. Videre etterspør Sametingsrådet hvilke tiltak som foreslås for å øke tilgjengeligheten til kompetanse i samisk språk og kultur og flerkulturell forståelse for de ansatte i tannhelsetjenesten. Under dette punktet understrekes det at rekruttering av samisk ungdom til tannhelsefaglig utdanning vil være et viktig tiltak. Sametingsrådet har bedt om en redegjørelse fra departementet om hvordan man vil jobbe med dette.

Sign: _____/_____

2.8 Miljø- og kulturminnevern

2.8.1 Delegering av myndighet til Sametinget etter Kulturminneloven

Den administrative arbeidsgruppa som skal utrede den framtidige organiseringa av den samiske kulturminneforvaltningen har nå avholdt tre arbeidsmøter. I gruppa deltar Sametinget med to representanter, mens Miljøverndepartementet (MD), Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) og Riksantikvaren (RA) deltar med en representant hver. På de to første møtene har i hovedsak grunnlagsmaterialet blitt gjennomgått. Det vil si folkerettslige forpliktelser, konsultasjonsprosedyrer, gjeldende regelverk, overordna samepolitikk, samarbeidsavtaler med fylkeskommunene, Stortingsmelding nr 16 (2004-2005) om kulturminnepolitikken, samt evaluering av den nåværende forvaltningsordningen fra NIBR 2003 og uttalelser til denne. På gruppas tredje møte ble ulike alternativer til forvaltningsmodeller drøftet. Her legger Sametingets vedtak i plenum i sak 008/04 viktige føringer for arbeidet. Gruppa vil ferdigstille sitt arbeid og levere sin rapport med anbefaling til ny forvaltningsordning i løpet av første kvartal 2006.

2.8.2 Samarbeid mellom Sametinget og Finnmark fylkeskommune (FFK) – GIS (geografiske informasjonssystem)

Sametinget og Finnmark fylkeskommune igangsatte tidligere i år et samarbeidsprosjekt i forhold til innføring av GIS. Samarbeidet mellom Sametinget og FFK har utgangspunkt i samarbeidsavtalen mellom partene. Det er opprettet et felles 2-årig prosjekt med følgende mål:

- Etablere et Geografisk informasjonssystem som brukes til saksbehandling og forvaltning av kulturminner og arealplaner.
- Samarbeide om innføring, kompetanseutvikling og om mulig å etablere felles geodatabase med felles prosjektleder.

GIS-koordinator/prosjektleder, Stein Tage Domaas har nå påbegynt sitt arbeid, og har kontor både i Vadsø og Varangerbotn.

2.9 Rettigheter

2.9.1 Arbeid med reindriftsloven

I brev av 06.10.05 har Sametinget tatt initiativ overfor Landbruks- og matdepartementet om at arbeidet med en ny og helhetlig reindriftslov gis prioritet og at det igangsettes konsultasjoner om dette. Det ble avholdt et møte om konsultasjonsopplegget for en ny reindriftslov 08.11.05 i Oslo. Det var enighet om at et første møte om lovens innhold holdes på politisk nivå for å avklare en ny lovs forhold til folkeretten og hovedvevalg ved lovarbeidet. Fra Sametingets side ble det forutsatt at Sametinget må gi sitt samtykke til lovforslaget før det oversendes Stortinget. Sametinget er positiv til at Norske reindriftsamers landsforbund deltar på de samme konsultasjonsmøter som Sametinget. Det er foreløpig ikke berammet et første møte på politisk nivå.

Sign: _____/_____

2.9.2 Finnmarksloven

Sametinget har hatt utkast til overgangsregler for Finnmarkseiendommen til gjennomlesing før endelig behandling i statsråd. Med noen mindre justeringer i kommentarene til overgangsbestemmelsen kunne Sametinget slutte seg til disse. Bestemmelsene legger til rette for en praktisk overgang fra Statsskog SF til Finnmarkseiendommen. Overgangsbestemmelsene ble vedtatt ved Kgl.res 25.11.05

Sametinget, Finnmark fylkeskommune, Justisdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet har igangsatt et felles informasjonsarbeid om Finnmarksloven. Arbeidet ledes av en styringsgruppe med direktør Heidi Salmi som leder. Det er engasjert en prosjektmedarbeider som har sitt arbeidssted hos Finnmark fylkeskommune i Vadsø. Prosjektleder vil også i perioder arbeide fra Karasjok. I tillegg er det etablert en prosjektarbeidsgruppe med ansatte i Sametinget og Finnmark fylkeskommune som bistår i arbeidet. Før jul skal det være på plass en egen internettside og i 2006 skal det bl.a. utgis et eget husstandsmagasin om Finnmarksloven.

2.9.3 Utredning av samer og andres rett til fiske i havet utenfor Finnmark

Det har vært skriftlig kontakt mellom Fiskeri- og kystdepartementet og Sametinget om fastsetting av mandat for utredning av samer og andres rett til fiske i havet utenfor Finnmark. Denne utredningen er en direkte oppfølging av vedtak i Stortinget i forbindelse med behandlingen av Finnmarksloven. Sametinget har gitt uttrykk for at det skal konsulteres om innholdet i et slikt mandat og har i brev av 11.11.05 skissert opplegg for slike konsultasjoner. Det er foreløpig ikke etablert enighet om konsultasjonsopplegget.

2.9.4 Nordisk samekonvensjon

Sametingene og regjeringene i de nordiske landene har i fellesskap nedsatt en ekspertgruppe som skulle utrede samiske rettigheter og komme med et forslag til nordisk samekonvensjon. Ekspertgruppens leder Carsten Smith, overleverte utredningen og konvensjonsforslaget i Helsinki 16.11.05. Forslaget er resultatet av et helhetlig arbeid og de enkelte forslag må ses i lys av hverandre og i forhold til de overordnede prinsipper. Et forhold som vesentlig styrker ekspertgruppens vurderinger og forslag er at ekspertgruppen er enstemmig. Ekspertgruppens arbeid representerer et juridisk nybrottsarbeid og legger vesentlige føringer på det videre arbeidet med samiske rettigheter generelt og med nordisk samekonvensjon spesielt.

Sametingsrådet vil prioritere det videre arbeid med samekonvensjonen høyt. Det er viktig å få en rask og forsvarlig prosess der sametingene er involvert på en god måte. Sametingsrådet forutsetter at resultatet skal godkjennes av sametingene før konvensjonen blir vedtatt. Samene har nå anledning til å få en konvensjon som gjelder samiske forhold spesielt og som tar arbeidet mot anerkjennelse av de rettigheter vi samer allerede har og har hatt i uminnelige tider, et skritt videre.

Sign: _____/_____

2.9.5 Verneplaner

Det har vært avholdt møte med Fylkesmannen i Finnmark om lauvskogvern. Tema som ble diskutert var reduksjon av antall områder og reduksjon av størrelsen på områder, mildere verneform og formålsbestemmelse.

I løpet av sommeren og høsten 2005 er det meldt oppstart av følgende verne- og forvaltningsplaner:

- verneplan for rik lauvskog i Troms
- verneplan for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsverneområde
- forvaltningsplan for Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark
- forvaltningsplaner for de større verneområdene på Saltfjellet og Junkerdal nasjonalpark
- forvaltningsplan for Øvre Pasvik nasjonalpark og landskapsvernområde
- forvaltningsplan for Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvernområde

Det er sendt brev til den nye miljøvernministeren der det bes om at det ikke igangsettes nye verneplaner og forvaltningsplaner før retningslinjer for vern i samiske områder er på plass. Sametinget ba også om dette i møte med Miljøverndepartementet 26.08.05.

Fylkesmannen i Troms har bedt om konsultasjoner med Sametinget for forvaltningsplan for Reisa nasjonalpark. Et utkast til denne forvaltningsplanen forelå allerede i 1996, men møtte store innvendinger fra berørte reinbeitedistrikt. Siden forvaltningsplanarbeidet har pågått over så lang tid, ser Sametinget det som hensiktsmessig å gjennomføre konsultasjoner med Fylkesmannen om forvaltningsplanen. I forkant av konsultasjonen ses det som naturlig at Sametinget er kjent med de berørte reinbeitedistriktenes syn.

3 Kunngjøring av nye saker – oppfølging

3.1 Rådets oppfølging av nye saker kunngjort på plenumsmøtet sak 51/05

Forslag 1: Sammenbinding av skytefeltene Mauken og Blåtind i Indre-Troms

Legges fram for plenum som sak 59/05

Forslag 2: Finnmarkseiendommen – utnevning av utvalg

Sametingsrådet har fremmet en egen sak (056/05) om oppnevning av styremedlemmer og medlem av kontrollkomiteen til Finnmarkseiendommen, lokalisering av Finnmarkseiendommen, Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark.

Sametingsrådet ser det som viktig at oppfølgingen og forvaltningen av Finnmarksloven skjer ut fra lovens bestemmelser og forarbeider. Det politiske grunnlaget for praktiseringen av Finnmarksloven ligger først og fremst i prosessen som ledet fram til loven. Dette betyr ikke at rådet ikke ser at det i flere sammenhenger er nødvendig å benytte skjønn ved oppfølging og forvaltning av loven. Dette bør imidlertid gjøres i konkrete saker, og for Finnmarkseiendommens vedkommende, av styret som oppnevnes av Sametinget og Finnmark

Sign: _____/_____

fylkesting. Sametingsrådet ser det likevel som naturlig at det etableres en god kontakt med jevnlig dialogmøter mellom Sametinget, Finnmark fylkeskommune og Finnmarkseiendommen. Finnmark fylkesting har på egen hånd utarbeidet et dokument de kaller for et "policy-dokument". Sametingsrådet ser uansett at det ikke nå er mulig å utarbeide noen form for politiske dokument med styringssignaler fra Sametinget. Sametinget skal også utarbeide retningslinjer for endret bruk av utmark (jf. Finnmarksloven § 4). Sametingsrådet legger vekt på at dette skal skje gjennom en inkluderende og demokratisk prosess.

For øvrig vises det til at gruppelederen for den største opposisjonsgruppa Egil Olli har blitt løpende orientert om arbeidet med oppfølgingen av loven.

Forslag 3: Laks- og ørretkonsesjoner, Musken i Tysfjord – oppfyllelse av vilkår

Sametingsrådet anmodes om å arbeide mot sentrale myndigheter og departementet for at konsesjonærene for de to lakse- og ørretkonsesjonene i Musken, Tysfjord, forpliktes til å oppfylle konsesjonsvilkårene. Dette i tråd med intensjonene og forskriftene for tildelingen av disse vederlagsfrie konsesjonene, slik at man oppfyller de samfunnsnyttige formål som ble fastsatt ved tildelingen.

I konsesjonsvilkårene for de to tildelte laksekonsesjonene til Musken ble det stilt en del vilkår som ikke har vært vanlige i forbindelse med konsesjonstildeling av lakse- og ørretkonsesjoner i Norge. Dette ble gjort ettersom formålet med tildelingen av lakse- og ørretkonsesjoner til Musken var at denne etableringen skulle bidra til å styrke det lulesamiske samfunnet i Musken.

Tildelingen av konsesjoner tilligger Fiskeridirektoratet. Når det gjelder de to laksekonsesjonene som skulle utlyses i Musken, ble dette foretatt av Fiskeridirektoratets regionkontor i Nordland. Dette i h.h.t. søkerkriterier som fremkom i forskriften for tildeling av konsesjoner for matfiskoppdrett av laks og ørret i sjøvann i Musken.

I St.meld. nr. 19 (2004-2005) *Marin næringsutvikling* står det at "*Erfaringene fra Musken-tildelingene er ikke utelukkende positive*" (s.130). På bakgrunn av dette rettet derfor Sametinget i brev av 16.06.05 spørsmål til Fiskeri- og kystdepartementet om saken. Det ble stilt spørsmål om hvorfor denne formuleringen ble brukt og om det var grunn til å tro at konsesjonsvilkårene for tildeling av to konsesjoner for matfisk av laks og ørret i Musken, ikke var blitt oppfylt.

I brev av 01.07.05 og 22.09.05 fra Fiskeri- og kystdepartementet benekter de at konsesjonsvilkårene ikke er oppfylt for de to konsesjonene i Musken. I brevet fra Fiskeri- og kystdepartementet står det bl.a. at; "*Så langt departementet har brakt i erfaring foreligger det pr i dag ikke brudd på noen av de fastsatte konsesjonsvilkårene eller forutsetningene for tildelingen*".

Sametingsrådet ser det som lite formålstjenlig å overprøve Fiskeri- og kystdepartementet i denne sak ut fra de opplysninger som i dag tilligger saken.

Sign: _____/_____

III Votering

Av 43 representanter var 41 til stede.

- Saken ble behandlet uten votering.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Aili Keskitalo, saksordfører	
2	Egil Olli	Johan Mikkel Sara
3	Jánoš Trosten	Willy Ørnebakk Egil Olli
	Jánoš Trosten	
4	Per Andersen Bæhr	Johan Mikkel Sara Jarle Jonassen
5	Olaf Eliassen	Aili Keskitalo Per Edvin Varsi
	Olaf Eliassen	
6	Toril Bakken	Olaf Eliassen Sten Erling Jønsson Aili Keskitalo
7	Kirsten Appfjell	Aili Keskitalo
8	Jarle Jonassen	Per Edvin Varsi
	Jarle Jonassen	
9	Henrik Eriksen	Johan Mikkel Sara
10	Martin Urheim	Egil Olli Aili Keskitalo Terje Tretnes
11	Per-Ivar Henriksen	Johan Mikkel Sara Jánoš Trosten Terje Tretnes
	Per-Ivar Henriksen	
12	Rita-Alise Porsanger	Terje Tretnes
	Rita-Alise Porsanger	
13	Per Edvin Varsi	Jarle Jonassen
	Per Edvin Varsi	
14	Kirsti Guvsám	
15	Willy Ørnebakk	Johan Mikkel Sara Terje Tretnes
	Willy Ørnebakk	
16	Kjersti Myrnes Balto	Egil Olli

Sign: _____ / _____

		Willy Ørnebakk
	Kjersti Myrnes Balto	
17	Anders Urheim	Johan Mikkel Sara
	Anders Urheim	
18	Gunn-Britt Retter	
19	Sten Erling Jønsson	Jarle Jonassen
	Sten Erling Jønsson	
20	Johan Mikkel Sara	Egil Olli
		Anders Urheim
	Johan Mikkel Sara	
21	Olaf Eliassen	Sten Erling Jønsson
	Olaf Eliassen	
22	Bjarne Store-Jakobsen	Jánoš Trosten
		Aili Keskitalo
		Olaf Eliassen
	Bjarne Store-Jakobsen	
23	Synnøve Solbakken- Härkönen	
24	Jarle Jonassen	
25	Jánoš Trosten	
26	Willy Ørnebakk	
27	Sten Erling Jønsson	
28	Terje Tretnes	
29	Bjarne Store-Jakobsen	
30	Per Edvin Varsi	
31	Egil Olli	
32	Aili Keskitalo, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

Beretningen ble tatt til orientering.

Behandlingen av saken ble avsluttet 06.12.05 kl. 16.00

Sign: _____/_____

Originalspråk: Norsk

Sak 54/05

Spørsmål til Sametingsrådet i henhold til Sametingets forretningsorden § 11

Arkiv

Arkivsaksnr.

05/3986

Saken påbegynt tirsdag 06.12.05 kl. 16.00

I Dokumentliste

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	28.11.05	Representant Willy Ørnebakk, APs sametingsgruppe	Om ny administrativ organisasjonsstruktur
2	28.11.05	Representant Vibeke Larsen, APs sametingsgruppe	Økonomistyring og kontroll
3	28.11.05	Representant Sten Jønsson, APs sametingsgruppe	Om økonomiske oversikter og statistikker

II Spørsmål og svar

Spørsmål 1, representant Willy Ørnebakk, APs sametingsgruppe

Arbeiderpartiets sametingsgruppe er kjent med at Sametingets administrasjon nå er omorganisert i 3 avdelinger, plenumstab og rådets- og direktørens stab. Informasjon om dette er gitt på Sametingets hjemmeside om den administrative organisasjonsstrukturen under "Nettstedskart --> Avdelinger og ansatte".

Vår gruppe viser også til den langvarige diskusjonen i det offentlige rom omkring Sametingets økonomistyring, og til Riksrevisjonens nylig avgitte anmerkninger. Det vises også til tidligere debatt og anmerkninger om et høyt antall administrative lederstillinger i organisasjonen.

Arbeiderpartiets sametingsgruppe er opptatt av at den administrative oppbyggingen er slik at organisasjonen kan yte den servicen som samfunnet etterspør, samtidig som vi sikrer en best mulig kvalitet på grunnlaget for våre beslutninger.

Særlig ut fra Riksrevisjonens anmerkninger den siste tiden, vil vi stille følgende spørsmål:

1. Mener sametingsrådet at den organisasjonsstrukturen som er valgt, er hensiktsmessig for løsning av oppgavene med å yte den service som samfunnet etterspør? Er

Sign: _____/_____

organisasjonsstrukturen tilfredsstillende med hensyn til å gi parlamentarikerne et best mulig grunnlag for politiske beslutninger.

2. Vi ber om en oversikt over antall topplederstillinger (direktører, avd.sjefer) før omorganiseringen og i den nye organisasjonsmodellen. Har reduksjonen i antall topplederstillinger medført større utredningskapasitet? Hvordan er ressursendringene disponert?

3. Vi ber om en bred redegjørelse om den innførte teamorganiseringen i Sametingets administrasjon. Hvordan er organisasjonen fordelt i team, saksområder, lokaliseringssteder? På hvilken måte påvirker omorganiseringene kvaliteten og kvantiteten på den totale tjenesteproduksjonen i Sametinget? Hvilke budsjettmessige konsekvenser har teamorganiseringen medført? Er det opprettet nye stillinger, f.eks. teamledere eller andre typer lederstillinger, eventuelt er det foretatt reduksjoner i antall stillingshjemler? Vi krever å få fremlagt sammenlignbare data over kostnadsutviklingen med hensyn til nåværende organisering i team i forhold til tidligere organisering.

4. Vi ber også om en oversikt over hvordan rådsmedlemmene er knyttet mot de ulike avdelinger, team, eller på annen måte mot den administrative organisasjonsmodellen. Dette ut fra å få vurdert om den politiske styringsstruktur mot det forvaltningsmessige apparatet med styringsfullmakter kan blir bedre.

Sametingsrådets svar

Arbeiderpartiets sametingsgruppe er opptatt av at den administrative oppbyggingen er slik at organisasjonen kan yte den servicen som samfunnet etterspør, samtidig som vi sikrer en best mulig kvalitet på grunnlaget for våre beslutninger.

Sametingsrådet er av akkurat samme oppfatning som Arbeiderpartiets sametingsgruppe. Den administrative oppbyggingen som er valgt, er valgt nettopp på bakgrunn av de samme kravene som Arbeiderpartiets sametingsgruppe stiller til god kvalitet og service, både til samfunnet og for politikerne. Administrasjonens arbeid er å være parlamentsforvaltning, politisk sekretariat og å utføre forvaltningsoppgaver på vegne av det politiske nivå. Til å utføre dette arbeidet har vi i dag rundt hundre ansatte som er organisert i tre avdelinger og to staber. Arbeidet er organisert i team for på en kvalitativ god og effektiv måte løse de store og komplekse oppgavene Sametinget har i dag. Å organisere arbeidet i team er et bevisst valg av arbeidsmetodikk. Teamstrukturen er en fleksibel ordning som kan endres etter behov, og er ikke begrenset av medarbeidernes tjenestested.

Innenfor sametingsrådets del av administrasjonen er antallet ledere redusert fra 17 til 10, 1 direktør, 3 avdelingsdirektører og 6 underdirektører. Plenumsstaben under instruksjon av plenumsleder, ledes av en stabsleder. Det er ingen andre lederstillinger i Sametingets administrasjon.

Den nye organiseringen ble innført 1. september 2005, og omorganiseringen er foretatt innenfor budsjettammen for 2005 og innenfor rammen av Sametingets vedtak i sak 23/00 Ansvar og administrasjon, utredning om fremtidig organisering av virksomheten til

Sign: _____/_____

Sametingets underliggende råd. Det er heller ikke lagt inn noen økning i budsjettet for 2006 som følge av den nye organiseringen.

Sametingets president er Sametingets virksomhetsleder, og har hovedansvaret i forhold til administrasjonen. Sametingsrådets medlemmer inkludert presidenten, har for øvrig i det daglige arbeidet den kontakten med administrasjonen som rådsmedlemmet til enhver tid finner nødvendig for å utføre sitt arbeide på en tilfredsstillende måte.

For øvrig viser sametingsrådet til det tidligere sametingsrådets orienteringer om disse sakene.

Vedlegg: Protokoll - forhandlinger om organisering av Sametingets administrasjon

Spørsmål 2, representant Vibeke Larsen, APs sametingsgruppe

Under Sametingets ekstraordinære plenumssamling 8. – 9. februar 2005 fremmet Sametingsrådet en redegjørelse om Sametingets økonomiforvaltning.

I Sametingsrådets beretning sies det blant annet følgende:

"Omtalen og utsagn om Sametingets økonomiforvaltning har levnet et inntrykk av at Sametinget er preget av økonomisk rot og uryddighet. Sametingsrådet vil meget sterkt tilbakevise påstander om at Sametingets virksomhet preges av manglende økonomistyring".

"For Sametinget er det svært viktig å ha troverdighet og legitimitet både i det samiske samfunn og i storsamfunnet. Sametingsrådet ser det derfor som svært viktig at kritikk av Sametinget bygger på riktig faktagrunnlag, og at politisk uenighet omkring prioriteringer og vegvalg ikke forveksles med i hvilken grad det er forsvarlig økonomistyring og kontroll".

"Etter rådets mening er det derfor overraskende og svært alvorlig i forhold til Sametingets autoritet og troverdighet når kontrollkomiteens leder fremmer påstander i media om at Sametinget ikke har noen kontroll og økonomistyring uten at disse forholdene på noen måte, noen gang er tatt opp der slikt skal tas opp – i Sametinget selv".

Videre slås det fast avslutningsvis i Sametingsrådets redegjørelse:

"Sametinget har økonomistyring".

"Rådet ønsker en debatt om budsjettmessige prioriteringer og valg velkommen. Men la oss alle være tydelige, og ikke målbare politisk uenighet under dekke av påstander om økonomisk rot og uryddighet".

I Riksrevisjonens rapport for regnskapsåret 2004 for Sametinget er det følgende konklusjoner: "Riksrevisjonen har vesentlige merknader til gjennomføringen av budsjettet. De disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet, er ikke akseptable ut fra normer og standarder for statlig økonomiforvaltning.

Riksrevisjonen registrerer at tidligere påpekte mangler og svakheter i forbindelse med Sametingets økonomiforvaltning ikke er brakt i orden. Riksrevisjonen konstaterer at det ikke er utarbeidet tilfredsstillende oppfølgingskriterier for måloppnåelse".

Riksrevisjonens konklusjoner kan ikke ses på noen annen måte enn at Arbeiderpartiets og tidligere leder av kontroll- og konstitusjonskomiteen, Jørn Are Gaski's budskap om at Sametingets økonomistyring ikke bare har hatt svakheter men også har vært direkte mangelfull er korrekt.

Sign: _____/_____

Spørsmål:

Hvilke tiltak og tilknyttede ressurser, bortsett fra bedre arbeidsvilkår for Kontroll- og konstitusjonskomiteen, har Sametingsrådet iverksatt og har planer om å iverksette for å oppnå bedre måloppnåelse og kontroll med Sametingets økonomistyring?

Sametingsrådets svar

Sametingets politiske aktivitet og arbeidsomfang har økt betydelig de siste fire årene. Sametingsrådet arbeider derfor kontinuerlig med å utvikle og styrke økonomistyring og kontroll i Sametinget, og har igangsatt en rekke tiltak for å oppdatere og tilpasse eksisterende og nye systemer og rutiner til dagens aktivitetsnivå.

Sametingsrådets målsetting med økonomiforvaltning er å ha gode og effektive prosesser og kontrollsystem som sikrer tilfredsstillende og effektiv intern kontroll i Sametinget tilpasset risiko og vesentlighet.

I sak 17/05 Ansvar og myndighet for økonomiforvaltningen i Sametinget som ble vedtatt i plenum den 23.02.05 er delegering og ansvars- og myndighetsforholdene klargjort. Etter det har Sametingsrådet den 14.04.05 fastsatt økonomiinstruks for Sametinget som fastsetter myndighets-, oppgave- og ansvarsfordeling i Sametingets interne økonomiforvaltning. Økonomiinstruksen ble på forhånd kvalitetssikret i forhold til økonomireglementet for staten av Senter for statlig økonomistyring (SSØ), region Hamar.

I februar 2004 ble prosedyrer/retningslinjer med alle skjemaer på innkjøpsområdet (innkjøp av varer og tjenester) ferdigstilt. Disse ble gjort gjeldende f.o.m. 01.03.04. Rutinene er revidert iht. endringer i forskrift om offentlige anskaffelser høsten 2005.

Det er under utarbeiding ny økonomimodell som også innbefatter implementering av et nytt budsjettstyringsverktøy og ny kontoplan. Budsjettverktøyet vil være direkte integrert med regnskapssystemet, noe som vil lette arbeidet mht. budsjettering betydelig, både på detalj og overordnet nivå. I tillegg vil det bli enklere å foreta budsjettreguleringer i løpet av året. Ny økonomimodell innføres 1.1.2006 og budsjettstyringsverktøyet planlegges implementert i januar - mars 2006. Dette arbeidet utføres i samarbeid med SSØ.

Et elektronisk fakturabehandlingsystem er planlagt tatt i bruk februar 2006. Dette betyr at alle inngående fakturaer vil bli skannet, attestert og anvist elektronisk. Arbeidet gjennomføres i samarbeid med SSØ.

Det er igangsatt et samarbeidsprosjekt med SSØ for å utarbeide økonomihåndbok for Sametinget. Prosjektet planlegges slutført innen 28.02.06. Økonomihåndboka skal inneholde retningslinjer, rutiner og arbeidsprosesser innenfor økonomiforvaltning, herunder om budsjett, regnskap, anskaffelser, lønn og godtgjørelser, personal, tilskuddsforvaltning og andre rutiner innenfor økonomi (f.eks. forvaltning av eiendeler, merverdiavgift, systemadministrasjon etc).

Sametinget og Kommunal- og regionaldepartementet gjennomgikk og reviderte Sametingets retningslinjer høsten 2003, noe som førte til at nye retningslinjer for Sametingets tilskuddsforvaltning ble vedtatt i plenum i november 2003 og gjort gjeldende pr. 01.01.04.

Sign: _____/_____

Sametingsrådet har videreført dette arbeidet som en del av økonomihåndboken. Dette innbefatter en gjennomgang og vurdering av eksisterende rutiner og gjennomgang og vurdering av eksisterende retningslinjer, spesielt oppfølgingskriterier og evalueringer.

Sametingsrådet har i budsjettet for 2006 foreslått å avsette midler til evaluering av tilskuddsordningen utvikling av læremidler. I tillegg er det foreslått en rulleringsplan for evaluering av tilskuddsmidler for perioden 2006-2009.

Pr. 01.01.06 innføres et nytt lønssystem (SAP). SAP gir bl.a. mulighet for elektroniske reiseregninger, og ulike statistikker. Det nye systemet fører til at vi får raskere utbetaling av reiseregninger og honorarer. Gjennomføres i samarbeid med SSØ.

Ny reisepolicy er iverksatt for ansatte gjeldende fra 01.09.05. Brutto prinsippet på reiseregningene er gjort gjeldende, dvs. at alle reiseutgifter i forbindelse med en reise skal fremkomme på reiseregningen for denne reisen. Tilsvarende reisepolicy og tilhørende rutiner vil bli fremmet som egen sak for Sametingets politikere i plenum i februar 2006.

I Sametingets vedtak i Sak 26/05 kontrollordninger i Sametinget forutsetter Sametinget økte bevilgninger fra Stortinget i statsbudsjettet 2006 for å styrke Sametingets økonomiforvaltning. Regjeringen har ikke fulgt opp denne forutsetningen, men i St.prp. nr. 1 forutsetter Kommunal- og regionaldepartementet imidlertid at Sametinget innenfor de til enhver tid gjeldende rammer prioriterer tilstrekkelig med ressurser til økonomi- og regnskapsfunksjonen for å sikre at rutinene for og gjennomføringen av økonomiforvaltningen er fullt ut tilfredsstillende.

Sametingsrådet foreslår derfor i sitt budsjettforslag for 2006, at Sametinget styrker sin økonomiforvaltning innenfor administrasjonens ramme med kompetansehevingstiltak og effektivisering av økonomiforvaltningen. Sametingsrådet har derimot prioritert å øke ressurser til arbeidet med tilskuddsforvaltningen pga utvidelsen av samisk utviklingsfonds virkeområde, og de utfordringene vi står over når det gjelder dette saksområdet.

I sak 50/04 Sametingets budsjett 2005 ble det vedtatt at Sametingets administrasjon skal styrkes med en controller stilling. Controlleren er ansatt, og vedkommende vil begynne i stillingen 02.01.06.

Spørsmål 3, representant Sten Jønsson, APs sametingsgruppe

Arbeiderpartiets sametingsgruppe viser til den langvarige diskusjonen i det offentlige rom omkring Sametingets økonomistyring, og særlig debatten i 2005 og til sist Riksrevisjonens anmerkninger. I denne forbindelse er vår gruppe opptatt av å ha et best mulig grunnlag for økonomiske beslutninger og viser dessuten til de økonomiske anmerkninger den siste tiden. Gruppen viser også til at rådet etter vårt syn ikke ga et tilfredsstillende svar på våre spørsmål i plan- og finanskomiteen den 22.11.05 i Sametinget sak 58/05 – Budsjett 2006

1. Ut fra dette ber vi på ny om en mer detaljert økonomisk oversikt som grunnlag for våre vurderinger i Sametingets økonomistyring følgende fordelt i sammenliknende tabell for årene, regnskap 2004, budsjett 2005 og rådets budsjett 2006. Om mulig ville det også ha

Sign: _____/_____

vært ønskelig at forbruk (regnskap) pr 3. kvartal 2005 også kunne vært inntatt for samme poster:

- Brutto lønnsbudsjett. (I flg budsjett 2006 medgår over 70% av driftsutgifter til lønn i administrasjonen.)
  - Antall årsverk administrasjon. (Faste stillingshjemler og midlertidige hjemler, fordelt på tjenestesteder.)
  - Konsulenttjenester. (Samlet oversikt. Større oppgaver kan nevnes særskilt.)
  - Reisekostnader administrasjon. (Fordelt på reiseutgifter, overnatting og diett.)
  - Reisekostnader politisk virksomhet. (Fordelt på rådet og plenum.)
  - Desentralisert kontorvirksomhet for Sametingsrådet
2. Vi ber også om en redegjørelse på om utgiftsposter for administrasjon og politikere anført under pkt 1 også forefinnes i tillegg som utgiftsposter fordelt på de ulike virkemidler (konto for opplæring, samisk språk, kultur mv. (jfr tabell 3.0 i Rådets innstilling budsjett 2006).

Sametingsrådets svar

Arbeiderpartiets sametingsgruppe har gjennom sine spørsmål iht. Sametingets forretningsorden § 11 bedt om opplysninger som angår den administrative organiseringen, om sametingsrådets arbeid på økonomiområdet og om detaljerte regnskaps- og budsjett oversikter. Dette er et meget tidkrevende arbeid fordi Sametinget i dag ikke har tilfredsstillende verktøy for statistikk og historikk. Sametingsrådet har likevel lagt flere dagsverk i dette arbeidet og har også anmodet Senter for statlig økonomistyring (SSØ) om bistand. SSØ har ikke kapasitet til å bistå oss, da også de må utføre arbeidet manuelt. Det er også derfor vi i samarbeid med SSØ har iverksatt implementering av nye systemer som beskrevet i svaret til Vibeke Larsen, AP.

Sametingsrådet sender hvert år Sametingets årsmelding til behandling i Sametinget og fra sametingsrådets synspunkt er det viktig at det gis en samlet presentasjon av Sametingets regnskap i årsmeldingen. Når det gjelder regnskapet for 2005 er dette ikke utarbeidet og heller ikke revidert. Regnskapet vil bli framlagt sammen med årsmeldingen for 2005.

Når det gjelder budsjett for 2006 har sametingsrådet lagt frem sitt forslag, og viser til pågående budsjettbehandling i Sametinget. Sametingsrådets budsjettforslag for 2006 er utarbeidet iht. ny økonomimodell og er derfor ikke sammenlignbar med tidligere års regnskap og budsjetter. I budsjettforslaget for 2006 post lønns- og personalutgifter er det beregnet lønn, arbeidsgiveravgift, feriepenger, lønnsøkning på bakgrunn av sentrale- og lokale lønnsforhandlinger, en ny stilling, helse, miljø og sikkerhet, bedriftshelsetjeneste, kompetanseutvikling, stillingsannonser, velferdsutgifter og andre personalkostnader. Sametingsrådets budsjettforslag på fordeling av de administrative utgiftene er et foreløpig anslag, endelig detaljbudsjett vil bli utarbeidet når budsjettet er vedtatt og når det nye budsjettstyringsverktøyet er implementert.

I tabellen nedenfor fremkommer tallene for regnskap 2004 og budsjett 2005:

Sign: _____/_____

Konto Tekst	Regnskap-04 Rev.bud 2005	
Driftsinntekter		
Driftsinntekter	-4 362	0
Lønnskostnader	37 673	38 053
Andre driftsutgifter:		
Maskiner, inventar, utstyr	1 269	1 500
Forbruksmateriell	1 173	1 100
Reise-, kursutgifter m.m.	6 498	4 890
Kontortjenester m.m.	2 933	2 253
Konsulenttjenester	1 037	743
Databehandlingstjenester	2 209	1 959
Vedlikehold og drift av maskiner	78	160
Vedlikehold av bygg og anlegg	561	560
Bygningers drift, lokalleie	3 753	3 567
Driftsresultat	52 821	54 785

Til sammenligning er Fiskeri- og kystdepartementets administrative driftsbudsjett på kr 85 630 000, jfr. St.prp. nr. 1 (2005-2006) for budsjettåret 2006. Departementet har ca. 100 årsverk i sin administrasjon og bevilgningen under posten skal dekke lønnsutgifter, utredninger, reiser, kontortjenester, kompetanseheving, inventar, utstyr og informasjonsvirksomhet m.m. i Fiskeri- og kystdepartementet.

Når det gjelder antall årsverk vises det til at man i staten ikke lenger opererer med stillingshjemler. I 2004 var det 97,5 årsverk i fast stilling, 4 midlertidige årsverk, 6 prosjektstillinger og et årsverk knyttet til Samisk språknemnd. Pr. 01.12.05 er det 95,5 årsverk i fast stilling, 6 midlertidige årsverk, 7 prosjektstillinger og 2 årsverk knyttet til Samisk språknemnd.

Reisekostnadene for Sametingets plenum for 2004 var på kr 1 991 634 og det er i budsjettet for 2005 budsjettet med kr 1 651 000. Tilsvarende for sametingsrådet var på hhv. kr 1 507 538 og kr 1 143 791.

Det er noe uklart hva spørsmålsstiller mener med "desentralisert kontorvirksomhet for sametingsrådet". Sametingsrådet har anledning til å bruke Sametingets stedlige kontorer.

Sametinget har under utarbeiding en ny økonomimodell som skal innføres 1.1.2006. Budsjettet for 2006 er utarbeidet på grunnlag av den nye modellen. Hovedlinjene er følgende:

- Ny kontoplan (resultat og balanse) iht. Norsk Standard
- Spesielle driftsutgifter splittes i to:
  - Dagens spesielle driftsutgifter som læremiddelutvikling/FoU, korrektureprogram, konferanser og utdeling av priser overføres virkemiddelpostene.
  - Spesielle driftsutgifter som i dag ikke er atskilt i budsjettet vil bli splittet i to poster, investeringer og spesielle prosjekter. Spesielle prosjekter er prosjekter som naturlig ikke kan finansieres over drift og har en viss størrelse.

Dette er gjennomført for å få et klarere skille mellom de administrative driftsutgiftene, spesielle driftsutgifter og virkemiddelutgiftene. Tidligere kunne dette bli uriktig oppfattet som rene administrative utgifter.

Sign: _____/_____

III Votering

Det ble ikke votert i denne sak

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Willy Ørnebakk, spørsmålstiller nr. 1	
2	Aili Keskitalo	
3	Willy Ørnebakk	
4	Aili Keskitalo	
5	Vibeke Larsen, spørsmålstiller nr. 2	
6	Johan Mikkel Sara	
7	Vibeke Larsen	
8	Johan Mikkel Sara	
9	Sten Erling Jønsson, spørsmålstiller nr. 3	
10	Jarle Jonassen	
11	Sten Erling Jønsson	
12	Jarle Jonassen	

VI Sametingets vedtak

Sametingsrådets svar på spørsmålene taes til etterretning.

Behandlingen av saken ble avsluttet 06.12.05 kl. 16.40.

Originalspråk: *

Sign: _____/_____

Møtesekretærer: Anne Toril Balto/ Inga Hætta Skarvik

Side 26 av 215

Sak 55/05

Kunngjøring av nye saker

Arkiv

Arkivsaksnr.

05/3987

Saken påbegynt tirsdag 06.12 2005 kl. 16.40

I Dokumentliste

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	05.12.05	Inger Jørstad, Aps sametingsgruppe	Fastlegeordningen
2	05.12.05	Per Edvind Varsi, Aps sametingsgruppe	Utbygging av vindmøller
3	05.12.05	Toril Bakken, Finnmarkslista	Utredning av sykehus i Finnmark – fokus på samiske utfordringer
4	05.12.05	Sten Jønsson, Aps sametingsgruppe	Sametingets revisjon
5	05.12.05	Josef Vedhugnes, Aps sametingsgruppe	Forslag om å utrede en oppdretts- beredskapsenhet
6	05.12.05	Per-Ivar Henriksen, Aps sametingsgruppe	Vegutbygging til den sjøsamiske bygda Nervei
7	05.12.05	Solfrid Pettersen, Aps sametingsgruppe	Ekstraordinære næringsstøttemidler til fjord- distriktet i Gamvik
8	05.12.05	Vibeke Larsen, Aps sametingsgruppe	Reindriftnæringens avgifts- og skatteregler
9	05.12.05	Synnøve Solbakken-Härkönen, NSRs samarbeidsgruppe	De samiske videregående skolene som ressurssentra
10	05.12.05	Per Andersen Bæhr, Flyttsamelite og Samer bosatt i Sør-Norge	

II Forslag og merknader

Forslag 1, representant Inger Jørstad, Aps sametingsgruppe:

Fastlegeordningen

Det er kommet en rapport fra Helse- og omsorgsdepartementet angående fastlegeordningen. Det viser seg at befolkningen i Finnmark og i Nord-Trøndelag kommer svært dårlig ut. Disse pasientene får ikke det samme tilbudet som landet for øvrig og dette er svært urovekkende.

Sign: _____/_____

Arbeiderpartiets sametingsgruppe ber Sametingsrådet å ta opp saken med departementet. Legemangelen fører til lange ventelister, og dette kan føre til at pasienter heller ikke kommer til spesialister innen rimelig tid. Fastlegeordningen må gjelde for alle pasienter, og tilbudet må være likeverdig.

Forslag 2, representant Per Edvind Varsi, Aps sametingsgruppe:

Utbygging av vindmøller

Arbeiderpartiets sametingsgruppe henviser til tidligere henvendelser om utbygging av vindmøller i Finnmark, og til Sametingsrådets svar.

Arbeiderpartiets sametingsgruppe ser på vindmølleanlegg som viktige for energisituasjonen og som alternativt inntektsgrunnlag for kommunene. Men både utbygging og omfang må tilpasses andre interesser i fylkene.

Den utbyggingstakten av vindmøller som det nå legges opp til er skremmende med hensyn til estetiske forhold og til arealanvendelsen.

I følge Finnmark Dagblad av 27.09.05, foreligger det planer om å bygge 1525 vindmøller langs kysten av Finnmark. Norges vassdrags- og energidirektoratet (NVE) har allerede gitt konsesjoner for 49 vindmøller i Finnmark. Dette tallet vil øke dramatisk hvis alle som har søkt, eller har levert melding om bygging, får konsesjon.

Dette medfører at det også skal bygges veier til de aktuelle områdene og et nytt linjenett. Dette vil berøre hele kysten.

Kommunene må settes økonomisk i stand til å utføre sine oppgaver på andre måter, enn ved å måtte ty til utbygging av vindmølleanlegg. I så måte er den nye regjeringen på rett vei med hensyn til bedring i kommuneøkonomien.

Vern av naturen og hensynet til viktige næringer som reindrift og turisme, må vektlegges ved konsesjonsbehandlingen.

Arbeiderpartiets sametingsgruppe ber Sametinget benytte seg av konsultasjonsordningen med regjeringen, for å løse denne saken.

Forslag 3, representant Toril Bakken, Finnmarkslista:

Utredning av Sykehus i Finnmark – fokus på samiske utfordringer

Høsten 2005 har det fremkommet opplysninger om at Helse Nord planlegger å bygge nytt sykehus i Hammerfest, og å oppgradere Kirkenes Sykehus. Dette vil være en investering av milliardbeløp i helsetjenester for Finnmarks befolkning.

Finnmark hører til under det kjernesamiske området i Norge, og spesielt i indre Finnmark er andelen av samisk befolkning stor. Flere institusjoner og organisasjoner har påpekt utfordringer i forhold til helsetjenester for den samiske befolkning, både med tanke på tilgjengelighet til livsnødvendige helsetjenester, utdanning av samiskspråklig helsepersonell,

Sign: _____/_____

tilgjengelighet av samisktalende tolker og fokus på helsefaglige problemstillinger knyttet til samisk kultur.

Det er derfor av stor interesse for vår samiske befolkning at ulike elementer ved investeringene, både på Hammerfest og Kirkenes Sykehus utredes på en best mulig måte, med fokus på samenes behov.

I Finnmark har nyheten om nytt sykehus i Hammerfest og oppgradering av Kirkenes Sykehus blitt positivt mottatt, samtidig som debatten rundt ulike utfordringer allerede pågår. Det er viktig at Sametinget markerer sin fulle støtte til de nye investeringene i helsetjenester i Finnmark, og samtidig påpeker de helsefaglige utfordringer man ser for den samiske befolkningen i fylket. Det gir også den samiske befolkningen i regionen en unik mulighet til medbestemmelse i samiske helsespørsmål.

Finnmarkslista foreslår derfor at Sametinget gir sykehus-saken høy prioritet, og ber Helse Nord utrede investeringer til beste for den samiske befolkning, både med tanke på tilgjengelighet av helsetjenester, behovet for samiskspråklig helsepersonell og tilpasning av tjenester ut fra samisk språk og kultur.

Forslag 4, representant Sten Jønsson, Aps sametingsgruppe:

Sametingets revisjon

Sametingets økonomirutiner har vært gjenstand for diskusjon over lengre tid. Et av problemene er mangelen på intern økonomisk kontroll og revisjon. Dette er også til fulle bekreftet av Riksrevisjonen. Disse kontrollfunksjonene kan ikke forventes å bli ivaretatt av kontrollkomiteen, fordi denne i hovedsak har politiske kontrollfunksjoner.

Derfor foreslås at Sametingsrådet, i samarbeid med kontrollkomiteen, legger fram forslag for nestkommende plenum, til opprettelse av en frittstående Sametingsrevisjon.

Forslag 5, representant Josef Vedhugnes, Aps sametingsgruppe:

Forslag om å utrede en oppdrettsberedskapsenhet

Rømming av oppdrettslaks truer villaksens eksistens, og oppdrettsfisk på rømmen må betraktes som en miljøkatastrofe for gytelaksen i alle lakseførende vassdrag. Gjenfangst av rømt oppdrettslaks i Finnmark må bli en prioritert miljø- og beredskapsoppgave, men det haster!

Jevnlig meldes om at oppdrettsfisk kommer på rømmen fra sine anlegg. Rømming kan skje ved uhell under røkterarbeid, håving og lignende. Sikkerheten rundt røkterarbeid forbedres kontinuerlig etter erfaring, men det skjer likevel store uhell med tusenvis av laks som kommer på rømmen.

Vi er vitner til at det ikke finnes gode nok beredskapsplaner og beredskapsutstyr til raskt å fange rømt oppdrettslaks. Vi mangler dermed en god oppdrettsberedskap, selv om loven og

Sign: _____/_____

forskriftene er helt klar på dette punktet.

Sommeren 2005 rømte 95 000 slakteferdig laks i Altafjorden. Noen av denne laksen kan fort havne opp i våre lakseførende vassdrag. Nylig var det også en større rømmingskatastrofe på Vestlandet hvor omtrent 500 000 laks rømte.

Her må ”myndighetene” ta ansvar og få igangsatt opprettelsen av en ”oppdrettsberedskapsenhet” på linje med oljevernberedskapen.

Vi har et felles ansvar for å bevare villaksen. Ut fra det må vi få etablert en beredskapstjeneste som står for gjenfangst av rømt oppdrettsfisk.

Vi ser at oppdrett gir positive ringvirkninger og store muligheter for å bevare bosettingen og å utvikle våre kyst- og fjordsamfunn. Men samtidig rapporterer Fiskeridirektoratet at ca. 4,5 millioner laks kom på rømmen i perioden 1993 til 2005. Tar man med det som ikke oppdages, eller rapporteres, så kan det fort være ca 10 mill. laks som er kommet på rømmen de siste 13 årene. Hvilken innvirkning har så dette for villaksen i de lakseførende vassdrag? La oss i felleskap bevare den storvokste villaksen vi har, og gi laksen en miljøsikker reproduksjon i frihet.

Arbeiderpartiets sametingsgruppe vil på det sterkeste henstille til Sametingsrådet å fremme saken for offentlige myndigheter, og gjennom dette bidra til at gjenfangsten av rømt laks intensiveres.

Forslag 6, representant Per-Ivar Henriksen, Aps sametingsgruppe:

Vegutbygging til den sjøsamiske bygda Nervei

Sametinget har i 1991 bedt samferdselsmyndighetene om å vurdere planene om veg til Nervei, i 2001 behandlet Sametinget saken på nytt og ba Sametingsrådet igjen ta dette opp med myndighetene. I sak 50/04 bevilget Sametinget midler til forprosjekt for vegarbeidet, det samme gjorde Finnmark fylkeskommune og Gamvik kommune.

Den sjøsamiske befolkningen i Nervei står med ”ryggen mot veggen”, bygda er inne i en kritisk fase hvor alternativene er enkle, enten fraflytting og tap av en av de siste levende sjøsamiske bygdene i Tanafjorden, eller styrking av infrastrukturen og dermed også livsgrunnlaget til distriktets sjøsamiske kultur.

Folket på Nervei må slippe å stille sine hus, båter og arbeidsplasser i pant, og å være garantist for satsing på infrastruktur og utvikling av distriktene.

Saken er nå til utredning gjennom forprosjektet, og det er igangsatt prosess med reguleringsplan for vegprosjektet. Representanter for befolkningen på Nervei har gjort det klart at de har stor forståelse for reindriftas synspunkter og vil strekke seg så langt som mulig for å finne en løsning i enighet.

Sign: _____/_____

Lokale og regionale myndigheter har signalisert at de ikke har midler til å finansiere vegen. Derfor må Sametinget ta ansvar overfor bevilgende myndigheter for å sikre finansieringen av vegen, slik at vegutbyggingen kan starte så snart reguleringsarbeidet er ferdigstilt.

Forslag 7, representant Solfrid Pettersen, Aps sametingsgruppe:

Ekstraordinære næringsstøttemidler til fjorddistriktet i Gamvik kommune

På grunn av sterke interesser for å verne lokale laksestammer, har Sametinget og andre aktører satt fokuset på laksestammen i Tanavassdraget. Dette gir seg utslag i at lakseoppdrett i Hopsfjorden er i ferd med å bli historie.

Dette levner bygda Skjånes i en uholdbar situasjon, der mange mister sitt arbeid. Dette medfører stor risiko for at flere barnefamilier flytter, og at de sjøsamiske områdene i Gamvik kommune tappes for menneskelige ressurser.

På grunnlag at dette må Sametinget på banen for å sikre at de sjøsamiske områdene i indre del av Gamvik kommune får tilført ekstraordinære næringsstøttemidler, til etablering av nye næringstiltak i det aktuelle området.

Forslag 8, representant Vibeke Larsen, Aps sametingsgruppe:

Reindriftsnæringens avgifts- og skatteregler

Reindriftsnæringen er i tillegg til å være en viktig samisk primærnæring også en viktig kulturbærer.

Dersom man fortsatt vil beholde denne viktige primærnæringen er det på sin plass at man sikrer næringen et avgiftssystem som ikke diskriminerer i forhold til andre primærnæringer.

Det er uholdbart at for eksempel landbruket har bedre vilkår i avgifts- og skattesystemet enn det reindriftsnæringen har.

Begge to er like viktige primærnæringer og kulturbærere, og det skulle være unødvendig å godta at reindriften har verre vilkår i systemet enn landbruket.

Tiltross for at man gang på gang krever i næringsavtalen for reindriften at det diskriminerende avgifts- og skattesystemet må endres, skjer intet.

Denne problematikken må Sametinget ta direkte opp med Finansdepartementet, og få på plass et permanent skatte- og avgiftssystem med de samme vilkår som landbruksnæringen har.

Reindriftsnæringen må være likestilt med landbruket i både skatte- og avgiftssystemet, og endringene kan ikke tillates å gå på bekostning av reindriftsavtalens rammer.

Sign: _____/_____

Forslag 9, representant Synnøve Solbakken-Härkönen, NSRs samarbeidsgruppe:

De samiske videregående skolene som ressursentra

Utvikling av de statlige samiske videregående skolene som ressursentra for samisk videregående opplæring er ikke en ny sak. Både styret og skolene selv har i mange år prøvd å fremme saken. Også Sametinget har gjort det. I vedtaket i sak S 45/03 *Prinsipper og regler for samisk videregående opplæring*, uttales bl.a følgende;

De statlige samiske videregående skolene bør utvikles til nasjonale ressurs- og kompetansesenter for alternative opplæringsformer innenfor samisk språk, kultur og samfunnsliv, i samarbeid med aktuelle universiteter, høyskoler, samiske museer, samiske språksentre og fylkeskommunale videregående skoler.

I skrevet "Sametingsrådets status i samiske saker oktober 2005" sies det følgende:

Sametingsrådet har i møtet med Utdannings- og forskningsdepartementet foreslått å finne en hensiktsmessig tilknytningsform for de statlige samiske videregående skolene. Sametingsrådet finner det vanskelig å utdype sine prioriteringer før en slik prosess er gjennomført. Sametingsrådet ber regjeringen styrke de statlige samiske videregående skolene slik at de blir ressursentre i videregående opplæring. Det er ønskelig at departementet vurderer de statlige samiske videregående skolenes funksjon på bakgrunn av Sametingets vedtak, og at det igangsettes en prosess om dette.

De samiske videregående skolene i Karasjok og Kautokeino har vært statlige skoler siden de ble opprettet i 1969 og 1952. Staten vurderer å flytte eierforholdet enten til vertskapskommunene, Finnmark fylke eller Sametinget. Uansett hvem som blir eier er det nå nødvendig å utvikle skolene som ressursentra for samisk videregående opplæring. Hvis prosessen blir utsatt og hvis fylket blir ny eier, er vi redd for at samisk videregående opplæring ikke utvikles.

Hittil har ikke skolenes nåværende eier vist stor vilje til å utvikle skolene som samiske skoler. Det kan sies at De samiske videregående skolene i Karasjok og Kautokeino i dag er vanlige norske skoler som har noen samiske emner og tilpasninger. Dette kom fram i vurderingen av Reform 94 som Samisk Institutt og NIBR har utført for Undervisnings- og forskningsdepartementet i 1999-2000.

Sametinget krever konsultasjoner med Undervisnings- og forskningsdepartementet for å få nedsatt en arbeidsgruppe med mandat å utrede hvordan de samiske videregående skolene skal utvikles som ressursentra og som samiske forsøksskoler hvor undervisningen foregår på samisk og på grunnlag av læreplaner som tar hensyn til behovene i det samiske samfunnet. Arbeidsgruppa begynner sitt arbeid så snart som mulig. Sametinget og lederne og de ansatte for begge skolene skal være representert i arbeidsgruppa.

Forslag 10, representant Per Andersen Bæhr, Flyttsameliste og Samer bosatt i Sør-Norge:

Flyttsamelisten og Samer bosatt i Sør-Norge ber Sametinget jobbe for at reieneierne som utøver reindrift skal ha de samme økonomiske rettigheter som andre primærnærings utøvere, slik at

Sign: _____/_____

de får avgiftslettelse på drift og ved nyanskaffelse av mekaniske hjelpemidler på lik linje med bønder og fiskere.

Med det menes at reindriftsutøverne får avgiftsfri drivstoff i forbindelse med bruk av motorkjøretøy i næringen og at snøscooter godkjennes fullt ut som næringskjøretøy.

III Votering

Av 43 representanter var 34 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag fra møtelederskapet, om at sakene videresendes til rådet for behandling, ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Inger Jørstad	
2	Per Edvin Varsi	Johan Mikkel Sara
	Per Edvin Varsi	
3	Toril Bakken	Terje Tretnes
4	Sten Erling Jønsson	Aili Keskitalo
	Sten Erling Jønsson	
5	Josef Vedhugnes	Martin Urheim
	Josef Vedhugnes	
6	Per-Ivar Henriksen	Johan Mikkel Sara
		Terje Tretnes
	Per-Ivar Henriksen	
7	Solfrid Pettersen	Martin Urheim
		Tor Mikalsen
		Terje Tretnes
		Martin Urheim
		Willy Ørnebakk
8	Vibeke Larsen	Kirsten Appfjell
		Jarle Jonassen
	Vibeke Larsen	
9	Synnøve Solbakken- Härkönen	Anders Urheim
10	Per Andersen Bæhr	Jarle Jonassen

Sign: _____ / _____

VI Sametingets vedtak

Forslagene sendes til Sametingsrådet for behandling.

Behandlingen av saken ble avsluttet 06.12.05 kl. 18.40.

Originalspråk: Norsk

Sak 56/05

Oppnevning til Finnmarkseiendommens styre og kontrollkomiteen.
Lokalisering av Finnmarkseiendommen, Finnmarkskommisjonen og
Utmarksdomstolen for Finnmark.

Arkiv Arkivsaksnr.

SF-311 05/2234

Saken påbegynt onsdag 07.12.2005 kl. 09.05

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1		Sametingsrådet	Sak R 110/05
2	17.6.2005	Justis - og politidepartementet	Finnmarksloven
3	12.7.2005	Kommunal- og regionaldepartementet	Tidsplan for gjennomføring av finnmarksloven - forslag fra departementene
4	12.8.2005	Sametinget	Vedrørende tidsplan for gjennomføring av finnmarksloven

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	26.10.05	R 110/05
Nærings- og kulturkomiteen	21.- 24.11.05	
Valgkomiteen	07.12.05	
Sametingets plenum	07.- 08.12.05	

Sign: _____/_____

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteèn:

1. Sametinget oppnevner..... som medlem til styret til Finnmarkseiendommen.
Som personlig varamedlem oppnevnes.....

Sametinget oppnevner..... som medlem til styret til Finnmarkseiendommen.
Som personlig varamedlem oppnevnes.....

Sametinget oppnevner..... som medlem til styret til Finnmarkseiendommen.
Som personlig varamedlem oppnevnes.....

2. Sametinget oppnevner..... som medlem til Finnmarkseiendommens kontrollkomitè.
Som personlig varamedlem oppnevnes.....

3. Sametinget foreslår Porsanger kommune som lokaliseringssted for Finnmarkseiendommen.

4. Sametinget foreslår Tana kommune som lokaliseringssted for Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark.

Innstilling fra Nærings- og kulturkomiteen

Merknader

Komiteens mindretall, medlemmene Marianne Balto Henriksen, Bjarne Store Jakobsen, Henrik Eriksen, Marie Therese N Gaup, Anders Urheim, Per Edvin Varsi og Knut Store fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe har følgende merknader:

Merknad 1

Komiteens mindretall støtter ikke rådets fortolkning av finnmarkslovens formål under fjerde siste avsnitt hva gjelder rådets fortolkning av finnmarkslovens hovedformål. Disse medlemmer vil understreke at selv om utviklingen av sameretten har lagt grunnlaget for finnmarksloven, legger finnmarkslovens hovedformål likevel opp til likebehandling mellom folkegrupper som sitt hovedprinsipp.

Merknad 2

I kjølvannet av lov av 17. juni 2005 nr. 85 om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke skal det etableres tre nye institusjoner – Finnmarkseiendommen, Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark.

Sign: _____/_____

Finnmarkseiendommen vil bli den største av disse institusjonene. Mange har engasjert seg i lokaliseringsdebatten vedrørende denne, herunder mange kommuner i Finnmark. Da dette er en forholdsvis stor etablering og en sak med mange interesser, bør det en grundigere saksbehandling til før vedtak om lokalisering kan fattes. Saksforberedelse med hensyn til lokalisering av Finnmarkseiendommen antas å ville kreve vurdering av atskillig flere momenter enn det som vil være aktuelt mht. Kommisjonen og Utmarksdomstolen. Det vises blant annet til at forholdet til Statskogs ansatte er et slikt moment. Slike forhold gjør seg ikke gjeldende i forhold til etablering og lokalisering av Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen.

Også Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen er svært viktige etableringer, men i omfang er begge disse atskillig mindre institusjoner å etablere enn Finnmarkseiendommen.

Når det gjelder Sametingsrådets forslag til lokalisering av Finnmarkseiendommen til Porsanger, Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen til Tana, vil Nærings- og kulturkomiteen avvente med å gi sin innstilling til lokaliseringssted inntil komiteen har gjennomført en åpen høringsprosess og gitt en grundigere saksbehandling i forhold til dette.

Nærings- og kulturkomiteens begrunnelse for en slik prosess er følgende:

- Nærings- og kulturkomiteen anser iverksetting av finnmarksloven som en av de viktigste prosesser som skal skje i Finnmark i nyere tid. Derfor er det viktig i enhver sammenheng å opptre inkluderende og konsultere de ulike interesse- og brukergrupper når nye viktige skritt iverksettes.
- Det engasjementet som er vist i ulike sammenhenger vitner om at folk i Finnmark bryr seg om sin egen hverdag, noe som er viktig for å oppnå kreative prosesser for den fremtidige politikktutforming for Finnmarkseiendommen. Dette engasjementet har også gjort seg gjeldende rundt spørsmålet omkring etableringen av de ulike administrasjonene i forbindelse med Finnmarksloven.
- For å gi tyngde og en sterkere forankring til den anbefalingen Sametinget skal komme med er det viktig å lage et bredest mulig beslutningsgrunnlag for saken. De anbefalingene som Sametinget vil komme med etter en grundig prosess vil måtte veie tungt for Finnmarkseiendommens styre hva gjelder administrasjonssted for Finnmarkseiendommen og Justisdepartementet for administrasjonssted for Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstol når de skal foreta sin beslutning.

Nærings- og kulturkomiteen burde gjennomføre en åpen høringsprosess om lokalisering av Finnmarkseiendommen, Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen i forbindelse med komitemøter andre uka i februar 2006.

Når en slik høringsrunde ikke oppnår flertall går vi inn for modellen som følger i forslag 1.

Forslag

Hele komiteen, medlemmene Miriam Paulsen, Susanne A. Andersen, Klemet Erland Hætta, Jarle Jonassen, Tor Mikalsen og Nils Djupen fra Norske Samers Riksforbund, Marianne Balto Henriksen, Anders Urheim, Knut Store, Henrik Eriksen, Bjarne Store-Jakobsen, Marie Terese N. Gaup, Per Edvind Varsi fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Per A. Bæhr, Flyttsamelista og Olaf Eliassen, Senterpartiet fremmer følgende forslag:

Forslag 1

Nærings- og kulturkomiteen vil slutte seg til Sametingsrådets vedtak der rådet går inn for Tana som lokaliseringssted for Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen.

Begrunnelse:

Tana kommune ligger kommunikasjonsmessig bra til for å kunne virke i hele Finnmark med forholdsvis lett tilgjengelighet til hele fylket. Videre ligger det i forholdsvis kort avstand fra både fylkeshovedstaden Vadsø og Sametingets hovedsete i Karasjok. Videre er Tana i sterk grad en flerkulturell kommune, noe som er positivt med tanke på å kunne skape tillit og troverdighet for disse institusjonene i hele fylkets befolkning.

Det bør bygges videre på det fagmiljøet som allerede finnes i tilknytning til Indre Finnmark tingrett. Etter drift i vel to år, har tingretten vist seg å være en vellykket etablering, der man har bygd opp kompetanse på konfliktløsning og interesseavveininger i et flerkulturelt samfunn. Dette miljøet bør det bygges videre på, og det kan gjøres gjennom lokalisering av Kommisjonen og Utmarksdomstolen i tilknytning til tingretten.

Samlokalisering av disse institusjonene vil gjøre det mer attraktivt for fagfolk å søke seg til de ulike stillingene som etableres ved kommisjonen og Utmarksdomstolen. Det antas å være behov for i alle fall juridisk kompetanse ved disse institusjonene og god kjennskap til Utmarksbruk som gjør og har gjort seg gjeldende i Finnmark. Ved lokalisering til Tana, vil det også lettere kunne rekrutteres kontorpersonale med de nødvendige språklige kvalifikasjoner. Det vil være svært viktig at de som henvender seg til kommisjonen og Utmarksdomstolen, kan gjøre bruk av norsk eller samisk etter eget ønske eller behov, noe som fordrer tospråklige kvalifikasjoner hos i alle fall en del av de ansatte.

Det vil også være naturlig å tenke seg felles kontorfunksjoner for tingretten, kommisjonen og domstolen. Dette er noe tidligere justisminister Odd Einar Dørum har vært inne på i brev av 14. juni 2004 til Justiskomiteén.

Komiteens medlemmer Miriam Paulsen, Susanne A. Andersen, Jarle Jonassen, Tor Mikalsen og Nils Djupen fra Norske Samers Riksforbund, Marianne Balto Henriksen, Anders Urheim, Knut Store, Henrik Eriksen, Bjarne Store-Jakobsen, Marie Terese N. Gaup, Per Edvind Varsi fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Per A. Bæhr, Flyttsamelista og Olaf Eliassen, Senterpartiet fremmer forslag 2. Klemet Erland Hætta, Norske Samers Riksforbund, støtter forslag 2 første setning, men ikke andre setning:

Forslag 2

Nærings- og kulturkomiteen vil slutte seg til Sametingsrådets vedtak der rådet går inn for Porsanger som hovedadministrasjonssted til Finnmarkseiendommen. Nærings- og kulturkomiteen forutsetter at Finnmarkseiendommens styre foretar de nødvendige prosesser som må til når det gjelder å finne den videre organisasjonsmodell som vil være det beste for Finnmark.

Sign: _____/_____

Komiteens medlemmer Miriam Paulsen, Susanne A. Andersen, Jarle Jonassen, Tor Mikalsen og Nils Djupen fra Norske Samers Riksforbund, Marianne Balto Henriksen, Anders Urheim, Knut Store, Henrik Eriksen, Bjarne Store-Jakobsen, Marie Terese N. Gaup, Per Edvind Varsi fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Per A. Bæhr, Flyttsamelista og Olaf Eliassen, Senterpartiet viser til nedenstående begrunnelse for forslag 2. Komiteens medlem Klemet Erland Hætta, Norske Samers Riksforbund reserverer seg for denne begrunnelsen og viser til begrunnelse under forslag 4:

Begrunnelse:

Også Porsanger kommune ligger kommunikasjonsmessig bra til for å kunne virke i hele Finnmark med forholdsvis lett tilgjengelighet til hele fylket. Videre er også Porsanger i sterk grad en flerkulturell kommune, noe som er positivt med tanke på å kunne skape tillit og troverdighet for disse institusjonene i hele fylkets befolkning.

Ved lokalisering til Porsanger, vil det også kunne rekrutteres kontorpersonale med de nødvendige språklige kvalifikasjonene. Det vil være svært viktig at de som henvender seg til Finnmarkseiendommen, kan gjøre bruk av norsk eller samisk etter eget ønske eller behov, noe som fordrer tospråklige kvalifikasjoner hos i alle fall en del av de ansatte.

Porsanger kommune er også et godt valg når det gjelder å styrke den sjøsamiske dimensjonen i rettighetsarbeidet.

Porsanger kommune er en av de kommuner i Finnmark som gjennom statlig sentralisering og regionalisering har tapt flest arbeidsplasser.

Porsanger kommune er den av de samiske kommunene som har fått etablert færrest offentlige arbeidsplasser med hjelp fra sametingssystemet.

Komiteens mindretall, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe, fremmer følgende forslag:

Forslag 3, ikke fremmet

Forslag 4, ikke fremmet

Forslag 5:

Valgkomiteen-011/05

1. Sametinget oppnevner Berit Ranveig Nilssen som medlem til styret til Finnmarkseiendommen.

Som personlig varamedlem oppnevnes Lemet Jon Ivvár (Odd Ivar Solbakk).

2. Sametinget oppnevner Egil Olli som medlem til styret til Finnmarkseiendommen.

Som personlig varamedlem oppnevnes Kristine Jørstad Boch.

3. Sametinget oppnevner Per A. Bæhr som medlem til styret til Finnmarkseiendommen.

Som personlig varamedlem oppnevnes Inger Anita Smuk.

Sametinget oppnevner Ole Henrik Magga som medlem til Finnmarkseiendommens kontrollkomité.

Som personlig varamedlem oppnevnes Wiebke Slåttsveen

Sign: _____/_____

III Votering

Av 43 representanter var 41 til stede under votering av forslag 1 og 2.

Av 43 representanter var 39 til stede under votering av forslag 5. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 1, enstemmig vedtatt.
- Forslag 2, vedtatt med 40 stemmer mot 1 stemme.
- Forslag 5, enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Protokolltilførsel fra Kautokeino Fastboendes Liste v. Isak Mathis O. Hætta:

Kautokeino Fastboendes liste ønsker at man fra styrets side å vurdere følgende organisering for Finnmark eiendommen. Her har man en organiseringsmodell som flere i sametinget ønsker. Ber om at forslaget følger saken.

Organisering

Desentralisert firedelt modell med hvert sitt ansvarsområde. Loven legger opp til en todelt modell med grunnforvaltning og forvaltning av fornybare ressurser. I tillegg er det et behov for et hovedkontor og en næringsutviklingsenhet.

Firedeling:

- Hovedadministrasjon
- Utviklings- og næringsutvikling
- Eiendomsforvaltning
- forvaltning fornybare ressurser

Begrunnelse for valgt desentralisert organisasjonsmodell:

- Desentralisert modell for å skape stor legitimitet i hele Finnmark for Finnmarkseiendommen.
- Vedlegg 1, organisasjonskart.

Mål med forvaltningsmodellen:

- Bidra til å legge til rette for en konstruktiv forvaltning og utvikling av de betydelige ressursene som ligger i Finnmarkseiendommen (FE) til det beste for alle innbyggerne i fylket.

Sign: _____/_____

- Bidra til en offensiv strategi for økt verdiskaping og økt sysselsetning i fylket gjennom en bærekraftig bruk av FEs ressurser
- Innspill til en hensiktsmessig organisering og lokalisering gjennom å opprettholde og utvikle viktige kompetansemiljø i fylket.

Virksomhetsområder:

1. Hovedadministrasjon

Porsanger kommune vil kunne være et egnet sted for lokalisering av Finnmarkseiendommen, og kunne spesielt ivareta og styrke den sjøsamiske dimensjonen i finnmarkslovsarbeidet. Hovedformålet med Finnmarksloven er å sikre samenes rettigheter. Det vil ikke være urimelig at dette også er en grunnleggende premiss i vurderingen av hvor Finnmarkseiendommens hovedsete lokaliseres

2. Utviklings- og næringsutvikling

- være en aktiv pådriver for å få aktører i Finnmark og aktører utenfra til å drive næringsutvikling og forretningsmessig virksomhet basert på Finnmarkseiendommens ressursgrunnlag.
- bygge og videreutvikle nettverk mot nye og etablerte kompetanse- og næringsmiljø.
- ressurskartlegging med tanke på ikke-utnyttede og potensielle ressurser.
- i Alta kommune er det tilgang til relevant kompetanse innenfor utviklings- og næringsutvikling, nærhet til utviklingsmiljø vil gi Finnmarkseiendommen bedre grunnlag for å fatte gode beslutninger.

3. Eiendomsforvaltning

- eiendoms- og rettighetssikring der ivaretagelse av FE sine interesser i tilknytning til eiendomsmassen står sentralt. Dette kan dreie seg om eiendomstvister i forhold til naboeiendommer, rettighetskrav mv.
- være en god og fruktbar samarbeidspartner både for reindrift og andre relaterte næringer, bruksrettshavere på eiendommene.
- utvikle Finnmarkseiendommen som et redskap for å ta vare på sosiale og kulturelle verdier.
- Vadsø kommune har tilgang til relevant kompetanse og personellkapasitet innen forvaltning, fordeler i form av tilgang til et bredt og differensiert arbeidsmarked og eksisterende kompetanse.

4. Forvaltning av fornybare ressurser

- konkret forvaltning av jakt og fiske. Fastlegge prisnivå, tildelingskriterier ved eventuelle reguleringer og ressursknapphet (eks elgjakt, utvisning av bjørkeved), regulering av småviltjakt (folk bosatt utenfor fylket), jaktstart mv.
- sikre bærekraftig utnyttelse av ressursgrunnlaget, mangfold og kulturlandskap.
- kartlegge muligheter og utfordringer som både forvaltnings- og utviklingsenheten kan anvende i sitt arbeid.

Sign: _____/_____

- i Kautokeino kommune er det nærhet og kjennskap til Utmarksressurser og forvaltning av disse. Samisk høyskole har bred kompetanse for eksempel på naturbruk og reindrift. Nordisk Samisk Institutt innehar forskningskompetanse på basisnæringer, forvaltning, kultur og utdanning.
- Kautokeino kommune vil kunne være et egnet sted for lokalisering av naturforvaltningsavdelingen og kunne spesielt ivareta og styrke de samiske rettigheter for naturforvaltning og naturbruk.

Hovedadministrasjon
Porsanger kommune

Utviklings- og næringsutvikling
Alta kommune

Eiendomsforvaltning
Vadsø kommune

Forvaltning fornybare ressurser
Kautokeino kommune

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Tor Mikalsen, saksordfører	
2	Bjarne Store-Jakobsen	Aili Keskitalo
		Jánoš Trosten
		Tor Mikalsen
	Bjarne Store-Jakobsen	
3	Klemet Erland Hætta	Terje Tretnes
		Jánoš Trosten
	Klemet Erland Hætta	
4	Olaf Eliassen	
5	Magnhild Mathisen	Aili Keskitalo
		Klemet Erland Hætta
	Magnhild Mathisen	
6	Toril Bakken	Terje Tretnes
		Olaf Eliassen
		Anders Urheim
	Toril Bakken	
7	Terje Tretnes	Magnhild Mathisen
		Per Edvin Varsi
		Bjarne Store-Jakobsen
	Terje Tretnes	
8	Jánoš Trosten	
9	Isak Mathis O. Hætta	
10	Aili Keskitalo	

Sign: _____/_____

11	Johan Mikkel Sara	
12	Egil Olli	
13	Bjarne Store-Jakobsen	
14	Tor Mikalsen, saksordfører	
	Isak Mathis O. Hætta, forretningsorden	
	Isak Mathis O. Hætta, forretningsorden	
15	Magnhild Mathisen	
	Janoš Trosten, forretningsorden	

VI Sametingets vedtak

Sametinget foreslår Porsanger som hovedadministrasjonssted til Finnmarkseiendommen. Sametinget forutsetter at Finnmarkseiendommens styre foretar de nødvendige prosesser som må til når det gjelder å finne den videre organisasjonsmodell som vil være det beste for Finnmark.

Som lokaliseringssted for Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen foreslår Sametinget Tana.

Sametinget oppnevner følgende medlemmer til styret til Finnmarkseiendommen:

1. Berit Ranveig Nilssen, personlig varamedlem Lemet Jon Ivvár (Odd Ivar Solbakk).
2. Egil Olli, personlig varamedlem Kristine Jørstad Boch.
3. Per A. Bæhr, personlig varamedlem Inger Anita Smuk.

Til Finnmarkseiendommens kontrollkomité oppnevnes Ole Henrik Magga, personlig varamedlem Wiebke Slåttsveen

Behandlingen av saken ble avsluttet 08.12.05 kl. 10.05.

Sign: _____/_____

Originalspråk: Norsk

Sak 57/05

Innspill til reindrifftsavtalen 2006/2007

Arkiv Arkivsaksnr.

SF-412

05/3771

Saken påbegynt onsdag 07. desember 2005 kl. 11.35

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	26.10.05	Sametingsrådet	R 109/05

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	26.10.05	R 109/05
Nærings- og kulturkomiteèn	21.- 24.11.05	
Sametingets plenum	06- 08.12.05	057/05

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen:

Sametinget vil i konsultasjonene før reindrifftsforhandlingene kreve tiltak i reindrifftsavtalen 2006/2007 på følgende områder:

- Likestilling i reindrifta
- Rekruttering og planmessige tiltak i forhold til verdiskaping i reindrifta
- Reindriftens utviklingsfond
- Direkte tilskudd
- Avgifter og skatteordninger

Sign: _____/_____

Innledning

Den økonomiske rammen for reindrifftsavtale 2005/2006 er 2,5 mill mindre enn rammen for fjorårets avtale. Reindrifftsavtalens ramme for 2004/2005 var 95,0 mill kroner. Årets ramme er 92,5 mill kroner. Dette har resultert blant annet i reduksjoner i støtteordningene til driftsenheter og svært lite frie midler innen Reindriftens utviklingsfond. Sametinget mener at nedgangen i rammen for reindrifftsavtalen er svært uheldig. Dagens utfordringer innenfor reindrifftsneringen kan vanskelig løses uten en betydelig økning av den økonomiske rammen for reindrifftsavtalen. I den sammenheng er det spesielt viktig å øke overføringene til driftsenheter med et gjennomsnittlig reintall, slik at det er mulig å oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat uten å øke reintallet.

Likestilling i reindrifta

Tradisjonelt har kvinnens rolle og deltakelse i reindrifta vært betydelig større enn den er i dag. Denne negative utviklingen skyldes blant annet strukturelle endringer i driftsmønsteret som følge av myndighetenes behov for å regulere og organisere reindrifta. Virkemiddelordningene over reindrifftsavtalen forsterket denne utviklingen blant annet ved at ordningene krevde identifisering av produsent og oversikt over produksjonen i drifta.

Produsent/driftsenhetsinnehavere var i hovedsak menn og hovedproduksjonen ble dreidd over til kun å gjelde reinkjøtt. Kvinnenes arbeid i reindrifta ble usynliggjort og kvinnenes arbeidsinnsats og produksjon ble ikke en del av den målbare økonomien i totalregnskapet for reindrifftsneringa. Kvinnenes verdiskapning ble ikke verdsatt og inngikk ikke i de økonomiske støtteordningene i reindrifta.

Det er viktig å understreke at selv om kvinnens status i reindrifta er endret og svekket, er reindrifftskvinnen fortsatt sentral i reindrifta gjennom eierskap av rein, tilhørighet til siidaen, slektskap og deltakelse i drifta. Sametinget er opptatt av å beholde de kvinnelige ressursene i reindrifta og den kunnskapen disse kvinnene innehar.

Sametinget er glad for at avtalepartene i fjor ble enige om å følge opp rapporten ”Kvinnenes situasjon i reindriften” som en arbeidsgruppe nedsatt av Landbruks- og matdepartementet la frem 22.11.2004. Rapporten inneholder tiltak som oppfordrer myndigheter, forvaltning og reindrifta til å sette likestillingsutfordringene på dagsorden. Sametinget uttalte i sak 41/04 Innspill til reindrifftsavtalen 2005-2006:

Sametinget ber myndighetene om å tilrettelegge situasjonen slik at reindrifftskvinner får reell mulighet til å delta i reindrifftens daglige arbeid. Kvinner må få større innflytelse i de politiske fora og i de styringsorganene der avgjørelser i forhold til neringen tas.

Sametinget er tilfreds med at rapporten legger opp til økt kvinnerepresentasjon i NRL's styre og distriktsstyrene. Dette vil med tiden bidra til å endre holdningene til likestilling i reindrifta til fordel for neringen.

De fleste reindrifftskvinner har i dag yrker utenfor reindrifta i tillegg til sin tilhørighet og deltakelse i reindrifta. Reindrifftsfamilienes lønn utenfor reindrifta utgjør en betydelig andel av familieinntekten. *Totalregnskap for reindrifftsneringen (desember 2004)* viser at denne

Sign: _____/_____

andelen er økende. Til tross for at de fleste reindriftskvinnene har lønnsinntekt som hovedinntekt og dermed har redusert mulighet til å delta i arbeidet i næringen, utgjør de en viktig arbeidsressurs i reindrifta, særlig i arbeidsintensive perioder. Sametinget mener det er viktig at reindriftsavtalepartene prioriterer kvinneretta tiltak til disse ved planmessig bruk av virkemidlene i verdiskapingsprogrammet, ved prosjekter i Reindriftens utviklingsfond og gjennom direktetilskuddsordningene.

Totalregnskap for reindriftsnæringen (desember 2004) viser at kvinnelige driftsenhetsinnehavere utgjør kun 16 % (95 kvinnelige driftsenhetsinnehavere, 491 mannlige driftsenhetsinnehavere) av det totale antallet driftsenheter i 2004. Reindriftsavtalen for 2005/2006 gir høyere driftstilskudd til driftsenheter som eies av kvinner. Ordningen med avsetning til kvinnerettede tilskudd ble også videreført. Sametinget er fornøyd med at avtalepartene på denne måten motiverer kvinner som har reindrift som næring. Ektefellestilskudd faller bort dersom en av ektefellene ved siste ligningsoppgjør hadde en brutto inntekt utenom reindrifta på mer enn kr. 150 000,-. Sametinget anser ikke at et inntektstak på kr. 150 000,- er hensiktsmessig i forhold til målsetningen om å styrke kvinners deltagelse i reindriftsnæringen. Sametinget vil peke på at det gjenstår mye før man er i mål med hensyn til skjevheten mellom antall kvinner og menn i næringen. Det forventes at likestillingsutfordringene i reindriftsnæringen blir prioritert i de kommende reindriftsforhandlingene.

Velferdsordninger, som kvinner i særdeleshet har behov for, er svært utilfredsstillende i reindrifta. Rapporten "Kvinnens situasjon i reindriften" peker også på disse manglene ved velferdsordningene. Trygderettigheter ved svangerskap, fødsel og omsorg for små barn gis kun til driftsenhetsinnehavere (jf forskrift om tilskudd til reinbeitedistrikter og tamreinlag/ Njuolggadus doarjaga birra orohagaide ja boazoservviide) og utelukker dermed en stor gruppe kvinner i næringa.

Selvstendig næringsdrivende har rett til 65 % inntektskompensasjon i motsetning til arbeidstakere som har rett på 100 % ved svangerskap, fødsel, omsorg for små barn og sykdom. I tillegg har ikke selvstendig næringsdrivende rett på sykelønn de første 16 sykedagene, som er en ytelse trygden dekker for arbeidstakere. Selvstendig næringsdrivende kan tegne en privat forsikring som gir disse rettighetene, men de færreste reindriftskvinner vil ha råd til å tegne en slik forsikring på grunn av lav inntekt. Sametinget mener det er viktig at avtalepartene vurderer tiltak som retter opp slike forhold. Tilfredsstillende velferdsordninger har stor betydning for rekruttering av kvinner til reindrifta.

Mål:

Å stimulere til økt andel kvinner som velger reindrift som næring.

Å bidra til å øke kvinners deltagelse og posisjon i næringen.

- Sametinget mener at partene bør stimulere til økt likestilling i reindrift gjennom å styrke de økonomiske rammevilkår for kvinner i reindrifta.
- Sametinget vil derfor foreslå at avtalepartene opphever begrensningen av lønnsinntekt, som er et av vilkårene til kvinnerettede tilskudd.

- Sametinget mener det er viktig å heve satsen på ektefelletilskuddet. Sametinget vil foreslå at pga det skjeve antallet kvinner og menn i reindriften, bør ektefelletilskuddet tilfalle kun kvinnelige ektefeller.
- Sametinget vil foreslå at avtalepartene vurderer tiltak som sikrer kvinner i reindriften like velferdsordninger (ved svangerskap, fødsel og sykdom) som arbeidstakere har.

Rekruttering og planmessige tiltak i forhold til verdiskaping i reindriften

Reindriften viktigste ressurs er reindriftsutøverne. De innehar en unik kompetanse både i forhold til arbeidet med flokken og i prosessene fra utvelgelse av slaktedyr, foredling av mat fra rein samt bearbeiding og produksjon av råstoff fra rein.

Frivillig innløsning av driftsenheter er tiltak som er etablert for å legge forholdene til rette for utvikling av økonomisk og økologisk bærekraftig reindrift i Finnmark. Det er viktig at i de områder i Finnmark der det er et for stort reintall i forhold til beiteressursene må det fortsatt være tilbud om frivillig innløsning av driftsenheter. På et generelt grunnlag er Sametinget usikker på om det er formålstjenelig for reindriften fremtid å redusere antall driftsenheter. Reindriften er en arbeidskrevende næring hvor det er behov for mange utøvere. En siida med mange driftsenheter er en operativ og robust virksomhet.

I områder der reintallet er for høyt i forhold til beiteressursene bør et av tiltakene være å legge til rette for verdiskaping. Verdiskaping fordrer at det finns menneskelige ressurser tilgjengelig som har mulighet og kompetanse til å ta seg av det merarbeidet slike prosjekter medfører. En viktig forutsetning for at verdiskaping i reindriften skal lykkes er at reindriften har de menneskelige ressursene som kreves, både kompetansemessig og i antall. Ved en ensidig satsing på nedgang av antallet personer i reindriftnæringa vil muligheten for økt verdiskaping bli redusert. Ved å satse planmessig på verdiskaping i distriktene med mye folk i forhold til beiteressursene, vil man oppnå både rekruttering av kvinner og unge til næringen, og en økonomisk og økologisk bærekraftig næring. Erfaringen viser at en får til den beste verdiskaping i distrikter som ut fra en ensidig kjøttproduksjonstenkning har for mange reindriftsutøvere.

Mål:

Stimulere til rekruttering og økt verdiskaping.

- Satse planmessig på verdiskaping i de distrikter med for høyt reintall i forhold til beiteressursene.

Reindriften utviklingsfond

Under årets reindriftenforhandlinger fremkom opplysninger om at Reindriften utviklingsfonds finansielle status er svekket i forhold til tidligere år. Årets avsetning til fondet er på kr. 34,3 millioner kroner og av disse er 27,4 million kroner bundne midler. Avtalepartene prioriterte ikke å styrke fondet under forhandlingene, og dette innebærer at det per i dag er svært begrensede frie midler i fondet. Konkret har det medført at viktige tiltak for ungdom er blitt

Sign: _____/_____

nedprioritert. For ungdom i etableringsfasen er det alvorlig når de ikke får tilskudd til gjeterhytter, gjerdeanlegg og livdyrkjøp. Reindrifta vil ikke kunne overleve som bærer av samisk kultur uten gode rammebetingelser for ungdom som ønsker å etablere seg i næringa.

Mål:

Øke rekruttering av kvinner og unge til reindriftnæringen.

- Sametinget vil oppfordre avtalepartene til å styrke Reindriftens utviklingsfonds økonomi under kommende reindriftsforhandlinger.

Direkte tilskudd

Driftsenheter får 25 % produksjonspremie (tidligere produksjonstilskudd) fra avgiftspliktig salg av kjøtt og andre avgiftspliktige næringsinntekter fra rein. Tap av rein inngår ikke i grunnlaget for produksjonspremie. Beregningen av produksjonspremien slår svært urettferdig ut for de reieneierne som årlig har store tap av rein grunnet påkjøring av tog/kjøretøy, rovvilt og andre tapsårsaker. Ordningen svekker reindriftsavtalens inntektsutjevne effekt og medfører reduserte inntekter for reieiere i områder med høye tapstall.

I lys av dette er det kritikkverdig at direkte tilskudd avkortes fra år til år. Det er viktig at overføringene til reindriftnæringsreguleringer.

Mål:

Inntektsutjevning og forutsigbar økonomi i reindriftnæringsreguleringer

- Sametinget ber om at de ansvarlige departementene og avtalepartene foretar en avklaring om hvordan det skal kompenseres for bortfall av produksjonspremie grunnet tap.
- Sametinget anbefaler avtalepartene om ikke å redusere satsene på de direkte tilskuddene til reindriftnæringsreguleringer, men at disse økes i tråd med pris- og kostnadsutviklingen.

Avgifter og skatteordninger

Driftsutgiftene i reindriftnæringsreguleringer er store i forhold til inntekta og øker markant fra år til år. Disse økningene skyldes blant annet det høye og økende avgiftsnivået som reindriftnæringsreguleringer har.

Sametinget er kjent med at skattemessige forhold ved avvikling slår forskjellig ut for de ulike primærnæringsreguleringer. Eksempelvis kan jordbrukere, jf Lov om skatt av formue og inntekt (skatteloven), få helt eller delvis skattefritak ved salg av gårdsbruk og melkekvote til familie i rett nedad stigende linje. Reindriftnæringsreguleringer har ikke slike skattefordeler ved avvikling og/eller omstilling.

Sign: _____/_____

- Sametinget vil foreslå en ordning der reindriftsutøvere får avgiftsfri drivstoff i forbindelse med bruk av motorkjøretøy i næringen på linje med landbruket.
- Sametinget anbefaler avtalepartene om å gi reindriften de samme mulighetene til kjøp av driftsutstyr som i jordbruksnæringen.
- Sametinget anbefaler avtalepartene til å etablere en ordning som sikrer reindriftsutøvere som ønsker å forlate næringen, akseptabel økonomisk kompensasjon samt tilpassa skatteregler.

Innstilling fra Nærings- og kulturkomiteen

Forslag 1

Hele komiteen, medlemmene Marianne Balto Henriksen, Anders Urheim, Knut Store, Henrik Eriksen, Bjarne Store-Jakobsen, Marie Terese N. Gaup, Per Edvind Varsi fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Miriam Paulsen, Susanne A. Andersen, Klemet Erland Hætta, Jarle Jonassen, Tor Mikalsen og Nils Djupen fra Norske Samers Riksforbund, Per A. Bæhr, Flyttsamelista og Olaf Eliassen, Senterpartiet fremmer følgende forslag:

Sametinget vil i konsultasjonene før reindriftingsforhandlingene kreve tiltak i reindriftingsavtalen 2006/2007 på følgende områder:

- Arealvern
- Likestilling i reindrifta
- Reintall
- Rovvilt
- Rekruttering og planmessige tiltak i forhold til verdiskaping i reindrifta
- Reindriftings utviklingsfond
- Direkte tilskudd
- Avgifter og skatteordninger

Innledning

Reindrifta er en av de sentrale bærebjelkene i styrkingen og utviklingen av det samiske samfunn. Det er samtidig en sårbar næring som blir utsatt for et stadig økende press fra andre interessegrupper og et sterkt press på naturgrunnlaget. Dette gjør det vanskelig å oppnå målsettinga om en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig næring. Det er derfor viktig at et av de viktigste styringsverktøy for næringa, reindriftingsloven, blir endret slik at den tjener næringa og det samiske samfunnet. Om ikke de strukturelle og økonomiske rammene for reindrifta endres til det bedre, er komiteen redd for at utviklinga i reindrifta ikke fører til oppnåelse av de målene som er satt for en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig næring.

Sign: _____/_____

For å styrke reindriftas bærekraft og oppnå en bedre balanse mellom næringsressursgrunnlag og det antall mennesker som har inntekts- og sysselsettingsgrunnlag i næringa, er det viktig å stimulere til større verdiskaping hos den enkelte reineier. Komiteen understreker også at staten fortsatt bør ha det overordnede økonomiske ansvar for reindrifta. Det må være et overordnet mål å sikre reindrifta gode økonomiske vilkår og en størst mulig grad av sjølberging. I en slik sammenheng er tiltak for å skape et godt marked for reindriftsprodukter nøkkelen til å sikre best mulig pris på produktene. Det ligger et stort potensiale på dette området, og reindrifftsavtalen må legge forholdene til rette for at reindrifta kan gjøre nytte av dette potensialet. En maksimal utnyttelse av markedet vil gjøre reindrifta bedre rustet til å møte framtidens utfordringer og gjøre reindrifta mindre avhengig av statlige overføringer.

Sametinget vil bidra til at de politiske rammene og forutsetningene er av en slik art at det gir forhandlingspartene i reindrifftsavtalen best mulig forutsetninger for å finne fram til gode forhandlingsløsninger.

Den økonomiske rammen for reindrifftsavtale 2005/2006 er 2,5 millioner kroner mindre enn rammen for fjorårets avtale. Reindrifftsavtalens ramme for 2004/2005 var 95,0 millioner kroner. Årets ramme er 92,5 millioner kroner. Dette har resultert blant annet i reduksjoner i støtteordningene til driftsenheter og svært lite frie midler innen Reindriftens utviklingsfond. Sametinget mener at nedgangen i rammen for reindrifftsavtalen er svært uheldig. Dagens utfordringer innenfor reindriftsnæringsen kan vanskelig løses uten en betydelig økning av den økonomiske rammen for reindrifftsavtalen. I den sammenheng er det spesielt viktig å øke overføringene til driftsenheter i områdene sør for Finnmark med et gjennomsnittlig reintall, slik at det er mulig å oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat uten å øke reintallet.

Arealvern – sikring av beiteområder

Vern av beiteområder er et av hovedelementene i å sikre reindriftas framtid. Derfor må det fortsatt legges vekt på arbeidet med å sikre et lovverk som beskytter og sikrer reindriftas beitearealer i framtida. Målet må være å hindre at beitearealer blir tatt bit for bit ved å sikre en helhetlig vurdering av de områdene reindrifta benytter, uavhengig av kommune eller fylkesgrenser.

Nyere rettspraksis anerkjenner at reindrifta har et selvstendig rettsgrunnlag, etablert gjennom sedvane og alders tids bruk. Dette innebærer at reindrifta nyter ekspropriasjonsrettslig vern i samsvar med Grunnlovens paragraf 105.

Norske myndigheters syn på reindrifftsretten endres også vesentlig ved endringen av reindrifftsloven av 1996, der regjeringen erkjenner at reindrifta har et selvstendig rettsgrunnlag etablert gjennom sedvane og alders tids bruk. Dette selvstendige rettsgrunnlaget setter begrensninger i forhold til hvilke inngrep som kan foretas i samiske reinbeiteområder.

Reindriftas selvstendige rettsgrunnlag er imidlertid i for liten grad gjenspeilet i politikk, lovgivning og forvaltningspraksis, noe som må endres.

Mål:

Sign: _____/_____

Det er nødvendig at reindriftas selvstendige rettsgrunnlag uttrykkelig fastslås i lovverket. Det samlede regelverket, reindrifftsloven og forskrifter, må revideres på dette grunnlaget.

- Sametinget vil arbeide for at reindriftas uavhengige rettslige grunnlag uttrykkelig presiseres i lovverket
- Sametinget vil fortsatt arbeide aktivt for at det foretas en gjennomgang av all relevant lovgivning med målsetting å sikre at reindriftas særskilte rettsgrunnlag styrkes og uttrykkelig fastslås og inkorporeres i lovverket.

Likestilling i reindrifta

Tradisjonelt har kvinnens rolle og deltakelse i reindrifta vært betydelig større enn den er i dag. Denne negative utviklingen skyldes blant annet strukturelle endringer i driftsmønsteret som følge av myndighetenes behov for å regulere og organisere reindrifta. Virkemiddelordningene over reindrifftsavtalen forsterket denne utviklingen blant annet ved at ordningene krevde identifisering av produsent og oversikt over produksjonen i drifta.

Produsent/driftsenhetsinnehavere var i hovedsak menn og hovedproduksjonen ble dreid over til kun å gjelde reinkjøtt. Kvinnenes arbeid i reindrifta ble usynliggjort og kvinnenes arbeidsinnsats og produksjon ble ikke en del av den målbare økonomien i totalregnskapet for reindrifftsneringa. Kvinnenes verdiskaping ble ikke verdsatt og inngikk ikke i de økonomiske støtteordningene i reindrifta.

Det er viktig å understreke at selv om kvinnens status i reindrifta er endret og svekket, er reindrifftskvinnen fortsatt sentral i reindrifta gjennom eierskap av rein, tilhørighet til siidaen, slektskap og deltakelse i drifta. Sametinget er opptatt av å beholde de kvinnelige ressursene i reindrifta og den kunnskapen disse kvinnene innehar.

Sametinget er glad for at avtalepartene i fjor ble enige om å følge opp rapporten *Kvinnenes situasjon i reindriften* som en arbeidsgruppe nedsatt av Landbruks- og matdepartementet la frem 22.11.2004. Rapporten inneholder tiltak som oppfordrer myndigheter, forvaltning og reindrifta til å sette likestillingsutfordringene på dagsorden. Sametinget uttalte i sak 41/04 Innspill til reindrifftsavtalen 2005-2006:

Sametinget ber myndighetene om å tilrettelegge situasjonen slik at reindrifftskvinner får reell mulighet til å delta i reindrifftens daglige arbeid. Kvinner må få større innflytelse i de politiske fora og i de styringsorganene der avgjørelser i forhold til næringen tas.

Sametinget er tilfreds med at rapporten legger opp til økt kvinnerepresentasjon i NRL's styre og distriktsstyrene. Dette vil med tiden bidra til å endre holdningene til likestilling i reindrifta til fordel for næringen.

De fleste reindrifftskvinner har i dag yrker utenfor reindrifta i tillegg til sin tilhørighet og deltakelse i reindrifta. Reindrifftsfamilienes lønn utenfor reindrifta utgjør en betydelig andel av familieinntekten. *Totalregnskap for reindrifftsneringa (desember 2004)* viser at denne andelen er økende. Til tross for at de fleste reindrifftskvinnene har lønnsinntekt som hovedinntekt og dermed har redusert mulighet til å delta i arbeidet i næringen, utgjør de en viktig arbeidsressurs i reindrifta, særlig i arbeidsintensive perioder. Sametinget mener det er viktig at reindrifftsavtalepartene prioriterer kvinneretta tiltak til disse ved planmessig bruk av

Sign: _____/_____

virkemidlene i verdiskapingsprogrammet, ved prosjekter i Reindriftens utviklingsfond og gjennom direktetilskuddsordningene.

Totalregnskap for reindriftnæringen (desember 2004) viser at kvinnelige driftsenhetsinnehavere utgjør kun 16 % (95 kvinnelige driftsenhetsinnehavere, 491 mannlige driftsenhetsinnehavere) av det totale antallet driftsenheter i 2004. Reindriftsavtalen for 2005/2006 gir høyere driftstilskudd til driftsenheter som eies av kvinner. Ordningen med avsetning til kvinnerettede tilskudd ble også videreført. Sametinget er fornøyd med at avtalepartene på denne måten motiverer kvinner som har reindrift som næring. Ektefellestilskudd faller bort dersom en av ektefellene ved siste ligningsoppgjør hadde en brutto inntekt utenom reindriften på mer enn kr. 150 000. Sametinget anser ikke at et inntektstak på kr. 150 000 er hensiktsmessig i forhold til målsetningen om å styrke kvinners deltagelse i reindriftnæringen. Sametinget vil peke på at det gjenstår mye før man er i mål med hensyn til skjevheten mellom antall kvinner og menn i næringen. Det forventes at likestillingsutfordringene i reindriftnæringen blir prioritert i de kommende reindriftsforhandlingene.

Velferdsordninger, som kvinner i særdeleshet har behov for, er svært utilfredsstillende i reindriften. Rapporten *Kvinnens situasjon i reindriften* peker også på disse manglene ved velferdsordningene. Trygderettigheter ved svangerskap, fødsel og omsorg for små barn gis kun til driftsenhetsinnehavere (jf forskrift om tilskudd til reinbeitedistrikter og tamreinlag) og utelukker dermed en stor gruppe kvinner i næringa.

Selvstendig næringsdrivende har rett til 65 % inntektskompensasjon i motsetning til arbeidstakere som har rett på 100 % ved svangerskap, fødsel, omsorg for små barn og sykdom. I tillegg har ikke selvstendig næringsdrivende rett på sykelønn de første 16 sykedagene, som er en ytelse trygden dekker for arbeidstakere. Selvstendig næringsdrivende kan tegne en privat forsikring som gir disse rettighetene, men de færreste reindriftskvinner vil ha råd til å tegne en slik forsikring på grunn av lav inntekt. Sametinget mener det er viktig at avtalepartene vurderer tiltak som retter opp slike forhold. Tilfredsstillende velferdsordninger har stor betydning for rekruttering av kvinner til reindriften.

Mål:

Å stimulere til økt andel kvinner som velger reindrift som næring.

Å bidra til å øke kvinners deltakelse og posisjon i næringen.

- Sametinget mener at partene bør stimulere til økt likestilling i reindrift gjennom å styrke de økonomiske rammevilkår for kvinner i reindriften.
- Sametinget mener det er viktig å heve satsen på ektefellestilskuddet.
- Sametinget vil foreslå at avtalepartene vurderer tiltak som sikrer kvinner i reindriften like velferdsordninger (ved svangerskap, fødsel og sykdom) som arbeidstakere har.
- Reindriftsadministrasjonen må sikres ressurser slik at likestillingspolitikkenes målsettinger kan oppfylles og at administrasjonen kan gi god bistand i likestillingsspørsmål.
- Det må arbeides for likestilling i alle råd og styrer i reindriften.

Sign: _____/_____

Reintallet

Det har i de seinere år vært altfor sterk fokus på å sette inn ad-hoc tiltak for å skape balanse mellom reintall og beitegrunnlag. Dette er en kortsiktig løsningsmodell som samtidig tar bort fokus fra langsiktige ordninger som kan bidra til at reindrifta står sterkere rustet til å møte vanskelige tider. Utviklingstiltakene må derfor settes inn i gode tider og må ha som mål å styrke grunnlaget for å utøve en bærekraftig næring.

Den overordnede målsettinga må være at reindriftsnæringa skal drives på en økologisk forsvarlig måte. Reintallet må avpasses i forhold til beitegrunnlaget og hovedregelen må være at det tas utgangspunkt i vinterbeitegrunnlaget. Nyere viten om effekten av inngrep og ytre forstyrrelser må styre øvrige aktiviteter i reindriftsområdene og avpasses de økologiske forholdene i de ulike områder.

For å tilpasse reintallet til ressursituasjonen, må man prioritere arbeidet med et øvre reintall pr. distrikt. Ved fastsettelsen av et øvre reintall er det viktig å skille mellom det optimale reintallet og det maksimale reintallet. Det optimale vil alltid være lavere enn det maksimale, og gir størst mulig langsiktig produksjon samtidig som beitene utnyttes optimalt uten at beitegrunnlaget forringes. Ved maksimalt reintall vil det i dårlige år være behov for ekstraordinære tiltak (foring etc) for å berge reinbestanden. Et optimalt reintall må være det langsiktige målet for reintallstilpasningen.

Det er viktig å understreke at fysiske inngrep, andre typer ytre forstyrrelser og økning i rovviltbestanden har stor påvirkning for reindriftas beiteressurser.

Sametinget vil bidra til at problematikken omkring reintallet settes inn i et helhetlig perspektiv, der faktorer som reintall, inngrep, forstyrrelser og rovvilt er med.

Det vises til St.meld. nr. 28 (1991-92) *En bærekraftig reindrift*. Reintallet bør fastsettes etter en større gjennomgang av hele distriktsinndelingen i Finnmark, der en tar sikte på en inndeling i reinbeitedistrikter som er mer optimal i forhold til beiteforholdene og driftsforholdene for øvrig. Dette skal skje i fellesskap med reindriftsutøverne.

Rovvilt

Rovviltforvaltningen i Norge skaper store problemer for reindrifta. I store deler av reinbeiteområdene er det i dag for mange rovdyr. Dette påfører reindrifta store årlige økonomiske tap. Tall fra næringa viser at rovvilt tar en uforholdsmessig stor andel av den årlige produksjonen på landsbasis.

Rovviltbestanden må reduseres i områder der mange dyr går tapt til rovvilt. Det må også bli enklere å felle skadedyr uten å måtte innhente forhåndstillatelse. Det må opprettes bedre balanse mellom rovviltbestanden og reindrifta. Videre må reindrifta få dekket de reelle rovvilttapene.

Politikken må utformes slik at reindrifta ikke må betale prisen for at vi fortsatt skal ha en fauna der rovdyr inngår som en naturlig del. Det må utformes en politikk som sikrer

Sign: _____/_____

rettferdige erstatsningsordninger ved rovdyrtap og det må settes inn større ressurser for å skaffe et best mulig grunnlagsmateriale for å fastsette rovdyrantall og uttak.

For å oppnå den ønskede balanse mellom rovvilt og næring foreslår sametinget:

- at jaktordninga for rovvilt forbedres
- at det innføres rovdyrfrie soner i beiteområder
- at det settes igang nødvendige tiltak for å bøte på den skaden næringa er påført og at tiltakene også omfatter senvirkningen av skadene.

Rekruttering og planmessige tiltak i forhold til verdiskaping i reindrifta

Reindriftas viktigste ressurs er reindriftsutøverne. De innehar en unik kompetanse både i forhold til arbeidet med flokken og i prosessene fra utvelgelse av slaktedyr, foredling av mat fra rein samt bearbeiding og produksjon av råstoff fra rein.

Frivillig innløsning av driftsenheter i distrikter med for høyt reintall er tiltak som er etablert for å legge forholdene til rette for utvikling av økonomisk og økologisk bærekraftig reindrift. Det er derfor viktig at det fortsatt må være et tilbud om frivillig innløsning av driftsenheter. Forslag til ny reindriftslov vil være et viktig redskap for den interne reguleringen av reindrifta både m.h.t. rekruttering og reintall.

Den økonomiske utviklingen i reindrifta viser at det er et sterkt behov for å styrke verdiskapingen i næringen generelt både på grunnlag av de råvarene og kompetansen som reindrifta innehar. Reindrifta har behov for å øke inntjeningen og verdiskapningen både med tanke på reindriftsfamiliens økonomi og for å sikre næringa en tilfredsstillende økonomisk utvikling. Verdiskapingsprogrammet for reindrift må få overført mer midler slik at reindriftsutøverne på landsbasis har mulighet til å styrke økonomien i næringen. Det vil være nødvendig å tilføre midler utover rammene for reindriftsavtalen i en tidsavgrenset periode. Dette må komme alle reieierne til gode.

Mål:

Frivillig innløsning av driftsenheter og økt verdiskaping.

- Satse planmessig på verdiskaping i de distrikter med for høyt reintall i forhold til beiteressursene.
- Det må fortsatt gis mulighet til frivillig innløsning av driftsenheter.
- Verdiskapingsprogrammet må tilføres mer midler.

Reindriftens utviklingsfond

Under årets reindriftsforhandlinger fremkom opplysninger om at Reindriftens utviklingsfonds finansielle status er svekket i forhold til tidligere år. Årets avsetning til fondet er på kr. 34,3 millioner kroner og av disse er 27,4 million kroner bundne midler. Avtalepartene prioriterte ikke å styrke fondet under forhandlingene og dette innebærer at det per i dag er svært begrensede frie midler i fondet. Konkret har det medført at viktige tiltak for ungdom er blitt nedprioritert. For ungdom i etableringsfasen er det alvorlig når de ikke får tilskudd til

Sign: _____/_____

gjeterhytter, gjerdeanlegg og livdyrkjøp. Reindriften vil ikke kunne overleve som bærer av samisk kultur uten gode rammebetingelser for ungdom som ønsker å etablere seg i næringa.

Mål:

Øke rekruttering av kvinner og unge til reindriftnæringa.

- Sametinget vil oppfordre avtalepartene til å styrke Reindriften utviklingsfonds økonomi under kommende reindriftsforhandlinger.

Direkte tilskudd

Driftsenheter får 25 % produksjonspremie (tidligere produksjonstilskudd) fra avgiftspliktig salg av kjøtt og andre avgiftspliktige næringsinntekter fra rein. Tap av rein inngår ikke i grunnlaget for produksjonspremie. Beregningen av produksjonspremien slår svært urettferdig ut for de reieneierne som årlig har store tap av rein grunnet påkjøring av tog/kjøretøy, rovdyr og andre tapsårsaker. Ordningen svekker reindriftsavtalens inntektsutjevningseffekt og medfører reduserte inntekter for reieneiere i områder med høye tapstall.

I lys av at tap ikke inngår i grunnlaget for produksjonspremien, er det kritikkverdig at direkte tilskudd avkortes fra år til år. Det er viktig at overføringene til reindriften indeksreguleres.

I dag finnes det ingen ordninger som ivaretar driftsenheter som lider store tap på grunn av naturgitte hendelser. Det må derfor opprettes et eget fond som kompenserer for slike tap.

Mål:

Inntektsutjevning og forutsigbar økonomi i reindriften

- Sametinget ber om at de ansvarlige departementene og avtalepartene foretar en avklaring om hvordan det skal kompenseres for bortfall av produksjonspremie grunnet tap.
- Sametinget anbefaler avtalepartene om ikke å redusere satsene på de direkte tilskuddene til reindriftsutøverne, men at disse økes i tråd med pris- og kostnadsutviklingen.
- Det må opprettes et katastrofefond for omfattende tap av rein.

Avgifter og skatteordninger

Driftsutgiftene i reindriften er store i forhold til inntekta og øker markant fra år til år. Disse økningene skyldes blant annet det høye og økende avgiftsnivået som reindriften har.

Sametinget er kjent med at skattemessige forhold ved avvikling slår forskjellig ut for de ulike primærnæringene. Eksempelvis kan jordbrukere, jf Lov om skatt av formue og inntekt (skatteloven), få helt eller delvis skattefritak ved salg av gårdsbruk og melkekvote til familie i rett nedad stigende linje. Reindriften har ikke slike skattefordeler ved avvikling og/eller omstilling.

Sign: _____/_____

- Sametinget vil foreslå en ordning der reindrifstøvere får avgiftsfritt drivstoff i forbindelse med bruk av motorkjøretøy i næringen på lik linje med landbruket.
- Sametinget anbefaler avtalepartene om å gi reindriften de samme mulighetene til kjøp av driftsutstyr som i jordbruksnæringen.
- Sametinget anbefaler avtalepartene å etablere en ordning som sikrer reindrifstøvere som ønsker å forlate næringen, akseptabel økonomisk kompensasjon samt tilpassa skatteregler.
- Sametinget vil derfor foreslå at avtalepartene opphever begrensningen av lønnsinntekt, som er et av vilkårene kvinnerettede tilskudd.

Komiteens flertall, medlemmer fra Norske Samers Riksforbund, Flyttsamelista og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

Forslag 2

Under likestilling (mål) opprettholdes Sametingsrådets forslag som følger:

- Sametinget vil derfor foreslå at avtalepartene opphever begrensningen av lønnsinntekt, som er et av vilkårene for kvinnerettede tilskudd.

Komiteens mindretall, medlemmer fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe fremmer følgende forslag:

Forslag 3, endres til merknad

Under likestilling fremmes nytt kulepunkt under mål:

- Det må settes tak for fast lønnsinntekt i vilkårene for kvinnerettede tilskudd. Det understrekes at lønnstaket ikke gjelder inntekt fra næringskombinasjoner knyttet til reindriften.

Forslag 4, representant Kirsten Appfjell, Åarjel Læstoe:

Innspill til reindrifstøvelen 2006/2007

Åarjel Læstoe har følgende merknader til komiteens innstilling;

Arealvern

(etter 4. avsnitt)

Med stadige inngrep i beitearealene har reinbeitedistriktene fått en betydelig større arbeidsbyrde. Små distrikter med få driftsenheter har ikke økonomi til å delta, og heller ikke kapasitet til saksbehandlingen av den økende mengden arealsaker. Dette fører til at viktige saker avgjøres uten reindrifstens deltagelse. For å kunne sette inn tiltak, bør distriktenes økonomi styrkes spesielt for små distrikter.

Sign: _____/_____

- Sametinget foreslår at det gis økte bevilgninger til reinbeitedistriktene som følge av den økende omfanget av arealsaker og spesielt til distrikter med få driftsenheter.

Rekruttering og planmessige tiltak i forhold til verdiskapning i reindrift.

(etter 2. avsnitt)

Rekruttering av ungdom til næringen bør prioriteres. Ordninger som generasjonsovergang vil være tiltak som gir ungdom mulighet til å bli værende i næringa, samt sikre kontinuitet. I mange områder er situasjonen uholdbar som følge av liten arbeidskraft og manglende ordninger for oppstartsmuligheter for ungdom. Uten tiltak vil det utvikles en situasjon med manglende kulturell kontinuitet og kompetanse. Sametinget foreslår at det innføres en generasjonsovergangsordning som vil ivareta de unges etablering i reindriftnæringen.

Forslag 5, representant Terje Tretnes, Samefolkets parti:

Under punkt ”Reintallet”, 3 avsnitt som begynner med:

”Sametinget vil bidra til at problematikken omkring reintallet settes inn i helhetlig perspektiv, der faktorer som reintall, inngrep, forstyrrelser og rovvilt er med”.

Hele denne setningen strykes da det kan forstås slik at Sametinget bidrar til at det i *fastsettingen av reintallet* må tas hensyn til ytre påvirkninger, forstyrrelser og rovvilt.

III Votering

Av 43 representanter var 40 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 1, enstemmig vedtatt
- Forslag 2, enstemmig vedtatt
- Forslag 4, enstemmig vedtatt
- Forslag 5, enstemmig vedtatt

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Klemet Erland Hætta, saksordfører	
2	Bjarne Store-Jakobsen	
3	Kirsten Appfjell	Jánoš Trosten
	Kirsten Appfjell	

Sign: _____ / _____

4	Terje Tretnes	Randi A. Skum
	Terje Tretnes	
5	Randi A. Skum	Sten Erling Jønsson
		Kirsten Appfjell
	Randi A. Skum	
6	Per Andersen Bæhr	Egil Olli
7	Olaf Eliassen	
8	Bjarne Store-Jakobsen	Per Andersen Bæhr
9	Klemet Erland Hætta	Per Andersen Bæhr
	Klemet Erland Hætta	
10	Kirsten Appfjell	Bjarne Store-Jakobsen
11	Klemet Erland Hætta, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

Sametinget vil i konsultasjonene før reindriftsforhandlingene kreve tiltak i reindriftsavtalen 2006/2007 på følgende områder:

- Arealvern
- Likestilling i reindrifta
- Reintall
- Rovvilt
- Rekruttering og planmessige tiltak i forhold til verdiskaping i reindrifta
- Reindriftens utviklingsfond
- Direkte tilskudd
- Avgifter og skatteordninger

Innledning

Reindrifta er en av de sentrale bærebjelkene i styrkingen og utviklingen av det samiske samfunn. Det er samtidig en sårbar næring som blir utsatt for et stadig økende press fra andre interessegrupper og et sterkt press på naturgrunnet. Dette gjør det vanskelig å oppnå målsettinga om en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig næring. Det er derfor viktig at et av de viktigste styringsverktøy for næringa, reindriftsloven, blir endret slik at den tjener næringa og det samiske samfunnet. Om ikke de strukturelle og økonomiske rammene for reindrifta endres til det bedre, er komiteen redd for at utviklinga i reindrifta ikke fører til oppnåelse av de målene som er satt for en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig næring.

For å styrke reindriftas bærekraft og oppnå en bedre balanse mellom næringas ressursgrunnlag og det antall mennesker som har inntekts- og sysselsettingsgrunnlag i næringa, er det viktig å stimulere til større verdiskaping hos den enkelte reineier. Komiteen understreker også at staten fortsatt bør ha det overordnede økonomiske ansvar for reindrifta.

Sign: _____/_____

Det må være et overordnet mål å sikre reindrifta gode økonomiske vilkår og en størst mulig grad av sjølberging. I en slik sammenheng er tiltak for å skape et godt marked for reindrifftsprodukter nøkkelen til å sikre best mulig pris på produktene. Det ligger et stort potensiale på dette området og reindrifftsavtalen må legge forholdene til rette for at reindrifta kan gjøre nytte av dette potensialet. En maksimal utnyttelse av markedet vil gjøre reindrifta bedre rustet til å møte framtidens utfordringer og gjør reindrifta mindre avhengig av statlige overføringer.

Sametinget vil bidra til at de politiske rammene og forutsetningene er av en slik art at det gir forhandlingspartene i reindrifftsavtalen de best mulige forutsetninger for å finne fram til gode forhandlingsløsninger.

Den økonomiske rammen for reindrifftsavtale 2005/2006 er 2,5 millioner kroner mindre enn rammen for fjorårets avtale. Reindrifftsavtalens ramme for 2004/2005 var 95,0 millioner kroner. Årets ramme er 92,5 millioner kroner. Dette har resultert blant annet i reduksjoner i støtteordningene til driftsenheter og svært lite frie midler innen Reindriftens utviklingsfond. Sametinget mener at nedgangen i rammen for reindrifftsavtalen er svært uheldig. Dagens utfordringer innenfor reindrifftsneringen kan vanskelig løses uten en betydelig økning av den økonomiske rammen for reindrifftsavtalen. I den sammenheng er det spesielt viktig å øke overføringene til driftsenheter i områdene sør for Finnmark med et gjennomsnittlig reintall, slik at det er mulig å oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat uten å øke reintallet.

Arealvern – sikring av beiteområder

Vern av beiteområder er et av hovedelementene i å sikre reindriftas framtid. Derfor må det fortsatt legges vekt på arbeidet med å sikre et lovverk som beskytter og sikrer reindriftas beitearealer i framtida. Målet må være å hindre at beitearealer blir tatt bit for bit ved å sikre en helhetlig vurdering av de områdene reindrifta benytter, uavhengig av kommune eller fylkesgrenser.

Nyere rettspraksis anerkjenner at reindrifta har et selvstendig rettsgrunnlag, etablert gjennom sedvane og alders tids bruk. Dette innebærer at reindrifta nyter ekspropriasjonsrettslig vern i samsvar med Grunnlovens paragraf 105.

Norske myndigheters syn på reindrifftsretten endres også vesentlig ved endringen av reindrifftsloven av 1996, der regjeringen erkjenner at reindrifta har et selvstendig rettsgrunnlag etablert gjennom sedvane og alders tids bruk. Dette selvstendige rettsgrunnlaget setter begrensninger i forhold til hvilke inngrep som kan foretas i samiske reinbeiteområder.

Reindriftas selvstendige rettsgrunnlag er imidlertid i for liten grad gjenspeilet i politikk, lovgivning og forvaltningspraksis, noe som må endres.

Med stadige inngrep i beitearealene har reinbeitedistriktene fått en betydelig større arbeidsbyrde. Små distrikter med få driftsenheter har ikke økonomi til å delta, og heller ikke kapasitet til saksbehandlingen av den økende mengden arealsaker. Dette fører til at viktige saker avgjøres uten reindriftens deltagelse. For å kunne sette inn tiltak, bør distriktenes økonomi styrkes spesielt for små distrikter.

Sign: _____/_____

- Sametinget foreslår at det gis økte bevilgninger til reinbeitedistriktene som følge av den økende omfangen av arealsaker og spesielt til distrikter med få driftsenheter.

Mål:

Det er nødvendig at reindriftas selvstendige rettsgrunnlag uttrykkelig fastslås i lovverket. Det samlede regelverket, reindrifftsloven og forskrifter, må revideres på dette grunnlaget.

- Sametinget vil arbeide for at reindriftas uavhengige rettslige grunnlag uttrykkelig presiseres i lovverket
- Sametinget vil fortsatt arbeide aktivt for at det foretas en gjennomgang av all relevant lovgivning med målsetting å sikre at reindriftas særskilte rettsgrunnlag styrkes og uttrykkelig fastslås og inkorporeres i lovverket.

Likestilling i reindrifta

Tradisjonelt har kvinnens rolle og deltakelse i reindrifta vært betydelig større enn den er i dag. Denne negative utviklingen skyldes blant annet strukturelle endringer i driftsmønsteret som følge av myndighetenes behov for å regulere og organisere reindrifta. Virkemiddelordningene over reindrifftsavtalen forsterket denne utviklingen blant annet ved at ordningene krevde identifisering av produsent og oversikt over produksjonen i drifta.

Produsent/driftsenhetsinnehavere var i hovedsak menn og hovedproduksjonen ble dreid over til kun å gjelde reinkjøtt. Kvinnenes arbeid i reindrifta ble usynliggjort og kvinnenes arbeidsinnsats og produksjon ble ikke en del av den målbare økonomien i totalregnskapet for reindrifftsneringa. Kvinnenes verdiskaping ble ikke verdsatt og inngikk ikke i de økonomiske støtteordningene i reindrifta.

Det er viktig å understreke at selv om kvinnens status i reindrifta er endret og svekket, er reindrifftskvinnen fortsatt sentral i reindrifta gjennom eierskap av rein, tilhørighet til siidaen, slektskap og deltakelse i drifta. Sametinget er opptatt av å beholde de kvinnelige ressursene i reindrifta og den kunnskapen disse kvinnene innehar.

Sametinget er glad for at avtalepartene i fjor ble enige om å følge opp rapporten *Kvinnenes situasjon i reindrifften* som en arbeidsgruppe nedsatt av Landbruks- og matdepartementet la frem 22.11.2004. Rapporten inneholder tiltak som oppfordrer myndigheter, forvaltning og reindrifta til å sette likestillingsutfordringene på dagsorden. Sametinget uttalte i sak 41/04 Innspill til reindrifftsavtalen 2005-2006:

Sametinget ber myndighetene om å tilrettelegge situasjonen slik at reindrifftskvinner får reell mulighet til å delta i reindrifftens daglige arbeid. Kvinner må få større innflytelse i de politiske fora og i de styringsorganene der avgjørelser i forhold til næringen tas.

Sametinget er tilfreds med at rapporten legger opp til økt kvinnerepresentasjon i NRL's styre og distriktsstyrene. Dette vil med tiden bidra til å endre holdningene til likestilling i reindrifta til fordel for næringen.

Sign: _____/_____

De fleste reindriftskvinner har i dag yrker utenfor reindriften i tillegg til sin tilhørighet og deltakelse i reindriften. Reindriftsfamilienes lønn utenfor reindriften utgjør en betydelig andel av familieinntekten. *Totalregnskap for reindriftnæringen (desember 2004)* viser at denne andelen er økende. Til tross for at de fleste reindriftskvinnene har lønnsinntekt som hovedinntekt og dermed har redusert mulighet til å delta i arbeidet i næringen, utgjør de en viktig arbeidsressurs i reindriften, særlig i arbeidsintensive perioder. Sametinget mener det er viktig at reindriftsavtalepartene prioriterer kvinnerettete tiltak til disse ved planmessig bruk av virkemidlene i verdiskapingsprogrammet, ved prosjekter i Reindriftens utviklingsfond og gjennom direktetilskuddsordningene.

Totalregnskap for reindriftnæringen (desember 2004) viser at kvinnelige driftsenhetsinnehavere utgjør kun 16 % (95 kvinnelige driftsenhetsinnehavere, 491 mannlige driftsenhetsinnehavere) av det totale antallet driftsenheter i 2004. Reindriftsavtalen for 2005/2006 gir høyere driftstilskudd til driftsenheter som eies av kvinner. Ordningen med avsetning til kvinnerettete tilskudd ble også videreført. Sametinget er fornøyd med at avtalepartene på denne måten motiverer kvinner som har reindrift som næring. Ektefellestilskudd faller bort dersom en av ektefellene ved siste ligningsoppgjør hadde en brutto inntekt utenom reindriften på mer enn kr. 150 000. Sametinget anser ikke at et inntektstak på kr. 150 000 er hensiktsmessig i forhold til målsetningen om å styrke kvinners deltagelse i reindriftnæringen. Sametinget vil peke på at det gjenstår mye før man er i mål med hensyn til skjevheten mellom antall kvinner og menn i næringen. Det forventes at likestillingsutfordringene i reindriftnæringen blir prioritert i de kommende reindriftsforhandlingene.

Velferdsordninger, som kvinner i særdeleshet har behov for, er svært utilfredsstillende i reindriften. Rapporten *Kvinnens situasjon i reindriften* peker også på disse manglene ved velferdsordningene. Trygderettigheter ved svangerskap, fødsel og omsorg for små barn gis kun til driftsenhetsinnehavere (jf forskrift om tilskudd til reinbeitedistrikter og tamreinlag) og utelukker dermed en stor gruppe kvinner i næringa.

Selvstendig næringsdrivende har rett til 65 % inntektskompensasjon i motsetning til arbeidstakere som har rett på 100 % ved svangerskap, fødsel, omsorg for små barn og sykdom. I tillegg har ikke selvstendig næringsdrivende rett på sykelønn de første 16 sykedagene, som er en ytelse trygden dekker for arbeidstakere. Selvstendig næringsdrivende kan tegne en privat forsikring som gir disse rettighetene, men de færreste reindriftskvinner vil ha råd til å tegne en slik forsikring på grunn av lav inntekt. Sametinget mener det er viktig at avtalepartene vurderer tiltak som retter opp slike forhold. Tilfredsstillende velferdsordninger har stor betydning for rekruttering av kvinner til reindriften.

Mål:

Å stimulere til økt andel kvinner som velger reindrift som næring.

Å bidra til å øke kvinners deltagelse og posisjon i næringen.

- Sametinget mener at partene bør stimulere til økt likestilling i reindrift gjennom å styrke de økonomiske rammevilkår for kvinner i reindriften.
- Sametinget mener det er viktig å heve satsen på ektefellestilskuddet.

Sign: _____/_____

- Sametinget vil foreslå at avtalepartene vurderer tiltak som sikrer kvinner i reindrifta like velferdsordninger (ved svangerskap, fødsel og sykdom) som arbeidstakere har.
- Reindriftsadministrasjonen må sikres ressurser slik at likestillingspolitikkenes målsettinger kan oppfylles og at administrasjonen kan gi god bistand i likestillingsspørsmål.
- Det må arbeides for likestilling i alle råd og styrer i reindrifta.
- Sametinget vil derfor foreslå at avtalepartene opphever begrensningen av lønnsinntekt, som er et av vilkårene til kvinnerettede tilskudd.

Reintallet

Det har i de seinere år vært altfor sterk fokus på å sette inn ad-hoc tiltak for å skape balanse mellom reintall og beitegrunnlag. Dette er en kortsiktig løsningsmodell som samtidig tar bort fokus fra langsiktige ordninger som kan bidra til at reindrifta står sterkere rustet til å møte vanskelige tider. Utviklingstiltakene må derfor settes inn i gode tider og må ha som mål å styrke grunnlaget for å utøve en bærekraftig næring.

Den overordnede målsettinga må være at reindriftnæringa skal drives på en økologisk forsvarlig måte. Reintallet må avpasses i forhold til beitegrunnlaget og hovedregelen må være at det tas utgangspunkt i vinterbeitegrunnlaget. Nyere viten om effekten av inngrep og ytre forstyrrelser må styre øvrige aktiviteter i reindriftsområdene og avpasses de økologiske forholdene i de ulike områder.

For å tilpasse reintallet til ressursituasjonen, må man prioritere arbeidet med et øvre reintall pr. distrikt. Ved fastsettelsen av et øvre reintall er det viktig å skille mellom det optimale reintallet og det maksimale reintallet. Det optimale vil alltid være lavere enn det maksimale, og gir størst mulig langsiktig produksjon samtidig som beitene utnyttes optimalt uten at beitegrunnlaget forringes. Ved maksimalt reintall vil det i dårlige år være behov for ekstraordinære tiltak (foring etc) for å berge reinbestanden. Et optimalt reintall må være det langsiktige målet for reintallstilpasningen.

Det er viktig å understreke at fysiske inngrep, andre typer ytre forstyrrelser og økning i rovviltbestanden har stor påvirkning for reindriftas beiteressurser.

Det vises til St.meld. nr. 28 (1991-92) *En bærekraftig reindrift*. Reintallet bør fastsettes etter en større gjennomgang av hele distriktsinndelingen i Finnmark, der en tar sikte på en inndeling i reinbeitedistrikter som er mer optimal i forhold til beiteforholdene og driftsforholdene for øvrig. Dette skal skje i fellesskap med reindriftsutøverne.

Rovvilt

Rovviltforvaltningen i Norge skaper store problemer for reindrifta. I store deler av reinbeiteområdene er det i dag for mange rovdyr. Dette påfører reindrifta store årlige økonomiske tap. Tall fra næringa viser at rovvilt tar en uforholdsmessig stor andel av den årlige produksjonen på landsbasis.

Sign: _____/_____

Rovviltbestanden må reduseres i områder der mange dyr går tapt til rovvilt. Det må også bli enklere å felle skadedyr uten å måtte innhente forhåndstillatelse. Det må opprettes bedre balanse mellom rovviltbestanden og reindrifta. Videre må reindrifta få dekket de reelle rovvilttapene.

Politikken må utformes slik at reindrifta ikke må betale prisen for at vi fortsatt skal ha en fauna der rovdyr inngår som en naturlig del. Det må utformes en politikk som sikrer rettferdige erstatningsordninger ved rovdyrtap og det må settes inn større ressurser for å skaffe et best mulig grunnlagsmateriale for å fastsette rovdyrantall og uttak.

For å oppnå den ønskede balanse mellom rovvilt og næring foreslår sametinget:

- at jaktordninga for rovvilt forbedres
- at det innføres rovdyrfrie soner i beiteområder
- at det settes igang nødvendige tiltak for å bøte på den skaden næringa er påført og at tiltakene også omfatter senvirkningen av skadene.

Rekruttering og planmessige tiltak i forhold til verdiskaping i reindrifta

Reindriftas viktigste ressurs er reindriftsutøverne. De innehar en unik kompetanse både i forhold til arbeidet med flokken og i prosessene fra utvelgelse av slaktedyr, foredling av mat fra rein samt bearbeiding og produksjon av råstoff fra rein.

Frivillig innløsning av driftsenheter i distrikter med for høyt reintall er tiltak som er etablert for å legge forholdene til rette for utvikling av økonomisk og økologisk bærekraftig reindrift. Det er derfor viktig at det fortsatt må være et tilbud om frivillig innløsning av driftsenheter. Forslag til ny reindriftslov vil være et viktig redskap for den interne reguleringen av reindrifta både m.h.t. rekruttering og reintall.

Rekruttering av ungdom til næringen bør prioriteres. Ordninger som generasjonsovergang vil være tiltak som gir ungdom mulighet til å bli værende i næringa, samt sikre kontinuitet. I mange områder er situasjonen uholdbar som følge av liten arbeidskraft og manglende ordninger for oppstartsmuligheter for ungdom. Uten tiltak vil det utvikles en situasjon med manglende kulturell kontinuitet og kompetanse. Sametinget foreslår at det innføres en generasjonsovergangsordning som vil ivareta de unges etablering i reindriftnæringen.

Den økonomiske utviklingen i reindrifta viser at det er et sterkt behov for å styrke verdiskapingen i næringen generelt både på grunnlag av de råvarene og kompetansen som reindrifta innehar. Reindrifta har behov for å øke inntjeningen og verdiskapningen både med tanke på reindriftsfamiliens økonomi og for å sikre næringa en tilfredsstillende økonomisk utvikling. Verdiskapingsprogrammet for reindrift må få overført mer midler slik at reindriftsutøverne på landsbasis har mulighet til å styrke økonomien i næringen. Det vil være nødvendig å tilføre midler utover rammene for reindriftsavtalen i en tidsavgrenset periode. Dette må komme alle reineierne til gode.

Mål:

Frivillig innløsning av driftsenheter og økt verdiskaping.

Sign: _____/_____

- Satse planmessig på verdiskaping i de distrikter med for høyt reintall i forhold til beiteressursene.
- Det må fortsatt gis mulighet til frivillig innløsning av driftsenheter.
- Verdiskapingsprogrammet må tilføres mer midler.

Reindriftens utviklingsfond

Under årets reindrifftsforhandlinger fremkom opplysninger om at Reindriftens utviklingsfonds finansielle status er svekket i forhold til tidligere år. Årets avsetning til fondet er på kr. 34,3 millioner kroner og av disse er 27,4 million kroner bundne midler. Avtalepartene prioriterte ikke å styrke fondet under forhandlingene og dette innebærer at det per i dag er svært begrensede frie midler i fondet. Konkret har det medført at viktige tiltak for ungdom er blitt nedprioritert. For ungdom i etableringsfasen er det alvorlig når de ikke får tilskudd til gjeterhytter, gjerdeanlegg og livdyrkjøp. Reindriffta vil ikke kunne overleve som bærer av samisk kultur uten gode rammebetingelser for ungdom som ønsker å etablere seg i næringa.

Mål:

Øke rekruttering av kvinner og unge til reindriffts-næringa.

- Sametinget vil oppfordre avtalepartene til å styrke Reindriftens utviklingsfonds økonomi under kommende reindrifftsforhandlinger.

Direkte tilskudd

Driftsenheter får 25 % produksjonspremie (tidligere produksjonstilskudd) fra avgiftspliktig salg av kjøtt og andre avgiftspliktige næringsinntekter fra rein. Tap av rein inngår ikke i grunnlaget for produksjonspremie. Beregningen av produksjonspremien slår svært urettferdig ut for de reieneierne som årlig har store tap av rein grunnet påkjøring av tog/kjøretøy, rovilt og andre tapsårsaker. Ordningen svekker reindrifftsavtalens inntektsutjevningseffekt og medfører reduserte inntekter for reieneiere i områder med høye tapstall.

I lys av at tap ikke inngår i grunnlaget for produksjonspremien, er det kritikkverdige at direkte tilskudd avkortes fra år til år. Det er viktig at overføringene til reindriffta indeksreguleres.

I dag finnes det ingen ordninger som ivaretar driftsenheter som lider store tap på grunn av naturgitte hendelser. Det må derfor opprettes et eget fond som kompenserer for slike tap.

Mål:

Inntektsutjevning og forutsigbar økonomi i reindriffta

- Sametinget ber om at de ansvarlige departementene og avtalepartene foretar en avklaring om hvordan det skal kompenseres for bortfall av produksjonspremie grunnet tap.

Sign: _____/_____

- Sametinget anbefaler avtalepartene om ikke å redusere satsene på de direkte tilskuddene til reindriftsutøverne, men at disse økes i tråd med pris- og kostnadsutviklingen.
- Det må opprettes et katastrofefond for omfattende tap av rein.

Avgifter og skatteordninger

Driftsutgiftene i reindrifta er store i forhold til inntekta og øker markant fra år til år. Disse økningene skyldes blant annet det høye og økende avgiftsnivået som reindrifta har.

Sametinget er kjent med at skattemessige forhold ved avvikling slår forskjellig ut for de ulike primærnæringene. Eksempelvis kan jordbrukere, jf Lov om skatt av formue og inntekt (skatteloven), få helt eller delvis skattefritak ved salg av gårdsbruk og melkekvote til familie i rett nedad stigende linje. Reindrifta har ikke slike skattefordeler ved avvikling og/eller omstilling.

- Sametinget vil foreslå en ordning der reindriftsutøvere får avgiftsfritt drivstoff i forbindelse med bruk av motorkjøretøy i næringen på lik linje med landbruket.
- Sametinget anbefaler avtalepartene om å gi reindrifta de samme mulighetene til kjøp av driftsutstyr som i jordbruksnæringen.
- Sametinget anbefaler avtalepartene å etablere en ordning som sikrer reindriftsutøvere som ønsker å forlate næringen, akseptabel økonomisk kompensasjon samt tilpassa skatteregler.

Behandlingen av saken ble avsluttet 07.12.05 kl. 14.15

Originalspråk: Norsk

Sak 58/05

Sametingets budsjett 2006

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-112

05/1885

Saken påbegynt onsdag 07. desember 2005 kl. 14.15

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1		Sametingsrådet	Sak R. 111/05
2		Kommunal- og regionaldepartementet	Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2006
3	24.10.05	Sametingspresident	Budsjett 2006 – Samiske formål

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	26.10.05	R 111/05
Plan- og finanskomiteen	21.- 24.11.05	
Sametingets plenum	06.- 08.12.05	

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen:

Innledning

Sametinget har de siste årene brukt Sametingsplanen for 2002-2005 som utgangspunktet for Sametingets arbeid, prioriteringer og forslag til fremtidige budsjettbehov. Sametingsplanen for 2002-2005 brukes som grunnlag også for å fremme Sametingets budsjett 2006. I tillegg ligger Sametingets vedtatte politikk gjennom delplaner, meldinger og vedtak til grunn for utformingen av budsjettets mål, strategier og tiltak.

Sametingets visjon og overordnet mål for perioden 2002 – 2005 er:

Sign: _____/_____

Sametingets visjon

Et mangfoldig samfunn med samisk verdigrunnlag, grunnleggende menneskerettigheter og internasjonal solidaritet.

Overordnet mål

Selvbestemmelse med grunnlag i samenes rettigheter som folk og urfolk.

Sametingets budsjett for 2006 er delt inn som følger:

- Samlet bevilgning til Sametinget
- Sametingets mål og økonomiske rammefordeling
- Opplæring
- Språk
- Kultur
- Bibliotek tjenester
- Næringsutvikling
- Miljø- og kulturvern
- Helse- og sosialtjenester
- Regionalutvikling og samarbeid
- Internasjonalt arbeid
- Likestilling
- Samiskrelatert statistikk i Norge
- Konferanser
- Utdeling av priser
- Andre virkemidler
- Driftsutgifter politisk nivå
- Driftsutgifter administrasjon
- Budsjettbehov 2007

Samlet bevilgning til Sametinget gir en oversikt over og kommentarer til de foreslåtte tildelingene i statsbudsjettet. Sametingets mål og økonomiske rammefordeling gir en oversikt over Sametingets fordeling av de foreslåtte tildelingene via statsbudsjettet på overordnet postnivå.

Virkemiddelbudsjettet blir presentert og kommentert under de øvrige områdene, med unntak av budsjettbehov 2007.

Driftsbudsjettet på politisk- og administrativt nivå blir presentert og kommentert under området politiske og administrative driftsutgifter.

Sametingets budsjettbehov og prioriteringer for 2007, presenteres og kommenteres i siste kapittel i dokumentet for å tydeliggjøre hvilke prioriterte områder Sametinget har for det påfølgende budsjettåret.

1 Samlet bevilgning til Sametinget

Regjeringen foreslår i St.prp. nr. 1 tillegg nr. 1 (2005-2006) for budsjettåret 2006 - Om endring av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet 2006, St.prp. 1 (2005-2006) for budsjettåret 2006 og rundskriv H-2179 Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2006 med følgende fordeling til Sametinget for 2005:

Tabell 1.0 Bevilgninger fra departementene

(i 1000 kr)

Kap.Post	Beskrivelse		RR 2004	Bud-2005	RevBud-05	Bud- 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
540.50	Kommunal- og regionaldept. - KRD	a)	143 000	138 750	138 750	153 350	14 600	10,5 %
571.64	Kommunal- og regionaldept. - KRD	a)		7 000	7 000	0	-7 000	-100,0 %
206.50	Utdannings- og forskningsdept. - UFD		29 569	28 569	28 539	29 453	914	3,2 %
226.21	Utdannings- og forskningsdept. - UFD (tillegg)		0	2 000	2 000	1 500	-500	-25,0 %
248.21	Utdannings- og forskningsdept. - UFD (tillegg)		0	2 500	2 500	1 500	-1 000	-40,0 %
856.50	Barne- og familiedept. - BFD		10 716	11 080	11 080	11 435	355	3,2 %
1429.50	Miljøverndept. - MD		2000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
320.53	Kultur- og kirkedept. - KKD	b)	31 734	32 113	32 113	43 743	11 630	36,2 %
326.78	Kultur- og kirkedept. - KKD	c)	0	500	500	500	0	0,0 %
-	Helsedept. - HD	d)	5 100	5 100	5 100	5 400	300	5,9 %
1149.50	Landsbruksdept. - LD	e)	4 000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
-	Landsbruksdept. - LD	f)	0	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
552.72	Kommunal- og regionaldept. - KRD	g)	0	0	2 100	0	-2 100	-100,0 %
-	Kommunal- og regionaldept. - KRD		0	650	650	0	-650	-100,0 %
226/248	Utdannings- og forskningsdept. - UFD	h)	0	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
540.50	Kommunal- og regionaldept. - KRD		0	0	1 000	0	-1 000	-100,0 %
320.53	Kultur- og kirkedept. - KKD		0	0	2 000	0	-2 000	-100,0 %
320.53	Kultur- og kirkedept. - KKD		0	0	300	0	-300	-100,0 %
Totalt bevilget I			226 119	235 262	240 632	253 881	13 249	5,5 %
Regnskapsmessig Overskudd/underskudd			0	0	593	0	-593	-100,0 %
Totalt bevilget II			226 119	235 262	241 225	253 881	12 656	5,2 %
540.54	KRD - Avkastning Samefolkets fond		0	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
Totalsum			226 119	239 912	245 875	258 531	12 656	5,1 %

a) Fra 2006 er tidligere bevilget skjønnstilskuddet på kr 7 000 000 til styrking av tospråkshetarbeidet blitt overført til Sametinget totale ramme, post 50.

b) Som et ledd i arbeidet med museumsreformen, jf. St.meld. nr. 22 (1999-2000) har KKD satt av 1 mill. kr til dette arbeidet.

c) Samisk språkteknologi - korrekturprogram (KKDs andel iht. finansieringsplanen).

d) Bevilgning for 2005 til Sametinget var ikke spesifisert i HDs forslag til statsbudsjett, men ved tildelingsbrevet fra HD i 2005 var bevilgning på kr 5 400 000, dette viderføres i 2006.

e) Verdiskaping- og utviklings tiltak i landbruket: Overføring til Samisk utviklingsfond over jordbruksavtalen.

f) Overføring fra reindriftens utviklingsfond til samisk utviklingsfond.

g) Midler fra KRD til interreg for 2006 blir ikke avklart for senhosten 2005.

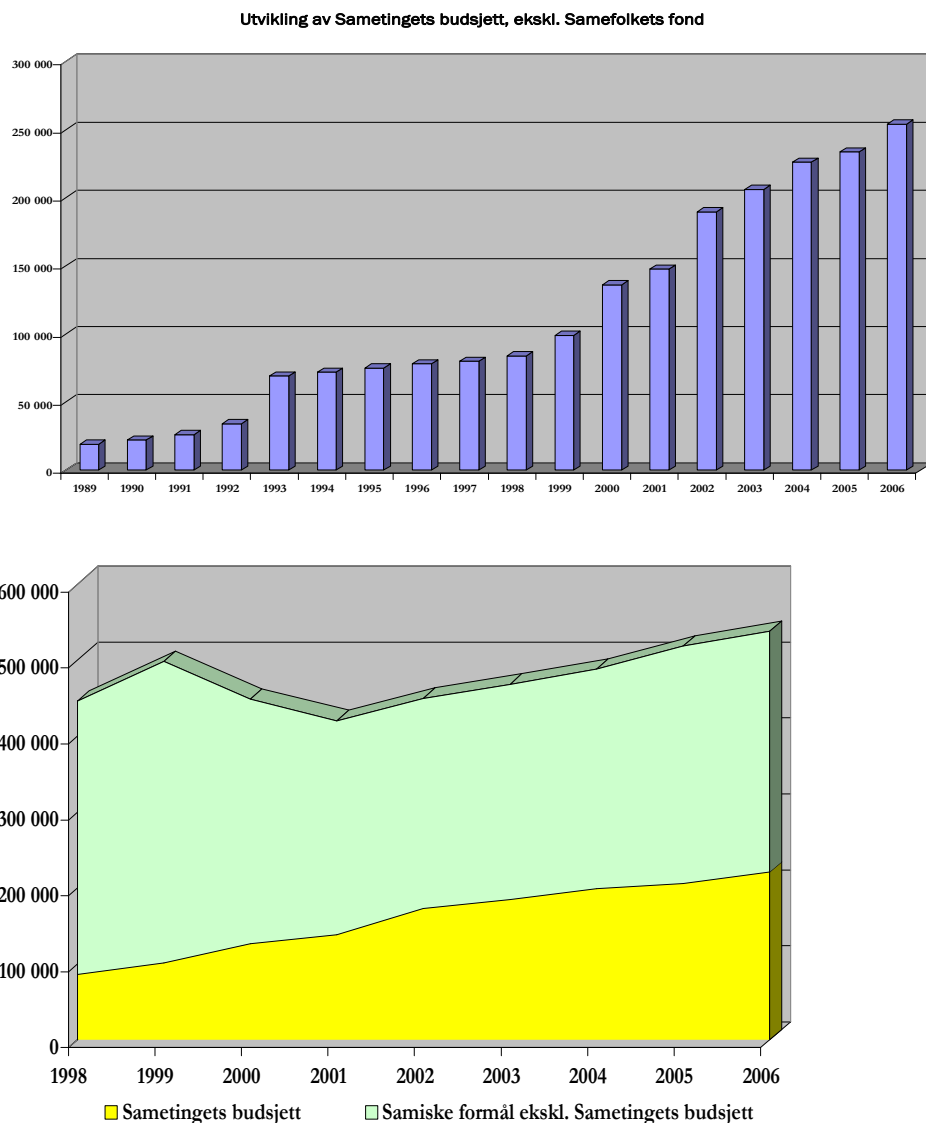
h) Samisk språkteknologi - korrekturprogram (KKDs og UFDs andel iht. finansieringsplanen). Dette er ikke tatt med i statsbudsjettet, men er bevilget i 2004.

Sametingets midler går til samiske tiltak og forvaltes av Sametinget på bakgrunn av de rammer som er gitt av sentrale myndigheter. Sametinget har de siste årene fått flere finansieringsordninger overført til sitt budsjett. I tillegg disponerer Sametinget en del midler som år for år overføres virksomheten fra øvrige finansieringskilder. Disse er uforutsigbare mht. årlig størrelse og er gjenstand for særskilt rapportering. Tilsvarende gjelder midler som ytes til prosjekter og annet. Felles for disse er at de ikke inngår i en fast overføring til Sametingets budsjett.

Figurene nedenfor viser utviklingen i Sametingets budsjett og budsjettutviklingen for samiske formål fra regjeringen. Økningen i Sametingets budsjett de siste årene skyldes hovedsakelig

Sign: _____/_____

overføring av allerede eksisterende ordninger av samiske tiltak fra departementer til Sametinget.

Regjeringen har i sin melding om samepolitikken som mål å overføre nye oppgaver til Sametinget. Sametinget forutsetter da at:

- de økonomiske rammene og de fremtidige ansvarsforhold klargjøres
- det er samsvar mellom oppgaveoverføring og de økonomiske rammene som stilles til disposisjon

Sametinget tar utgangspunkt i det fremlagte budsjettforslaget for 2006. Sametinget ser det som svært viktig å ta fatt i en del viktige prinsipielle saker i budsjettet. For eksempel ser man at man ikke har råd til å dekke opp prisstigningen fra år til år for flere institusjoner i det samiske samfunnet og dette medfører at rammevilkårene for disse år for år blir vanskeligere. Dette er noe sentrale myndigheter skulle ha tatt høyde for når statsbudsjettet blir vedtatt.

Sign: _____/_____

Våren 2005 ble Regjeringen og Sametinget enige om prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget. Prosedyrene ble vedtatt av Sametinget 1. juni 2005 og fastsatt i statsråd 1. juli 2005. Konsultasjonsprosedyrene omfatter ikke budsjettet. Det har vært forutsatt at det skal settes i gang et eget arbeid med tanke på å få på plass prosedyrer for fastsetting av budsjett til Sametinget. Dette arbeidet forventes gjennomført i 2006.

Sametingets kommentarer til regjeringens forslag til tiltak over Sametingets budsjett i statsbudsjett for 2006
Regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2006 inneholder følgende nye tiltak i forhold til statsbudsjettet for 2005:

- Sametingets ramme er økt med kr 2 000 000 som følge av at Sametinget har utvidet virkeområdet for samisk utviklingsfond og inngått samarbeidsavtaler med flere fylkeskommuner.
- Kr 3 000 000 er bevilget til investering i samiske bokbussar.
- Til arbeidet med museumsreformen er det bevilget kr 1 000 000 fra Kultur- og kirkedepartementet.
- Kr 7 000 000 er bevilget til samiske kulturformål.
- Kr 1 000 000 er bevilget til etablering av forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord, som knyttes til Árran.

Til tross for at regjeringen ved forskriftsendring innlemmet Tysfjord kommune i forvaltningsområdet for samisk språk fra 1. januar 2006, er det i forslaget til statsbudsjett for 2006 ikke gitt økning i bevilgningen. Uten en økning av tospråkighetstilskuddet vil ikke Sametinget kunne sette av midler til Tysfjord kommune og Nordland fylkeskommune.

I Sametingets vedtak i Sak 26/05 kontrollordninger i Sametinget heter det at:
”Sametinget ber om at Kontrollkomiteen styrkes med saksbehandlerkapasitet og undersøkelsesressurser for 2005 med kr 300 000. Fra 2006 styrkes dette med ytterligere kr 500 000. Sametinget styrker ressursene for internkontroll med kr 600 000 fra 2006. Den budsjettmessige styrkingen for Sametingets kontrollordninger forutsetter økte bevilgninger fra Stortinget over revidert nasjonalbudsjett 2005 og statsbudsjettet 2006 [...]”.

I revidert nasjonalbudsjett 2005 ble Sametinget gitt en økning på kr 600 000 for å styrke kontrollordningene i Sametinget. Regjeringen har ikke fulgt opp Sametingets forutsetning med økning av statsbudsjettet 2006 for styrking av kontrollordninger i Sametinget. I stedet heter det i statsbudsjettet at:

”For Sametingets legitimitet som folkevalgt organ og som forvaltningsorgan er det avgjørende at økonomi- og regnskapsfunksjonen i Sametinget holder høy kvalitet. Det er derfor nødvendig at Sametinget fastsetter gode rutiner for økonomiforvaltning og at disse følges opp. Kommunal- og regionaldepartementet har merket seg at Sametinget i ulike sammenhenger peker på at det ikke har tilstrekkelig med ressurser innenfor økonomi- og regnskapsfunksjonen til å prioritere utviklingsoppgaver. Kommunal- og regionaldepartementet forutsetter imidlertid at Sametinget innenfor de til enhver tid gjeldende rammer prioriterer tilstrekkelig med ressurser til økonomi- og regnskapsfunksjonen til å sikre at rutinene for og gjennomføringen av økonomiforvaltningen er fullt ut tilfredsstillende”.

Sign: _____/_____

Den totale budsjettammen til Sametinget er økt med kr 19 969 000, og av dette er 14 000 000 nye tiltak. Resterende kr 5 969 000 skal gå til dekning av pris- og lønnsstigningen. Dette tilsvarer 2,5% økning til Sametinget mot 3-4 % forventet pris- og lønnsstigning i Norge i 2006. Det er for øvrig Kommunal- og regionaldepartementet, Kultur og kirke departementet, Utdannings- og forskningsdepartementet og Barne- og familiedepartementet som står for denne økningen. De øvrige departementene har ikke økt bevilgningen i forhold til statsbudsjettet for 2005.

2 Sametingets mål og økonomiske rammefordeling

Med forbehold om Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2006 foretar Sametinget følgende rammefordeling på hovedpostene for 2006:

Tabell 2.0 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

(i 1000 kr)

	Regnskap-04	Bud-05	RevBud-05	Bud-06	Avvik	i %
Driftsinntekter						
Bevilgninger fra departementene	226 119	235 262	240 632	253 881	13 249	5,5 %
Andre driftsinntekter	0	0	593	0	-593	-100,0 %
Sum driftsinntekter	226 119	235 262	241 225	253 881	12 656	5,2 %
Virkemidler						
Virkemidler	154 930	161 604	166 090	176 690	10 601	6,4 %
Sum virkemidler	154 930	161 604	166 090	176 690	10 601	6,4 %
SUM DRIFTSINNTEKTER - VIRKEMIDLER	71 189	73 658	75 136	77 191	2 055	2,7 %
DRIFTSKOSTNADER						
Drift politisk nivå	14 559	16 833	17 533	18 291	758	4,3 %
Drift administrativt nivå	52 821	52 800	53 285	55 025	1 740	3,3 %
Investeringer	0	1 500	1 500	1 900	400	26,7 %
Spesielle prosjekter	3 166	2 525	2 818	1 975	-843	-29,9 %
Sum driftskostnader	70 546	73 658	75 136	77 191	2 055	2,7 %
ÅRSRESULTAT	643	0	0	0	0	-100,0 %

Sign: _____/_____

Tabell 2.1 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

	Regnskap-04	Bud-05	RevBud-05	Bud-06	Avvik
Driftsinntekter					
Bevilgninger fra departementene	100,0 %	100,0 %	99,8 %	100,0 %	0,2 %
Andre driftsinntekter	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,0 %	-0,2 %
Sum driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %
Virkemidler					
Virkemidler	68,5 %	68,7 %	68,9 %	69,6 %	0,7 %
Sum virkemidler	68,5 %	68,7 %	68,9 %	69,6 %	0,7 %
SUM DRIFTSINNTEKTER - VIRKEMIDLER	31,5 %	31,3 %	31,1 %	30,4 %	-0,7 %
DRIFTSKOSTNADER					
Drift politisk nivå	6,4 %	7,2 %	7,3 %	7,2 %	-0,1 %
Drift administrativt nivå	23,4 %	22,4 %	22,1 %	21,7 %	-0,4 %
Investeringer	0,0 %	0,6 %	0,6 %	0,7 %	0,1 %
Spesielle prosjekter	1,4 %	1,1 %	1,2 %	0,8 %	-0,4 %
Sum driftskostnader	31,2 %	31,3 %	31,1 %	30,4 %	-0,7 %
ÅRSRESULTAT	0,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Sign: _____/_____

3 Virkemidler

Sametinget foretar følgende fordeling på hovedpostene for virkemidler for 2006:

Tabell 3.0 Totaltabell virkemidler

(i 1000 kr)

	Regnskap-04	Bud-05	RevBud-05	Bud-06	Ford. i %	Avvik 06-Rev 05	i %
Virkemidler							
Opplæring	27 370	28 259	28 259	28 348	16,0 %	89	0,3 %
Språk	41 359	44 750	44 750	45 353	25,7 %	603	1,3 %
Kultur	31 611	33 692	34 167	40 750	23,1 %	6 583	19,3 %
Bibliotek tjenester	5 418	5 090	7 090	8 105	4,6 %	1 015	14,3 %
Næring	22 766	22 750	22 750	24 650	14,0 %	1 900	8,4 %
Miljø- og kulturvern	11 484	12 218	12 293	14 974	8,5 %	2 681	21,8 %
Helse- og sosialsatsing	4 023	4 100	4 100	4 400	2,5 %	300	7,3 %
Regionalt utvikling og samarbeid	827	900	900	1 450	0,8 %	550	61,1 %
Internasjonalt arbeid	3 496	2 394	4 330	1 574	0,9 %	-2 756	-63,6 %
Likestillingstiltak	289	450	450	650	0,4 %	200	44,4 %
Samiskrelatert statistikk i Norge	800	300	300	300	0,2 %	0	0,0 %
Andre tilskudd (politisk arbeid)	4 451	5 951	5 951	4 451	2,5 %	-1 500	-25,2 %
Konferanser	504	700	700	1 085	0,6 %	385	55,0 %
Utdeling av priser	109	50	50	100	0,1 %	50	100,0 %
Samefolkets fond	422	0	0	0	0,0 %	0	-
Andre virkemidler	0	0	0	500	0,3 %	500	-
Sum virkemidler	154 930	161 604	166 090	176 690	100,0 %	10 601	6,4 %

Hovedpostene for virkemidler er ytterligere spesifisert under kapitlene 4 til 18.

For alle institusjoner og organisasjoner som får direkte driftstøtte over Sametingets budsjett stilles det vilkår om at de innen 1. april 2006 skal ha utarbeidet:

- Virksomhetsplan/handlingsplan for inneværende år
- Revidert regnskap for foregående år
- Årsmelding for foregående år, inkludert rapport over bruken av midlene i foregående år i forhold til innsendt virksomhetsplan/handlingsplan
- Budsjettbehov for neste år

Driftsstøtten utbetales i to omganger. Andre delutbetaling blir ikke foretatt før vilkårene for driftsstøtten er oppfylt av virkemiddelmottaker og rapportene er godkjent. Foreligger ikke rapportering innen 1. oktober kan ikke virkemiddelmottaker påregne driftsstøtte fra Sametinget neste år.

Sametingsrådet kan fastsette nærmere vilkår i tildelingsbrevet.

Sign: _____/_____

4 Opplæring

Tabell 4.0 Samletabell - Samisk opplæring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
100	Grunnskole og videreg.opplæring-læremiddelutv.	15 248	14 990	14 990	14 675	-315	-2,1 %
101	Kompetanseheving	3 029	3 150	3 150	3 250	100	3,2 %
102	Barnhager	9 094	10 119	10 119	10 423	304	3,0 %
Sum		27 370	28 259	28 259	28 348	89	0,3 %

4.1 Grunnskole og videregående opplæring – Læremidler

Tabell 4.1 Grunnskole og videregående opplæring

(i 1000 kr)

Post 100	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
10000	Ordinære læremidler (samiske) a)	0	8 650	8 650	8 400	-250	-2,9 %
10001	Særskilte tilrettelagte læremidler	0	1 840	1 840	1 900	60	3,3 %
10002	IKT - læremidler	0	2 500	2 500	2 575	75	3,0 %
10003	Læremiddelutv. FoU-midler(tidl.under post 22) b)	3 078	2 000	2 000	1 800	-200	-10,0 %
Sum		15 248	14 990	14 990	14 675	-315	-2,1 %

a) For 2006 overføres kr 500 000 fra post 100 til post 899 pga. evaluering av tilskudd til læremiddelutvikling.

b) Overføring av kr 1 800 000 fra post 22.1 spesielle driftsutgifter i 2005 til post 100 Læremidler. De resterende kr 200 000 fra post 22.1 FoU-midler er overført til post 800 barnehagekonferanse

Høsten 2006 blir det innført nye læreplaner på grunnskolens 1. – 9. trinn og for videregående opplæring trinn 1 (Vg1). Videre innføres nye læreplaner for grunnskolens 10. trinn og Vg2 høsten 2007 og for Vg3 høsten 2008. De første samiske læreplanene fastsettes i slutten av 2005. I de nye læreplanene skal blant annet fem grunnleggende ferdigheter integreres i alle fag på alle nivå, og tilpasset opplæring vil bli mer fremtredende enn tidligere.

Fra nasjonalt hold legges det opp til full utskifting av læremidler. Når det gjelder samiske læremidler, er det behov for utvikling av læremidler i fag som ikke er kommet i gang innenfor nåværende strategiske plan, og for fornying eller utskifting av eksisterende læremidler. Det vil bli utarbeidet en ny strategisk plan med utgangspunkt i nye læreplaner, og det vil være behov for større satsning enn det som ligger innenfor nåværende økonomiske rammer.

Mål

Det skal finnes samiske læremidler tilstrekkelig til at samiske elever får opplæring i samsvar med gjeldende lover og læreplaner.

Strategi

- Større satsing på digitale læremidler og emnehefter.

Tiltak

- Utvikle strategiske planer for utarbeiding av ordinære, digitale og særskilt tilrettelagte læremidler.
- Utvikle læremidler i henhold til nye strategiske planer.
- Fornye og videreutvikle samisk læringsnett.

Sign: _____/_____

Læremiddelutvikling, forskning og utvikling (FoU)

Sametinget viderefører posten med spesielle driftsutgifter knyttet til utvikling av læremidler der det er et særlig stort behov og vanskelig å få tak i kvalifisert kompetanse. Posten finansierer også kvalitetssikring av læremidler, evalueringer og utredninger av læremidler og opplæringstiltak. For 2006 avsettes det *kr 1 800 000* til formålet.

4.2 Kompetanseheving

Tabell 4.2 Kompetanseheving

(i 1000 kr)

Post 101	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
10100	Stipend for samiske elever i videregående skole	0	1 100	1 100	1 100	0	0,0 %
10101	Spesialpedagogisk kompetanseheving	0	1 750	1 750	1 750	0	0,0 %
10102	Stipend til høyere utdanning	0	300	300	400	100	33,3 %
Sum		3 029	3 150	3 150	3 250	100	3,2 %

4.2.1 Språkmotiveringsstipend for elever i den videregående skolen

Mål

Stimulere elever i videregående opplæring til å lese samisk som første eller andrespråk, samisk som B- eller C-språk eller som valgfag.

Strategi

- Gradere stipendet slik at elevene motiveres til å velge de mest ambisiøse tilbudskategoriene i samisk.

Tiltak

- Tildele språkmotiveringsstipend til elever som leser samisk i videregående opplæring.

4.2.2 Spesialpedagogisk kompetanseheving

Det spesialpedagogiske kompetansenivået i samiske områder har ennå ikke nådd nasjonalt nivå. Derfor har Sametinget vedtatt en rullering av spesialpedagogisk kompetansehevingsplan for 2004-2006.

Mål

Et godt spesialpedagogisk tilbud til samiske barn med spesielle behov.

Strategi

- Stimulere samisktalende fagfolk til å ta grunn- og videreutdanning i spesialpedagogikk.
- Utvikle og utprøve ny kunnskap innenfor det spesialpedagogiske fagområdet og å gjøre resultater fra forsøks- og forskningsarbeid tilgjengelig for fagmiljøer og andre interesserte.
- Virkeliggjøre spesialpedagogisk kompetansehevingsplan for 2004-2006.

Sign: _____/_____

Tiltak

- Gi tilskudd til forsøks- og utviklingsprosjekter innen spesialpedagogikk.
- Følge opp og evaluere igangsatte utviklingsprosjekter.
- Tilgjengeliggjøre rapporter/skriftlig materiale fra utviklings- og forskningsarbeid.
- Tildeling av studiestipend til videreutdanning i spesialpedagogikk.

4.2.3 Stipend til høyere utdanning

Mål

Å øke kompetansen på områder hvor de samiske samfunn har behov for økt kompetanse. For 2006 vil Sametinget prioritere høyere utdanning i samisk språk.

Tiltak

- Tildele stipend til høyere utdanning i samisk språk, med spesiell vekt på sør-og lulesamisk språk.

4.3 Barnehager

Tabell 4.3 Barnehager

(i 1000 kr)

Post 102	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
10200	Tilskudd til samiske barnehager	0	9 200	9 200	9 480	280	3,0 %
10201	Læremidler til barnehager	0	819	819	843	24	2,9 %
10202	Tidskrift for samiske barnehager	0	100	100	100	0	0,0 %
Sum		9 094	10 119	10 119	10 423	304	3,0 %

Den nye barnehageloven legger sterkere føringer enn tidligere på kommunene for at de skal tilby samiske barn et barnehagetilbud basert på samisk språk og kultur. Dette medfører igjen at Sametinget må drive mer med informasjon og veiledning, nettverksbygging og holdningsskapende arbeid i større deler av landet.

Mål

Samiske barn skal ha et barnehagetilbud basert på sitt samiske språk og kultur, for å styrke sin identitet og sitt språk.

Strategi

- Oppfølging av Sametingets strategiske plan for barnehager, Sametingsrådets melding om samiske barnehager og Sametingsplanen.
- Ivareta samiske barnehagers behov for møtesteder og arenaer for erfaringsutveksling. Etablere nettbaserte møtesteder for ansatte i samiske barnehager og mellom samiske barnehager og norske barnehager med samiske barn.
- Bidra til holdningsskapende arbeid blant barnehageansatte, barnehageeiere, foreldre og myndigheter.
- Produksjon av pedagogisk materiell.

Tiltak

- Tildele særskilt tilskudd til samiske barnehager.
- Avholde samisk barnehagekonferanse, seminarer og nettverksmøter.
- Generell veiledning og informasjon om samiske barnehager.

Sign: _____/_____

- Tildele tilskudd til forsøks- og utviklingsarbeid og initiere relevant forskning.
- Gi tilskudd til utarbeidelse av pedagogisk materiell til samiske barnehager.
- Gi ut 2 nummer av tidsskriftet ”Stullan”
- Etablere nettbaserte møtesteder for samiske barnehager

I 2006 avsettes det *kr 10 423 000* til dette formålet

5 Språk

Tabell 5.0 Samletabell - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
150	Tospråklighetstilskudd	33 797	33 850	33 850	33 850	0	0,0 %
151	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet a)	0	1 160	1 160	1 160	0	0,0 %
152	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet b)	4 412	2 550	2 550	2 550	0	0,0 %
153	Grunntilskudd til språksentre	3 150	3 600	3 600	4 050	450	12,5 %
154	Samisk er tøft - Oppfølgningstiltak (Ny)	0	0	0	1 000	1 000	-
155	Samisk korrekturprogram c)	0	3 590	3 590	2 743	-847	-23,6 %
Sum		41 359	44 750	44 750	45 353	603	1,3 %

a) I 2005 ble kr 1 243 000 overført til post 22 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (Bud-04 kr 2 600 000 - Bud-05 kr 1 357 000).

b) Regnskapstallene for 2004 er både innenfor og utenfor forvaltningsområdene.

c) I 2005 var samisk korrekturprogram under post 22 spesielle driftsutgifter

5.1 Tospråklighetstilskudd

Tabell 5.1 Tospråklighetstilskudd

(i 1000 kr)

Post 150	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15000	Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune		7 601	7 601	7 431	-170	-2,2 %
15001	Karášjoga gielda/Karasjok kommune		7 141	7 141	7 140	-1	-0,0 %
15002	Deanu gielda/Tana kommune		4 957	4 957	4 995	38	0,8 %
15003	Porsáנגgu gielda/Porsanger kommune		5 225	5 225	5 379	154	2,9 %
15004	Unjárgga gielda/Nesseby kommune		2 864	2 864	2 812	-52	-1,8 %
15005	Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune		3 472	3 472	3 503	31	0,9 %
15006	Finnmárkku fylkkagielda/Finnmark fylkeskommune		1 400	1 400	1 400	0	0,0 %
15007	Romssa fylkkasuohkan/Troms fylkeskommune		1 190	1 190	1 190	0	0,0 %
Sum		33 797	33 850	33 850	33 850	0	0,0 %

Tospråklighetstilskuddet ytes til kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk og fordeles også til fylkeskommuner som har kommuner innenfor forvaltningsområdet. Tilskuddet er knyttet til kravene i Sameloven om en tospråklig lokal og fylkeskommunal forvaltning. Tilskuddet er fordelt etter gjeldende fordelingsnøkkel.

Vilkår for utbetaling av tospråklighetstilskuddet i 2006 er at:

- Kommunene og fylkeskommunene utarbeider sin språkutviklingsplan som gjelder for 2006
- Det avgis en rapport med vurdering/evaluering av effekten av virkemidlene i kommunen for foregående år som sendes Sametinget innen 1. februar 2006.

Sametingsrådet kan fastsette nærmere vilkår i tildelingsbrevet.

Sign: _____/_____

I 2006 skal Sametinget utarbeide retningslinjer for bruk og rapportering av tospråklighetsmidlene til kommunene. Kommunene vil bli involvert i dette arbeidet.

Mål

Den samiske befolkning skal ha mulighet til å bruke samisk språk på alle samfunnsnivå- og sektorer, ved at kommunene og fylkeskommunene tilrettelegger for bruk av samisk språk i forvaltningen, og aktivt tilbyr egne tjenester på samisk.

Strategi

- Dialog med kommuner og fylkeskommuner om hvordan samisk språk skal synliggjøres og fremmes
- Igangsette prosjekter som fremmer bruken av samisk språk i alle sammenhenger og utvikler det samiske språket.

Tiltak

- Faste møter med kommunene og fylkeskommunene i forvaltningsområdet for samisk språk, der man drøfter bruken av samisk språk i
- Avholde årlig konferanse der temaet er bruken av samisk språk i offentlig forvaltning.

5.2 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 5.2 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 151	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15100	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet		1 160	1 160	1 160	0	0,0 %
Sum		0	1 160	1 160	1 160	0	0,0 %

a) I forhold til bevilgningen i budsjettet for 2004 på kr 2 600 000 er posten redusert med kr 1 100 000 pga. avsetning til prosjektet Samisk korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling.

Mål

Styrke terminologiarbeidet og arbeidet med innsamling og registrering av samiske stedsnavn. Utvikle alternative språkarenaer utenom skole og barnehage for barn og unge.

Strategi

- Bidra til økt satsing på innsamling, utvikling og registrering av terminologi.
- Bidra til å samle inn samiske stedsnavn.
- Bidra til utvikling av arenaer for barn og unge om hvor samisk språk høres, synes og gir positive relasjoner til språk.

Tiltak

- Tildele prosjektmidler i henhold til strategi.
- En del av prosjektmidlene avsettes til prosjekter som initieres av Sametingets språkstyre.

Av tospråklighetstilskuddet avsetter Sametinget *kr 1 160 000* til språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk i 2006.

Sign: _____/_____

5.3 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 5.3 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 152	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15200	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	4 412	2 550	2 550	2 550	0	0,0 %
Sum		4 412	2 550	2 550	2 550	0	0,0 %

Mål

Utvikling av alternative språkarenaer utenom skole og barnehage for barn og unge.
Øke den muntlige språkbruken og utvikle ny terminologi.

Strategi

- Bidra til utvikling av arenaer for barn og unge der samisk språk høres, synes og gir positive relasjoner til språk.
- Bidra til økt muntlig språkbruk.
- Bidra til innsamling, utvikling og registrering av terminologi.
- Bidra til innsamling av samiske stedsnavn.

Tiltak

- Tildel prosjektmidler i henhold til strategi.
- En del av prosjektmidlene avsettes til prosjekter som initieres av Språkstyret.

Sametinget avsetter *kr 2 550 000* til formålet i 2006.

5.4 Samiske språksentre

Tabell 5.4 Grunntilskudd til språksentre

(i 1000 kr)

Post 153	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15300	Porsanger	450	450	450	450	0	0,0 %
15301	Kåfjord	450	450	450	450	0	0,0 %
15302	Tysfjord	450	450	450	450	0	0,0 %
15303	Evenes	450	450	450	450	0	0,0 %
15304	Nesseby	450	450	450	450	0	0,0 %
15305	Tana	450	450	450	450	0	0,0 %
15306	Ullsfjord	450	450	450	450	0	0,0 %
15307	Røros	0	450	450	450	0	0,0 %
15308	Alta	0	0	0	450	450	-
Sum		3 150	3 600	3 600	4 050	450	12,5 %

De samiske språksentrene er viktige språkarenaer, spesielt der det samiske språket står svakt. Initiativet til opprettelse av språksentrene er kommet fra lokale aktører, og ideen bak opprettelsene har vært behovet for å samle ressursene og opprette språkarenaer. Språksentrene fungerer på forskjellige måter alt etter behovet i samfunnet, og har bl.a. vært viktige aktører i opplæring av samisk språk. Språksentrene bør være forankret i kommunen eller i eksisterende institusjon, og det er viktig med lokal styring av senteret.

Sign: _____/_____

Språksentre som allerede er etablert, bør kunne utvide sitt virkeområde slik at de fungerer som regionale språksentre. Samiske språksentre skal gi tjenester både til den samiske befolkning og til kommunale og offentlige myndigheter. Samiske språksentre skal være selvstendige enheter med lokal styring og fungere som koordinatorene for språkprosjekter innefor sine områder.

Mål

De samiske språksentrene skal være arenaer for samisk språk og virke til at samisk språk brukes og utvikles i sine virkeområder.

Strategi

- Initiere til å etablere nettverk mellom språksentrene, slik at sentrene kan dra nytte av hverandres arbeid.
- Styrke språksentrenes funksjon i regionen.
- Initiere språkprosjekter

Tiltak

- Utvikle nærmere samarbeid med språksentrene.
- Etablere nettverk mellom Sametinget, eksisterende språksentre og nye språksentre.

For 2006 avsetter Sametinget *kr 4 050 000* til samiske språksentre.

5.5 Samisk er tøft – Oppfølgingstiltak (Ny)

Tabell 5.5 Samisk er tøft - Oppfølgingstiltak

(i 1000 kr)

Post 154	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15400	Samiske språkkampanjer	0	0	0	600	600	-
15401	Terminologiprojekter - nordisk samarbeid	0	0	0	400	400	-
Sum		0	0	0	1 000	1 000	-

5.5.1 Samiske språkkampanjer og seminarer

Mål

Utvikle og bevare de samiske språkene, hvor målet er at ungdom skal få en positiv oppfatning av det å kunne samisk og å bruke det aktivt i hverdagen.

Tiltak

- Gjennomføre en kampanje, ”Samisk er tøft”, som retter seg spesielt mot ungdom
- Bidra til at data og mobiltelefoner tilpasses bruk av samisk språk.

For 2006 avsettes det *kr 600 000* til samiske språkkampanjer og seminarer.

Sign: _____/_____

5.5.2 Terminologiprosjekter og nordisk språksamarbeid

Mål

Utvikling av samiske terminologier innefor flere fagområder.

Tiltak

- Etablere samarbeid og prosjekter på nordisk nivå for samisk terminologit utvikling.

Det avsettes *kr 400 000* til arbeid med terminologit utviklingsprosjekter for 2006.

5.6 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling - DIVVUN

Tabell 5.6 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (i 1000 kr)

Post 155	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15500	Samiske korrekturprogram - eksternt finansiering	0	2 150	2 150	1 500	-650	-30,2 %
15501	Samiske korrekturprogram - intern finansiering	0	1 440	1 440	1 243	-197	-13,7 %
Sum		0	3 590	3 590	2 743	-847	-23,6 %

Mål

Å utvikle og tilby retteprogrammer innen elektronisk tekstbehandling for de samiske språkgruppene.

Prosjektet er påbegynt i 2004 og skal gjennomføres i løpet av 3 år. Prosjektet har et totalbudsjett på kr 11 300 000. Departementene bidrar med kr 6 000 000, Nordpluss med kr 774 260 og Sametingets andel er kr 4 527 000.

Sametinget avsetter *kr 2 743 000* til prosjektet – DIVVUN – Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling for år 2006, hvorav Sametingets andel er på kr 1 243 000 og det resterende andel på kr 1 500 000 blir finansiert av UFD og KKD.

6 Kultur

Tabell 6.0 Samletabell - Kultur (i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
200	Samisk kulturfond	8 030	7 543	7 543	9 456	1 913	25,4 %
201	Samiske forlag	1 573	1 673	1 673	2 273	600	35,9 %
202	Samiske kulturhus	5 157	5 735	5 735	6 095	360	6,3 %
203	Samiske kulturorganisasjoner	1 096	1 296	1 296	296	-1 000	-77,2 %
204	Samiske festivaler - grunntilskudd	1 361	1 520	1 520	1 730	210	13,8 %
205	Samisk idrett	750	750	1 225	1 025	-200	-16,3 %
206	Samisk teater	11 296	11 800	11 800	13 900	2 100	17,8 %
207	Samisk kunst	1 549	1 725	1 725	4 325	2 600	150,7 %
208	Samiske publikasjoner	800	1 650	1 650	1 650	0	0,0 %
Sum		31 611	33 692	34 167	40 750	6 583	19,3 %

Sign: _____/_____

I statsbudsjettet for 2006 har Sametinget fått bevilget kr 7 000 000 til samiske kulturformål. Disse midlene er fordelt på følgende måte:

Forklaring økning kultur 7 mill. kroner	Beløp
Bevilgning totalt 2006 til samisk kultur	40 750
Bevilgning totalt 2005 til samisk kultur	34 167
Økning	6 583
Museum, se kap. 9 Samisk miljø- og kulturvern	450
Museumsreformen, se kap. 9. Finansiering utover bevilgning fra KKD	250
Sum	7 283

6.1 Samisk kulturfond

Tabell 6.1 Samisk kulturfond

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20000	Litteratur		1 900	1 900	3 095	1 195	62,9 %
20010	Musikk		950	950	1 400	450	47,4 %
20020	Billedkunst/duodji	a)	770	770	670	-100	-13,0 %
20030	Teaterformål		353	353	420	67	19,0 %
20040	Barns oppvekstvilkår		1 870	1 870	1 870	0	0,0 %
20050	Andre tiltak		1 700	1 700	2 001	301	17,7 %
Sum		8 030	7 543	7 543	9 456	1 913	25,4 %

a) Redusert pga av at innkjøpsordning billedkunst/duodji er overført til Kunstneravtalen (kr 250 000 avsatt i 2005).

Mål

Fremme et mangfoldig kunst- og kulturliv, og sikre samisk innflytelse over samisk kulturutvikling.

Strategi

- Bidra til å bedre rammevilkårene for de samiske kulturuttrykkene.
- Bidra til opprettelse av en sammenhengende høyere samisk kunstutdanning.
- Bidra til at samiske kunstnere oppnår de samme rammebetingelser som øvrige kunstnere i Norge.
- Bidra til å sikre samiske barn og unge et godt oppvekstmiljø. .
- Bidra til at samiske barn og unge stimuleres til å skrive på samisk.

Tiltak

- Arbeide for å få utvidet de økonomiske rammene for kultur innen Sametingets budsjett
- Arbeide for samarbeid på nordisk plan for fremme av litteratur.
- Arbeide for at det avsettes egne midler til Sametinget og samiske institusjoner for utvikling av innhold i Den kulturelle skolesekken.
- Arbeide for felles arena for samisk musikkformidling.
- Arbeide for at arkivopptak av samisk musikk/joik samles og gjøres allment kjent.
- Arbeide for at samarbeidet mellom samiske filmaktører og Nordnorsk filmsenter utvikles videre.
- Arbeide for et eget samisk filmsenter

Sign: _____/_____

Det avsettes *kr 9 456 000* til Samisk kulturfond i 2006. Samisk kulturfond forvaltes i henhold til egne retningslinjer vedtatt av Sametinget.

6.2 Samiske forlag

Tabell 6.2 Samiske forlag (i 1000 kr)

Post 201	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20100	Samiske forlag	1 573	1 673	1 673	2 273	600	35,9 %
Sum		1 573	1 673	1 673	2 273	600	35,9 %

Mål

Å bygge opp en stabil forlagsbransje.

Strategi

- Bidra til å sikre jevn produksjon av samisk litteratur, inkludert læremidler.
- Bidra til å styrke markedsføring og distribusjon

Tiltak

- Utvikle samarbeidet med forlagene.
- Tildele midler i henhold til strategi.

Sametinget avsetter *kr 2 273 000* til samiske forlag i 2006. Ordningen forvaltes etter egne retningslinjer vedtatt av Sametinget.

6.3 Samiske kulturhus

Tabell 6.3 Kulturhus (i 1000 kr)

Post 202	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20200	Árran Julevsame Guovdasi, Tysfjord		1 353	1 353	1 353	0	0,0 %
20201	Sámi Dáiddaguovddáš, Karasjok		1 307	1 307	1 307	0	0,0 %
20202	Ája Samisk Senter, Kåfjord	a)	690	690	900	210	30,4 %
20203	Sjøsamisk kompetansesenter, Billefjord		320	320	320	0	0,0 %
20204	Sijti Jarngge, Hattfjelldal		1 120	1 120	1 120	0	0,0 %
20205	Várdobáiki, Evenes/Skånland		350	350	350	0	0,0 %
20206	Gamtofta, Sorreisa		35	35	35	0	0,0 %
20207	Pitesamisk hus		135	135	135	0	0,0 %
20208	Samisk hus i Oslo		200	200	200	0	0,0 %
20209	Vilgesvárri		25	25	25	0	0,0 %
20210	Lásságámmi		200	200	200	0	0,0 %
20211	Samisk hus i Senja (ny)	b)	0	0	150	150	-
Sum			5 157	5 735	6 095	360	6,3 %

a) Ája samisk senter fikk i 2005 tildelt kr 250 000 i støtte over samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune.

b) Samisk Hus i Senja fikk i 2005 tildelt kr 150 000 i støtte over samarbeidsavtale med Troms fylkeskommune.

Sametingets vedtak i sak 21/99, der Ája samisk senter i Kåfjord er prioritert som nr. 1, legges til grunn i arbeidet med samiske kulturbygg.

Mål

Sign: _____/_____

Opprettholde og videreutvikle arenaer i det samiske samfunnet der samisk kulturutøvelse kan finne sted.

Strategi

- Bidra til at rammevilkårene for samiske kulturhus sikres og videreutvikles. Bidra til å vurdere alternative finansieringsordninger i fremtidige utbyggingsprosjekter.

Tiltak

- Utarbeide en utvidet rapport om situasjonen for planlagte kulturhus/museumsprosjekter.
- Arbeide for at restfinansieringen av Ája Samisk Senter blir løst.
- Avklare finansieringen av utbyggingen av Saemien Sijte i Snåsa.
- Bidrar med til finansiering av stiftelsen Lásságámme iht. samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune, jfr. Statusrapporten pr. 02.05.05.
- Gjennomgåelse av finansiering og driftskonseptet til hver enkelt utbyggingsplan.

Sametinget avsetter totalt *kr 6 095 000* i 2006 til samiske kulturhus. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

6.4 Samiske kulturorganisasjoner

Tabell 6.4 Kulturorganisasjoner (i 1000 kr)

Post 203	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20300	Sámi Fágalaš girječálliid ja Jorgaleaddjiid Searvi		119	119	119	0	0,0 %
20301	DSJ-Doajmmasiebbre Julevsábme		107	107	107	0	0,0 %
	Sámi Dáiddárráddi/Samisk kunstnerråd	a)	1 000	1 000	0	-1 000	-100,0 %
20302	Samisk museumslag		70	70	70	0	0,0 %
Sum		1 096	1 296	1 296	296	-1 000	-77,2 %

a) Overført til fremforhandlet Kunstavtale. (Samisk kunstnerråd omfatter også støtte til Sámi Dáiddačehpiid Searvi, Sámi Girječálliid Searvi, Sámi Teahter Searvi, Juoigiid searvi og Foreningen samiske komponister. Samisk kunstnerråd foretar fordeling til den enkelte organisasjon.

Mål

Å styrke og utvikle samisk kultur og identitet.

Strategi

- Bidra til å gi organisasjonene reelle muligheter å fremme samisk kulturliv.

Tiltak

- Tildele midler i henhold til Sametingets vilkår.

Sametinget avsetter totalt *kr 296 000* i 2006 til samiske kulturorganisasjoner. Sametingsrådet kan fastsette ytterlige vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____/_____

6.5 Samiske festivaler – Grunntilskudd

Tabell 6.5 Samiske festivaler - Grunntilskudd

(i 1000 kr)

Post 204	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20400	Riddu Riddu		620	620	640	20	3,2 %
20401	Musikkfestivalen i Kautokeino		620	620	640	20	3,2 %
20402	Markomeannu		140	140	150	10	7,1 %
20403	Påskefestivalen i Karasjok		140	140	200	60	42,9 %
20404	Filmfestivalen i Kautokeino		0	0	100	100	-
Sum		1 361	1 520	1 520	1 730	210	13,8 %

Mål

Utvikle mangfoldet av samiske kunstneriske uttrykk, og sikre arenaer for formidling av samisk kunst og kultur.

Strategi

- Bidra til å styrke og utvikle festivalene.
- Styrking av nåværende festivaler før nye festivaler innlemmes i ordningen.

Tiltak

- Arbeide for at samarbeidspartene - fylkeskommunene - er med på å sikre festivalenes økonomi.
- Foreta en helhetlig vurdering av festivalene i samband med framtidige bevilgninger

Sametinget avsetter totalt *kr 1 730 000* i 2006 til samiske festivaler. Avsetningen gjelder grunn og prosjektstøtte som skal bidra til å oppnå kontinuitet og større forutsigbarhet i planleggingen. I spesielle tilfeller, etter søknad, kan prosjektstøtte gis over Samisk kulturfond.

6.6 Samisk idrett

Tabell 6.6 Samisk idrett

(i 1000 kr)

Post 205	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %	
20500	Sámi Válaštallan Lihttu (SVL) - Norga	a)	750	650	1 125	825	-300	-26,7 %
20501	Sámi spábbačiekčanlihttu (SSL)-Samisk fotballforbund		0	100	100	200	100	100,0 %
Sum			750	750	1 225	1 025	-200	-16,3 %

a) Ved revidert budsjett 2005 ble det tildelt spillemidler til SVL - Norga på kr 300 000 fra KKD. Ikke bevilget ved statsbudsjettet 2006.

Mål

Å fremme og utvikle idrettsaktiviteter for den samiske befolkningen, der aktiviteter for barn og unge prioriteres.

Tiltak

- Arbeide for at det opprettes en stipendordning for samisk idrettsungdom.
- Arbeide for at samisk idrett tilføres økte rammer ved tildeling av spillemidler.

Sametinget avsetter totalt *kr 1 025 000* til Samisk idrett for 2006. Sametinget forutsetter at det tilrettelegges aktiviteter for kvinner, barn og ungdom. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____/_____

6.7 Samisk teater

Tabell 6.7 Samisk teater

(i 1000 kr)

Post 206	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20600	Beaivváš Sámi Teáhter	11 296	11 800	11 800	13 300	1 500	12,7 %
20601	Sydsamisk teater	a) 0	0	0	600	600	-
Sum		11 296	11 800	11 800	13 900	2 100	17,8 %

a) Driftsstøtte tildelt over Samisk kulturfond de siste 3-årene, for 2005 ble det tildelt kr 600 000.

Mål

Å sikre at samisk teatervirksomhet har et forsvarlig økonomisk fundament for virksomheten.

Tiltak

- Arbeide for at Beaivváš Sámi Teáhter sikres et forsvarlig økonomisk fundament for virksomheten som samisk nasjonalteater.
- Arbeide for at Áarjelsaemien Teatere/Sydsamisk teater kan oppnå støtte fra fylkeskommunene gjennom samarbeidsavtalen i det sør-samiske området.
- Arbeide for utbygging av nytt teaterbygg/scene for Beaivváš Sámi Teáhter

Sametinget avsetter totalt *kr 13 900 000* til samiske teatre. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for tilskuddet.

Når det gjelder å styrke og utvikle amatørteatervirksomheten til barn og unge kan det også gis prosjektmidler etter søknad over Samisk kulturfond.

6.8 Samisk kunst

Tabell 6.8 Samisk kunst

(i 1000 kr)

Post 207	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20700	Samisk kunstneravtale	0	0	0	4 000	4 000	-
	Kunstnerstipend	a) 1 249	1 400	1 400	0	-1 400	-100,0 %
20710	Utstillingsvederlag for samiske kunstnere	300	325	325	325	0	0,0 %
Sum		1 549	1 725	1 725	4 325	2 600	150,7 %

a) Ordningen er overført til fremforhandlet kunstavtale med Samisk kunstneråd.

Samisk kunstneravtale

Sametinget har inngått samarbeidsavtale med de samiske kunstnerorganisasjonene. Samarbeidsavtalen omfatter en Hovedavtale og en Kunstneravtale. Formålet med avtalen er å utvikle et godt og mangfoldig samisk kulturliv og å legge forholdene til rette for skaping og formidling av samisk litteratur, musikk, dans og teater, film og bildende kunst og kunsthåndverk. Kunstneravtale fremforhandles årlig. Kunstneravtalen omfatter omforente tiltak innenfor kunstområdet som gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som partene er blitt enige om.

Sign: _____/_____

Mål

Gjennom dialog og samarbeid med samiske kunstnerorganisasjoner og samiske kunstnere, styrke og synliggjøre samisk kunst.

Strategi

- Bidra til å utvikle et godt og mangfoldig samisk kunst- og kulturliv.
- Bidra til dialog med samiske kunstnere gjennom samiske kunstnerorganisasjoner om hvordan samisk kunst skal synliggjøres og fremmes.

Tiltak

- Oppfølging av inngått kunstneravtale

Sametinget avsetter *kr 4 000 000* til Kunstneravtale for 2006.

Utstillingsvederlag for samiske kunstnere

Mål

Å sikre enkeltindivider og samfunnet for øvrig tilgang til samisk kunst.

Tiltak

- Arbeide for at samiske kunstnere skal ha samme vilkår som øvrige kunstnere når verkene blir offentlig presentert.
- Arbeide for at barn og unge får tilgang til samisk kunst.

Sametinget avsetter *kr 325 000* til utstillingsvederlag til samiske kunstnere i 2006.

Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for utstillingsvederlaget.

6.9 Samiske publikasjoner

Tabell 6.9 Samisk publikasjoner

(i 1000 kr)

Post 208	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20800	Kvinneblad Gába	0	400	400	400	0	0,0 %
20801	Nuorttanáste	0	200	200	200	0	0,0 %
20802	Barneblad	a)	300	300	300	0	0,0 %
20803	Ungdomsblad Š	0	750	750	750	0	0,0 %
Sum		*	800	1 650	1 650	0	0,0 %

* I tillegg tildeles det et tilskudd på kr 250 000 over ordningen til samiske aviser.

Mål

Å styrke og utvide tilbudet av samisk språklige publikasjoner.

Strategi

- Bidra til samarbeid på nordisk nivå når det gjelder å fremme samiske publikasjoner.
- Stimulere til skapende skrivekunst spesielt blant samiske barn og unge.
- Bygge opp samisk språklige lesevaner
- Synliggjøre og stimulere mangfoldet i samisk kultur og identitet.

Tiltak

Sign: _____/_____

- Tildele midler til utgivelse av ungdomsblad, barneblad, kvinneblad og Nuorttanáste.

Sametinget avsetter av *kr 1 650 000 til samiske publikasjonene i 2006*. Nuorttanáste får også støtte over posten ”Tilskudd til samiske aviser”. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for tilskuddsmottakerne.

Det er ikke utgitt barneblad de siste årene. Derfor øremerkes midlene på *kr 300 000 til tiltak for barn- og unge*, dersom det heller ikke i 2006 blir utgitt et samisk barneblad. Det er Sametingsrådet som bevilger disse midlene.

7 Bibliotek tjenester

Tabell 7.0 Samisk bibliotek tjeneste

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
250	Mobile bibliotek tjenester	4 730	4 890	4 890	4 905	15	0,3 %
	Samisk arkiv	688	0	0	0	0	-
251	Samiske bibliotek tjenester	0	200	200	200	0	0,0 %
252	Investering i samiske bokbuss	0	0	2000	3000	1 000	50,0 %
Sum		5 418	5 090	7 090	8 105	1 015	14,3 %

7.1 Mobile bibliotek tjenester

De samiske bokbussene skal komplettere bibliotekenes tilbud i områder med spredt samisk bosetting, og er et viktig ledd i å gjøre bibliotektilbudene mer tilgjengelige for publikum.

Mål

Gode og lett tilgjengelige bibliotek tjenester til hele den samiske befolkningen og andre som etterspør slike tjenester.

Tiltak

- Arbeide for å opprettholde og utvikle tjenestetilbudet til de samiske bokbussene i områder med spredt samisk bosetting.
- Arbeide for å gjennomføre en evaluering av det samiske bokbusstilbudet i samarbeid med fylkeskommunene.

Det avsettes *kr 4 905 000* til drift og utvikling av de samiske bokbussene for 2006. Fordelingen til de enkelte bokbussene er som følger:

Sign: _____/_____

Tabell 7.1 Tilskudd til de samiske bokbussene

(i 1000 kr)

Post 250	Benevnelse	Tildelt 2004	Tildelt 2005	Bud 2006	Avvik 06 - 05	Avvik i %
25000	Karasjok	454	466	466	0	0,0 %
25001	Porsanger	454	466	466	0	0,0 %
25002	Kautokeino	a)	185	200	15	8,1 %
25003	Tana/Nesseby	1 024	1 051	1 051	0	0,0 %
25004	Kåfjord	389	489	489	0	0,0 %
25005	Lulesamisk	1 033	1 061	1 061	0	0,0 %
25006	Sør-samisk	1 141	1 172	1 172	0	0,0 %
Sum		4 680	4 890	4 905	15	0,3 %

a) Kautokeino bibliotek feilberegnet søknadsbeløpet for 2005. Vurderingen for tildeling 2006 er gjort ut i fra det kommunen skal betale Muonio kommune i 2005 - 85% av driftsandelen for 2005.

7.2 Samiske bibliotekstjenester – tilskudd til oppbygging av samlinger med samisk bibliotekmateriale

Det avsettes *kr 200 000* på budsjettet for 2006 til tilskudd til samisk bibliotekmateriale. Målgruppen er folke- og skolebibliotek som ønsker å bygge opp samlinger med samisk bibliotekmateriale. Målet er å stimulere bibliotekene til å prioritere også brukere av samisk bibliotekmateriale ved innkjøp til bibliotekene. Midlene lyses ut på bakgrunn av nærmere kriterier som Sametingsrådet setter.

7.3 Plan for investeringsstøtte til nye samiske bokbussar

Økningen på *kr 2 000 000* på revidert budsjett i 2005 skyldes bevilgningen på revidert nasjonalbudsjett til investering av ny sør-samisk bokbuss. I budsjettet for 2006 bevilges det *kr 3 000 000* til investeringer i samiske bokbussar. Eventuelle ubrukte midler av rammen til investering i bokbussar på *kr 3000 000* overføres til etterfølgende år for å bygge opp avsetning til investering av samiske bokbussar.

Nedenfor følger en rulleringsplan for utskifting av bokbussene.

Bokbussar	Nåværende buss	Ny buss	Pris
Lulesamisk bokbuss i Tysfjord	2001 modell	2009	Ikke innhentet tilbud
Bokbussen i Kåfjord, Troms	1998 modell	2008	Ikke innhentet tilbud
Bokbussen i Tana og Nesseby	1996 modell	2007	Ikke innhentet tilbud
Bokbussen Karasjok/Utsjok/Porsanger	1989 modell	2006 - har begynt å planlegge innkjøp	2,5 mill. (eks.mva.)
Sørsamisk bokbuss i Hattfjelldalen	1994 modell	2005	2,8 mill. (investert i 05)

Sign: _____/_____

8 Næring

Tabell 8.0 Samletabell - Samisk næring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
300	Samisk utviklingsfond	19 616	19 350	19 350	22 600	3 250	16,8 %
301	Duodjiinstitusjoner og organisasjoner	3 150	3 150	3 150	1 800	-1 350	-42,9 %
302	Goahtegearret	0	250	250	250	0	0,0 %
Sum		22 766	22 750	22 750	24 650	1 900	8,4 %

8.1 Samisk utviklingsfond (SUF)

Tabell 8.1 Samisk utviklingsfond

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %	
30000	Fiskeri		3 250	3 250	4 100	850	26,2 %	
30010	Jordbruk		2 500	2 500	3 000	500	20,0 %	
30020	Duodji avtale	a)	1 200	1 200	8 500	7 300	608,3 %	
	Duodji-programmet		2 100	2 100	0	-2 100	-100,0 %	
	Næringskombinasjoner		5 000	5 000	0	-5 000	-100,0 %	
30030	Annet næringsliv		5 300	5 300	6 000	700	13,2 %	
30040	Interreg	b)	0	0	1 000	1 000	-	
Sum		*	19 616	19 350	19 350	22 600	3 250	16,8 %

a) I rammen for duodjiavtalem inngår tidligere organisasjonsstøtte til duodjiinstitusjoner/organisasjoner, foruten Duodjiinstituhitta, samt støtte til investerings- og utviklings tiltak.

b) Kr 1 000 000 er avsatt til Interregprogrammet, disse midlene er overført fra post 550 Interreg.

Hovedmålet for Samisk utviklingsfond er sterke og levende samiske samfunn med stabil bosetting og allsidig nærings- kultur- og samfunnsniv. Virkemidlene skal bidra til å styrke kvinners deltakelse og likestilling i næringslivet, samtidig som miljøperspektivet skal vektlegges ved behandling av søknadene. Bruken av virkemidlene skal særlig ha fokus på nærings- og sysselsetningsperspektivet for å styrke lokal næringsutvikling innenfor fondets geografiske virkeområde.

Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde

Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde ble sterkt utvidet fra 01.01.2005. Utvidelsen innebar en befolkningsmessig utvidelse på 36 % i forhold til tidligere. Det geografiske området omfatter nå 27 navngitte kommuner i tillegg til at den samiske befolkningen forøvrig er målgruppen for fondsstøtte.

Fondets rolle og betydning for lokal næringsutvikling kommer til uttrykk både gjennom søknader om investeringsstøtte og til tiltak rettet mot innovasjon, nyskaping, kompetanse og produktutvikling. Bruken av fondets virkemidler har en dobbel utfordring både gjennom behov for investeringsstøtte og til finansiering av kompetanse og utviklingsformål i næringslivet. Fondsmidlene søker å ivareta og styrke lokalt næringsliv som i stor grad er preget av små privateide foretak med begrenset egenkapital og med behov for kompetanse i utviklings- og nyskappingsøyemed. Gjennom å tilrettelegge for lokalt næringsliv styrker en også bo- og sysselsettingen i samfunns- og distriktsøkonomisk sammenheng.

Sign: _____/_____

Med et større geografisk virkeområde er det nødvendig å prioritere og rette fokus mot investerings- og utviklingsformål i næringslivet fremfor å bruke fondsmidlene til kultur-, sosial- og andre samfunnsrelaterte formål. Samisk utviklingsfonds budsjett skal brukes for å kunne spille en aktiv og selvstendig pådriverrolle i utviklingen av det lokale næringslivet i kommunene.

8.1.1 Fiskeri

Sametingets overordnede mål er å sikre sjøsamenes rettigheter til fiske, marine ressurser og bruken av sjøarealene. Samtidig som Sametinget arbeider med de overordnede rettighetene for samisk fiske er det viktig at Sametingets virkemidler benyttes til å bevare det fiske vi har i dag i de samiske kyst- og fjordområder.

Mål

Bevare og utvikle fiske som et viktig materielt grunnlag for bo- og sysselsettingen i samiske kyst- og fjordområder.

Strategi

- Samordne virkemiddelbruken i de marine næringene gjennom dialog med statlige myndigheter, Innovasjon Norge, fylkeskommunene og kommunene.

Tiltak

- Gjennomføre en aktiv virkemiddelbruk for å utvikle og fornye den lokaltilpassede fiskeflåten.
- Arbeide for bedre finansieringsmuligheter for de marine næringene i samiske kyst- og fjordområder.
- Arbeide for bedre mottak av fisk og lagring av levendefangst i samiske fjordområder.
- Arbeide for etablering av en miljøvennlig og lønnsom oppdrettsnæring med lokale tilpasninger.

Samlet ramme for tiltakene i 2006 er på *kr 4 100 000*.

8.1.2 Jordbruk

Dagens nasjonale landbrukspolitikk favoriserer store bruk på bekostning av kombinasjonsbruk og mindre bruk. I tillegg vil den inngåtte WTO-avtalen få konsekvenser for jordbruksproduksjonen i hele landet. Jordbruket i de samiske områdene må møte denne utfordringen ved å satse på lokale fortrinn og regionalisere jordbrukspolitikken i samiske områder. Driftsbygningene i jordbruket må fortsatt prioriteres der utvidelser og større ombygginger vies spesiell oppmerksomhet.

Mål

Å beholde antall sysselsatte og stimulere til rekruttering i jordbruket.

Strategi

Sign: _____/_____

- Å bygge opp og opprettholde både eneyrkebruk og kombinasjonsbruk.
- Bidra til en regionalisering og omlegging av nasjonal jordbrukspolitikk i de samiske bosettingsområdene som vil kunne sikre et levedyktig og livskraftig jordbruk.
- Inngå et nært samarbeid med regionale og nasjonale landbruksmyndigheter for å opprettholde et levedyktig jordbruk.

Tiltak

- Prioritere finansiering av driftsbygninger.
- Arbeide for kompetanseutvikling, nettverksbygging og FoU-virksomhet.
- Utarbeide melding om jordbruk i samiske områder.
- Utvikle samarbeidet med aktuelle samarbeidsparter som har betydning for det samiske jordbruket.

En samlet ramme for tiltakene i 2006 settes til *kr 3 000 000*.

8.1.3 Reindrift

Rammene til reindriften gjennom reindriftsavtalen ble redusert i 2005, og denne reduksjonen er svært uheldig. Dagens utfordringer innenfor reindriftnæringen kan vanskelig løses uten en betydelig økning av den økonomiske rammen for reindriftsavtalen. I den sammenheng er det spesielt viktig å øke overføringene til driftsenheter med et gjennomsnittlig reintall, slik at det er mulig å oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat uten å øke reintallet.

Mål

Sikre en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig samisk reindrift.

Strategi

- Delta i utformingen av reindriftpolitikken.
- Bidra til at økonomien i reindriftnæringen styrkes.
- Bidra til at det økologiske grunnlaget sikres og ivaretas.

Tiltak

- Arbeide med revisjon av den nye reindriftsloven.
- Styrke og utvikle samarbeidet med Norske Reindriftsamers Landsforbund
- Delta i prosessene med norsk-svensk reinbeitekonvensjon.
- Gjennom samarbeid med andre offentlige instanser, bidra til vern av reindriften beiteareal.
- Nært samarbeid med kommuner og fylkeskommuner når det gjelder planarbeid som har betydning for reindriftnæringen.
- Gjennom prosessene i reindriftsforhandlingene bidra til å fremme likestilling i reindriften.
- Delta aktivt i reindriftsforhandlingene.

8.1.4 Duodji

Duodji er sammen med reindrift en av de viktigste næringene som kulturbærere og identitetsskapere for det samiske folk. Sametinget vedtok i 2005 å etablere en næringsavtale for duodji.

I henhold til Hovedavtalen for duodjinæringen av 29. mars 2005, har Sametinget og duodjiorganisasjonene Duojáriid ealáhussearvi og Landsorganisasjonen Sámiid Duodji inngått næringsavtale for duodji for 2006, gjeldende fra 1. januar 2006 til 31. desember 2006.

Næringsavtale for duodji tar sikte på en utvikling av næringen i samsvar med de politiske mål og retningslinjer for næringen som til enhver tid er vedtatt i Sametinget. Formålet med næringsavtalen er å bidra til å gjøre duodji til en levedyktig næring med kulturell, faglig, økonomisk og samfunnsmessig bærekraft.

Mål

Målet er å tilrettelegge for utvikling av en sterkere næringsrettet duodji.

Strategi

- Fokus på duodji som næring.

Tiltak

- Oppfølging av inngått næringsavtale for duodji.

Bevilgningen til næringsavtalen for duodji følger kalenderåret og for 2006 avsettes det *kr 8 500 000* til formålet. I rammen for duodjiavtalen inngår tidligere organisasjonsstøtte til duodjiinstitusjoner/organisasjoner, foruten Duodjiinstituhitta, samt støtte til investerings- og utviklingstiltak, driftstilskudd og velferdsordninger.

Regelverket for ordningen fastsettes av Sametingsrådet i samråd med Landsorganisasjonen Sámiid Duodji og Duojáriid ealáhussearvi. Avtalepartene kan omdisponere midler innenfor den totale økonomiske ramme. Eventuelle ubrukte midler innenfor næringsavtalen for duodji overføres til etterfølgende avtaleår.

8.1.5 Annet næringsliv

Nedbyggingen i det offentlige og en stadig dårligere kommuneøkonomi gjør at det er viktig å få til etablering av nye arbeidsplasser i samiske områder. Dette kan bl.a. gjøres gjennom økt innovasjon og kreativitet i bedriftene. Bedriftsstrukturen er preget av små og ofte tradisjonelle servicebedrifter som baserer seg på hjemmemarkedet. Som hovedaktører i nyskappingsprosessen må bedriftene inspireres og motiveres til innovasjon og nytenkning.

Mål

Et sterkt og variert næringsliv

Strategi

- Forbedre rammebetingelser i samarbeid med ansvarlige myndigheter.
- Bidra til å styrke lokale bedrifters konkurransevne.

Tiltak

- Satse på kompetanseoppbygging i næringslivet.
- Følge opp gründere innen natur- og kulturbaserte næringer

Sign: _____/_____

- Videreføre samarbeidet mellom samiske reiselivsbedrifter og andre reiselivsaktører innen kulturbasert turisme
- Satse på produktutvikling.
- Satse på kultur som næring.

Budsjettrammen for 2006 er på *kr 6 000 000*.

8.1.6 Interreg

Sametinget fortsetter ikke ordningen med egen post (550) med egen regional andel fra Sametinget for finansiering av prosjekter for delprogrammene – Sápmi og Áarjelsaemien Dajve. Disse midlene overføres til samisk utviklingsfond. For prosjekter som får støtte gjennom interregprogrammene vil det fortsatt være mulig å søke på tilskudd fra Sametinget. Slike tilskudd vil i tilfelle bli gitt over Sametingets ordinære tilskuddsordninger. Behovet for midler til prosjekter som er i gang er på kr 830 000 for 2006. Det avsettes *kr 1 000 000* til interreg for igangsatte prosjekter for 2006.

8.1.7 Næringsavtaler

I jordbruks- og reindriftsforhandlingene har det vært overført årlige virkemidler til Sametinget som skal nyttes til næringsvirksomhet avledet av jordbruk og reindrift.

Jordbruksavtalemidlene er nå overført til Landbruksdepartementets ordinære budsjett, mens midlene fra reindriftavtalen fremdeles inngår i avtaleforhandlingene. For å sikre en bedre forutsigbarhet i satsingen på kombinasjoner i reindriften må også avtalemidlene over reindriftsavtalen overføres Landbruksdepartementets ordinære budsjett.

8.2 Duodjiinstitusjoner og organisasjoner

Tabell 8.2 Duodjiinstitusjoner og organisasjoner

(i 1000 kr)

Post 301	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
30100	Duodjeinstituhtta		1 800	1 800	1 800	0	0,0 %
	Manndalen Husflidslag	a)	100	100	0	-100	-100,0 %
	Unjárgga Sámiid Duodje	a)	100	100	0	-100	-100,0 %
	Duojámiid Dállu OS	a)	200	200	0	-200	-100,0 %
	Duojámiid Ealáhus Searvi	a)	250	250	0	-250	-100,0 %
	Sámiid Duodji OS	a)	700	700	0	-700	-100,0 %
Sum			3 150	3 150	1 800	-1 350	-42,9 %

a) Disse er overført til duodjiavtalen post 300.

Driftsstøtte til duodjiorganisasjonene med unntak av driftsstøtte til Duodjiinstituhtta inngår i næringsavtalen for duodji.

For 2006 avsettes det *kr 1 800 000* til duodjiorganisasjoner.

Sign: _____/_____

8.3 Goahhtegearet

Sametinget avsetter *kr 250 000* som grunntilskudd til drift av organisasjonen Goahhtegearet for 2006.

9 Miljø- og kulturvern

Tabell 9.0 Samletabell - Samisk miljø- og kulturvern (i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
400	Kulturminnevern	1 458	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
401	Museer	10 026	10 718	10 793	13 474	2 681	24,8 %
Sum		11 484	12 218	12 293	14 974	2 681	21,8 %

Samene som urfolk må ha en sentral rolle i arbeidet med en bærekraftig utvikling. Urfolk har gjennom mange generasjoner utviklet en helhetsorientert, tradisjonell og vitenskapelig viten om egen grunn, naturressurser og miljø. I denne sammenheng har urfolksskvinner en spesiell verdifull kompetanse som må erkjennes og tas i bruk.

Samiske museer er sentrale aktører i arbeidet med bevisstgjøring og handling for en bærekraftig utvikling. Samtidig står samiske museer overfor en særlig utfordring som handler om at de skal være arena og aktør i en dialog om kulturell selvforståelse, og identitet både i en indre og ytre sammenheng.

9.1 Kulturminnevern

Tabell 9.1 Kulturminnevern (i 1000 kr)

Post 400	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
40000	Samisk kulturminnevern	1 458	1 325	1 325	1 325	0	0,0 %
40001	Mortensnes kulturminnevern (Várjaj Sámi Musea)	0	100	100	100	0	0,0 %
40002	Skoltebyen kulturmiljø (Østsamisk museum)	0	75	75	75	0	0,0 %
Sum		1 458	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %

Det samiske kulturminnevernet er en del av arealforvaltningen og sees i sammenheng med de øvrige miljøutfordringene. Kulturminner og kulturmiljø viser til en samisk forståelse av landskapet og naturen, samt landskapet og naturens betydning for økonomiske, religiøse og sosiale forhold.

Samisk bygningsvern har de siste årene vært en prioritert oppgave innenfor den samiske kulturminneforvaltningen. På grunn av mangel på registreringer, har en ikke hatt oversikt over hvilke byggverk som er fredet, og hvilken tilstand disse er i. Sametinget har imidlertid nylig gjennomført et prosjekt som har bedret situasjonen noe. Prosjektet viser at det kan være ca. 1 200 byggverk som er eldre enn 100 år og som i dag er automatisk fredet som samiske kulturminner. I løpet av en tyveårsperiode er det antatt at tallet vil stige med ytterligere 800-900. Det er behov for en konkret vurdering av hvilke bygninger det er viktig å prioritere for

Sign: _____/_____

vern i et langsiktig perspektiv. Det er også behov for bedre og mer kompetanse når det gjelder samisk bygningsvern.

Mål

Å verne samiske kulturminner og kulturmiljø på en måte som bidrar til å styrke og videreføre samisk identitet og kultur.

Strategi

- Å støtte samiske kulturminnetiltak med tilskudd i henhold til innsatsområder.
- Å legge særlig vekt på synliggjøring, veiledning og kommunikasjon i arbeidet med samiske kulturminner og kulturmiljøer.
- Bidra til å sikre en forsvarlig forvaltning av fredede samiske kulturmiljøer og kulturminneområder.

Tiltak

- Midlene til Mortensnes kulturminneområde og Skoltebyen kulturmiljø overføres til Várjjat Sámi musea og Østsamisk museum, og benyttes etter inngått forvaltningsavtale med Sametinget ihht. vedtatte forvaltningsplaner. Samisk bygningsvern vies større oppmerksomhet for å sikre verdier og hindre forfall.
- Det utarbeides en plan for den videre oppfølgingen av Sametingets prosjekt om samisk bygningsarv.

Sametinget avsetter *kr 1 500 000* til dette formål i 2006. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

9.2 Museer

Tabell 9.2 Museer

(i 1000 kr)

Post 401	Benevnelse		RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
40100	Várjjat Sámi Musea	a)	0	1 340	1 415	1 401	-14	-1,0 %
40101	Deanu Musea	a)	0	254	254	270	16	6,3 %
40102	Sámiid Vuorká-Dávvirat	a)	0	3 680	3 680	3 840	160	4,3 %
40103	Guovdageaidnu Gilišilju	a)	0	254	254	270	16	6,3 %
40104	Kokelv sjøsamisk museum	a)		254	254	270	16	6,3 %
40105	Gállogiedde museum	a)	0	54	54	61	7	13,0 %
40106	Árran lulesamisk museum	a og c)	0	2 580	2 580	3 693	1 113	43,1 %
40107	Saemien Sitje	a)	0	1 502	1 502	1 570	68	4,5 %
40108	Porsanger museum	a)	0	254	254	270	16	6,3 %
40109	Savio museet	a)	0	206	206	220	14	6,8 %
40110	Øst-samisk museum	a)	0	340	340	359	19	5,6 %
40111	Museumsreformen	b)	0	0	0	1 250	1 250	-
Sum			10 026	10 718	10 793	13 474	2 681	24,8 %

a) Driftstilskuddet til samtlige samiske museer økes med kr 5 000 fra 2006. Dette skal dekke deltakelse (opphold og bespising) på Samisk museumsforums årlige Seminar/nettverksmøte. Hittil har Sametinget dekt disse utgiftene over administrasjons budsjett, men fra 2006 bekoster museene all deltakelse selv.

I tillegg har museum fått en økning på 4,2% i forhold til budsjettet for 2005.

b) Midlene vil kanaliseres til de museene som gjennomfører konsolideringen i 2006, eksempelvis til tilsetting av daglig leder for de konsoliderte museumssidaene, og til andre økonomiske utfordringer i forbindelse med reformen.

c) Kr 1. mill. til etablering av forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord, som knyttes til Árran

Museumsreformen innebærer at museene konsolideres i større enheter/museumssidaer med felles driftsstyre, driftsenhet, arbeidsgiveransvar og økonomiforvaltning, samtidig som den lokale museale aktiviteten opprettholdes og utvikles. Foruten å være en økonomisk

Sign: _____/_____

bevilgningsinstans overfor de samiske museene skal Sametinget bli en forvaltningsmessig og politisk premissgiver for den samiske museumsutviklingen. Museene skal være frie, uavhengige og kritiske aktører i den samiske samfunnsdebatten, men Sametinget må være den sentrale tilrettelegger for utviklingen av museumsinstitusjonene. Sametinget ser det som en klar utfordring at de samiske museene samlet har en faglig utvikling med økt grad av formidling og synlighet. Denne utfordringen er størst for det største samiske museet Sámiid Vuorká-Dávvirat.

Mål

Å sikre en styrket, samordnet og helhetlig samisk museumsvirksomhet, basert på samenes egne forutsetninger som folk og urfolk.

Strategi

- Gjennom dialog og samarbeid styrke de samiske museene.
- Bidra til å utvikle rammebetingelsene for museene.

Tiltak

- Arbeide for bedre rammevilkår for de samiske museene.
- Gjennom museumsreformen arbeide for å innføre fellesløsninger innenfor flere områder, blant annet innen konservering og oppbevaring, utstilling og formidling, bygningsvern og forskning og dokumentasjon, slik at èn museumssiida får hovedansvaret for en viss type tjeneste.
- Bygge opp et nettverk mellom de samiske museene i Sápmi, og også mellom samiske og ikke-samiske museer som har samisk kulturhistorie som arbeidsfelt.
- Avholde dialogmøter med museene om den faglige satsingen og utviklingen.
- Påse at fylkeskommunene følger opp sitt ansvar for samisk museumsvirksomhet ved å gi de samiske museene i sine fylker tilskudd i tråd med samarbeidsavtalene.
- Arbeide for at vertskommunene til samiske museer bidrar med driftsstøtte.

Sametinget avsetter kr 13 474 000 til dette formålet i 2006. Sametingsrådet kan fastsette nærmere vilkår i tildelingsbrevet

Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord

I kommunal- og regionaldepartements st.prp. nr. 1 (2005-2206) ble det signalisert at det skulle vurderes å etablere en forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord. I statsbudsjettets tilleggsproposisjon 2006 ble det avsett *kr 1 000 000* i 2006 til dette formålet. Virksomheten etableres i tilknytning til Árran lulesamisk senter. Sametinget vil være i dialog med Árran for å diskutere innholdet i virksomheten, hvordan midlene skal brukes og hvordan arbeidet kan videreføres fremover. Disse midlene på *kr 1 000 000* er inkludert i midlene til Árran lulesamisk museum på *kr 3585 000*.

Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord har som formål å belyse og dokumentere den innsatsen den samiske befolkningen utviste under 2. verdenskrig generelt og den innsats som grenselosene i Tysfjord utviste spesielt

10 Helse- og sosialsatsing

Tabell 10.0 Samisk helse- og sosialsatsing

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
450	Helse- og sosialsatsing	4 023	4 100	4 100	4 400	300	7,3 %
Sum		4 023	4 100	4 100	4 400	300	7,3 %

a) Sametinget ble i 2005 tildelt kr 5 400 000 i prosjektmidler fra Helsedepartementet. Kr 850 000 av midlene overføres til post 01 (administrative driftsutgifter) til lønn av to stillinger og administrasjon av prosjektet og kr 150 000 til oppfølging av prosjektene (seminar). Sametinget forutsetter minimum samme beløpsstørrelse for 2006.

Sametinget har siden 1999 fordelt prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak. Prosjektperioden var opprinnelig ut 2001, men er fra 2004 blitt en permanent ordning. Rammen for tilskuddsordningen har ikke økt siden 1999. I 2005 var det avsatt kr 4 100 000 til prosjekter og rehabiliteringsstipend, og kr 1 000 000 er avsatt til administrasjon og til å avholde et årlig prosjektlederseminar. I 2005 var det kommet inn søknader på til sammen kr 9 023 628.

Det settes av *kr 4 400 000* til dette formål i 2006.

11 Regional utvikling og samarbeid

Tabell 11.0 Regional utvikling og samarbeid

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	-/- 06-Rev 05	Avvik i %
500	Samarbeidsavtaler med fylkeskommunene	827	900	900	1 450	550	37,9 %
Sum		827	900	900	1 450	550	37,9 %

Samarbeidsavtalene med fylkeskommunene

Sametinget har inngått samarbeidsavtale med Troms og Finnmark fylkeskommuner, fylkeskommunene i det sør-samiske området, og samarbeider med Nordland fylkeskommune om utarbeiding av avtale nord for Saltfjellet. Samarbeidsavtalene omfatter omforente tiltak innenfor en rekke samfunnsområder. Tiltakene gjennomføres i den rekkefølge og innenfor de ressursrammer partene blir enige om.

Mål

Å styrke og synliggjøre samisk kultur, språk og samfunnsliv i samarbeid med regionale samarbeidsaktører.

Strategi

- Bidra til at samene mer aktivt tar del i samfunnsutviklingen på det regionale og lokale nivå.
- Bidra til å samordne og utvikle felles tiltak overfor den samiske befolkningen innefor den enkelte fylkeskommune og på tvers av fylkeskommunale grenser.
- Bidra i arbeidet for økt framtidig myndighet til det regionale nivå og Sametinget.

Sign: _____/_____

Tiltak

- Oppfølging av de avtalene som er undertegnet

Budsjettrammen for 2006 er på *kr 1 450 000* og bevilgningen forvaltes av Sametingsrådet.

12 Internasjonalt arbeid

Tabell 12.0 Internasjonalt arbeid

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
550	Interreg	a)	2577	1200	3136	0	-3 136 -100,0 %
551	Barentssamarbeid		150	325	325	325	0 0,0 %
552	Annet internasjonalt arbeid/Urfolksrettigheter		320	200	200	200	0 0,0 %
553	Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner		449	549	549	549	0 0,0 %
554	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games		0	120	120	500	380 316,7 %
Sum			3 496	2 394	4 330	1 574	-2 756 -63,6 %

a) Overfører kr 1 000 000 til post 300 Samisk utviklingsfond.

Sametingets mål er å bidra til at urfolksdimensjonen i nasjonale og internasjonale fora blir ivaretatt, og at saker som har betydning for urfolk blir fremmet både nasjonalt og internasjonalt. Både nasjonale og internasjonale prosesser danner forutsetninger og rammevilkår for samene som folk og for samepolitisk virksomhet i sin helhet. For å nå hovedmålsettingen må Sametinget delta aktivt i det internasjonale arbeidet med urfolksspørsmål. Et slikt arbeid forutsetter en målrettet innsats i ulike prosesser og programmer som er relevant for urfolks situasjon generelt og samenes situasjon spesielt.

12.1 Interreg – regional andel

Tabell 12.1 Interreg

(i 1000 kr)

Post 550	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
55000	Interreg - regional andel		2577	1 200	1 200	0	-1 200 -100,0 %
55001	Interreg - drift Interreg Syd	a)	0	0	100	0	-100 -100,0 %
55002	Interreg III A Sverige-Norge Aerjel	a)	0	0	833	0	-833 -100,0 %
55003	Interreg III A Nord Sápmi	a)	0	0	1 002	0	-1 002 -100,0 %
Sum			2 577	1 200	3 136	0	-3 136 -100,0 %

a) Kommunal- og regionaldept. bevilger midler over kap. 552, post 72 til Interreg. Tildelingen til Sametinget blir ikke avklart for etter budsjettbehandlingen.

Sametinget trer ut av rollen som sekretariat for de samiske delprogrammene ved utgangen av 2005 og foreslår at sekretariatsoppgavene ivaretas av fylkeskommunene i de respektive programmene. Den endelige avgjørelsen i dette spørsmålet tas av Kommunal- og regionaldepartementet. Sametinget overfører da de avsatte midlene som er blitt tildelt pågående prosjekter til de fylkeskommunene som overtar sekretariatsoppgavene. Sametinget foreslår fortsatt representanter til overvåkingsskomiteene og beslutningsgruppene. Sametinget ønsker et eget samisk program i neste programperiode.

Interreg – regional andel på kr 1 000 000 overføres til samisk utviklingsfond post 300.

Sign: _____/_____

12.2 Barentssamarbeid

Tabell 12.2 Barentssamarbeid

(i 1000 kr)

Post 551	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
55100	Barentssamarbeid	150	150	150	150	0	0,0 %
55101	Barents urfolkskontor i Murmansk	0	175	175	175	0	0,0 %
Sum		150	325	325	325	0	0,0 %

Mål

Å legge til rette for at urfolk selv setter i gang tiltak for samfunnsutvikling i egne områder og lokalsamfunn, for å sikre det materielle grunnlaget for sin kulturutøvelse.

Strategi

- Bidra til at Barentssamarbeidet inkluderer urfolkene med hensyn til deltakelse og prosjekter, blant annet i form av et eget handlingsprogram for urfolk i regionen.
- Bidra til å utvikle lokalsamfunn med jobbtilbud, tilfredsstillende helse- og velferdstilbud, skole- og utdanningstilbud og annen infrastrukturtiltak.

Tiltak

- Arbeide for å sette i verk deler av handlingsprogrammet for urfolk.
- Nytte midlene i første rekke til tiltak på russisk side.
- Ved prioritering av tiltak skal ungdom og tiltak som fremmer likestilling med spesiell vekt på kvinners stilling gis fortrinn.
- Satsingsområdene for tildeling av midlene er infrastrukturoppbygging, sosial- og helsetiltak, miljø- og naturgrunnlaget, oppbygging av tradisjonelle næringer og forretningsvirksomhet, utdanning og kompetanseutvikling, samt bedret informasjons- og medievirksomhet.

For 2006 tildeler Sametinget *kr 150 000* til Barentssamarbeidet og *kr 175 000* til Barents urfolkskontor i Murmansk.

12.3 Annet internasjonalt arbeid/Urfoleksrettigheter

Tabell 12.3 Annet internasjonalt arbeid/Urfoleksrettigheter

(i 1000 kr)

Post 552	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
55200	Annet internasjonalt arbeid/Urfoleksrettigheter	320	200	200	200	0	0,0 %
Sum		320	200	200	200	0	0,0 %

Mål

Å følge opp utviklingen som skjer internasjonalt innen urfoleksrettigheter, spesielt i FN og EU.

Tiltak

- Arbeide med FNs urfolkserklæring
- delta aktivt i de internasjonale prosessene og på de nordiske arenaene for å sikre at erklæringen kan vedtas i FNs organer. . "
- Å vurdere fortsatt støtte til Permanent forum for urfolk i FN.

Sign: _____/_____

- Å vurdere midler til planlegging og opprettelse av Samisk parlamentarisk råds informasjonskontor i Brussel.
- Å opprette et stipend på kr 50 000 for ungdom som ønsker å øke sin kompetanse om internasjonale urfolkssaker.

Sametinget avsetter *kr 200 000* til formålet i 2006. Disponeres av Sametingets representanter i Samisk parlamentarisk råd.

12.4 Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner

Tabell 12.4 Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner (i 1000 kr)

Post 553	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
55300	Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner	449	549	549	549	0	0,0 %
Sum		449	549	549	549	0	0,0 %

De grenseoverskridende samiske organisasjoner som det ytes tilskudd til er Sáráhkka, Sámi Nisson Forum, Samerådet – norsk seksjon og Davvi nuorra.

Sametinget viderefører tilskuddet til de grenseoverskridende samiske organisasjoner med *kr 549 000* for 2006, og bevilgningen forvaltes av sametingsrådet.

12.5 Samisk internasjonal idrett - Arctic Winter Games

Tabell 12.5 Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games (i 1000 kr)

Post 554	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
55400	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games	0	120	120	500	380	316,7 %
Sum		0	120	120	500	380	316,7 %

Mål

Å tilrettelegge for at samiske barn og unge får muligheter til å delta i konkurranser på høyt internasjonalt urfolksnivå.

Tiltak

- Arbeide for at Sápmi skal oppnå fast medlemskap i Arctic Winter Games.

Sametinget avsetter *kr 500 000* til SVL til dekning av utgifter i forbindelse med deltakelsen ved Arctic Winter Games i Alaska i 2006. Avsetningen skal gå til dekning av utgiftene til både idrettsutøverne, kultur deltakerne og ledere fra norsk side, og til å dekke en naturlig andel av de fellesutgiftene som forberedelsen og selve deltakelsen medfører.

Sametinget forutsetter at det utarbeides egne kriterier for utvelgelse av idrettsutøvere som skal delta i AWG. Kriteriene skal godkjennes av SVL-N.

Sign: _____/_____

13 Likestillingstiltak

Tabell 13.0 Likestillingstiltak generelt

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	Statsbud-05' - 06-Rev 05	
650	Forskning på likestilling	52	200	200	200	0	0,0 %
651	Andre likestillingstiltak	237	250	250	250	0	0,0 %
652	Kjønnmessig liketilling i praktisk politikk - SPR-N	0	0	0	200	200	-
Sum		289	450	450	650	200	44,4 %

Mål

Fremme likestilling og likeverd mellom kvinner og menn i det samiske samfunnet.

Strategi

- Øke kunnskapen om relasjoner mellom kjønn, hvordan disse skapes og hvilke utslag de får i det samiske samfunnet

Tiltak

- Arbeide for å utvikle strategier og tiltak for å fremme likestillingen mellom kvinner og menn i det samiske samfunnet.

Forskning på likestilling

Midlende til forskning på likestilling knyttes til forskning på samiske tradisjonelle kunnskaper, samiske kvinners rettigheter, kjønnsroller i det samiske samfunnet og problematikken om vold og menneskehandel. Det avsettes *kr 200 000* til tiltaket. Midlene lyses ut eksternt. Tildeling skjer etter søknad til Sametingsrådet.

Andre likestillingstiltak

Samiske foreninger, organisasjoner og institusjoner er viktige samarbeidspartnere i likestillingsarbeidet. De gode likestillingstiltakene som bidrar til å fremme likestilling mellom kvinner og menn i de samiske samfunnene er oftest initiert lokalt. Det avsettes *kr 250 000* til formålet. Tildeling skjer etter søknad til Sametingsrådet.

Kjønnsmessig likestilling i praktisk politikk - SPR-Styret (ny)

På Samisk parlamentarisk råds *Kjønn og demokrati* konferansen i Kiruna mai 2003 ble det foreslått økt satsing på likestilling i SPR-regi. For å stimulere til felles innsats avsettes det *kr 200 000* til integrering, nettverksbygging og opplæring i tråd med forslagene fremmet i konferansen. Midlene disponeres av SPR-Norge.

14 Samiskrelatert statistikk i Norge

Tabell 14.0 Samisk statistikk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
700	Samiskrelatert statistikk i Norge	800	300	300	300	0	0,0 %
Sum		800	300	300	300	0	0,0 %

Sign: _____/_____

Sametinget startet i 2003 opp et prosjekt for å få utviklet en egen samisk statistikk. Dette er et prosjekt som har til hensikt å få til en permanent løsning mht. å utarbeide samisk statistikk. Nordisk Samisk Institutt og Statistisk sentralbyrå er også involvert i prosjektet. Det er et stort behov for å analysere mulige måter å ta ut samiskrelatert statistikk og hvilket grunnlag som skal legges til grunn for uttaket (geografisk, etnisk, folketellinger, manntallet osv.). 2006 er siste år som prosjekt og det vil i 2006 være særlig viktig at det arbeides med å få statistikkmateriale på individnivå. Det forutsettes at prosjektet går over i en fast driftsfase fra 2007 og at departementet finansierer en slik virksomhet. Den totale budsjettammen for 2006 til dette formålet er på kr 970 000, hvorav Sametinget bidrar med *kr 300 000*.

15 Andre tilskudd

Tabell 15.0 Andre tilskudd - støtte til politisk arbeid

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
750	Samiske hovedorganisasjoner	1 951	1 951	1 951	1 951	0	0,0 %
751	Politiske grupper i Sametinget	1 800	1 800	1 800	1 800	0	0,0 %
752	Opposisjonens arbeidsvilkår	700	700	700	700	0	0,0 %
753	Lister ved Sametingsvalget	0	1 500	1 500	0	-1 500	-100,0 %
Sum		4 451	5 951	5 951	4 451	-1 500	-25,2 %

15.1 Samiske hovedorganisasjoner

Samiske hovedorganisasjoner arbeider aktivt i forhold til hele bredden av det samiske samfunnslivet. Det er medlemsbaserte organisasjoner som gjennom sine lokallag yter et aktivt bidrag til samisk samfunnsliv. De har et særlig ansvar for likestillingsarbeidet i det samiske samfunnet.

Ordningen for tildeling av støtte til samiske hovedorganisasjoner skal gjennomgås i 2006.

Sametinget viderefører tilskuddet til hovedorganisasjonene med *kr 1 951 000* for 2006, og bevilgningen forvaltes av sametingsrådet.

15.2 Politiske grupper i Sametinget

Sametingets tilskudd til politiske grupper i Sametinget fordeles etter egne retningslinjer. Ordningen skal bidra til at gruppene på Sametinget får mulighet til å organisere sitt arbeid med blant annet sekretærhjelp. Rammen for ordningen settes til *kr 1 800 000* i 2006. Møtelederskapet fordeler tilskuddet, og kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____/_____

15.3 Opposisjonens arbeidsvilkår

For å sikre opposisjonen gode arbeidsvilkår i Sametinget settes det av *kr 700 000* i 2006. Møtelederskapet forvalter ordningen og midlene fordeles etter nærmere avtale mellom de berørte politiske gruppene.

16 Konferanser

Tabell 16.0 Konferanser

(i 1000 kr)

Post 800	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
80001	Ungdomskonferanse	221	300	300	300	0	0,0 %
80002	Årlig konferanse for barnehageansatte	144	200	200	200	0	0,0 %
80003	Likestillingskonferanse	0	0	0	0	0	-
80004	Årlig konferanse med kommunene	106	0	0	135	135	-
80005	Bibliotekkonferanse	33	0	0	100	100	-
-	Urfolkskonferanse	0	200	200	0	-200	-100,0 %
80006	Skolekonferanse (tidl. inkl i FOU midler)	a)	0	0	200	200	-
80007	Helse- og sosialseminar (tidl.under drift.adm.)	a)	0	0	150	150	-
Sum		504	700	700	1 085	385	55,0 %

a) Disse to konferansene var tidligere under administrasjonens budsjett og spesielle driftsutgifter.

Ungdomskonferanse

Hovedmålsetningen er å stimulere og styrke barn og unges medinnflytelse, aktive deltakelse og engasjement i det samiske samfunnet, og å rekruttere unge til politisk arbeid.

Sametingets ungdomspolitiske utvalg deltar i planlegging, gjennomføring og evaluering av ungdomskonferansen og tar opp samfunnsaktuelle tema som de unge selv er med på å bestemme. Arrangementet av ungdomskonferansen rullerer mellom ulike geografiske områder.

For 2006 avsetter Sametinget *kr 300 000* til formålet.

Barnehagekonferanse

Målsettingen med konferansen er kompetanseheving og erfaringsutveksling for ansatte i samiske barnehager. Det er i tillegg til barnehagekonferansen nødvendig å avholde nettverksmøter for ulike grupper ansatte i de ulike samiske barnehagene og norske barnehager med samiske barn.

For 2006 avsetter Sametinget *kr 200 000* til formålet.

Årlig konferanse med kommunene og fylkeskommunene

Den årlige konferansen med kommuner og fylkeskommunene vil bli avholdt høsten 2006. Det settes av *kr 135 000* til formålet.

Bibliotekkonferanse

Det settes av *kr 100 000* til en bibliotekkonferanse i 2006. Ved hjelp av aktiv veiledning og informasjon ønsker Sametinget å bidra til at bibliotekene rundt om i kommunene skal utvikle sine samiske bibliotektenester og sin kompetanse på området.

Sign: _____/_____

Skolekonferanse

Sametinget har sammen med Fylkesmannen i Finnmark og Samisk høyskole tatt initiativ til å utarbeide egen samisk handlingsplan/tiltaksplan innen "Gi rom for lesing" som er et nasjonalt prosjekt som skal gå til 2007.

Årlig samisk skolekonferanse er at av de tiltakene Sametinget har prioritert i prosjektperioden. Sametingets satsing i dette prosjektet skal bidra til å belyse spesifikt samiske tiltak i skolene innen "Gi rom for lesing". Målet med konferansen er å bidra til kompetanseheving og erfaringsutveksling for samiske skoler og skolefolk. Det avsettes *kr 200 000* til konferansen i 2006.

Helse- og sosial seminar

Sametingets helse- og sosialseminar (prosjektlederseminar), er for de som har mottatt prosjektmidler til helse- og sosiale formål. Formålet er å gi prosjektledere, institusjoner og andre interesserte anledning til å møtes, utveksle erfaringer og danne nettverk på tvers av kommune-, fylkes- og profesjonsgrenser. Det er et viktig faglig møtested for helse- og sosialarbeidere som er med på å utvikle samisk helse- og sosialtjenester.

For 2006 avsetter Sametinget *kr 150 000* til formålet.

17 Utdeling av priser

Tabell 17.0 Utdeling av priser

(i 1000 kr)

Post 850	Benevnelse		RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
85001	Likestillingspris	a)	109	0	0	100	100	100,0 %
85002	Språkmotiveringspris		0	50	50	0	-50	-
Sum			109	50	50	100	50	100,0 %

a) Selve likestillingsprisen er på kr 50 000, mens de resterende midlene går til å dekke utgiftene vedrørende arrangementet.

Likestillingspris

Formålet med prisen er å stimulere til økt innsats i arbeidet med å fremme likestilling og likeverd mellom menn og kvinner i det samiske samfunnet.

Likestillingsprisen består av et kunstverk og et pengebeløp med en samlet verdi på kr 50 000. Prisen kan gis til enkeltpersoner, grupper, bedrifter, organisasjoner, lag eller foreninger, skoler eller andre offentlige etater som engasjerer seg i slikt arbeid, eller har gjennomført tiltak som har styrket og fremmet likestilling i praksis.

Begrunnet forslag på kandidater sendes Sametingets innen 10. desember 2005. Prisvinner offentliggjøres og prisen deles ut i forbindelse med Sametingets plenum i februar 2006.

I forbindelse med utdeling av likestillingsprisen påløper det kostnader til annonsering, reise- og opphold, møtekostnader m.v. for komiteen. Erfaringsmessig har komiteen hatt 3 møter i forbindelse med arbeidet. Samlet administrasjonskostnader for å tildele prisen kommer på kr 50 000, dvs at totalt avsettes det *kr 100 000* til utdeling av likestillingsprisen for 2006.

Sign: _____/_____

18 Andre Virkemidler

18.1 Evaluering av tilskuddsmidler

Tabell 18.0 Andre virkemidler

(i 1000 kr)

Post 899	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
89900	Evaluering av tilskuddsmidler - Læremiddelutvikling	0	0	0	500	500	-
Sum		0	0	0	500	500	-

b) For 2006 overføres kr 500 000 fra post 100 til post 899 pga evaluering av tilskuddsordningen for læremiddel.

Det vises for øvrig til Sametingets behandling av sak 025/05 Rapport fra Sametingets tilskuddsstyre

2001 – 2005 hvor det avsettes midler til å evaluere Sametingets ulike virkemiddelordninger. Sametinget avsetter i 2006 *kr 500 000* til evaluering av tilskuddsordningen for utvikling av læremidler. . Det vil si at post 100 læremiddelutvikling blir redusert tilsvarende.

Rulleringsplan for evaluering av tilskuddsmidler i perioden 2005-2009:

Post	Tilskuddsmidler	år
100	Utvikling av læremidler	2006
150	Tospråklighetstilskudd	2007
200	Samisk kulturfond	2008
300	Samisk utviklingsfond	2009

18.2 Samefolkets fond

Sametingets forutsetninger for å ta i mot Samefolkets fond er oppfylt ved at Stortinget har vedtatt ordning om billighetserstatning for samer som har mistet skolegang på grunn av andre verdenskrig. Siden situasjonen for de utdanningskadelidte under andre verdenskrig ser ut til å være løst, har departementet tatt opp saken igjen med Sametinget. Sametingsrådet behandlet saken i august 2005 i Sak R 95/05 hvor en vedtok å ta i bruk Samefolkets fond.

Sametinget vil ta i bruk Samefolkets fond når Regjeringen har vedtatt forskriftene for fondet som er i tråd med Sametingets forslag, og Sametinget har vedtatt nærmere retningslinjer for bruk av fondet.

Fondets formål er å yte tilskudd eller bidrag til tiltak som styrker og bidrar til vitalisering av samisk språk og kultur. Fondet skal derfor benyttes til særskilt satsing på prosjekter innenfor de prioriteringer som Sametinget har foretatt på språk og kulturområdet. De prioriteringer som Sametinget har foretatt ved behandlingen av Sametingsrådets meldinger på området språk og kultur skal ha hovedfokus ved bruk av Samefolkets fond. De meldingene som i dag foreligger er Sametingsrådets melding om samisk språk – samisk er tøft (vedtatt av Sametinget i sak 24/04), Sametingsrådets melding om samiske museer (vedtatt av Sametinget i sak 05/05), og Sametingsrådets melding om samisk kunst (vedtatt av Sametinget i sak 33/05).

Sign: _____/_____

19 Driftsutgifter politisk nivå

Tabell 19.0 Driftsutgifter politisk ledelse

(i 1000 kr)

Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
1010 Sametingets plenum	4 837	5 000	5 700	5 600	-100	-1,8 %
1110 Sametingets møtelederskap	602	860	860	1 110	250	29,1 %
1120 Sametingets kontrollkomite	84	0	0	350	350	-
1210 Sametingsgruppene	1 783	2 500	2 500	2 000	-500	-20,0 %
1310 Samisk parlamentarisk råd	641	690	690	550	-140	-20,3 %
1410 Sametingets tilskuddstyre	475	640	640	640	0	0,0 %
1510 Sametingsrådet	a) 4 663	5 243	5 243	5 866	623	11,9 %
1610 Sametingets språkstyre	266	350	350	350	0	0,0 %
1620 Samisk språknemnd	b) 875	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
1910 Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU)	181	325	325	325	0	0,0 %
1920 Sametingsvalget - fagutvalg	0	0	0	500	500	-
- Fiskeripolitisk utvalg	c) 70	70	70	0	-70	-100,0 %
- Interreg overvåkingskom./tilskuddsstyre	80	155	155	0	-155	-100,0 %
Sum	14 559	16 833	17 533	18 291	758	4,3 %

a) Inkl. utgifter politisk initiativ på kr 150 000.

b) Totalt er det bevilget kr 1 000 000 til Samisk språknemnd i 2005, hvorav kr 340 000 er til språknemndas politiske nivå.

Det resterende skal dekke administrasjonkostnader for sekretæren i Samisk Språknemnd som tidligere var postert på post 01 adm.driftsutgifter.

c) Fiskeripolitisk utvalg var et midlertidig utvalg i forbindelse med Sametignets fiskerimelding.

19.1 Sametingets plenum

Sametingets plenum vil fra og med valget i 2005 økes med fire representanter. Til dette formålet har Regjeringen foreslått en tilleggsbevilgning på kr 400 000 til dekning av merutgifter i 2005 over revidert nasjonalbudsjett. For hele 2006 vil bevilgningen til formålet ventelig utgjøre det dobbelte. Til plenum settes det derfor av *kr 5 600 000* i 2006.

19.2 Sametingets møtelederskap

I kjørerreglene for Sametingets komitéarbeid er det lagt opp til at komiténe kan søke om midler fra møtelederskapet til befaringer i saker som komiténe behandler. På bakgrunn av dette settes det av kr 200 000 som en prøveordning til dette formålet i 2006.

Møtelederskapets budsjett for 2006 er på totalt *kr 1 110 000*. Midlene skal dekke utgifter til komiteenes befaringer, lønn til plenumsleder samt utgifter som bl.a. reiser, representasjoner og møtevirksomhet blant møtelederskapets medlemmer. I tillegg vil det arrangeres et kurs for Sametingets representanter i håndtering av media. Hensikten er at representantene skal få opplæring i hvordan de kan bruke media til å fremme Sametinget og saker Sametinget arbeider med på en positiv måte.

19.3 Sametingets kontrollkomité

I sitt vedtak i Sak 260/5 forutsatte Sametinget at den budsjettmessige styrkingen av kontrollordningene i Sametinget innebar økte bevilgninger fra Stortinget over revidert nasjonalbudsjett 2005 og statsbudsjettet 2006. Stortinget bevilget en økning i revidert nasjonalbudsjett 2005, men Regjeringen fulgte ikke dette opp med noen midler i statsbudsjettet 2006. Styrkingen av arbeidssituasjonen for Sametingets kontrollkomite

Sign: _____/_____

må derfor skje innenfor Sametingets tidligere økonomiske rammer. Til Kontrollkomiteen settes det derfor av *kr 350 000* til utførelse av nærmere undersøkelser for 2006.

19.4 Sametingets grupper

Etter innføringen av komitemodellen i Sametinget har behovet til gruppene blitt redusert betraktelig. Grunnen til dette er at gruppemøtene blir holdt samtidig med komitemøtene, og derfor sparer man reiseutgiftene til egne gruppemøter. Forutsatt at antallet grupper ikke øker noe særlig etter valget og at gruppemøtene holdes i tilknytning til komitemøtene, kan budsjettet reduseres til *kr 2 000 000* i 2006.

19.5 Samisk parlamentarisk råd (SPR)

Samisk parlamentarisk råd (SPR) er et samarbeidsorgan for sametingene i Sverige, Finland og Norge, med samene fra russisk side som permanente deltakere. I februar 2005 overtok Sametinget i Finland presidentvervet og dermed også sekretariatsfunksjonen i SPR. I 2005 ble SPR tildelt *kr 300 000* over statsbudsjettet i Norge. Disse midlene er overført til Sametinget i Finland. I 2006 er det Sametinget i Norge som har ledelsen i SPR. Forøvrig har det ikke lyktes å skaffe annen finansiering av driften i SPR. I 2003 ble det uarbeidet et totalt driftsbudsjett for SPR på *kr 2 405 196*. Delegasjonenes utgifter til deltakelse på SPR-møter og øvrig representasjon må fremdeles dekkes av de ulike Sametingene.

Det budsjetteres med *kr 550 000* til drift av Samisk parlamentarisk råd.

19.6 Sametingets tilskuddstyre

For 2006 er det et samlet behov for *kr 640 000*. Utgiftene består stort sett av tolking, honorar, reise og opphold.

Det tas sikte på, som tidligere praksis, å avvikle 4 ordinære styremøter, i tillegg til eventuelle telefonmøter hvis saker utenom de ordinære møtene trenger rask realitetsbehandling.

19.7 Sametingsrådet

Posten dekker, i tillegg til presidentens og visepresidentens lønn, tre rådsmedlemmer i hel stilling med lønn som utgjør 90 % av visepresidentens lønn, samt en politisk rådgiver i hel stilling. Resterende går til reise- og oppholdsutgifter og andre driftsutgifter.

For å dekke den aktivitet rådet har, er det nødvendig å øke rammen i forhold til 2005. Det har vist seg at rådets aktivitet er større enn tidligere budsjett har tatt høyde for.

For å dekke disse utgiftene settes det av *kr 5 866 000* for 2006. Beløpet inkluderer også *kr 150 000* som Sametingsrådet kan disponere til tiltak som ellers ikke dekkes av Sametingets tilskuddsstyre.

Sign: _____/_____

19.8 Sametingets språkstyre

Det avsettes *kr 350 000* til Sametingets språkstyre. Språkstyrets utgifter består av honorarer til styremedlemmene, reise- og oppholdsutgifter og utgifter til tolking under møter.

19.9 Samisk språknemnd

Sametinget avsetter *kr 1 000 000* til Samisk språknemnd i 2006. Beløpet dekker lønn og sosiale kostnader for leder i administrasjonen og stilling som ivaretar terminologiutvikling over landegrensene, men også honorar til medlemmer og reise- og oppholdsutgifter for Samisk språknemnd. Beløpet er en del av Samisk språknemnds totale budsjett. Sametinget i Sverige og Sametinget i Finland bidrar med sine andeler av språknemndas totalbudsjett.

19.10 Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU)

Sametinget avsetter *kr 325 000* til utvalgets arbeid i 2006. Utgiftene vil bestå av møtehonorarer, reise, opphold, og planlegging og arrangement av ungdomskonferansen.

19.11 Sametingsvalget - fagutvalg

Sametinget har i sak 35/02 Regler for valg av Sametinget – endringer, vedtatt å nedsette et fagutvalg som på bred basis vurderer alle sider av valgbestemmelsene til sametinget. I forbindelse med utarbeidelse av regelverket til sametingsvalget i 2005 har Sametinget ikke fått gjennomslag for de forslag til endringer som ble vedtatt i sak 35/02. Dette fordi Kommunal- og regionaldepartementet mener det bør gjennomføres en helhetlig vurdering av sametingsvalget, noe Sametinget selv har ønsket med opprettelsen av ekspertutvalget.

I sak 42/04 Høringsuttalelse til revisjon av Sameloven – utjevningsmandater ble følgende vedtatt:

Komiteén foreslår en helhetlig utredning om endringene i forhold til Sametingets valgordning der det særlig legges vekt på valgkretsenes sammensetning, måten sametingsvalgene organiseres på, berunder informasjon, manntallsriterier, manntallsorganisering, sperregrensene og fordeling mellom kjønn hvor det er særlig viktig å få svar på hvorfor Sametingets kvinneandel ikke er tilfredsstillende. I denne sammenheng nedsettes det et bredt sammensatt utvalg med politikere og fagfolk. Dette utvalgets arbeid og innstilling skal danne grunnlaget for debatt og vedtak til forandringer av Sametingets valgordning til 2009.

For 2006 settes det av *kr 500 000* til dekning av et fagutvalg, inkludert sekretær- og utrederbistand.

20 Driftsutgifter administrativt nivå

Tabell 20.0 Driftsutgifter administrasjon

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
-	Driftsutgifter administrasjon,	51 216	52 800	53 285	55 025	1 740	3,3 %
-	Investeringer	1 605	1 500	1 500	1 900	400	26,7 %
-	Spesielle prosjekter (tidligere under post 22 Spesielle driftsutgifter)	3 166	2 525	2 818	1 975	-843	-29,9 %
Sum		55 987	56 825	57 603	58 900	1 297	2,3 %

20.1 Driftsutgifter administrasjonen

Økningen av administrasjonens budsjett på kr 1 740 000 skyldes:

- Ressurs som følge av utvidelsen av virkeområdet for Samisk utviklingsfond og etablering av samarbeidsavtaler med fylkeskommuner, kr 600 000.
- Tidligere var helse- og sosialseminarer budsjettert under administrasjonen. Dette er nå overført til virkemiddelposten konferanser med kr 150 000. Tilsvarende er kr 55 000 overført til virkemiddelposten museer.
- Pris- og lønnsstigning 3,37%

Sametinget har under utarbeiding en ny økonomimodell som også innbefatter implementering av et nytt budsjettstyringsverktøy. Dette skal innføres 1.1.2006. Hovedlinjene er følgende:

- Ny kontoplan (resultat og balanse) iht. Norsk Standard
- Spesielle driftsutgifter splittes i to:
  - Dagens spesielle driftsutgifter som læremiddelutvikling/FoU, korrekturprogram, konferanser og utdeling av priser overføres virkemiddelpostene.
  - Spesielle driftsutgifter som i dag ikke er atskilt i budsjettet vil bli splittet i to poster, investeringer og spesielle prosjekter. Spesielle prosjekter er prosjekter som naturlig ikke kan finansieres over drift og har en viss størrelse.

De administrative driftsutgifter er anslått fordelt på følgende måte:

Spesifisering administrative driftsutgifter	Bud 2006	Ford. i %
Lønns- og personalutgifter	42 743	72,6 %
Andre driftskostnader:		
- Husleieutgifter Kautokeino, Tysfjord, Varangerbotn, Kåfjord, Evenes og Snåsa	3 360	
- Utgifter til telefoni, data, nettverkstjenester, service- og vedlikeholdsavtaler	2 800	
- Utgifter drift Sametingsbygning	1 400	
- Øvrige driftsutgifter: reise, forbruksmatr., rekvisita oversettelse, annonsering, konsulent tjenester osv.	4 722	
Sum andre driftskostnader	12 282	20,9 %
Investeringer (spesifisert kap 20.2)	1 900	3,2 %
Spesielle prosjekter (spesifisert kap 20.3)	1 975	3,4 %
Sum driftskostnader	58 900	100,0 %

Sign: _____/_____

Når det nye budsjettstyringsverktøyet er implementert vil den endelige fordelingen av administrative utgifter fordeles.

Iht. st.prp. nr. 1 (2005-2006) fra Kommunal- og regionaldepartementets ble Sametingets ramme økt med kr 2 000 000 som følge av at Sametinget har utvidet virkeområdet for Samisk utviklingsfond og inngått samarbeidsavtaler med flere fylkeskommuner.

Utvidelsen av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde fra 01.01.2005 har gitt betydelige administrative konsekvenser. Virkeområdet ble utvidet med en rekke nye kommuner. Rent befolkningsmessig steg befolkningsgrunnlaget fra vel 26 000 personer til over 40 000 personer ved den geografiske utvidelsen. En befolkningsmessig økning på vel 36%. Dette har medført en betydelig administrativt og forvaltningsmessig merarbeid. Behandling av større søknadsmengde, informasjon, veiledning, oppfølging og reiser i de nye områdene har medført økt behov for administrative ressurser. I tillegg er det inngått nye samarbeidsavtaler med flere fylkeskommuner som også har gitt et større behov for ressursbruk, både i form av forhandlinger, møter, planlegging og oppfølging. Som følge av dette avsettes det kr 600 000 i 2006.

I Sametingets vedtak i Sak 26/05 kontrollordninger i Sametinget forutsetter Sametinget økte bevilgninger fra Stortinget i statsbudsjettet 2006 for å styrke Sametingets økonomiforvaltning. Regjeringen har ikke fulgt opp denne forutsetningen, men i St.prp. nr. 1 forutsetter Kommunal- og regionaldepartementet imidlertid at Sametinget innenfor de til enhver tid gjeldende rammer prioriterer tilstrekkelig med ressurser til økonomi- og regnskapsfunksjonen til å sikre at rutineene for og gjennomføringen av økonomiforvaltningen er fullt ut tilfredsstillende. Sametinget prioriterer derfor å styrke sin økonomiforvaltning innenfor administrasjonens ramme med kompetansehevingstiltak og effektivisering av økonomiforvaltningen.

Det vil bli foretatt en full gjennomgang og reforhandling av inngåtte leieavtaler med utleierne som Sametinget leier lokaler av. Leieavtalene utgiftsføres pr. i dag over administrasjonens regnskap. Intensjonen er at Sametinget ikke skal ha noen finansieringsdel utover markedspris på drift av de samiske kulturhus i inngåtte leieavtaler. Sametinget vil redusere administrasjonens budsjett ved å øke driftstilskuddet til de samiske kulturhus. Gjennomgang og reforhandling av leiekontraktene påbegynnes snarest eller når mulig iht. inngåtte leiekontrakter.

I budsjettet for driftsutgifter administrasjon på kr 58 900 000 inngår også følgende budsjetterte utgifter:

- Tabell 20.1 Investering
- Tabell 20.2 Spesielle prosjekter

Sign: _____/_____

20.2 Investeringer

Tabell 20.1 Investeringer

(i 1000 kr)

Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
- Investeringsbudsjett administrasjon	a) 1605	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
- Rullering PC'er	0	0	0	400	400	-
Sum	1605	1 500	1 500	1 900	400	26,7 %

a) Investeringsbudsjett har også tidligere vært under driftsutgifter administrasjon. Denne inneholder investeringer til maskiner (kopimaskiner, telefax etc.), inventar, kontorutstyr, verktøy, servere, telefoner osv.

Rullering PC'er

Sametinget har en fortløpende rulleringsplan for oppgraderinger av PC-parken, hvor målsettingen er at ca. ¼ av PC-parken skiftes ut årlig og derav en totalutsifting hvert 4. år. Levetiden for PC'er er beregnet til å være ca. 3-4 år. Det avsettes *kr 400 000* til formålet for 2006.

20.3 Spesielle prosjekter

Tabell 20.2 Spesielle prosjekter

(i 1000 kr)

801	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
-	Bedre service til brukerne	0	0	0	400	400	-
-	Finmarksloven	891	500	793	500	-293	-36,9 %
-	Manntallsprosjekt/Sametingsvalget 2005	676	700	700	0	-700	-100,0 %
-	Nye informasjonssystemer	1599	1 325	1 325	675	-650	-49,1 %
-	Vedlikehold av sametingsbygningen	0	0	0	400	400	-
Sum		3166	2 525	2 818	1 975	-1 243	-44,1 %

Bedre service til brukerne

I dag har Sametingets stedlige kontorer hvert sitt telefonnummer. Dette er u hensiktsmessig for Sametingets brukere, da de må ha kjennskap til hvem som har ansvar for hva på de ulike kontorstedene. Ved å innføre ett felles telefonnummer, vil publikum ha ett nummer å forholde seg til. Man har da mulighet til å sette over til rette vedkommende, uavhengig av lokalisering.

I dag har Sametinget postmottak og fysisk arkiv i Karasjok, Kautokeino, Varangerbotn, Tromsø, Tysfjord og Snåsa. I 2004 innførte Sametinget et fullt elektronisk arkivsystem, hvor all inngående post blir skannet inn. Etter at dokumentene er skannet inn, registrerer arkivet dokumentet på riktig avdeling. Deretter fordeler leder posten internt på sin avdeling. Det fysiske dokumentet som er mottatt har ingen verdi etter at dokumentet er skannet inn og registrert. Det offisielle dokumentet er den elektroniske versjonen. Saksbehandlerne vil derfor ikke lenger få utlevert dokumenter på papir. Alt er tilgjengelig på pc-en.

Det er ofte et problem for brukerne at forvaltningen framstår som fragmentert, og at de ikke har tilstrekkelige kunnskaper om ansvars- og oppgavefordelingen mellom Sametingets avdelinger. Det bør heller ikke være nødvendig for en bruker å kjenne den interne arbeidsdelingen for å få tjenester fra det offentlige.

Sign: _____/_____

I et brukerperspektiv er det ikke hensiktsmessig å opprettholde et for markert skille mellom de ulike ansvarsområdene. Uansett funksjon er brukeren avhengig av en forvaltning som gir riktige, raske og forståelige svar og som viser evne til innlevelse i brukernes situasjon.

Målet med å innføre felles telefonnummer og adressetil Sametinget er bl.a. følgende

- Bidra til forbedret og økt service overfor Sametingets brukere på alle områder.
- Opprettholde lokal service og likhet i tjenestetilbudet.
- Brukerne skal oppleve Sametinget som åpen og serviceinnstilt, og som en arena for dialog og enkeltinitiativ innenfor alle Sametingets tjenester.
- Vi skal tilby brukerne ett kontaktpunkt.
- Brukerne skal møte en førstelinjetjeneste som har tilstrekkelig generell kompetanse om Sametinget, våre tjenester, hvor informasjon kan innhentes/bestilles etc.
- Effektivisere ressursbruken ved felles ressursutnyttelse.

Det avsettes *kr 400 000* til å foreta vurdering av ulike løsninger som eksisterer, organisasjonsmessige konsekvenser, opplæring, innkjøp og implementering av valgte løsninger. Den totale kostnaden for nevnte tiltak vil ikke bli endelig avklart før vurdering av alternative løsninger er gjennomført.

Finmarksloven

Sametinget setter av midler til å følge opp iverksettingen av finnmarksloven. Dette vil blant annet omfatte utarbeidelse av Sametingets retningslinjer for hvordan virkningen for samisk kultur av endret bruk av utmark skal bedømmes, og kompetanseheving om loven. Videre vil en slik oppfølging kreve ekstra ressurser for å se til at det igangsettes en helhetlig gjennomgang av relevant lovgiving slik at disse er i samsvar med folkeretten og finnmarksloven. Det vil også være nødvendig med gjennomføring av konsultasjoner tilknyttet oppnevning og utarbeidelse av nærmere regler for Finnmarkskommisjon og Utmarksdomstol, og konsultasjoner om utarbeidelse av forskrifter og forhandlinger med Finland om fiske i Tana- og Neidenvassdraget.

Sametinget vil måtte ha en svært aktiv og direkte rolle i oppfølgingen av Stortingets vedtak om at regjeringen snarest mulig skal foreta en utredning og fremming av egen sak overfor Stortinget om samer og andres rett til fiske i havet utenfor Finnmark.

I 2006 avsettes det ekstramidler på *kr 500 000* til oppfølging av finnmarksloven i Sametinget.

Nye informasjonssystemer - Geografisk informasjonssystem

I 2005 ble igangsatt et prosjekt med å innføre GIS (geografisk informasjonssystem i Sametinget). Dette er et fellesprosjekt med Finnmark fylkeskommune, hvor vi i felleskap har ansatt og finansierer en felles GIS-koordinator/prosjektleder for 2 år. Hensikten med å innføre GIS er å forenkle saksbehandlingen av alle plan- og arealsaker, jf. Sametingets budsjett 2005 pkt 4.3.2.

For å videreføre prosjektet i 2006 vil det være behov for til sammen *kr 875 000*. Som fordeler seg slik; linsenser til kartgrunnlag (inngangsbillett Norge digitalt) ca *350 000* som er en årlig fremtidig kostnad, innkjøp av bærebare enheter til bruk i felt (12 stk) og opplæring av ansatte *kr 150 000*, lønns-, reise- og andre utgifter til GIS-koordinator/prosjektleder *kr 375 000*. Kartgrunnlaget for 2005 (inngangsbillett Norge digitalt) ble løst ved at vi betalte deler av

Sign: _____/_____

fylkeskommunens inngangsbillett, og derfor avsettes/overføres kr 200 000 av dette til 2006. Dette reduseres fra behovet på kr 875 000, og dermed avsettes *kr 675 000* til GIS prosjektet i 2006.

Vedlikehold av sametingsbygningen

Sametinget er en av de få statlige institusjoner i Norge som står som eier av egen bygning. Tanken bak dette er at Sametinget skal være "herre i eget hus". Dette innebærer at Sametinget slipper å betale leie for sine ca 5200 m². På den annen side er Sametinget selv ansvarlig for å skaffe tilveie økonomiske ressurser som sikrer et forsvarlig vedlikehold av bygningen for framtiden. Bygningen er oppført for 5 år siden, og hittil har ikke vedlikeholdsutgiftene vært store. For å møte framtidige utfordringer med hensyn til vedlikehold bør Sametinget bygge opp en avsetning for å møte større vedlikeholdsoppgaver. Etter planen for neste år skal alle vinduskarmer utvendig pusses og oljes. Også andre vedlikeholdsoppgaver vil bli utført i 2006.

Det foreslås at Sametinget avsetter *kr 400 000* i 2006 til et framtidig vedlikehold av sametingsbygningen. Det vil si at disse midlene blir brukt opp etter behov for vedlikehold av sametingsbygningen år for år.

Eventuelt regnskapsmessig overskudd kan avsettes i revidert budsjett for å bygge opp avsetning til framtidig vedlikehold av sametingsbygget.

21 Budsjettbehov 2007

Det samlede behovet for å dekke de oppgaver og ansvar Sametinget har for det samiske folk i det mangfoldige samiske samfunnet er stort. Derfor har sametinget store forventninger til regjeringen etter at kommunalministeren og sametingspresidenten våren 2005 ble enig om prosedyrene for konsultasjon mellom statlig myndigheter og Sametinget. Sametinget er inneforstått med at det er urealistisk å få til en veldig stor økning innenfor ett budsjettår, og håper derfor at Regjeringen og Sametinget snarest kommer til en ordning med forhandlinger over årlig budsjettamme slik at det etableres en felles forståelse for situasjonen og utviklingsbehovene i det samiske samfunnet.

Regjeringen forslag til statsbudsjettet for 2006 til Sametinget viser at det ennå er mange departement som ikke gir kompensasjon for pris- og lønnsøkning i forhold til bevilgningen for 2005. Sametinget forventer at budsjettet for 2007 i utgangspunktet kompenseres for pris- og lønnsøkning i forhold til bevilgningen for 2006 fra de gjenstående departementer. Justeringen må gjelde for alle de departementer som i dag har bevilgninger over Sametingets budsjett. I tillegg forventer Sametinget en økning av rammen til nye tiltak som beskrevet under.

Sametinget ber Sametingsrådet vurdere i samarbeid med sentrale myndigheter om å arbeide frem en opptrappingsplan over en periode på 5 år for å dekke inn Sametingets budsjettbehov. Denne opptrappingsplanen bør skje gjennom en progressiv økning av budsjettet gjennom opptrappingsperioden. Dette eksklusiv kostnader til nye oppgaver som Sametinget overtar (pålagte eller ønskede oppgaver).

Sign: _____/_____

Med utgangspunkt i rammen fra statsbudsjettet for 2006 har Sametinget valgt å prioritere enkelte områder for 2007 budsjettet, og ber om at rammen på post 50 økes med kr 52 675 000 i 2007. De prioriterte områdene er fordelt på de enkelte departementene, og er som følger:

Tabell 21.0 Budsjettbehov 2007

(i 1000 kr)

Beskrivelse		2003	2004	2005	2006	Behov 2007	Avvik	Avvik i %
Kommunal- og regionaldepartementet	KRD	129 800	140 400	146 400	153 350	157 625	4 275	2,8 %
Utdannings- og forskningsdepartementet	UFD	26 689	27 589	34 069	33 453	37 353	3 900	11,7 %
Barne- og familiedepartementet	BFD	8 413	10 716	11 080	11 435	11 935	500	4,4 %
Miljøverndepartementet	MD	2 000	2 000	2 000	2 000	3 000	1 000	50,0 %
Kultur- og kirke departementet	KKD	30 244	31 734	32 613	44 243	59 843	15 600	35,3 %
Helse departementet	HD	5 100	5 100	5 100	5 400	6 400	1 000	18,5 %
Landsbruksdepartementet	LD	4 000	4 000	4 000	4 000	5 075	1 075	26,9 %
Utenriksdepartementet	UD	0	0	0	0	650	650	-
Fiskeri- og kystdepartementet	FKD	0	0	0	0	1 075	1 075	-
Næringsdepartementet	ND	0	0	0	0	1 075	1 075	-
Justisdepartementet	JD	0	0	0	0	650	650	-
Totalt bevilget I		206 246	221 539	235 262	253 881	284 681	30 800	12,1 %
KRD - Avkastning Samefolkets fond	KRD	7 119	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
Totalt bevilget II		213 365	226 189	239 912	258 531	289 331	30 800	11,9 %

Den foreslåtte budsjettøkning i 2007 skal dekke minimumsbehovet i det samiske samfunnet og gi Sametinget handlefrihet til utvikling og iverksetting av nye tiltak. Nedenfor er Sametingets prioriteringer spesifisert nærmere.

Tabell 21.1 Budsjettbehov 2007

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Dept.	Bud 2007
100	Læremiddelproduksjon som følge av skolereformen	UFD	2 000
100	Tiltak innenfor voksenopplæring	UFD	500
100	Rådgiverstilling med forskning og høyere utd. som arbeidsfelt	UFD	700
100	Stipend for høyere utdanning	UFD	500
100	Forskningskonferanse	UFD	200
150	Språkoppføringsplaner og språkmålsetningsprogram	KKD	1 000
150	Tolkeutdanning	KKD	500
150	Korrekturprogrammet "divvun.no"	KKD	1 100
150	Stipend for barn og unge - Samiske ungdomsbokforfattere	BFD	500
150	Samisk talesyntese	KRD	1 000
200	Tippemidler Samisk idrett, spesielt for barn- og ungdom	KKD	2 000
200	Samiske landsdekkende institusjoner	KKD	2 000
200	Kultursenterfond	KKD	6 000
300	Utvidelse og styrking av virkeområdet til Samisk utviklingsfond	KRD/FKD/ND/LD	2 000
300	Duodjivtalen - Produktutvikling, markedsføring og salg	KRD/FKD/ND/LD	2 300
400	Kulturminnevern	MD	1 000
400	Samiske museer	KKD	3 000
450	Helse og sosial - prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak	HD	1 000
500	Samarbeidsavtale med fylkeskommunene	KRD	2 200
550	Internasjonalt arbeid og Urfolksrettigheter	UD/JD	1 300
Sum			30 800

Sign: _____/_____

21.1 Post 100 Opplæring

Sametingets satsingsområder innenfor læring, skole og utdanning kan utformes til følgende delmålsettinger:

- Sametinget skal arbeide for at grunn- og videregående skole skal være et redskap i bevaring, utvikling og formidling av samisk språk, kultur og samfunnsliv.
- Sametinget skal bidra til å legge premissene for, og utforme det samiske skole- og utdanningstilbudet.
- Sametinget skal bidra med utvikling av samiske læremidler i tråd med vedtatte planer.
- Arbeide for at samiske elevers individuelle rett til opplæring i og på samisk blir realisert slik at samiske elever får et fullverdig samisk skoletilbud.

De økonomiske rammene må økes få å kunne dekke behovene:

- Øke rammene til læremiddelproduksjon som følge av skolereformene.
- Tiltak innenfor voksenopplæring.
- Ny stilling med forskning og høyere utdanning som arbeidsområde. Det foreslås opprettet en rådgiverstilling med forskning og høyere utdanning som arbeidsfelt. Årlig kostnad på kr 700 000.
- Øke rammene til stipend for høyere utdanning. Årlig ramme på kr 500 000.
- Forskningskonferanse – årlig ramme på kr 200 000.

21.2 Post 150 Språk

Språkopplæringsplaner og språkmålsetningsprogram

For sørsamisk og lulesamisk finnes det ikke noen helhetlige strategier og planer, eller økonomiske løfter i forhold til hele de sørsamiske og de lulesamiske områdene. I tillegg til dette er det også stor mangel på lærerkrefter med sør- eller lulesamisk språkkompetanse og annen reell kompetanse knyttet til sør- eller lulesamiske forhold. Man bør legge inn flere ressurser på rekruttering til lærerutdanningen og til heving av språkkompetanse. Barnehagen bør også nevnes som en viktig institusjon når det gjelder grunnutdanning i samisk. Også hit bør man legge inn ressurser slik at de ansatte skal ha nødvendig kompetanse. Arbeidet med felles språkopplæringsplan for sør- og lulesamiske språk, som samordner eksisterende og tiltenkte ressurser, må være første prioritet. Det er også viktig at det lages et felles språkmålsetningsprogram for sør- og lulesamiske språk, hvor alle offentlige institusjoner som arbeider med sør- eller lulesamisk språk, deltar. Da kan man i felleskap lage prioriteringer og satsningsområder. Her bør utdanning og kompetanseheving i sør- og lulesamisk språk prioriteres. Dette må Sametinget gjøre i samarbeid med fylkeskommunene i de sør- og lulesamiske områdene.

For 2007 anslås behovet på *kr 1 000 000*.

Tolkeutdanning

Sign: _____/_____

Sametinget vil jobbe for at det etableres en fast samisk tolkeutdanning i Norge. Sametinget skal fornye tolkeautorisasjonen. For 2007 anslås behovet på *kr 500 000*.

Korrekturprogrammet divvun.no- sørsamisk stavekontroll og permanent driftsorganisasjon

Korrekturprogrammet divvun.no som ble igangsatt høsten 2004 er planlagt avsluttet høsten 2007. Da skal det foreligge stavekontroll og ordelingsprogram for nordsamisk og stavekontroll for lulesamisk. Av faglige og økonomiske årsaker ble ikke sørsamisk tatt med i dette prosjektet, men prosjektledelsen fikk i oppdrag å lage en prosjektbeskrivelse for utvikling av stavekontroll for sørsamisk. Denne prosjektbeskrivelsen er nå utarbeidet, og kostnadsrammen for det første året er beregnet til kr 475.000. Det tas sikte på å igangsette prosjektet når divvun.no prosjektet er avsluttet høsten 2007. Prosjektet Stavekontroll for sørsamisk vil ha en varighet på ca 2 år. For 2008 er utgiftene beregnet til kr 1 800 000 og for 2009 til kr 1 700 000.

Når prosjektet divvun.no avsluttes høsten 2007 vil man ha behov for en permanent driftsorganisasjon som kan ta ansvar for det langsiktige vedlikeholds- og utviklingsarbeidet. Diss kostnadene er beregnet til kr 1 300 000 i året, hvorav kr 1 000 000 er til lønn for 1,5 årsverk og kr 300 000 til andre utgifter. Det tas sikte for at den permanente driftsorganisasjonen må være i drift fra 01.07.2007, slik at behovet for 2007 vil være på kr 650 000.

Totalt vil behovet for midler i 2007 til disse tiltakene være på *kr 1 100 000*.

Barn og unge

Sametinget har etablert en stipendordning for bl.a. ungdom som vil lese lule- eller sørsamisk på universitet eller høgskole. Sametinget vil også vurdere å etablere en stipendordning for samiske ungdomsbokforfattere. Det er viktig å støtte samiske tilbud for barn og unge på internett, video og radio.

For 2007 anslås behovet på *kr 500 000*.

Samisk talesyntese

I 2003 bestilte Sametinget ved e-sápmi prosjektet en utredning på kostnader forbundet med utvikling av samisk talesyntese. Utredningen konkluderte med at kostnadene vil ligge på ca kr 4 200 000. Samisk talesyntese vil være et nyttig spesialpedagogisk hjelpeverktøy og være til stor nytte også for folk som ønsker å lære seg samisk. Sametinget ønsker å sette i gang prosjektet på bakgrunn av utredningen, og beregner kostnadene i 2007 til å være på *kr 1 000 000*.

21.3 Post 200 Kultur

Tippemidler samisk idrett, spesielt for barn og unge

Sametinget ønsker at det skal utvikles gode oppvekstvilkår for samiske barn og unge. Organisert idrett er like viktig for samiske barns og unges oppvekstvilkår som for barn og unge i befolkningen for øvrig. I tillegg er den organiserte samiske idrettsbevegelsen med på å skape trygge rammer som styrker identitet og samhørighet og dermed også rustet barn og unge i forhold til å leve i et flerkulturelt samfunn.

Sign: _____/_____

For 2007 anslås behovet på *kr 2 000 000* for tippemidler til samisk idrett der det spesielt tilrettelegges for aktiviteter til barn og unge.

Samiske landsdekkende institusjoner – Beavvváš Sámi Teahter og Sámi Dáiddaguovddáš
Sametinget ønsker å gi de landsdekkende samiske institusjonene Beavvváš Sámi Teahter og Sámi Dáiddaguovddáš, bedre muligheter til å betjene hele det samiske samfunnet. Det er derfor behov for å bedre det økonomiske grunnlaget til disse institusjonene. For 2007 anslås behovet på *kr 2 000 000* for å styrke de landsdekkende samiske institusjonene.

Kultursenterfond

Sametinget ser behovet for opprettelse av et kultursenterfond. Fondet skal dekke investeringskostnader av nye regionale og lokale samiske kultursentre. Fondet etableres med en startkapital på minst 6 millioner kroner og fondskapitalen fornyes med faste årlige bevilgninger fra Stortinget. Opprettelsen av et kultursenterfond på Sametingets budsjett betyr ikke at Sametinget overtar det totale ansvar for samiske kulturbygg. Ansvaret er fortsatt hos regjeringen.

Samiske kulturbygg er av særskilt betydning i områder hvor samene er i klar minoritet i forhold til den øvrige befolkningen. De samiske kulturbyggene er sentre for utvikling av samisk språk, kultur og identitet. På samme måte fungerer de samiske museene som kulturhus i et videre perspektiv. Samtidig bidrar de samiske kulturbyggene til infrastruktur som gir utviklingsmuligheter for lokalsamfunnene.

For 2007 anslås behovet på *kr 6 000 000* for å opprette et kultursenterfond for samiske kulturbygg.

21.4 Post 300 Næring

Samisk utviklingsfond

Sametinget har utvidet det geografiske virkeområdet for fondet til flere nye kommuner og områder, samtidig som det også kan gis støtte til samiske kulturtiltak i resten av landet. Skal Sametinget kunne følge opp de politiske mål er det av vital betydning å styrke Samisk utviklingsfond for å kunne iverksette tiltak og imøtekomme behov for styrking av sysselsetting og næringsutvikling i samiske områder. Styrking og utviklingen av det lokale næringslivet er det fremste målet for å opprettholde bo- og sysselsettingen i regional- og distriktspolitisk sammenheng.

Næringslivet i samiske områder består av små bedrifter som i utgangspunktet både har begrenset egenkapital, kompetanse og innovasjonsevne til å møte de utfordringene som ligger i rasjonaliseringer, strukturendringer og omstillingene som globalt preger dagens næringsliv. For å møte disse utfordringene i næringslivet, også lokalt, må Samisk utviklingsfonds virkemiddelordning styrkes betraktelig som kan møte behovet både for investeringsstøtte og finansiering av innovasjonsfremmende tiltak. Dagens kapitalramme stilt til fondets disposisjon er ikke tilfredsstillende for å være en aktiv finansiell bidragsyter overfor det lokale næringslivet i samiske områder.

Sign: _____/_____

I gjennomsnitt må en kunne anslå en minimumsramme på 1 million kroner til næringsutvikling for hver av de navngitte kommunene innenfor fondets geografiske virkeområde. Det foreslås en opptrappingsplan i forhold til dekning av behovene og for 2007 anslås behovet til *kr 2 000 000*.

Duodji

Sametinget har i 2005 inngått en hovedavtale med duodjiorganisasjonene Sámiid duodji og Landsorganisasjonen Sámiid Duodji. Partene skal føre årlige forhandlinger om en næringavtale for duodji. Det er forventet at behovene for ulike tiltak i duodjinæringen vil øke. Duodjinæringen sliter med rekruttering til næringen pga. dårlig lønnsomhet. Etablering av næringavtalen er et av tiltakene i utviklingsprogrammet for duodji. De ulike satsningene i utviklingsprogrammet for duodji skal innarbeides i næringavtalen. Det er opptil avtalepartene innefor rammene av avtalen å skissere de nye tiltakene som skal realiseres. Formålet med næringavtalen er å bidra til at duodjinæringen får gode rammevilkår slik at det blir et attraktivt yrke i fremtiden. Man bør legge større vekt på produktutvikling, markedsføring og salg. Det foreslås en opptrappingsplan i forhold til dekning av behovene og for 2007 anslås behovet til *kr 2 300 000*.

21.5 Post 400 Kulturvern

Samisk kulturminnevern

I NOU 2002:1 Fortid former framtid, er det foreslått at det samiske kulturminnevernet må styrkes med stillinger knyttet til samisk bygningsvern, utøvelse av forvaltningsoppgaver, helhetlig miljøarbeid i Sametinget og internasjonalt kulturminnesamarbeid. Det er også uttrykt behov for styrking av tilskuddsmidler for å arbeide med reindriftens kulturlandskap, samisk bygningsvern og dokumentasjon av samiske kulturminner knyttet til utmarka.

For 2007 anslås behovet på *kr 1 000 000* til styrking av samisk kulturminnevern.

Samiske museer

Sametinget behandlet i november 2004 melding om samiske museer. Meldingen må ses i sammenheng med St.meld. 22 (1999-2000) Kjelde til kunnskap og oppleving. Det er viktig at disse meldingene følges opp med en økonomisk styrking av de samiske museene innenfor de organisatoriske og faglige utfordringene de står overfor. Sametinget har forutsatt en opptrapping av tilskuddet til samiske museer over en fem års periode til kr 20 000 000. Dette er realistisk i forhold til forslagene i St. meld. 22 (1999-2000), hvor det over en fem års periode skal ha skjedd en økning til kr 202 000 000 utover nåværende nivå til museumssektoren i Norge. Opptrappingsarbeidet for de samiske museene skjedde ikke slik som forventet i 2003 og 2004. Det er derfor et behov for en relativt sterkere økning til de samiske museene de siste årene av fem års perioden for opptrapping av støtten.

For 2007 anslås behovet på *kr 3 000 000* til styrking av samiske museer.

21.6 Post 450 Helse- og sosial – prosjektmidler

Sametinget har siden 1999 fordelt prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak. Prosjektperioden var opprinnelig ut 2001, men er fra 2004 blitt en permanent ordning. Rammen for tilskuddsordningen har ikke økt siden 1999. I 2005 var det avsatt kr 4 100 000 til prosjekter og rehabiliteringsstipend, og kr 1 000 000 er avsatt til to stillinger og til å avholde et årlig prosjektlederseminar. I 2005 er det kommet inn søknader for ca. kr 9 000 000.

For 2007 anslås det et økt behov på *kr 1 000 000* til helse- og sosialsatsing.

21.7 Post 500 Samarbeidsavtaler med fylkeskommunene

I distriktpolitiske redegjørelser fra sentralt hold har en sterkt vektlagt arbeidet med å utvikle det regionale partnerskapet i forvaltningen av de regionale utviklingsmidlene til ulike formål.

Sametinget har sett det som viktig å inngå i regionalt partnerskap med fylkeskommunene for en bredt anlagt utvikling av samisk samfunns- og næringsliv.

Sametinget har nå inngått forpliktende samarbeidsavtaler både med Finnmark, Troms, Nordland, Nord- og Sør-Trøndelag samt Hedmark fylkeskommuner. De inngåtte avtalene med hver enkelt fylkeskommune vil styrke samarbeidet og dermed gi felles og omforent styrke til å møte utfordringene i forhold til næringsutvikling, språklige, kulturelle og andre samfunnspolitiske spørsmål regionalt i de ulike deler av landet med samisk bosetting. Det er gjennom avtalene lagt til rette for å kunne bevare og utvikle samisk språk, kultur, samfunnsliv og næringsliv i ulike regioner av landet. Avtalene pålegger partene i fellesskap å utvikle det samiske samfunn i hele det samiske bosettingsområdet.

For at Sametinget kan være en likeverdig og aktiv part i samarbeidet, forutsetter det virkemidler utover de rammer som Sametinget kan prioritere innenfor dagens budsjett til formålet. Det er behov for økte midler for å kunne gjennomføre de ulike tiltakene som er fastsatt og inngått i de ulike avtalene.

For 2007 anslås behovet på *kr 2 200 000* til Sametingets arbeid med samarbeidsavtalene med fylkeskommunene.

21.8 Post 550 Internasjonalt arbeid

Sametinget ønsker å styrke sitt internasjonale arbeid i årene fremover. Sametingets engasjement i internasjonale urfolkssaker omfatter i dag bl.a. tilskudd til tiltak og arbeid innenfor Barentsregionen, FN og det arktiske samarbeidet. Sametinget ønsker å utvide sitt engasjement til også å omfatte opprettelsen av et Brussel-kontor i regi av Samisk parlamentarisk råd.

For 2007 anslås behovet på *kr 1 300 000* til styrking av Sametingets internasjonale engasjement.

Sign: _____/_____

22 Budsjettbehov 2007 – Finansieres over andre kapitler

22.1 Samiske aviser

Sametinget mener at samene som folk og urfolk i Norge har krav på særskilte tiltak for etablering av et bredt og mangfoldig samisk medietilbud. Sametinget ser det som spesielt viktig at samiske barn får et samisk språklig medietilbud. Målene for samisk mediepolitikk er å sikre ytringsfriheten som grunnleggende forutsetning for et levende samisk demokrati, sikre saklig og allsidig informasjon til alle samer, sikre og styrke samisk samfunnsliv, språk og kulturell identitet og sikre at samer får et kvalitativt godt og allsidig medietilbud innenfor de ulike mediegruppene.

Plan- og finanskomiteen 016/05: Sametingets budsjett 2006

Innstilling fra Plan- og finanskomiteen

Forslag

Komiteens flertall med medlemmene fra: NSRs sametingsgruppe; Roger Pedersen, Gunn-Britt Retter, Ann-Mari Thomassen, Janoš Trosten, Kirsti Guvsám, Randi A Skum og Samefolkets parti; Terje Tretnes

fremmer følgende forslag:

Forslag 1

Innledning

Komiteens flertall beklager at de økte økonomiske bevilgningene til Sametinget ikke er tilstrekkelige for oppgavene det samiske samfunnet står overfor. Komiteens flertall beklager også at bevilgningene ikke er i samsvar med nye oppgaver som er overført til Sametinget. Vi synes det er svært beklagelig at innlemmelsen av Tysfjord kommune i forvaltningsområdet for samisk språk ikke er fulgt opp med de nødvendige økonomiske rammene.

Komiteens flertall er glad for den inngåtte konsultasjonsavtalen med Regjeringen, og forventer at konsultasjoner med Sametinget også innbefatter budsjettspørsmål som berører samiske formål.

Disse komitémedlemmene fremmer følgende endringsforslag:

Sign: _____/_____

Tabell 2.0 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

(i 1000 kr)

	Bud-06	NSR	Avvik	i %
Driftsinntekter				
Bevilgninger fra departementene	253 881	253 881	0	0,0 %
Andre driftsinntekter	0	0	0	-
Sum driftsinntekter	253 881	253 881	0	0,0 %
Virkemidler				
Virkemidler	176 690	177 190	500	0,3 %
Sum virkemidler	176 690	177 190	500	0,3 %
SUM DRIFTSINNTEKTER - VIRKEMIDLER	77 191	76 691	-500	-0,6 %
DRIFTSKOSTNADER				
Drift politisk nivå	18 291	18 291	0	0,0 %
Drift administrativt nivå	55 025	55 025	0	0,0 %
Investeringer	1 900	1 500	-400	-21,1 %
Spesielle prosjekter	1 975	1 875	-100	-5,1 %
Sum driftskostnader	77 191	76 691	-500	-0,6 %
ÅRSRESULTAT	0	0	0	-

Redusert på disse tabellene i kap 20. Driftsutgifter administrasjonen:

Tabell 20.1 Investeringer

(i 1000 kr)

Benevnelse	Bud 2006	NSR	Avvik	Avvik i %
- Investeringsbudsjett administrasjon	1 500	1 100	-400	-26,7 %
- Rullering PC'er	400	400	0	0,0 %
Sum	1 900	1 500	-400	-21,1 %

Tabell 20.2 Spesielle prosjekter

(i 1000 kr)

801	Benevnelse	Bud 2006	NSR	Avvik	Avvik i %
-	Bedre service til brukerne	400	300	-100	-25,0 %
-	Finnmarksloven	500	500	0	0,0 %
-	Manntallsprosjekt/Sametingsvalget 2005	0	0	0	-
-	Nye informasjonssystemer	675	675	0	0,0 %
-	Vedlikehold av sametingsbygningen	400	400	0	0,0 %
Sum		1 975	1 875	-100	-5,1 %

Sign: _____/_____

Økt tilsvarene på følgende virkemiddel poster:

6.1 Samisk kulturfond

Tabell 6.0 Samletabell - Kultur

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Bud 2006	NSR	Avvik	Avvik i %
200	Samisk kulturfond a)	9 456	9 447	-9	-0,1 %
201	Samiske forlag	2 273	2 273	0	0,0 %
202	Samiske kulturhus	6 095	6 245	150	2,5 %
203	Samiske kulturorganisasjoner	296	296	0	0,0 %
204	Samiske festivaler - grunntilskudd	1 730	1 680	-50	-2,9 %
205	Samisk idrett	1 025	1 025	0	0,0 %
206	Samisk teater	13 900	13 900	0	0,0 %
207	Samisk kunst	4 325	4 325	0	0,0 %
208	Samiske publikasjoner	1 650	1 950	300	18,2 %
Sum		40 750	41 141	391	1,0 %

a) Sametingets tilskuddstyret vurderer støtte inntil kr 100 000 til samisk foreldrenettverk etter søknad

Mål

Fremme et mangfoldig kunst- og kulturliv, og sikre samisk innflytelse over samisk kulturutvikling.

Strategi

- Bidra til å bedre rammevilkårene for de samiske kulturuttrykkene.
- Bidra til opprettelse av en sammenhengende høyere samisk kunstutdanning.
- Bidra til at samiske kunstnere oppnår de samme rammebetingelser som øvrige kunstnere i Norge.
- Bidra til å sikre samiske barn og unge et godt oppvekstmiljø.
- Bidra til at samiske barn og unge stimuleres til å skrive på samisk.

Tiltak

- Arbeide for å få utvidet de økonomiske rammene for kultur innen Sametingets budsjett
- Arbeide for samarbeid på nordisk plan for fremme av litteratur.
- Arbeide for at det avsettes egne midler til Sametinget og samiske institusjoner for utvikling av innhold i Den kulturelle skolesekken.
- Arbeide for felles arena for samisk musikkformidling.
- Arbeide for at arkivopptak av samisk musikk/joik samles og gjøres allment kjent.
- Arbeide for at samarbeidet mellom samiske filmaktører og Nordnorsk filmsenter utvikles videre.
- Arbeide for et eget samisk filmsenter

Det avsettes *kr 9 447 000* til Samisk kulturfond i 2006. Samisk kulturfond forvaltes i henhold til egne retningslinjer vedtatt av Sametinget.

Sign: _____/_____

6.3 Samiske kulturhus

Tabell 6.3 Kulturhus

(i 1000 kr)

Post 202	Benevnelse	Bud 2006	NSR	Avvik	Avvik i %
20200	Árran Julevsame Guovdasj, Tysfjord	1 353	1 353	0	0,0 %
20201	Sámi Dáiddaguovddáš, Karasjok	1 307	1 307	0	0,0 %
20202	Ája Samisk Senter, Kåfjord	900	900	0	0,0 %
20203	Sjøsamisk kompetansesenter, Billefjord	320	320	0	0,0 %
20204	Sijti Jarnge, Hattfjelldal	1 120	1 120	0	0,0 %
20205	Várdobáiki, Evenes/Skånland	350	500	150	42,9 %
20206	Gamtofta, Sørreisa	35	35	0	0,0 %
20207	Pitesamisk hus	135	135	0	0,0 %
20208	Samisk hus i Oslo	200	200	0	0,0 %
20209	Vilgesvárri	25	25	0	0,0 %
20210	Lásságámme	200	200	0	0,0 %
20211	Samisk hus i Senja (ny)	150	150	0	0,0 %
Sum	*	6 095	6 245	150	2,5 %

*) Sametingets tilskuddstyre vurderer støtte inntil kr 200 000 til Alta Siida etter Søknad

Sametingets vedtak i sak 21/99, der Ája samisk senter i Kåfjord er prioritert som nr. 1, legges til grunn i arbeidet med samiske kulturbygg.

Mål

Opprettholde og videreutvikle arenaer i det samiske samfunnet der samisk kulturutøvelse kan finne sted.

Strategi

- Bidra til at rammevilkårene for samiske kulturhus sikres og videreutvikles. Bidra til å vurdere alternative finansieringsordninger i fremtidige utbyggingsprosjekter.

Tiltak

- Utarbeide en utvidet rapport om situasjonen for planlagte kulturhus/museumsprosjekter.
- Arbeide for at restfinansieringen av Ája Samisk Senter blir løst.
- Avklare finansieringen av utbyggingen av Saemien Sijte i Snåsa.
- Bidrar med til finansiering av stiftelsen Lásságámme iht. samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune, jfr. Statusrapporten pr. 02.05.05.
- Gjennomgåelse av finansiering og driftskonseptet til hver enkelt utbyggingsplan.

Sametinget avsetter totalt kr 6 245 000 i 2006 til samiske kulturhus. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____/_____

6.5 Samiske festivaler – Grunntilskudd

Tabell 6.5 Samiske festivaler - Grunntilskudd (i 1000 kr)

Post 204	Benevnelse	Bud 2006	NSR	Avvik	Avvik i %
20400	Riddu Ridđu	640	640	0	0,0 %
20401	Musikkfestivalen i Kautokeino	640	640	0	0,0 %
20402	Markomeannu	150	200	50	33,3 %
20403	Påskefestivalen i Karasjok	200	200	0	0,0 %
20404	Filmfestivalen i Kautokeino	100	0	-100	-100,0 %
Sum	*	1 730	1 680	-50	-2,9 %

*) Sametingers tilskuddstyre vurderer støtte til Skiippagurra festivalen med inntil kr 100 000 etter søknad

Filmfestivalen i Kautokeino flyttes til kap.11. Regional utvikling og samarbeid

6.9 Samiske publikasjoner

Tabell 6.9 Samisk publikasjoner (i 1000 kr)

Post 208	Benevnelse	Bud 2006	NSR	Avvik	Avvik i %
20800	Kvinneblad Gába	400	400	0	0,0 %
20801	Nuorttanáste	200	200	0	0,0 %
20802	Barneblad	300	300	0	0,0 %
20803	Ungdomsblad Š	750	750	0	0,0 %
20804	Samisk språklige tegneserier	0	300	300	-
Sum		1 650	1 950	300	18,2 %

Mål

Å styrke og utvide tilbudet av samisk språklige publikasjoner.

Strategi

- Bidra til samarbeid på nordisk nivå når det gjelder å fremme samiske publikasjoner.
- Stimulere til skapende skrivekunst spesielt blant samiske barn og unge.
- Bygge opp samisk språklige lesevaner
- Synliggjøre og stimulere mangfoldet i samisk kultur og identitet.

Tiltak

- Tildele midler til utgivelse av ungdomsblad, barneblad, kvinneblad og Nuorttanáste.

Sametinget avsetter av *kr 1 950 000 til* samiske publikasjonene i 2006. Nuorttanáste får også støtte over posten ”Tilskudd til samiske aviser”. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for tilskuddsmottakerne.

Sign: _____/_____

Det er ikke utgitt barneblad de siste årene. Derfor øremerkes midlene på kr 300 000 til tiltak for barn- og unge, dersom det heller ikke i 2006 blir utgitt et samisk barneblad. Det er Sametingsrådet som bevilger disse midlene.

7.2 Samiske bibliotek tjenester – tilskudd til oppbygging av samlinger med samisk bibliotekmateriale

Det avsettes *kr 200 000* på budsjettet for 2006 til tilskudd til samisk bibliotekmateriale. Målgruppen er folke- og skolebibliotek som ønsker å bygge opp samlinger med samisk bibliotekmateriale. Målet er å stimulere bibliotekene til å prioritere også brukere av samisk bibliotekmateriale ved innkjøp til bibliotekene. Midlene lyses ut på bakgrunn av nærmere kriterier som Sametingsrådet setter.

Mål: Arbeide for å få på plass en god innkjøpsordning med staten for samiske bøker på lik linje med norske bøker.

9.2 Museer

Tabell 9.2 Museer

(i 1000 kr)

Post 401	Benevnelse	Bud 2006	NSR	Avvik	Avvik i %
40100	Várjjat Sámi Musea	1 401	1 401	0	0,0 %
40101	Deanu Musea	270	270	0	0,0 %
40102	Sámiid Vuorká-Dávvirat	3 840	3 840	0	0,0 %
40103	Guovdageaidnu Gilišilju	270	270	0	0,0 %
40104	Kokelv sjøsamisk museum	270	270	0	0,0 %
40105	Gállogiedde museum	61	70	9	14,8 %
40106	Árran lulesamisk museum	3 693	3 693	0	0,0 %
40107	Saemien Sitje	1 570	1 570	0	0,0 %
40108	Porsanger museum	270	270	0	0,0 %
40109	Savio museet	220	220	0	0,0 %
40110	Øst-samisk museum	359	359	0	0,0 %
40111	Museumsreformen	1 250	1 250	0	0,0 %
Sum		13 474	13 483	9	0,1 %

10 Helse- og sosialsatsing

Tabell 10.0 Samisk helse- og sosialsatsing

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Bud 2006	NSR	Avvik	Avvik i %
450	Helse- og sosialsatsing	4 400	4 400	0	0,0 %
Sum		4 400	4 400	0	0,0 %

Sign: _____/_____

Sametinget har siden 1999 fordelt prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak. Prosjektperioden var opprinnelig ut 2001, men er fra 2004 blitt en permanent ordning. Rammen for tilskuddsordningen har ikke økt siden 1999. I 2005 var det avsatt kr 4 100 000 til prosjekter og rehabiliteringsstipend, og kr 1 000 000 er avsatt til administrasjon og til å avholde et årlig prosjektlederseminar. I 2005 var det kommet inn søknader på til sammen kr 9 023 628.

Sametinget ser det som svært viktig at samisk eldreomsorg blir styrket og vil jobbe for at eldre skal få et institusjonstilbud tilpasset samisk språk og kultur på sine hjemsteder; bygder, byer og større tettsteder

Det settes av kr 4 400 000 til dette formål i 2006.

11 Regional utvikling og samarbeid

Tabell 11.0 Regional utvikling og samarbeid

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Bud 2006	NSR	Avvik	Avvik i %
500	Samarbeidsavtaler med fylkeskommunene a)	1 450	1 550	100	6,9 %
Sum		1 450	1 550	100	6,9 %

a) Kr 100 000 øremerkes til Filmfestivlaen i Kautokeino og tilskudd utover dette søkes løst gjennom samarbeidsavtalen med Finnmark Fylkeskommune.

Sametinget erfarer at en stadig forverret kommuneøkonomi skaper utfordringer i forhold til tjenestetilbudet overfor den samiske befolkningen. Sametinget vil øve innflytelse ovenfor de sentrale myndigheter for å endre dette.

Samarbeidsavtalene med fylkeskommunene

Sametinget har inngått samarbeidsavtale med Troms og Finnmark fylkeskommuner, fylkeskommunene i det sør-samiske området, og samarbeider med Nordland fylkeskommune om utarbeiding av avtale nord for Saltfjellet. Samarbeidsavtalene omfatter omforente tiltak innenfor en rekke samfunnsområder. Tiltakene gjennomføres i den rekkefølge og innenfor de ressursrammer partene blir enige om.

Mål

Å styrke og synliggjøre samisk kultur, språk og samfunnsliv i samarbeid med regionale samarbeidsaktører.

Strategi

- Bidra til at samene mer aktivt tar del i samfunnsutviklingen på det regionale og lokale nivå.
- Bidra til å samordne og utvikle felles tiltak overfor den samiske befolkningen innefor den enkelte fylkeskommune og på tvers av fylkeskommunale grenser.
- Bidra i arbeidet for økt framtidig myndighet til det regionale nivå og Sametinget.

Sign: _____/_____

Tiltak

- Oppfølging av de avtalene som er undertegnet

Budsjettrammen for 2006 er på *kr 1 550 000* og bevilgningen forvaltes av Sametingsrådet.

12.4 Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner

Tabell 12.4 Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner

(i 1000 kr)

Post 553	Benevnelse	Bud 2006	NSR	Avvik	Avvik i %
55300	Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner	549	549	0	0,0 %
Sum		549	549	0	0,0 %

De grenseoverskridende samiske organisasjoner som det ytes tilskudd til er Sáráhkka, Sámi Nisson Forum, Samerådet – norsk seksjon og Davvi nuorra.

Sametinget viderefører tilskuddet til de grenseoverskridende samiske organisasjoner med *kr 549 000* for 2006, og bevilgningen forvaltes av sametingsrådet.

Sametingets tilskuddsstyre vurderer støtte inntil kr 100 000 til koret Sámi Jienat etter søknad.

Komiteens mindretall med medlemmene fra: Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Egil Olli, Vibeke Larsen, Sten Erling Jønsson, Willy Ørnebakk, Magnhild Mathisen og Finnmarkslista; Toril Bakken

fremmer følgende forslag:

Forslag 2

Sametinget vil prioritere kultur, språk og næringer. Sametinget vil også prioritere områder som berører barn og unge. Det vil av den grunn ikke være mulig å øke driftsutgiftene til administrasjonen, men derimot foretas det en reduksjon på 2,6 mill. til 50.685 000 kroner. Også budsjett for politisk nivå må reduseres med 500 tusen til 17.791 000 kroner.

Reduksjonen innenfor politisk nivå gjøres fortrinnsvis innenfor reiseutgifter, møtelederskap, fagutvalg, lønnsøkninger samt en samordning av språkstyre/språknemnd.

Reduksjonen innenfor administrativt nivå gjøres fortrinnsvis innenfor reiseutgifter, konsulenttjenester.

Sametingets plenum tildeler rammer, detaljregulering gjøres av Sametingets ledelse.

Sametinget setter av 23.9 mill kroner til Samisk Utviklingsfond. Økning 1.3 mill. i forhold til Sametingsrådets forslag.

Sign: _____/_____

Sametinget setter av 42 227 000 kroner til samiske kulturformål. Økning 1.477 mill. i forhold til Sametingsrådets forslag.

Bevilgningene til samiske kulturhus må økes i takt med prisstigningen, disse er viktige institusjoner for utøvelse av samiske kulturaktiviteter.

Festivaler er viktige arenaer for samisk kulturutøvelse, Post 200 økes med 150 tusen for opprettelse av ny post festivaler under samisk kulturfond. Post 204 økes med 350 tusen slik at filmfestivalen i Kautokeino tildeles 350 tusen og samiske kulturdager i Bjerkvik 100 tusen.

Sametinget har som siktemål gradvis å øke bevilgningene til Beavvváš Sámi Teáhter til samme nivå som det regionteatrene mottar.

Det har over flere år vært gitt prosjektmidler til utgivelse av samiskspråklige tegneserier, post 20802 økes med 150 tusen til 450 tusen for fast bevilgning til utgivelse til samiskspråklige tegneserier.

Sametingsrådet bes fremme sak om egen innkjøpsordning for samiske bøker, og en egen ordning for utgivelse av faglitteratur.

Sametinget avsetter kr. 50 000 til funksjonshemmedes pris. Statutter for tildeling av prisen utarbeides av Sametingsrådet.

Koret Sámi Jienat oppføres under budsjettposten Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner. Den foreslåtte summen ansees tilstrekkelig til formålet.

Aktiviteter til barn og ungdom er prioriterte områder for sametinget. Sámi Válaštallan Lihttu Norge aktiviserer barn og ungdom, og arbeider med å utvide sin virksomhet også til lule- og sørsamiske områder. Posten økes med 175 tusen til 1 mill. kroner.

I forbindelse med deltakelse i Artic Winther Games setter Sametinget av 1,3 mill. kroner.

Sametinget mener det er viktig å få anerkjent sjøsamenes rettigheter til fiskeressursene. Sametinget vil prioritere dette arbeidet i nært samarbeid med regjeringen.

Beløpet i post 750 samiske hovedorganisasjoner forutsettes å dekke minimum tre godkjente søknader. Ved to eller færre søknader avkortes beløpet.

I tråd med overføringen av ansvaret for det politiske nivå til møtelederskapet, skal ansvaret for økonomien for dette nivå ligge hos møtelederen, i henhold til Sametingets grunnregler § 2-2.

Ansvarsfordelingen gjøres gjeldende fra 01.01.06. Møtelederskapet og Sametingsrådet foretar den endelige fordelingen av de aktuelle budsjettpostene. Sametingets forretningsorden endres i tråd med dette.

Sámediggi - Sametinget

Tabell 2.0 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

(i 1000 kr)

	Bud-06	AP	Avvik	i %
Driftsinntekter				
Bevilgninger fra departementene	253 881	253 881	0	0,0 %
Andre driftsinntekter	0	0	0	-
Sum driftsinntekter	253 881	253 881	0	0,0 %
Virkemidler				
Virkemidler	176 690	181 530	4 840	2,7 %
Sum virkemidler	176 690	181 530	4 840	2,7 %
SUM DRIFTSINNTEKTER - VIRKEMIDLER	77 191	72 351	-4 840	-6,3 %
DRIFTSKOSTNADER				
Drift politisk nivå	18 291	17 791	-500	-2,7 %
Drift administrativt nivå	55 025	50 685	-4 340	-7,9 %
Investeringer	1 900	1 900	0	0,0 %
Spesielle prosjekter	1 975	1 975	0	0,0 %
Sum driftskostnader	77 191	72 351	-4 840	-6,3 %
ÅRSRESULTAT	0	0	0	-

Tabell 3.0 Totaltabell virkemidler

(i 1000 kr)

	Bud-06	Ford. i %	AP	Ford. i %	Avvik 06-Rev 05	i %
Virkemidler						
Opplæring	28 348	16,0 %	28 348	15,6 %	0	0,0 %
Språk	45 353	25,7 %	46 303	25,5 %	950	2,1 %
Kultur	40 750	23,1 %	42 227	23,3 %	1 477	3,6 %
Bibliotektenester	8 105	4,6 %	8 255	4,5 %	150	1,9 %
Næring	24 650	14,0 %	25 950	14,3 %	1 300	5,3 %
Miljø- og kulturvern	14 974	8,5 %	15 087	8,3 %	113	0,8 %
Helse- og sossialsatsing	4 400	2,5 %	4 400	2,4 %	0	0,0 %
Regionalt utvikling og samarbeid	1 450	0,8 %	1 450	0,8 %	0	0,0 %
Internasjonalt arbeid	1 574	0,9 %	2 374	1,3 %	800	50,8 %
Likestillingstiltak	650	0,4 %	650	0,4 %	0	0,0 %
Samiskrelatert statistikk i Norge	300	0,2 %	300	0,2 %	0	0,0 %
Andre tilskudd (politisk arbeid)	4 451	2,5 %	4 451	2,5 %	0	0,0 %
Konferanser	1 085	0,6 %	1 085	0,6 %	0	0,0 %
Utdeling av priser	100	0,1 %	150	0,1 %	50	50,0 %
Samefolkets fond	0	0,0 %	0	0,0 %	0	-
Andre virkemidler	500	0,3 %	500	0,3 %	0	0,0 %
Sum virkemidler	176 690	100,0 %	181 530	100,0 %	4 840	2,7 %

Sign: _____/_____

Tabell 5.0 Samletabell - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
150	Tospråklighetstilskudd	33 850	33 850	0	0,0 %
151	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet	1 160	1 160	0	0,0 %
152	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	2 550	3 500	950	37,3 %
153	Grunntilskudd til språksentre	4 050	4 050	0	0,0 %
154	Samisk er tøft - Oppfølgingstiltak (Ny)	1 000	1 000	0	0,0 %
155	Samisk korrekturprogram	2 743	2 743	0	0,0 %
Sum		45 353	46 303	950	2,1 %

Tabell 5.3 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 152	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
15200	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	2 550	3 500	950	37,3 %
Sum		2 550	3 500	950	37,3 %

Tabell 6.0 Samletabell - Kultur

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
200	Samisk kulturfond	9 456	9 606	150	1,6 %
201	Samiske forlag	2 273	2 273	0	0,0 %
202	Samiske kulturhus	6 095	6 597	502	8,2 %
203	Samiske kulturorganisasjoner	296	346	50	16,9 %
204	Samiske festivaler - grunntilskudd	1 730	2 080	350	20,2 %
205	Samisk idrett	1 025	1 200	175	17,1 %
206	Samisk teater	13 900	13 950	50	0,4 %
207	Samisk kunst	4 325	4 325	0	0,0 %
208	Samiske publikasjoner	1 650	1 850	200	12,1 %
Sum		40 750	42 227	1 477	3,6 %

Tabell 6.1 Samisk kulturfond

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
20000	Litteratur	3 095	3 095	0	0,0 %
20010	Musikk	1 400	1 400	0	0,0 %
20020	Billedkunst/duodji	670	670	0	0,0 %
20030	Teaterformål	420	420	0	0,0 %
20040	Barns oppvekstvilkår	1 870	1 870	0	0,0 %
20050	Andre tiltak	2 001	2 001	0	0,0 %
20060	Festivaler	0	150	150	-
Sum		9 456	9 606	150	1,6 %

Sign: _____/_____

Tabell 6.2 Samiske forlag

(i 1000 kr)

Post 201	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
20100	Samiske forlag	2 273	2 273	0	0,0 %
Sum		2 273	2 273	0	0,0 %

Tabell 6.3 Kulturhus

(i 1000 kr)

Post 202	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
20200	Árran Julevsame Guovdasj, Tysfjord	1 353	1 420	67	5,0 %
20201	Sámi Dáiddaguovddáš, Karasjok	1 307	1 372	65	5,0 %
20202	Ája Samisk Senter, Káfjord	900	997	97	10,8 %
20203	Sjosamisk kompetansesenter, Billefjord	320	336	16	5,0 %
20204	Sijti Jarnge, Hattfjelldal	1 120	1 176	56	5,0 %
20205	Várdobáiki, Evenes/Skånland	350	392	42	12,0 %
20206	Gamtofta, Sørreisa	35	54	19	54,3 %
20207	Pitesamisk hus	135	200	65	48,1 %
20208	Samisk hus i Oslo	200	210	10	5,0 %
20209	Vilgesvárri	25	75	50	200,0 %
20210	Lásságámmi	200	210	10	5,0 %
20211	Samisk hus i Senja (ny)	150	155	5	3,3 %
Sum		6 095	6 597	502	8,2 %

Tabell 6.4 Kulturorganisasjoner

(i 1000 kr)

Post 203	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
20300	Sámi Fágalaš girječálliid ja Jorgaleaddjiid Searvi	119	119	0	0,0 %
20301	DSJ-Doajmmasiebbre Julevsábme	107	107	0	0,0 %
	Sámi Dáiddárráddi/Samisk kunstnerråd	0	0	0	-
20302	Samisk museumslag	70	70	0	0,0 %
20303	Samisk foreldrenettverk	0	50	50	-
Sum		296	346	50	16,9 %

Sign: _____/_____

Tabell 6.5 Samiske festivaler - Grunntilskudd

(i 1000 kr)

Post 204	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
20400	Riddu Ridđu	640	640	0	0,0 %
20401	Musikkfestivalen i Kautokeino	640	640	0	0,0 %
20402	Markomeannu	150	150	0	0,0 %
20403	Påskefestivalen i Karasjok	200	200	0	0,0 %
20404	Filmfestivalen i Kautokeino	100	350	250	250,0 %
20405	Samisk kulturdager Bjerkevik	0	100	100	-
Sum		1 730	2 080	350	20,2 %

Tabell 6.6 Samisk idrett

(i 1000 kr)

Post 205	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
20500	Sámi Válaštallan Lihttu (SVL) - Norga	825	1 000	175	21,2 %
20501	Sámi spábbačiekčanlihttu (SSL)-Samisk fotballforbund	200	200	0	0,0 %
Sum		1 025	1 200	175	17,1 %

Tabell 6.7 Samisk teater

(i 1000 kr)

Post 206	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
20600	Beaivváš Sámi Teáhter	13 300	13 300	0	0,0 %
20601	Sydsamisk teater	600	650	50	8,3 %
Sum		13 900	13 950	50	0,4 %

Tabell 6.8 Samisk kunst

(i 1000 kr)

Post 207	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
20700	Samisk kunstneravtale	4 000	4 000	0	0,0 %
	Kunstnerstipend	0	0	0	-
20710	Utstillingsvederlag for samiske kunstnere	325	325	0	0,0 %
Sum		4 325	4 325	0	0,0 %

Tabell 6.9 Samisk publikasjoner

(i 1000 kr)

Post 208	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
20800	Kvinneblad Gába	400	400	0	0,0 %
20801	Nuorttanáste	200	250	50	25,0 %
20802	Barneblad	300	450	150	50,0 %
20803	Ungdomsblad Š	750	750	0	0,0 %
Sum		1 650	1 850	200	12,1 %

Sign: _____/_____

Tabell 7.0 Samisk bibliotekteneste

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
250	Mobile bibliotektenester	4 905	5 055	150	3,1 %
	Samisk arkiv	0	0	0	-
251	Samiske bibliotektenester	200	200	0	0,0 %
252	Investering i samiske bokbussar	3000	3000	0	0,0 %
Sum		8 105	8 255	150	1,9 %

Tabell 7.1 Tilskudd til de samiske bokbussene

(i 1000 kr)

Post 250	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
25000	Karasjok	466	466	0	0,0 %
25001	Porsanger	466	466	0	0,0 %
25002	Kautokeino	200	200	0	0,0 %
25003	Tana/Nesseby	1 051	1 051	0	0,0 %
25004	Kåfjord	489	489	0	0,0 %
25005	Lulesamisk	1 061	1 061	0	0,0 %
25006	Sør-samisk	1 172	1 322	150	12,8 %
Sum		4 905	5 055	150	3,1 %

Tabell 8.0 Samletabell - Samisk næring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
300	Samisk utviklingsfond	22 600	23 900	1 300	5,8 %
301	Duodjiinstitusjoner og organisasjoner	1 800	1 800	0	0,0 %
302	Goahtegearret	250	250	0	0,0 %
Sum		24 650	25 950	1 300	5,3 %

Tabell 8.1 Samisk utviklingsfond

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
30000	Fiskeri	4 100	4 100	0	0,0 %
30010	Jordbruk	3 000	3 000	0	0,0 %
30020	Duodji avtale	8 500	8 500	0	0,0 %
	Duodji-programmet	0	0	0	-
	Næringskombinasjoner	0	0	0	-
30030	Annet næringsliv	6 000	7 300	1 300	21,7 %
30040	Interreg	1 000	1 000	0	0,0 %
Sum		22 600	23 900	1 300	5,8 %

Sign: _____/_____

Tabell 9.0 Samletabell - Samisk miljø- og kulturvern

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
400	Kulturminnevern	1 500	1 500	0	0,0 %
401	Museer	13 474	13 587	113	0,8 %
Sum		14 974	15 087	113	0,8 %

Tabell 9.1 Kulturminnevern

(i 1000 kr)

Post 400	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
40000	Samisk kulturminnevern	1 325	1 325	0	0,0 %
40001	Mortensnes kulturminnevern (Várjjat Sámi Musea)	100	100	0	0,0 %
40002	Skoltebyen kulturmiljø (Østsamisk museum)	75	75	0	0,0 %
Sum		1 500	1 500	0	0,0 %

Tabell 9.2 Museer

(i 1000 kr)

Post 401	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
40100	Várjjat Sámi Musea	1 401	1 470	69	4,9 %
40101	Deanu Musea	270	270	0	0,0 %
40102	Sámiid Vuorká-Dávvirat	3 840	3 840	0	0,0 %
40103	Guovdageaidnu Gilišilju	270	270	0	0,0 %
40104	Kokelv sjøsamisk museum	270	295	25	9,3 %
40105	Gállogjedde museum	61	80	19	31,1 %
40106	Árran lulesamisk museum	3 693	3 693	0	0,0 %
40107	Saemien Sitje	1 570	1 570	0	0,0 %
40108	Porsanger museum	270	270	0	0,0 %
40109	Savio museet	220	220	0	0,0 %
40110	Øst-samisk museum	359	359	0	0,0 %
40111	Museumsreformen	1 250	1 250	0	0,0 %
Sum		13 474	13 587	113	0,8 %

Tabell 12.0 Internasjonalt arbeid

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
550	Interreg	0	0	0	-
551	Barentssamarbeid	325	325	0	0,0 %
552	Annet internasjonalt arbeid/Urfolksrettigheter	200	200	0	0,0 %
553	Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner	549	549	0	0,0 %
554	Sámi Válaštallan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games	500	1 300	800	160,0 %
Sum		1 574	2 374	800	50,8 %

Sign: _____/_____

Tabell 12.5 Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games

(i 1000 kr)

Post 554	Benevnelse	Bud 2006	AP	Avvik	Avvik i %
55400	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games	500	1 300	800	160,0 %
Sum		500	1 300	800	160,0 %

Komiteens mindretall med medlemmene fra: Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Egil Olli, Vibeke Larsen, Sten Erling Jønsson, Willy Ørnebakk, Magnhild Mathisen og Finnmarkslista; Toril Bakken

fremmer følgende forslag:

Forslag 3

I Kommunal - og regionaldepartementets st. prp. nr. 1 (2005-2006) ble det gitt til kjenne at det skulle vurderes å etablere forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord. I statsbudsjettets tilleggsproposisjon 2006 er det avsatt 1.000.000 kroner til dette formålet for budsjettåret 2006.

Virksomheten har som mål å dokumentere grenselosenes og hele den øvrige samiske befolkningens innsats i Tysfjord under annen verdenskrig. Hos mange samer i området er emnet fremdeles ømtålig 60 år

etter og krever omtanke når arbeidet skal fremmes. For å rekke innsamling av informasjon fra eldre informanter, må det praktiske arbeidet snarest igangsettes.

Det påtenkte senteret må være mest mulig selvstendig og ha eget styre, for å oppnå mest mulig legitimitet. Det skal være fysisk atskilt og plassert i det historisk sett sentrale området Måsske/Musken, og med dette som utgangspunktet forbereder og utvikler man et samarbeid med Árran.

Slike hensyn er påkrevet om det viktige arbeidet skal oppnå legitimitet hos de berørte, få flest mulig til å være med og få dem til å stille eksisterende materiale til disposisjon. Avklaring med hensyn til tilknytningen til Árran avklares gjennom forprosjektet.

På denne bakgrunn og på grunn av sakens egenartede karakter bør senteret legges direkte under Sametinget og arbeidet må ha et klart forsoningsperspektiv. Styret bør ha forskningsfaglig kompetanse.

Vedtak:

1. Sametinget ber Sametingsrådet oppnevne et eget styre, direkte underlagt Sametinget. Styret gis i oppdrag å vurdere hvordan arbeidet skal påbegynnes og snarlig utarbeide et forprosjekt i tråd med opprinnelige intensjoner, som legges frem for Sametinget. Forprosjektet skal avklare innhold, organisering, behov for kompetanse, tilknytningen til Árran, utviklingspotensiale og behov for samarbeid med andre aktører/institusjoner

Sign: _____/_____

med videre, samt avklare fremdrift i forhold til virksomheten – i tråd med opprinnelige intensjoner.

2. Legitimitet i alle deler av den berørte befolkningen og lokal forankring skal legges til grunn for virksomheten, og forutsetter forskningsfaglig og annen formålstjenlig kompetanse. Arbeidet med innsamling av data må uansett komme i gang straks mens informanter ennå lever, samtidig som man begynner å etablere en tjenlig form for det videre arbeidet.
3. Det vil være styrets egen oppgave eksempelvis å engasjere periodevis innleid kompetanse og benytte andre institusjoner når det er formålstjenlig. Samarbeid over landegrensene anses som naturlig.

Komiteens mindretall med medlem fra; Fastboende Liste Isak Mathis O Hætta

fremmer følgende forslag:

Forslag 4

Forslag 4.1

Næring

302 Goahtegearret økes til 350 000. Beløpet tas fra 30030 annet næringsliv 100 000.

Tekst under:

Goahtegearret har som mål å bli en næringsorganisasjon som skal jobbe for samiske utmarks- og kombinasjonsutøvere. For Sametinget er det viktig å videreutvikle tradisjonelle og nye kombinasjonsnæringer. Like viktig er det å sikre en økonomisk og økologisk bærekraftig utmarksbruk.

Forslag 4.2

Goahtegearret vil være en viktig aktør for å nå disse målene. Sametinget ber regjeringen å vurdere bevilgningen til Goahtegearret over statsbudsjettet.

Forslag 4.2

2007

Utmarksnæring/kombinasjonsnæring   8 000 000.

Sign: _____/_____

Hele komiteen med medlemmene fra: NSRs sametingsgruppe; Roger Pedersen, Gunn-Britt Retter, Ann-Mari Thomassen, Janoš Trosten, Kirsti Guvsám, Randi A Skum. Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Egil Olli, Vibeke Larsen, Sten Erling Jønsson, Willy Ørnebakk, Magnhild Mathisen. Samefolkets parti; Terje Tretnes. Finnmarkslista; Toril Bakken. Fastboende liste; Isak Mathis O Hætta

fremmer følgende forslag:

Forslag 5

For øvrig støtter komiteen sametingsrådets forslag.

Merknader

Hele komiteen med medlemmene fra: NSRs sametingsgruppe; Roger Pedersen, Gunn-Britt Retter, Ann-Mari Thomassen, Janoš Trosten, Kirsti Guvsám, Randi A Skum, Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Egil Olli, Vibeke Larsen, Sten Erling Jønsson, Willy Ørnebakk, Magnhild Mathisen, Samefolkets parti; Terje Tretnes, Finnmarkslista; Toril Bakken og Fastboende liste; Isak Mathis O Hætta

fremmer følgende merknader:

Merknad 1

Næringskombinasjoner

Næringskombinasjoner er foreslått endret fra 5 000 000 til null i 2006, samtidig som Sametinget ikke har kommet i mål med arbeidet med næringskombinasjoner fra 2002.

Siden vedtaket om næringskombinasjoner i 2002 ble gjort, har både kunstneravtalen og duodjiavtalen blitt vedtatt og iverksatt. Utmarksnæringsnæringer viser full tilbakegang og stagnasjon, og trenger et særskilt løft for å overleve.

Sametinget har siden næringsmeldingen ble vedtatt, fått til flere samarbeidsavtaler med fylkeskommuner. I tillegg har man inngått avtale om konsultasjonsordning med regjering og storting i saker av relevans for den samiske befolkning. I tillegg har regjeringen meldt oppstart av arbeid med verdiskapningsprogram for næringskombinasjoner. Dette gir andre muligheter til å påvirke en endring av rammebetingelsene.

Det er derfor behov for å vurdere de tidligere strategier som helhet, for å tilpasse dem til en endret politisk hverdag. Følgende elementer bør vurderes:

Utvikling av levedyktige kombinasjoner

- Særskilte tiltak for kvinner opprettholdes og styrkes.
- Innlandsfiskeprosjektet evalueres og videreutvikles, under forutsetning av næringsutøvernes deltakelse. Som del av dette, vurderes å gjeninnføre frakttilskuddsordningen.

Sign: _____/_____

- Økt fokus på satsing på samiske kyst- og fjordområder, og fokus på områder som faller utenom samiske kjerneområder.
- Utviklingsmidler til prosjekter innen utmarksnæring prioriteres.
- Direkte tilskuddsordning for kombinasjonsnæring/utmarksnæring for å opprettholde og styrke næringsgrunnlaget.

Bedre rammevilkår for kombinasjonsdrift

- Gjennom konsultasjonsordninger og samarbeidsavtaler med regjering, fylke og storting, fokus på lovverk som diskriminerer småskala næringsvirksomhet og naturnæringer, eksempelvis motorferdselloven og næringsmiddelavgivningen.
- Næringsutøverne rekker ikke frem innenfor Innovasjon Norges regelverk.
- Verdiskapningsprogram for kombinasjonsnæringer tas opp med regjeringen, med mål å opprette programmet snarest mulig.

Komiteen ber sametingsrådet følge opp meldingen og vedtak om næringskombinasjoner fra 2002, og vurdere de påpekte momenter.

Komiteen ber sametingsrådet legge frem midlertidige retningslinjer i februar 2006, som en midlertidig ordning frem til nye retningslinjer for kombinasjonsdrift er utarbeidet og vedtatt.

Merknad 2

I sak 58/05 Sametingets budsjett kap.19.5 Samisk parlamentarisk råd (SPR) er det oppdaget feil i teksten.

I dokumentet står det slik:

19.5 Samisk parlamentarisk råd (SPR)

Samisk parlamentarisk råd (SPR) er et samarbeidsorgan for sametingene i Sverige, Finland og Norge, med samene fra russisk side som permanente deltakere. I februar 2005 overtok Sametinget i Finland presidentvervet og dermed også sekretariatsfunksjonen i SPR. I 2005 ble SPR tildelt kr 300 000 over statsbudsjettet i Norge. Disse midlene er overført til Sametinget i Finland. I 2006 er det Sametinget i Norge som har ledelsen i SPR. Forøvrig har det ikke lyktes å skaffe annen finansiering av driften i SPR. I 2003 ble det utarbeidet et totalt driftsbudsjett for SPR på kr 2 405 196. Delegasjonenes utgifter til deltakelse på SPR-møter og øvrig representasjon må fremdeles dekkes av de ulike Sametingene.

Det budsjetteres med *kr 550 000* til drift av Samisk parlamentarisk råd.

Konkret foreslås endring i 2. og 3. setning i pkt 19.5, slik (understreket):

.... I februar 2005 overtok Sametinget i Finland presidentvervet og dermed også sekretariatsfunksjonen i SPR frem til 25.02.2007. I 2005 ble SPR tildelt kr 300 000 over statsbudsjettet i Norge. Disse midlene er overført til Sametinget i Finland, og vil bli det for 2006 også.

I tillegg strykes 4. setning i pkt 19.5

Sign: _____/_____

I 2006 er det Sametinget i Norge som har ledelsen i SPR.

Forslag 6 omgjøres til merknad 3, representant Kirsten Appfjell, Åarjel Læstoe

Bevilgning til Duodjeinstituhtta – øremerkede midler

8.2 Duodtjiinstitusjoner og andre organissasjoner.

Duodjeinstituhttas avdeling på Snåsa har nå havnet i en uholdbar situasjon. Grunnet stram økonomi i Duodjeinstituhtta sentralt, er ansatte ved avdelingen i Snåsa havnet som saneringspost ved å bli 50 % permittert. Dette fører til at avdelingskontorets aktivitet blir sterkt redusert, avdelingen får ikke gjennomført planlagte virksomhet samt gir de ansatte en uholdbar og usikker arbeidssituasjon.

Da avdelingen i Snåsa er underlagt Duodjeinstituhtta`s budsjett, har avdelingen ingen mulighet til å påvirke den økonomiske situasjonen. Avdelingskontoret ønsker en forutsigbarhet som gjør at en kan foreta egne prioriteringer av virksomheten i regionen. Duodjeinstituhtta`s avdeling på Snåsa har derfor i en årrekke bedt om å få et eget budsjett. Dette har styret Duodjeinstituhtta flere ganger sluttet seg til, men det er dessverre ikke blitt fulgt opp. Imidlertid har styret i Duodjeinstituhtta i sitt budsjett for 2006 foreslått kr 403 600,- til avdeling Snåsa.

For å hindre at avdeling Snåsa igjen havner som saneringspost vil øremerking av midler til avdelingskontoret på Snåsa gi avdelingen en forutsigbar økonomi og mulighet til fortsatt drift og virksomhet. Det er svært viktig at aktiviteten i det sørsamiske området opprettholdes, og at samiske arbeidsplasser i denne regionen består.

Åarjel Læstoe foreslår derfor at;
Grunnbevilgning på 1 800 000,- til Duodjeinstituhtta består (post 301). For å sikre avdelingen på Snåsa en forutsigbar økonomi i 2006 øremerkes kr 403 600 til Duodjeinstituhttas avdeling Snåsa

Forslag 7, representant Olaf Eliassen, Senterpartiet:

Ny tekst:

”Sametinget forventer at det gjennomføres framtidige budsjettforhandlinger i budsjetter som berører samiske formål.”

Forslag 8, representant Per A.Bæhr, Flyttsamelista/Samer bosatt i Sør-Norge og Senterpartiet:

Tabell 8,2

Økning kr. 150.000,- til duodjiinstituhitta tas fra 20.1 – Driftsutgifter adm. Kulepunkt 1.

Sign: _____/_____

Forslag 9, representant Johan Mikkell Sara, Samer bosatt i Sør-Norge, Senterpartiet og Kautokeino Flyttsameliiste:

Endring av tekst i kapittel 9.2 avsnitt Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord

Første avsnitt endres til:

Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord

I kommunal- og regionaldepartements st.prp. nr. 1 (2005-2206) ble det signalisert at det skulle vurderes å etablere en forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord. I statsbudsjettets tilleggsproposisjon 2006 ble det avsatt *kr 1 000 000* i 2006 til dette formålet. Saken utsettes til mai plenum 2006. Sametingsrådet vil være i dialog med de berørte parter for å diskutere innholdet i virksomheten, hvordan midlene skal brukes og hvordan arbeidet videreføres fremover.

III Votering

Av 43 representanter var 42 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 8 fra Per A. Bæhr ble enstemmig vedtatt .
- Forslag 7 fra Olav Eliassen ble enstemmig vedtatt.
- Forslag 4.1 fra Isak Mathis O.Hætta ble forkastet med 41 stemmer mot 1 stemme.
- Forslag 4.2 fra Isak Mathis O.Hætta ble forkastet med 24 stemmer mot 18 stemmer.
- Forslag 4.3 fra Isak Mathis O.Hætta ble forkastet med 40 stemmer mot 2 stemmer.
- Forslag 3 fra Plan- og finanskomiteens mindretall ble forkastet med 22 stemmer mot 20 stemmer.
- Forslag 9 fra Johan Mikkell Sara ble enstemmig vedtatt.
- Forslag 2 Plan- og finanskomiteen ble forkastet med 23 stemmer mot 19 stemmer.
- Forslag 1 med de endringer som er kommet frem ble vedtatt med 22 mot 20 stemmer
- Forslag 5 fra hele Plan- og finanskomiteens flertallet ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

Innlegg	Replikk
1 Roger Pedersen, saksordfører	Willy Ørnebakk
	Sten Erling Jønsson
	Johan Mikkell Sara
Roger Pedersen	
2 Egil Olli	Klemet Erland Hætta
	Terje Tretnes
Egil Olli	Olaf Eliassen

Sign: _____/_____

3	Toril Bakken	Jánoš Trosten
		Per Andersen Bæhr
		Willy Ørnebakk
	Toril Bakken	
4	Isak Mathis O. Hætta	Roger Pedersen
		Jánoš Trosten
	Isak Mathis O. Hætta	
5	Olaf Eliassen	Per Edvin Varsi
		Egil Olli
		Jánoš Trosten
	Olaf Eliassen	
6	Johan Mikkel Sara	Miriam Paulsen
		Willy Ørnebakk
	Johan Mikkel Sara	
7	Kirsten Appfjell	
8	Terje Tretnes	
9	Sten Erling Jønsson	
10	Klemet Erland Hætta	
11	Anders Urheim	
12	Vibeke Larsen	
13	Gunn-Britt Retter	
14	Magnhild Mathisen	
15	Jarle Jonassen	
16	Per Andersen Bæhr	
17	Tor Mikalsen	
18	Willy Ørnebakk	
19	Jánoš Trosten	
20	Åge Nordkil	
21	Johan Mikkel Sara	
22	Inger Jørstad	
23	Jarle Jonassen	
24	Anders Urheim	
25	Willy Ørnebakk	
26	Kirsti Guvsám	
27	Olaf Eliassen	
28	Jarle Jonassen	
29	Tor Mikalsen	
30	Roger Pedersen, saksordfører	
	Egil Olli, forr.orden	
	Johan Mikkel Sara, forr.orden	
	Kirsten Appfjell, forr.orden	
	Jánoš Trosten, forr.orden	
	Isak Mathis O. Hætta, forr.orden	
	Jánoš Trosten, forr.orden	
	Jánoš Trosten, forr.orden	

Sign: _____ / _____

VI Sametingets vedtak

Innledning

Sametinget har de siste årene brukt Sametingsplanen for 2002-2005 som utgangspunktet for Sametingets arbeid, prioriteringer og forslag til fremtidige budsjettbehov. Sametingsplanen for 2002-2005 brukes som grunnlag også for å fremme Sametingets budsjett 2006. I tillegg ligger Sametingets vedtatte politikk gjennom delplaner, meldinger og vedtak til grunn for utformingen av budsjettets mål, strategier og tiltak.

Sametingets visjon og overordnet mål for perioden 2002 – 2005 er:

Sametingets visjon

Et mangfoldig samfunn med samisk verdigrunnlag, grunnleggende menneskerettigheter og internasjonal solidaritet.

Overordnet mål

Selvbestemmelse med grunnlag i samenes rettigheter som folk og urfolk.

Sametingets budsjett for 2006 er delt inn som følger:

- Samlet bevilgning til Sametinget
- Sametingets mål og økonomiske rammefordeling
- Opplæring
- Språk
- Kultur
- Bibliotektenester
- Næringsutvikling
- Miljø- og kulturvern
- Helse- og sosialtjenester
- Regionalutvikling og samarbeid
- Internasjonalt arbeid
- Likestilling
- Samiskrelatert statistikk i Norge
- Konferanser
- Utdeling av priser
- Andre virkemidler
- Driftsutgifter politisk nivå
- Driftsutgifter administrasjon
- Budsjettbehov 2007

Samlet bevilgning til Sametinget gir en oversikt over og kommentarer til de foreslåtte tildelingene i statsbudsjettet. Sametingets mål og økonomiske rammefordeling gir en oversikt over Sametingets fordeling av de foreslåtte tildelingene via statsbudsjettet på overordnet postnivå.

Sign: _____/_____

Virkemiddelbudsjettet blir presentert og kommentert under de øvrige områdene, med unntak av budsjettbehov 2007.

Driftsbudsjettet på politisk- og administrativt nivå blir presenteret og kommentert under området politiske og administrative driftsutgifter.

Sametingets budsjettbehov og prioriteringer for 2007, presenteres og kommenteres i siste kapittel i dokumentet for å tydeliggjøre hvilke prioriterte områder Sametinget har for det påfølgende budsjettåret.

Plan- og finanskomiteens flertall beklager at de økte økonomiske bevilgningene til Sametinget ikke er tilstrekkelige for oppgavene det samiske samfunnet står overfor. Plan- og finanskomiteens flertall beklager også at bevilgningene ikke er i samsvar med nye oppgaver som er overført til Sametinget.

Plan- og finanskomiteens flertall er glad for den inngåtte konsultasjonsavtalen med Regjeringen. Sametinget forventer at det gjennomføres framtidige budsjettforhandlinger i budsjetter som berører samiske formål.

1 Samlet bevilgning til Sametinget

Regjeringen foreslår i St.prp. nr. 1 tillegg nr. 1 (2005-2006) for budsjettåret 2006 - Om endring av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet 2006, St.prp. 1 (2005-2006) for budsjettåret 2006 og rundskriv H-2179 Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2006 med følgende fordeling til Sametinget for 2005:

Tabell 1.0 Bevilgninger fra departementene

(i 1000 kr)

Kap.Post	Beskrivelse		RR 2004	Bud-2005	RevBud-05	Bud- 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
540.50	Kommunal- og regionaldept. - KRD	a)	143 000	138 750	138 750	153 350	14 600	10,5 %
571.64	Kommunal- og regionaldept. - KRD	a)		7 000	7 000	0	-7 000	-100,0 %
206.50	Utdannings- og forskningsdept. - UFD		29 569	28 569	28 539	29 453	914	3,2 %
226.21	Utdannings- og forskningsdept. - UFD (tillegg)		0	2 000	2 000	1 500	-500	-25,0 %
248.21	Utdannings- og forskningsdept. - UFD (tillegg)		0	2 500	2 500	1 500	-1 000	-40,0 %
856.50	Barne- og familiedept. - BFD		10 716	11 080	11 080	11 435	355	3,2 %
1429.50	Miljøverndept. - MD		2000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
320.53	Kultur- og kirkedept. - KKD	b)	31 734	32 113	32 113	43 743	11 630	36,2 %
326.78	Kultur- og kirkedept. - KKD	c)	0	500	500	500	0	0,0 %
-	Helsedept. - HD	d)	5 100	5 100	5 100	5 400	300	5,9 %
1149.50	Landsbruksdept. - LD	e)	4 000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
-	Landsbruksdept. - LD	f)	0	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
552.72	Kommunal- og regionaldept. - KRD	g)	0	0	2 100	0	-2 100	-100,0 %
-	Kommunal- og regionaldept. - KRD		0	650	650	0	-650	-100,0 %
226/248	Utdannings- og forskningsdept. - UFD	h)	0	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
540.50	Kommunal- og regionaldept. - KRD		0	0	1 000	0	-1 000	-100,0 %
320.53	Kultur- og kirkedept. - KKD		0	0	2 000	0	-2 000	-100,0 %
320.53	Kultur- og kirkedept. - KKD		0	0	300	0	-300	-100,0 %
Totalt bevilget I			226 119	235 262	240 632	253 881	13 249	5,5 %
Regnskapsmessig Overskudd/underskudd			0	0	593	0	-593	-100,0 %
Totalt bevilget II			226 119	235 262	241 225	253 881	12 656	5,2 %
540.54	KRD - Avkastning Samefolkets fond		0	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
Totalsum			226 119	239 912	245 875	258 531	12 656	5,1 %

a) Fra 2006 er tidligere bevilget skjønnstilskuddet på kr 7 000 000 til styrking av tospråktsarbeidet blitt overført til Sametinget totale ramme, post 50.

b) Som et ledd i arbeidet med museumsreformen, jf. St.meld. nr. 22 (1999-2000) har KKD satt av 1 mill. kr til dette arbeidet.

c) Samisk språkteknologi - korrekurprogram (KKDs andel iht. finansieringsplanen).

d) Bevilgning for 2005 til Sametinget var ikke spesifisert i HDs forslag til statsbudsjett, men ved tildelingsbrevet fra HD i 2005 var bevilgning på kr 5 400 000, dette viderføres i 2006.

e) Verdiskaping- og utviklings tiltak i landbruket: Overføring til Samisk utviklingsfond over jordbruksavtalen.

f) Overføring fra reindriftens utviklingsfond til samisk utviklingsfond.

g) Midler fra KRD til interreg for 2006 blir ikke avklart før senhøsten 2005.

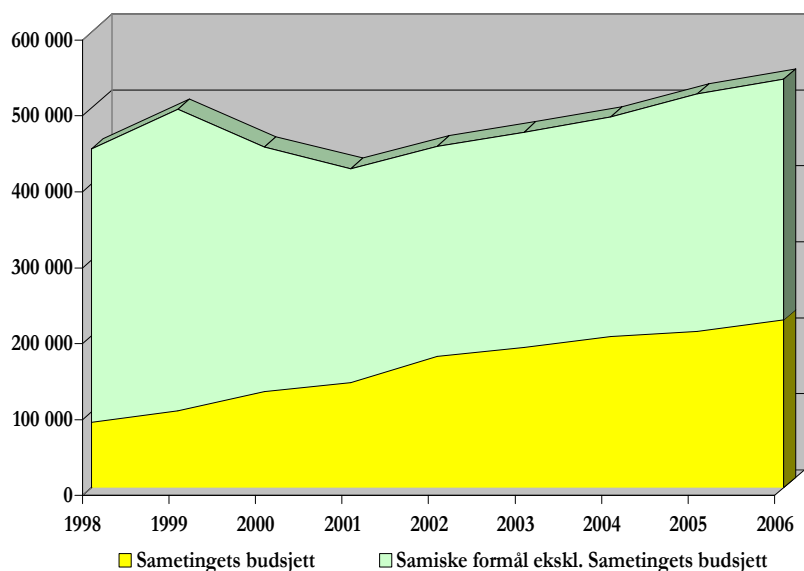
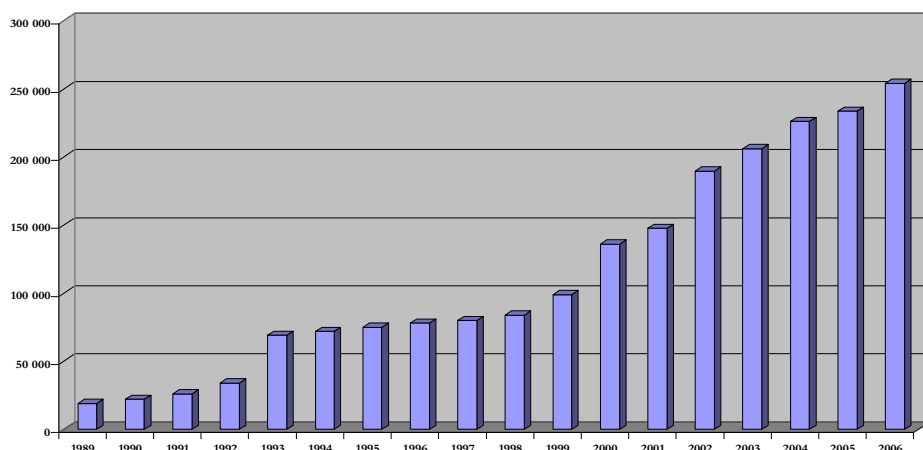
h) Samisk språkteknologi - korrekurprogram (KRDs og UFDs andel iht. finansieringsplanen). Dette er ikke tatt med i statsbudsjettet, men er bevilget i 2004.

Sametingets midler går til samiske tiltak og forvaltes av Sametinget på bakgrunn av de rammer som er gitt av sentrale myndigheter. Sametinget har de siste årene fått flere finansieringsordninger overført til sitt budsjett. I tillegg disponerer Sametinget en del midler som år for år overføres virksomheten fra øvrige finansieringskilder. Disse er uforutsigbare mht. årlig størrelse og er gjenstand for særskilt rapportering. Tilsvarende gjelder midler som ytes til prosjekter og annet. Felles for disse er at de ikke inngår i en fast overføring til Sametingets budsjett.

Figurene nedenfor viser utviklingen i Sametingets budsjett og budsjettutviklingen for samiske formål fra regjeringen. Økningen i Sametingets budsjett de siste årene skyldes hovedsakelig overføring av allerede eksisterende ordninger av samiske tiltak fra departementer til Sametinget.

Sign: _____/_____

Utvikling av Sametingets budsjett, ekskl. Samefolkets fond

Regjeringen har i sin melding om samepolitikken som mål å overføre nye oppgaver til Sametinget. Sametinget forutsetter da at:

- de økonomiske rammene og de fremtidige ansvarsforhold klargjøres
- det er samsvar mellom oppgaveoverføring og de økonomiske rammene som stilles til disposisjon

Sametinget tar utgangspunkt i det fremlagte budsjettforslaget for 2006. Sametinget ser det som svært viktig å ta fatt i en del viktige prinsipielle saker i budsjettet. For eksempel ser man at man ikke har råd til å dekke opp prisstigningen fra år til år for flere institusjoner i det samiske samfunnet og dette medfører at rammevilkårene for disse år for år blir vanskeligere. Dette er noe sentrale myndigheter skulle ha tatt høyde for når statsbudsjettet blir vedtatt.

Våren 2005 ble Regjeringen og Sametinget enige om prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget. Prosedyrene ble vedtatt av Sametinget 1. juni 2005 og fastsatt i statsråd 1. juli 2005. Konsultasjonsprosedyrene omfatter ikke budsjettet. Det har vært

Sign: _____/_____

forutsatt at det skal settes i gang et eget arbeid med tanke på å få på plass prosedyrer for fastsetting av budsjett til Sametinget. Dette arbeidet forventes gjennomført i 2006.

Sametingets kommentarer til regjeringens forslag til tiltak over Sametingets budsjett i statsbudsjett for 2006
Regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2006 inneholder følgende nye tiltak i forhold til statsbudsjettet for 2005:

- Sametingets ramme er økt med kr 2 000 000 som følge av at Sametinget har utvidet virkeområdet for samisk utviklingsfond og inngått samarbeidsavtaler med flere fylkeskommuner.
- Kr 3 000 000 er bevilget til investering i samiske bokbusser.
- Til arbeidet med museumsreformen er det bevilget kr 1 000 000 fra Kultur- og kirke departementet.
- Kr 7 000 000 er bevilget til samiske kulturformål.
- Kr 1 000 000 er bevilget til etablering av forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord, som knyttes til Árran.

Til tross for at regjeringen ved forskriftsendring innlemmet Tysfjord kommune i forvaltningsområdet for samisk språk fra 1. januar 2006, er det i forslaget til statsbudsjett for 2006 ikke gitt økning i bevilgningen. Uten en økning av tospråklighetstilskuddet vil ikke Sametinget kunne sette av midler til Tysfjord kommune og Nordland fylkeskommune.

I Sametingets vedtak i Sak 26/05 kontrollordninger i Sametinget heter det at:

”Sametinget ber om at Kontrollkomiteen styrkes med saksbehandlerkapasitet og undersøkelsesressurser for 2005 med kr 300 000. Fra 2006 styrkes dette med ytterligere kr 500 000. Sametinget styrker ressursene for internkontroll med kr 600 000 fra 2006. Den budsjettmessige styrkingen for Sametingets kontrollordninger forutsetter økte bevilgninger fra Stortinget over revidert nasjonalbudsjett 2005 og statsbudsjettet 2006 [...]”.

I revidert nasjonalbudsjett 2005 ble Sametinget gitt en økning på kr 600 000 for å styrke kontrollordningene i Sametinget. Regjeringen har ikke fulgt opp Sametingets forutsetning med økning av statsbudsjettet 2006 for styrking av kontrollordninger i Sametinget. I stedet heter det i statsbudsjettet at:

”For Sametingets legitimitet som folkevalgt organ og som forvaltningsorgan er det avgjørende at økonomi- og regnskapsfunksjonen i Sametinget holder høy kvalitet. Det er derfor nødvendig at Sametinget fastsetter gode rutiner for økonomiforvaltning og at disse følges opp. Kommunal- og regionaldepartementet har merket seg at Sametinget i ulike sammenhenger peker på at det ikke har tilstrekkelig med ressurser innenfor økonomi- og regnskapsfunksjonen til å prioritere utviklingsoppgaver. Kommunal- og regionaldepartementet forutsetter imidlertid at Sametinget innenfor de til enhver tid gjeldende rammer prioriterer tilstrekkelig med ressurser til økonomi- og regnskapsfunksjonen til å sikre at rutineforvaltningen er fullt ut tilfredsstillende”.

Den totale budsjetttrammen til Sametinget er økt med kr 19 969 000, og av dette er 14 000 000 nye tiltak. Resterende kr 5 969 000 skal gå til dekning av pris- og lønnsstigningen. Dette tilsvarer 2,5% økning til Sametinget mot 3-4 % forventet pris- og lønnsstigning i Norge i

Sign: _____/_____

2006. Det er for øvrig Kommunal- og regionaldepartementet, Kultur og kirke departementet, Utdannings- og forskningsdepartementet og Barne- og familiedepartementet som står for denne økningen. De øvrige departementene har ikke økt bevilgningen i forhold til statsbudsjettet for 2005.

2 Sametingets mål og økonomiske rammefordeling

Med forbehold om Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2006 foretar Sametinget følgende rammefordeling på hovedpostene for 2006:

Tabell 2.0 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

(i 1000 kr)

	Regnskap-04	Bud-05	RevBud-05	Bud-06	Avvik	i %
Driftsinntekter						
Bevilgninger fra departementene	226 119	235 262	240 632	253 881	13 249	5,5 %
Andre driftsinntekter	0	0	593	0	-593	-100,0 %
Sum driftsinntekter	226 119	235 262	241 225	253 881	12 656	5,2 %
Virkemidler						
Virkemidler	154 930	161 604	166 090	177 340	11 251	6,8 %
Sum virkemidler	154 930	161 604	166 090	177 340	11 251	6,8 %
SUM DRIFTSINNTEKTER - VIRKEMIDLER	71 189	73 658	75 136	76 541	1 405	1,9 %
DRIFTSKOSTNADER						
Drift politisk nivå	14 559	16 833	17 533	18 291	758	4,3 %
Drift administrativt nivå	52 821	52 800	53 285	54 875	1 590	3,0 %
Investeringer	0	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
Spesielle prosjekter	3 166	2 525	2 818	1 875	-943	-33,5 %
Sum driftskostnader	70 546	73 658	75 136	76 541	1 405	1,9 %
ÅRSRESULTAT	643	0	0	0	0	-100,0 %

Sign: _____/_____

Tabell 2.1 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

	Regnskap-04	Bud-05	RevBud-05	Bud-06	Avvik
Driftsinntekter					
Bevilgninger fra departementene	100,0 %	100,0 %	99,8 %	100,0 %	0,2 %
Andre driftsinntekter	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,0 %	-0,2 %
Sum driftsinntekter	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %
Virkemidler					
Virkemidler	68,5 %	68,7 %	68,9 %	69,9 %	1,0 %
Sum virkemidler	68,5 %	68,7 %	68,9 %	69,9 %	1,0 %
SUM DRIFTSINNTEKTER - VIRKEMIDLER	31,5 %	31,3 %	31,1 %	30,1 %	-1,0 %
DRIFTSKOSTNADER					
Drift politisk nivå	6,4 %	7,2 %	7,3 %	7,2 %	-0,1 %
Drift administrativt nivå	23,4 %	22,4 %	22,1 %	21,6 %	-0,5 %
Investeringer	0,0 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,0 %
Spesielle prosjekter	1,4 %	1,1 %	1,2 %	0,7 %	-0,4 %
Sum driftskostnader	31,2 %	31,3 %	31,1 %	30,1 %	-1,0 %
ÅRSRESULTAT	0,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Sign: _____/_____

3 Virkemidler

Sametinget foretar følgende fordeling på hovedpostene for virkemidler for 2006:

Tabell 3.0 Totaltabell virkemidler

(i 1000 kr)

	Regnskap-04	Bud-05	RevBud-05	Bud-06	Ford. i %	Avvik 06-Rev 05	i %
Virkemidler							
Opplæring	27 370	28 259	28 259	28 348	16,0 %	89	0,3 %
Språk	41 359	44 750	44 750	45 353	25,6 %	603	1,3 %
Kultur	31 611	33 692	34 167	41 141	23,2 %	6 974	20,4 %
Bibliotek tjenester	5 418	5 090	7 090	8 105	4,6 %	1 015	14,3 %
Næring	22 766	22 750	22 750	24 800	14,0 %	2 050	9,0 %
Miljø- og kulturvern	11 484	12 218	12 293	14 983	8,4 %	2 690	21,9 %
Helse- og sosialsatsing	4 023	4 100	4 100	4 400	2,5 %	300	7,3 %
Regionalt utvikling og samarbeid	827	900	900	1 550	0,9 %	650	72,2 %
Internasjonalt arbeid	3 496	2 394	4 330	1 574	0,9 %	-2 756	-63,6 %
Likestillingstiltak	289	450	450	650	0,4 %	200	44,4 %
Samiskrelatert statistikk i Norge	800	300	300	300	0,2 %	0	0,0 %
Andre tilskudd (politisk arbeid)	4 451	5 951	5 951	4 451	2,5 %	-1 500	-25,2 %
Konferanser	504	700	700	1 085	0,6 %	385	55,0 %
Utdeling av priser	109	50	50	100	0,1 %	50	100,0 %
Samefolkets fond	422	0	0	0	0,0 %	0	-
Andre virkemidler	0	0	0	500	0,3 %	500	-
Sum virkemidler	154 930	161 604	166 090	177 340	100,0 %	11 251	6,8 %

Hovedpostene for virkemidler er ytterligere spesifisert under kapitlene 4 til 18.

For alle institusjoner og organisasjoner som får direkte driftstøtte over Sametingets budsjett stilles det vilkår om at de innen 1. april 2006 skal ha utarbeidet:

- Virksomhetsplan/handlingsplan for inneværende år
- Revidert regnskap for foregående år
- Årsmelding for foregående år, inkludert rapport over bruken av midlene i foregående år i forhold til innsendt virksomhetsplan/handlingsplan
- Budsjettbehov for neste år

Driftsstøtten utbetales i to omganger. Andre delutbetaling blir ikke foretatt før vilkårene for driftsstøtten er oppfylt av virkemiddelmottaker og rapportene er godkjent. Foreligger ikke rapportering innen 1. oktober kan ikke virkemiddelmottaker påregne driftsstøtte fra Sametinget neste år.

Sametingsrådet kan fastsette nærmere vilkår i tildelingsbrevet.

Sign: _____/_____

4 Opplæring

Tabell 4.0 Samletabell - Samisk opplæring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
100	Grunnskole og videreg.opplæring-læremiddelutv.	15 248	14 990	14 990	14 675	-315	-2,1 %
101	Kompetanseheving	3 029	3 150	3 150	3 250	100	3,2 %
102	Barnhager	9 094	10 119	10 119	10 423	304	3,0 %
Sum		27 370	28 259	28 259	28 348	89	0,3 %

4.1 Grunnskole og videregående opplæring – Læremidler

Tabell 4.1 Grunnskole og videregående opplæring

(i 1000 kr)

Post 100	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
10000	Ordinære læremidler (samiske) a)	0	8 650	8 650	8 400	-250	-2,9 %
10001	Særskilte tilrettelagte læremidler	0	1 840	1 840	1 900	60	3,3 %
10002	IKT - læremidler	0	2 500	2 500	2 575	75	3,0 %
10003	Læremiddelutv. FoU-midler(tidl.under post 22) b)	3 078	2 000	2 000	1 800	-200	-10,0 %
Sum		15 248	14 990	14 990	14 675	-315	-2,1 %

a) For 2006 overføres kr 500 000 fra post 100 til post 899 pga. evaluering av tilskudd til læremiddelutvikling.

b) Overføring av kr 1 800 000 fra post 22.1 spesielle driftsutgifter i 2005 til post 100 Læremidler. De resterende kr 200 000 fra post 22.1 FoU-midler er overført til post 800 barnehagekonferanse

Høsten 2006 blir det innført nye læreplaner på grunnskolens 1. – 9. trinn og for videregående opplæring trinn 1 (Vg1). Videre innføres nye læreplaner for grunnskolens 10. trinn og Vg2 høsten 2007 og for Vg3 høsten 2008. De første samiske læreplanene fastsettes i slutten av 2005. I de nye læreplanene skal blant annet fem grunnleggende ferdigheter integreres i alle fag på alle nivå, og tilpasset opplæring vil bli mer fremtredende enn tidligere.

Fra nasjonalt hold legges det opp til full utskifting av læremidler. Når det gjelder samiske læremidler, er det behov for utvikling av læremidler i fag som ikke er kommet i gang innenfor nåværende strategiske plan, og for fornying eller utskifting av eksisterende læremidler. Det vil bli utarbeidet en ny strategisk plan med utgangspunkt i nye læreplaner, og det vil være behov for større satsning enn det som ligger innenfor nåværende økonomiske rammer.

Mål

Det skal finnes samiske læremidler tilstrekkelig til at samiske elever får opplæring i samsvar med gjeldende lover og læreplaner.

Strategi

- Større satsing på digitale læremidler og emnehefter.

Tiltak

- Utvikle strategiske planer for utarbeiding av ordinære, digitale og særskilt tilrettelagte læremidler.
- Utvikle læremidler i henhold til nye strategiske planer.
- Fornye og videreutvikle samisk læringsnett.

Sign: _____/_____

Læremiddelutvikling, forskning og utvikling (FoU)

Sametinget viderefører posten med spesielle driftsutgifter knyttet til utvikling av læremidler der det er et særlig stort behov og vanskelig å få tak i kvalifisert kompetanse. Posten finansierer også kvalitetssikring av læremidler, evalueringer og utredninger av læremidler og opplæringstiltak. For 2006 avsettes det *kr 1 800 000* til formålet.

4.2 Kompetanseheving

Tabell 4.2 Kompetanseheving

(i 1000 kr)

Post 101	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
10100	Stipend for samiske elever i videregående skole	0	1 100	1 100	1 100	0	0,0 %
10101	Spesialpedagogisk kompetanseheving	0	1 750	1 750	1 750	0	0,0 %
10102	Stipend til høyere utdanning	0	300	300	400	100	33,3 %
Sum		3 029	3 150	3 150	3 250	100	3,2 %

4.2.1 Språkmotiveringsstipend for elever i den videregående skolen

Mål

Stimulere elever i videregående opplæring til å lese samisk som første eller andrespråk, samisk som B- eller C-språk eller som valgfag.

Strategi

- Gradere stipendet slik at elevene motiveres til å velge de mest ambisiøse tilbudskategoriene i samisk.

Tiltak

- Tildele språkmotiveringsstipend til elever som leser samisk i videregående opplæring.

4.2.2 Spesialpedagogisk kompetanseheving

Det spesialpedagogiske kompetansenivået i samiske områder har ennå ikke nådd nasjonalt nivå. Derfor har Sametinget vedtatt en rullering av spesialpedagogisk kompetansehevingsplan for 2004-2006.

Mål

Et godt spesialpedagogisk tilbud til samiske barn med spesielle behov.

Strategi

- Stimulere samisktalende fagfolk til å ta grunn- og videreutdanning i spesialpedagogikk.
- Utvikle og utprøve ny kunnskap innenfor det spesialpedagogiske fagområdet og å gjøre resultater fra forsøks- og forskningsarbeid tilgjengelig for fagmiljøer og andre interesserte.
- Virkeliggjøre spesialpedagogisk kompetansehevingsplan for 2004-2006.

Sign: _____/_____

Tiltak

- Gi tilskudd til forsøks- og utviklingsprosjekter innen spesialpedagogikk.
- Følge opp og evaluere igangsatte utviklingsprosjekter.
- Tilgjengeliggjøre rapporter/skriftlig materiale fra utviklings- og forskningsarbeid.
- Tildeling av studiestipend til videreutdanning i spesialpedagogikk.

4.2.3 Stipend til høyere utdanning

Mål

Å øke kompetansen på områder hvor de samiske samfunn har behov for økt kompetanse. For 2006 vil Sametinget prioritere høyere utdanning i samisk språk.

Tiltak

- Tildele stipend til høyere utdanning i samisk språk, med spesiell vekt på sør-og lulesamisk språk.

4.3 Barnehager

Tabell 4.3 Barnehager

(i 1000 kr)

Post 102	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
10200	Tilskudd til samiske barnehager	0	9 200	9 200	9 480	280	3,0 %
10201	Læremidler til barnehager	0	819	819	843	24	2,9 %
10202	Tidskrift for samiske barnehager	0	100	100	100	0	0,0 %
Sum		9 094	10 119	10 119	10 423	304	3,0 %

Den nye barnehageloven legger sterkere føringer enn tidligere på kommunene for at de skal tilby samiske barn et barnehagetilbud basert på samisk språk og kultur. Dette medfører igjen at Sametinget må drive mer med informasjon og veiledning, nettverksbygging og holdningsskapende arbeid i større deler av landet.

Mål

Samiske barn skal ha et barnehagetilbud basert på sitt samiske språk og kultur, for å styrke sin identitet og sitt språk.

Strategi

- Oppfølging av Sametingets strategiske plan for barnehager, Sametingsrådets melding om samiske barnehager og Sametingsplanen.
- Ivareta samiske barnehagers behov for møtesteder og arenaer for erfaringsutveksling. Etablere nettbaserte møtesteder for ansatte i samiske barnehager og mellom samiske barnehager og norske barnehager med samiske barn.
- Bidra til holdningsskapende arbeid blant barnehageansatte, barnehageeiere, foreldre og myndigheter.
- Produksjon av pedagogisk materiell.

Tiltak

- Tildele særskilt tilskudd til samiske barnehager.
- Avholde samisk barnehagekonferanse, seminarer og nettverksmøter.
- Generell veiledning og informasjon om samiske barnehager.

Sign: _____/_____

- Tildele tilskudd til forsøks- og utviklingsarbeid og initiere relevant forskning.
- Gi tilskudd til utarbeidelse av pedagogisk materiell til samiske barnehager.
- Gi ut 2 nummer av tidsskriftet ”Stullan”
- Etablere nettbaserte møtesteder for samiske barnehager

I 2006 avsettes det *kr 10 423 000* til dette formålet

5 Språk

Tabell 5.0 Samletabell - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
150	Tospråklighetstilskudd	33 797	33 850	33 850	33 850	0	0,0 %
151	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet a)	0	1 160	1 160	1 160	0	0,0 %
152	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet b)	4 412	2 550	2 550	2 550	0	0,0 %
153	Grunntilskudd til språksentre	3 150	3 600	3 600	4 050	450	12,5 %
154	Samisk er tøft - Oppfølgningstiltak (Ny)	0	0	0	1 000	1 000	-
155	Samisk korrekturprogram c)	0	3 590	3 590	2 743	-847	-23,6 %
Sum		41 359	44 750	44 750	45 353	603	1,3 %

a) I 2005 ble kr 1 243 000 overført til post 22 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (Bud-04 kr 2 600 000 - Bud-05 kr 1 357 000).

b) Regnskapstallene for 2004 er både innenfor og utenfor forvaltningsområdene.

c) I 2005 var samisk korrekturprogram under post 22 spesielle driftsutgifter

5.1 Tospråklighetstilskudd

Tabell 5.1 Tospråklighetstilskudd

(i 1000 kr)

Post 150	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15000	Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune		7 601	7 601	7 431	-170	-2,2 %
15001	Karášjoga gielda/Karasjok kommune		7 141	7 141	7 140	-1	-0,0 %
15002	Deanu gielda/Tana kommune		4 957	4 957	4 995	38	0,8 %
15003	Porsáנגgu gielda/Porsanger kommune		5 225	5 225	5 379	154	2,9 %
15004	Unjárgga gielda/Nesseby kommune		2 864	2 864	2 812	-52	-1,8 %
15005	Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune		3 472	3 472	3 503	31	0,9 %
15006	Finnmárkku fylkkagielda/Finnmark fylkeskommune		1 400	1 400	1 400	0	0,0 %
15007	Romssa fylkkasuohkan/Troms fylkeskommune		1 190	1 190	1 190	0	0,0 %
Sum		33 797	33 850	33 850	33 850	0	0,0 %

Tospråklighetstilskuddet ytes til kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk og fordeles også til fylkeskommuner som har kommuner innenfor forvaltningsområdet. Tilskuddet er knyttet til kravene i Sameloven om en tospråklig lokal og fylkeskommunal forvaltning. Tilskuddet er fordelt etter gjeldende fordelingsnøkkel.

Vilkår for utbetaling av tospråklighetstilskuddet i 2006 er at:

- Kommunene og fylkeskommunene utarbeider sin språkutviklingsplan som gjelder for 2006
- Det avgis en rapport med vurdering/evaluering av effekten av virkemidlene i kommunen for foregående år som sendes Sametinget innen 1. februar 2006.

Sametingsrådet kan fastsette nærmere vilkår i tildelingsbrevet.

Sign: _____/_____

I 2006 skal Sametinget utarbeide retningslinjer for bruk og rapportering av tospråklighetsmidlene til kommunene. Kommunene vil bli involvert i dette arbeidet.

Mål

Den samiske befolkning skal ha mulighet til å bruke samisk språk på alle samfunnsnivå- og sektorer, ved at kommunene og fylkeskommunene tilrettelegger for bruk av samisk språk i forvaltningen, og aktivt tilbyr egne tjenester på samisk.

Strategi

- Dialog med kommuner og fylkeskommuner om hvordan samisk språk skal synliggjøres og fremmes
- Igangsette prosjekter som fremmer bruken av samisk språk i alle sammenhenger og utvikler det samiske språket.

Tiltak

- Faste møter med kommunene og fylkeskommunene i forvaltningsområdet for samisk språk, der man drøfter bruken av samisk språk i
- Avholde årlig konferanse der temaet er bruken av samisk språk i offentlig forvaltning.

5.2 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 5.2 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 151	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15100	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet		1 160	1 160	1 160	0	0,0 %
Sum		0	1 160	1 160	1 160	0	0,0 %

a) I forhold til bevilgningen i budsjettet for 2004 på kr 2 600 000 er posten redusert med kr 1 100 000 pga. avsetning til prosjektet Samisk korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling.

Mål

Styrke terminologiarbeidet og arbeidet med innsamling og registrering av samiske stedsnavn. Utvikle alternative språkarenaer utenom skole og barnehage for barn og unge.

Strategi

- Bidra til økt satsing på innsamling, utvikling og registrering av terminologi.
- Bidra til å samle inn samiske stedsnavn.
- Bidra til utvikling av arenaer for barn og unge om hvor samisk språk høres, synes og gir positive relasjoner til språk.

Tiltak

- Tildele prosjektmidler i henhold til strategi.
- En del av prosjektmidlene avsettes til prosjekter som initieres av Sametingets språkstyre.

Av tospråklighetstilskuddet avsetter Sametinget *kr 1 160 000* til språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk i 2006.

Sign: _____/_____

5.3 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 5.3 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 152	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15200	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	4 412	2 550	2 550	2 550	0	0,0 %
Sum		4 412	2 550	2 550	2 550	0	0,0 %

Mål

Utvikling av alternative språkarenaer utenom skole og barnehage for barn og unge.
Øke den muntlige språkbruken og utvikle ny terminologi.

Strategi

- Bidra til utvikling av arenaer for barn og unge der samisk språk høres, synes og gir positive relasjoner til språk.
- Bidra til økt muntlig språkbruk.
- Bidra til innsamling, utvikling og registrering av terminologi.
- Bidra til innsamling av samiske stedsnavn.

Tiltak

- Tildele prosjektmidler i henhold til strategi.
- En del av prosjektmidlene avsettes til prosjekter som initieres av Språkstyret.

Sametinget avsetter *kr 2 550 000* til formålet i 2006.

5.4 Samiske språksentre

Tabell 5.4 Grunntilskudd til språksentre

(i 1000 kr)

Post 153	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15300	Porsanger	450	450	450	450	0	0,0 %
15301	Kåfjord	450	450	450	450	0	0,0 %
15302	Tysfjord	450	450	450	450	0	0,0 %
15303	Evenes	450	450	450	450	0	0,0 %
15304	Nesseby	450	450	450	450	0	0,0 %
15305	Tana	450	450	450	450	0	0,0 %
15306	Ullsfjord	450	450	450	450	0	0,0 %
15307	Røros	0	450	450	450	0	0,0 %
15308	Alta	0	0	0	450	450	-
Sum		3 150	3 600	3 600	4 050	450	12,5 %

De samiske språksentrene er viktige språkarenaer, spesielt der det samiske språket står svakt. Initiativet til opprettelse av språksentrene er kommet fra lokale aktører, og ideen bak opprettelsene har vært behovet for å samle ressursene og opprette språkarenaer. Språksentrene fungerer på forskjellige måter alt etter behovet i samfunnet, og har bl.a. vært viktige aktører i opplæring av samisk språk. Språksentrene bør være forankret i kommunen eller i eksisterende institusjon, og det er viktig med lokal styring av senteret.

Sign: _____/_____

Språksentre som allerede er etablert, bør kunne utvide sitt virkeområde slik at de fungerer som regionale språksentre. Samiske språksentre skal gi tjenester både til den samiske befolkning og til kommunale og offentlige myndigheter. Samiske språksentre skal være selvstendige enheter med lokal styring og fungere som koordinatorene for språkprosjekter innefor sine områder.

Mål

De samiske språksentrene skal være arenaer for samisk språk og virke til at samisk språk brukes og utvikles i sine virkeområder.

Strategi

- Initiere til å etablere nettverk mellom språksentrene, slik at sentrene kan dra nytte av hverandres arbeid.
- Styrke språksentrenes funksjon i regionen.
- Initiere språkprosjekter

Tiltak

- Utvikle nærmere samarbeid med språksentrene.
- Etablere nettverk mellom Sametinget, eksisterende språksentre og nye språksentre.

For 2006 avsetter Sametinget *kr 4 050 000* til samiske språksentre.

5.5 Samisk er tøft – Oppfølgingstiltak (Ny)

Tabell 5.5 Samisk er tøft - Oppfølgingstiltak

(i 1000 kr)

Post 154	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15400	Samiske språkkampanjer	0	0	0	600	600	-
15401	Terminologiprojekter - nordisk samarbeid	0	0	0	400	400	-
Sum		0	0	0	1 000	1 000	-

5.5.1 Samiske språkkampanjer og seminarer

Mål

Utvikle og bevare de samiske språkene, hvor målet er at ungdom skal få en positiv oppfatning av det å kunne samisk og å bruke det aktivt i hverdagen.

Tiltak

- Gjennomføre en kampanje, ”Samisk er tøft”, som retter seg spesielt mot ungdom
- Bidra til at data og mobiltelefoner tilpasses bruk av samisk språk.

For 2006 avsettes det *kr 600 000* til samiske språkkampanjer og seminarer.

5.5.2 Terminologiprojekter og nordisk språksamarbeid

Mål

Sign: _____/_____

Utvikling av samiske terminologier innefor flere fagområder.

Tiltak

- Etablere samarbeid og prosjekter på nordisk nivå for samisk terminologiutvikling.

Det avsettes *kr 400 000* til arbeid med terminologiutviklingsprosjekter for 2006.

5.6 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling - DIVVUN

Tabell 5.6 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (i 1000 kr)

Post 155	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
15500	Samiske korrekturprogram - ekstern finansiering	0	2 150	2 150	1 500	-650	-30,2 %
15501	Samiske korrekturprogram - intern finansiering	0	1 440	1 440	1 243	-197	-13,7 %
Sum		0	3 590	3 590	2 743	-847	-23,6 %

Mål

Å utvikle og tilby retteprogrammer innen elektronisk tekstbehandling for de samiske språkgruppene.

Prosjektet er påbegynt i 2004 og skal gjennomføres i løpet av 3 år. Prosjektet har et totalbudsjett på kr 11 300 000. Departementene bidrar med kr 6 000 000, Nordpluss med kr 774 260 og Sametingets andel er kr 4 527 000.

Sametinget avsetter *kr 2 743 000* til prosjektet – DIVVUN – Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling for år 2006, hvorav Sametingets andel er på kr 1 243 000 og det resterende andel på kr 1 500 000 blir finansiert av UFD og KKD.

6 Kultur

Tabell 6.0 Samletabell - Kultur (i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %	
200	Samisk kulturfond	a)	8 030	7 543	7 543	9 447	1 904	25,2 %
201	Samiske forlag		1 573	1 673	1 673	2 273	600	35,9 %
202	Samiske kulturhus		5 157	5 735	5 735	6 245	510	8,9 %
203	Samiske kulturorganisasjoner		1 096	1 296	1 296	296	-1 000	-77,2 %
204	Samiske festivaler - grunntilskudd		1 361	1 520	1 520	1 680	160	10,5 %
205	Samisk idrett		750	750	1 225	1 025	-200	-16,3 %
206	Samisk teater		11 296	11 800	11 800	13 900	2 100	17,8 %
207	Samisk kunst		1 549	1 725	1 725	4 325	2 600	150,7 %
208	Samiske publikasjoner		800	1 650	1 650	1 950	300	18,2 %
Sum			31 611	33 692	34 167	41 141	6 974	20,4 %

a) Sametingets tilskuddstyret vurderer støtte inntil kr 100 000 til samisk foreldrenettverk etter søknad

I statsbudsjettet for 2006 har Sametinget fått bevilget kr 7 000 000 til samiske kulturformål. Disse midlene er fordelt på følgende måte:

Sign: _____/_____

Forklaring økning kultur 7 mill. kroner	Beløp
Bevilgning totalt 2006 til samisk kultur	41 141
Bevilgning totalt 2005 til samisk kultur	34 167
Økning	6 974
Museum, se kap. 9 Samisk miljø- og kulturvern	450
Museumsreformen, se kap. 9. Finansiering utover bevilgning fra KKD	250
Sum	7 674

6.1 Samisk kulturfond

Tabell 6.1 Samisk kulturfond

(i 1000 kr)

Post 200	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20000	Litteratur		1 900	1 900	3 086	1 186	62,4 %
20010	Musikk		950	950	1 400	450	47,4 %
20020	Billedkunst/duodji	a)	770	770	670	-100	-13,0 %
20030	Teaterformål		353	353	420	67	19,0 %
20040	Barns oppvekstvilkår		1 870	1 870	1 870	0	0,0 %
20050	Andre tiltak		1 700	1 700	2 001	301	17,7 %
Sum		8 030	7 543	7 543	9 447	1 904	25,2 %

a) Redusert pga av at innkjøpsordning billedkunst/duodji er overført til Kunstneravtalen (kr 250 000 avsatt i 2005).

Mål

Fremme et mangfoldig kunst- og kulturliv, og sikre samisk innflytelse over samisk kulturutvikling.

Strategi

- Bidra til å bedre rammevilkårene for de samiske kulturuttrykkene.
- Bidra til opprettelse av en sammenhengende høyere samisk kunstutdanning.
- Bidra til at samiske kunstnere oppnår de samme rammebetingelser som øvrige kunstnere i Norge.
- Bidra til å sikre samiske barn og unge et godt oppvekstmiljø. .
- Bidra til at samiske barn og unge stimuleres til å skrive på samisk.

Tiltak

- Arbeide for å få utvidet de økonomiske rammene for kultur innen Sametingets budsjett
- Arbeide for samarbeid på nordisk plan for fremme av litteratur.
- Arbeide for at det avsettes egne midler til Sametinget og samiske institusjoner for utvikling av innhold i Den kulturelle skolesekken.
- Arbeide for felles arena for samisk musikkformidling.
- Arbeide for at arkivopptak av samisk musikk/joik samles og gjøres allment kjent.
- Arbeide for at samarbeidet mellom samiske filmaktører og Nordnorsk filmsenter utvikles videre.
- Arbeide for et eget samisk filmsenter

Det avsettes *kr 9 447 000* til Samisk kulturfond i 2006. Samisk kulturfond forvaltes i henhold til egne retningslinjer vedtatt av Sametinget.

Sign: _____/_____

6.2 Samiske forlag

Tabell 6.2 Samiske forlag (i 1000 kr)

Post 201	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20100	Samiske forlag	1 573	1 673	1 673	2 273	600	35,9 %
Sum		1 573	1 673	1 673	2 273	600	35,9 %

Mål

Å bygge opp en stabil forlagsbransje.

Strategi

- Bidra til å sikre jevn produksjon av samisk litteratur, inkludert læremidler.
- Bidra til å styrke markedsføring og distribusjon

Tiltak

- Utvikle samarbeidet med forlagene.
- Tildel midler i henhold til strategi.

Sametinget avsetter *kr 2 273 000* til samiske forlag i 2006. Ordningen forvaltes etter egne retningslinjer vedtatt av Sametinget.

6.3 Samiske kulturhus

Tabell 6.3 Kulturhus (i 1000 kr)

Post 202	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20200	Árran Julevsame Guovdasi, Tysfjord		1 353	1 353	1 353	0	0,0 %
20201	Sámi Dáiddaguovddáš, Karasjok		1 307	1 307	1 307	0	0,0 %
20202	Ája Samisk Senter, Kåfjord	a)	690	690	900	210	30,4 %
20203	Sjøsamisk kompetansesenter, Billefjord		320	320	320	0	0,0 %
20204	Sijti Jarngje, Hattfjellidal		1 120	1 120	1 120	0	0,0 %
20205	Várdobáiki, Evenes/Skånland		350	350	500	150	42,9 %
20206	Gamtofta, Sorreisa		35	35	35	0	0,0 %
20207	Pitesamisk hus		135	135	135	0	0,0 %
20208	Samisk hus i Oslo		200	200	200	0	0,0 %
20209	Vilgesvárri		25	25	25	0	0,0 %
20210	Lásságámmi		200	200	200	0	0,0 %
20211	Samisk hus i Senja (ny)	b)	0	0	150	150	-
Sum		*	5 157	5 735	6 245	510	8,9 %

a) Ája samisk senter fikk i 2005 tildelt kr 250 000 i støtte over samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune.

b) Samisk Hus i Senja fikk i 2005 tildelt kr 150 000 i støtte over samarbeidsavtale med Troms fylkeskommune.

*) Sametingets tilskuddstyre vurderer støtte inntil kr 200 000 til Alta Siida etter Soknad

Sametingets vedtak i sak 21/99, der Ája samisk senter i Kåfjord er prioritert som nr. 1, legges til grunn i arbeidet med samiske kulturbygg.

Mål

Opprettholde og videreutvikle arenaer i det samiske samfunnet der samisk kulturutøvelse kan finne sted.

Strategi

Sign: _____/_____

- Bidra til at rammevilkårene for samiske kulturhus sikres og videreutvikles. Bidra til å vurdere alternative finansieringsordninger i fremtidige utbyggingsprosjekter.

Tiltak

- Utarbeide en utvidet rapport om situasjonen for planlagte kulturhus/museumsprosjekter.
- Arbeide for at restfinansieringen av Ája Samisk Senter blir løst.
- Avklare finansieringen av utbyggingen av Saemien Sijte i Snåsa.
- Bidrar med til finansiering av stiftelsen Lásságámmi iht. samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune, jfr. Statusrapporten pr. 02.05.05.
- Gjennomgåelse av finansiering og driftskonseptet til hver enkelt utbyggingsplan.

Sametinget avsetter totalt *kr* 6 245 000 i 2006 til samiske kulturhus. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

6.4 Samiske kulturorganisasjoner

Tabell 6.4 Kulturorganisasjoner (i 1000 kr)

Post 203	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20300	Sámi Fágalaš girječálliid ja Jorgaleaddjiid Searvi		119	119	119	0	0,0 %
20301	DSJ-Doajmmasiebbre Julevsábme		107	107	107	0	0,0 %
20302	Sámi Dáiddárráddi/Samisk kunstnerråd	a)	1 000	1 000	0	-1 000	-100,0 %
	Samisk museumslag		70	70	70	0	0,0 %
Sum			1 096	1 296	1 296	-1 000	-77,2 %

a) Overført til fremforhandlet Kunstavtale. (Samisk kunstnerråd omfatter også støtte til Sámi Dáiddačehpiid Searvi, Sámi Girječálliid Searvi, Sámi Teahter Searvi, Juoigiid searvi og Foreningen samiske komponister. Samisk kunstnerråd foretar fordeling til den enkelte organisasjon.

Mål

Å styrke og utvikle samisk kultur og identitet.

Strategi

- Bidra til å gi organisasjonene reelle muligheter å fremme samisk kulturliv.

Tiltak

- Tildele midler i henhold til Sametingets vilkår.

Sametinget avsetter totalt *kr* 296 000 i 2006 til samiske kulturorganisasjoner. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

6.5 Samiske festivaler – Grunntilskudd

Tabell 6.5 Samiske festivaler - Grunntilskudd (i 1000 kr)

Post 204	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20400	Riddu Riddu		620	620	640	20	3,2 %
20401	Musikkfestivalen i Kautokeino		620	620	640	20	3,2 %
20402	Markomeannu		140	140	200	60	42,9 %
20403	Páskefestivalen i Karasjok		140	140	200	60	42,9 %
Sum		*	1 361	1 520	1 680	160	10,5 %

*) Sametingers tilskuddstyre vurderer støtte til Skiippagurra festivalen med inntil kr 100 000 etter søknad

Sign: _____/_____

Mål

Utvikle mangfoldet av samiske kunstneriske uttrykk, og sikre arenaer for formidling av samisk kunst og kultur.

Strategi

- Bidra til å styrke og utvikle festivalene.
- Styrking av nåværende festivaler før nye festivaler innlemmes i ordningen.

Tiltak

- Arbeide for at samarbeidspartene - fylkeskommunene - er med på å sikre festivalenes økonomi.
- Foreta en helhetlig vurdering av festivalene i samband med framtidige bevilgninger

Sametinget avsetter totalt *kr 1 680 000* i 2006 til samiske festivaler. Avsetningen gjelder grunn og prosjektstøtte som skal bidra til å oppnå kontinuitet og større forutsigbarhet i planleggingen. I spesielle tilfeller, etter søknad, kan prosjektstøtte gis over Samisk kulturfond.

6.6 Samisk idrett

Tabell 6.6 Samisk idrett

(i 1000 kr)

Post 205	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20500	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Norga	750	650	1 125	825	-300	-26,7 %
20501	Sámi spábbačiekčánlihttu (SSL)-Samisk fotballforbund	0	100	100	200	100	100,0 %
Sum		750	750	1 225	1 025	-200	-16,3 %

a) Ved revidert budsjett 2005 ble det tildelt spillemidler til SVL - Norga på kr 300 000 fra KKD. Ikke bevilget ved statsbudsjettet 2006.

Mål

Å fremme og utvikle idrettsaktiviteter for den samiske befolkningen, der aktiviteter for barn og unge prioriteres.

Tiltak

- Arbeide for at det opprettes en stipendordning for samisk idrettsungdom.
- Arbeide for at samisk idrett tilføres økte rammer ved tildeling av spillemidler.

Sametinget avsetter totalt *kr 1 025 000* til Samisk idrett for 2006. Sametinget forutsetter at det tilrettelegges aktiviteter for kvinner, barn og ungdom. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____/_____

6.7 Samisk teater

Tabell 6.7 Samisk teater

(i 1000 kr)

Post 206	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20600	Beaivváš Sámi Teáhter	11 296	11 800	11 800	13 300	1 500	12,7 %
20601	Sydsamisk teater	a)	0	0	600	600	-
Sum		11 296	11 800	11 800	13 900	2 100	17,8 %

a) Driftsstøtte tildelt over Samisk kulturfond de siste 3-årene, for 2005 ble det tildelt kr 600 000.

Mål

Å sikre at samisk teatervirksomhet har et forsvarlig økonomisk fundament for virksomheten.

Tiltak

- Arbeide for at Beaivváš Sámi Teáhter sikres et forsvarlig økonomisk fundament for virksomheten som samisk nasjonalteater.
- Arbeide for at Åarjelsaemien Teatere/Sydsamisk teater kan oppnå støtte fra fylkeskommunene gjennom samarbeidsavtalen i det sør-samiske området.
- Arbeide for utbygging av nytt teaterbygg/scene for Beaivváš Sámi Teáhter

Sametinget avsetter totalt *kr 13 900 000* til samiske teatre. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for tilskuddet.

Når det gjelder å styrke og utvikle amatørteatervirksomheten til barn og unge kan det også gis prosjektmidler etter søknad over Samisk kulturfond.

6.8 Samisk kunst

Tabell 6.8 Samisk kunst

(i 1000 kr)

Post 207	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20700	Samisk kunstneravtale	0	0	0	4 000	4 000	-
	Kunstnerstipend	a)	1 249	1 400	0	-1 400	-100,0 %
20710	Utstillingsvederlag for samiske kunstnere	300	325	325	325	0	0,0 %
Sum		1 549	1 725	1 725	4 325	2 600	150,7 %

a) Ordningen er overført til fremforhandlet kunstavtale med Samisk kunstnerråd.

Samisk kunstneravtale

Sametinget har inngått samarbeidsavtale med de samiske kunstnerorganisasjonene. Samarbeidsavtalen omfatter en Hovedavtale og en Kunstneravtale. Formålet med avtalen er å utvikle et godt og mangfoldig samisk kulturliv og å legge forholdene til rette for skaping og formidling av samisk litteratur, musikk, dans og teater, film og bildende kunst og kunsthåndverk. Kunstneravtale fremforhandles årlig. Kunstneravtalen omfatter omforente tiltak innenfor kunstområdet som gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som partene er blitt enige om.

Mål

Sign: _____/_____

Gjennom dialog og samarbeid med samiske kunstnerorganisasjoner og samiske kunstnere, styrke og synliggjøre samisk kunst.

Strategi

- Bidra til å utvikle et godt og mangfoldig samisk kunst- og kulturliv.
- Bidra til dialog med samiske kunstnere gjennom samiske kunstnerorganisasjoner om hvordan samisk kunst skal synliggjøres og fremmes.

Tiltak

- Oppfølging av inngått kunstneravtale

Sametinget avsetter *kr 4 000 000* til Kunstneravtale for 2006.

Utstillingsvederlag for samiske kunstnere

Mål

Å sikre enkeltindivider og samfunnet for øvrig tilgang til samisk kunst.

Tiltak

- Arbeide for at samiske kunstnere skal ha samme vilkår som øvrige kunstnere når verkene blir offentlig presentert.
- Arbeide for at barn og unge får tilgang til samisk kunst.

Sametinget avsetter *kr 325 000* til utstillingsvederlag til samiske kunstnere i 2006. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for utstillingsvederlaget.

6.9 Samiske publikasjoner

Tabell 6.9 Samiske publikasjoner (i 1000 kr)

Post 208	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
20800	Kvinneblad Gába	0	400	400	400	0	0,0 %
20801	Nuorttanáste	0	200	200	200	0	0,0 %
20802	Barneblad	0	300	300	300	0	0,0 %
20803	Ungdomsblad Š	0	750	750	750	0	0,0 %
20804	Samisk språklige tegneserier	0	0	0	300		
Sum		*	800	1 650	1 950	300	18,2 %

* I tillegg tildeles det et tilskudd på kr 250 000 over ordningen til samiske aviser.

Mål

Å styrke og utvide tilbudet av samisk språklige publikasjoner.

Strategi

- Bidra til samarbeid på nordisk nivå når det gjelder å fremme samiske publikasjoner.
- Stimulere til skapende skrivekunst spesielt blant samiske barn og unge.
- Bygge opp samisk språklige lesevaner
- Synliggjøre og stimulere mangfoldet i samisk kultur og identitet.

Tiltak

Sign: _____/_____

- Tildele midler til utgivelse av ungdomsblad, barneblad, kvinneblad og Nuorttanáste.

Sametinget avsetter av *kr 1 950 000 til samiske publikasjonene i 2006*. Nuorttanáste får også støtte over posten ”Tilskudd til samiske aviser”. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for tilskuddsmottakerne.

Det er ikke utgitt barneblad de siste årene. Derfor øremerkes midlene på *kr 300 000 til tiltak for barn- og unge*, dersom det heller ikke i 2006 blir utgitt et samisk barneblad. Det er Sametingsrådet som bevilger disse midlene.

7 Bibliotek tjenester

Tabell 7.0 Samisk bibliotek tjeneste

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
250	Mobile bibliotek tjenester	4 730	4 890	4 890	4 905	15	0,3 %
	Samisk arkiv	688	0	0	0	0	-
251	Samiske bibliotek tjenester	0	200	200	200	0	0,0 %
252	Investering i samiske bokbuss	0	0	2000	3000	1 000	50,0 %
Sum		5 418	5 090	7 090	8 105	1 015	14,3 %

7.1 Mobile bibliotek tjenester

De samiske bokbussene skal komplettere bibliotekenes tilbud i områder med spredt samisk bosetting, og er et viktig ledd i å gjøre bibliotektilbudene mer tilgjengelige for publikum.

Mål

Gode og lett tilgjengelige bibliotek tjenester til hele den samiske befolkningen og andre som etterspør slike tjenester.

Tiltak

- Arbeide for å opprettholde og utvikle tjenestetilbudet til de samiske bokbussene i områder med spredt samisk bosetting.
- Arbeide for å gjennomføre en evaluering av det samiske bokbusstilbudet i samarbeid med fylkeskommunene.

Det avsettes *kr 4 905 000* til drift og utvikling av de samiske bokbussene for 2006. Fordelingen til de enkelte bokbussene er som følger:

Sign: _____/_____

Tabell 7.1 Tilskudd til de samiske bokbussene

(i 1000 kr)

Post 250	Benevnelse	Tildelt 2004	Tildelt 2005	Bud 2006	Avvik 06 - 05	Avvik i %
25000	Karasjok	454	466	466	0	0,0 %
25001	Porsanger	454	466	466	0	0,0 %
25002	Kautokeino	a)	185	200	15	8,1 %
25003	Tana/Nesseby	1 024	1 051	1 051	0	0,0 %
25004	Kåfjord	389	489	489	0	0,0 %
25005	Lulesamisk	1 033	1 061	1 061	0	0,0 %
25006	Sør-samisk	1 141	1 172	1 172	0	0,0 %
Sum		4 680	4 890	4 905	15	0,3 %

a) Kautokeino bibliotek feilberegnet søknadsbeløpet for 2005. Vurderingen for tildeling 2006 er gjort ut i fra det kommunen skal betale Muonio kommune i 2005 - 85% av driftsandelen for 2005.

7.2 Samiske bibliotekstjenester – tilskudd til oppbygging av samlinger med samisk bibliotekmateriale

Mål

Arbeide for å få på plass en god innkjøpsordning med staten for samiske bøker på lik linje med norske bøker.

Det avsettes *kr 200 000* på budsjettet for 2006 til tilskudd til samisk bibliotekmateriale. Målgruppen er folke- og skolebibliotek som ønsker å bygge opp samlinger med samisk bibliotekmateriale. Målet er å stimulere bibliotekene til å prioritere også brukere av samisk bibliotekmateriale ved innkjøp til bibliotekene. Midlene lyses ut på bakgrunn av nærmere kriterier som Sametingsrådet setter.

7.3 Plan for investeringsstøtte til nye samiske bokbussar

Økningen på *kr 2 000 000* på revidert budsjett i 2005 skyldes bevilgningen på revidert nasjonalbudsjett til investering av ny sør-samisk bokbuss. I budsjettet for 2006 bevilges det *kr 3 000 000* til investeringer i samiske bokbussar. Eventuelle ubrukte midler av rammen til investering i bokbussar på *kr 3000 000* overføres til etterfølgende år for å bygge opp avsetning til investering av samiske bokbussar.

Nedenfor følger en rulleringsplan for utskifting av bokbussene.

Bokbussar	Nåværende buss	Ny buss	Pris
Lulesamisk bokbuss i Tysfjord	2001 modell	2009	Ikke innhentet tilbud
Bokbussen i Kåfjord, Troms	1998 modell	2008	Ikke innhentet tilbud
Bokbussen i Tana og Nesseby	1996 modell	2007	Ikke innhentet tilbud
Bokbussen Karasjok/Utsjok/Porsanger	1989 modell	2006 - har begynt å planlegge innkjøp	2,5 mill. (eks.mva.)
Sørsamisk bokbuss i Hattfjelldalen	1994 modell	2005	2,8 mill. (investert i 05)

Sign: _____/_____

8 Næring

Tabell 8.0 Samletabell - Samisk næring

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
300	Samisk utviklingsfond	19 616	19 350	19 350	22 600	3 250	16,8 %
301	Duodjiinstitusjoner og organisasjoner	3 150	3 150	3 150	1 950	-1 200	-38,1 %
302	Goahtegearret	0	250	250	250	0	0,0 %
Sum		22 766	22 750	22 750	24 800	2 050	9,0 %

8.1 Samisk utviklingsfond (SUF)

Tabell 8.1 Samisk utviklingsfond

(i 1000 kr)

Post 300	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %	
30000	Fiskeri		3 250	3 250	4 100	850	26,2 %	
30010	Jordbruk		2 500	2 500	3 000	500	20,0 %	
30020	Duodji avtale	a)	1 200	1 200	8 500	7 300	608,3 %	
	Duodji-programmet		2 100	2 100	0	-2 100	-100,0 %	
	Næringskombinasjoner		5 000	5 000	0	-5 000	-100,0 %	
30030	Annet næringsliv		5 300	5 300	6 000	700	13,2 %	
30040	Interreg	b)	0	0	1 000	1 000	-	
Sum		*	19 616	19 350	19 350	22 600	3 250	16,8 %

a) I rammen for duodjiavtalem inngår tidligere organisasjonsstøtte til duodjiinstitusjoner/organisasjoner, foruten Duodjiinstituhhta, samt støtte til investerings- og utviklingstiltak.

b) Kr 1 000 000 er avsatt til Interregprogrammet, disse midlene er overført fra post 550 Interreg.

Hovedmålet for Samisk utviklingsfond er sterke og levende samiske samfunn med stabil bosetting og allsidig nærings- kultur- og samfunnsliv. Virkemidlene skal bidra til å styrke kvinners deltakelse og likestilling i næringslivet, samtidig som miljøperspektivet skal vektlegges ved behandling av søknadene. Bruken av virkemidlene skal særlig ha fokus på nærings- og sysselsettingsperspektivet for å styrke lokal næringsutvikling innenfor fondets geografiske virkeområde.

Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde

Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde ble sterkt utvidet fra 01.01.2005. Utvidelsen innebar en befolkningsmessig utvidelse på 36 % i forhold til tidligere. Det geografiske området omfatter nå 27 navngitte kommuner i tillegg til at den samiske befolkningen forøvrig er målgruppen for fondsstøtte.

Fondets rolle og betydning for lokal næringsutvikling kommer til uttrykk både gjennom søknader om investeringsstøtte og til tiltak rettet mot innovasjon, nyskaping, kompetanse og produktutvikling. Bruken av fondets virkemidler har en dobbel utfordring både gjennom behov for investeringsstøtte og til finansiering av kompetanse og utviklingsformål i næringslivet. Fondsmidlene søker å ivareta og styrke lokalt næringsliv som i stor grad er preget av små privateide foretak med begrenset egenkapital og med behov for kompetanse i

Sign: _____/_____

utviklings- og nyskappingsøyemed. Gjennom å tilrettelegge for lokalt næringsliv styrker en også bo- og sysselsettingen i samfunns- og distriktsøkonomisk sammenheng.

Med et større geografisk virkeområde er det nødvendig å prioritere og rette fokus mot investerings- og utviklingsformål i næringslivet fremfor å bruke fondsmidlene til kultur-, sosial- og andre samfunnsrelaterte formål. Samisk utviklingsfonds budsjett skal brukes for å kunne spille en aktiv og selvstendig pådriverrolle i utviklingen av det lokale næringslivet i kommunene.

8.1.1 Fiskeri

Sametingets overordnede mål er å sikre sjøsamenes rettigheter til fiske, marine ressurser og bruken av sjøarealene. Samtidig som Sametinget arbeider med de overordnede rettighetene for samisk fiske er det viktig at Sametingets virkemidler benyttes til å bevare det fiske vi har i dag i de samiske kyst- og fjordområder.

Mål

Bevare og utvikle fiske som et viktig materielt grunnlag for bo- og sysselsettingen i samiske kyst- og fjordområder.

Strategi

- Samordne virkemiddelbruken i de marine næringene gjennom dialog med statlige myndigheter, Innovasjon Norge, fylkeskommunene og kommunene.

Tiltak

- Gjennomføre en aktiv virkemiddelbruk for å utvikle og fornye den lokaltilpassede fiskeflåten.
- Arbeide for bedre finansieringsmuligheter for de marine næringene i samiske kyst- og fjordområder.
- Arbeide for bedre mottak av fisk og lagring av levendefangst i samiske fjordområder.
- Arbeide for etablering av en miljøvennlig og lønnsom oppdrettsnæring med lokale tilpasninger.

Samlet ramme for tiltakene i 2006 er på *kr 4 100 000*.

8.1.2 Jordbruk

Dagens nasjonale landbrukspolitikken favoriserer store bruk på bekostning av kombinasjonsbruk og mindre bruk. I tillegg vil den inngåtte WTO-avtalen få konsekvenser for jordbruksproduksjonen i hele landet. Jordbruket i de samiske områdene må møte denne utfordringen ved å satse på lokale fortrinn og regionalisere jordbrukspolitikken i samiske områder. Driftsbygningene i jordbruket må fortsatt prioriteres der utvidelser og større ombygginger vies spesiell oppmerksomhet.

Mål

Å beholde antall sysselsatte og stimulere til rekruttering i jordbruket.

Sign: _____/_____

Strategi

- Å bygge opp og opprettholde både eneyrkebruk og kombinasjonsbruk.
- Bidra til en regionalisering og omlegging av nasjonal jordbrukspolitikk i de samiske bosettingsområdene som vil kunne sikre et levedyktig og livskraftig jordbruk.
- Inngå et nært samarbeid med regionale og nasjonale landbruksmyndigheter for å opprettholde et levedyktig jordbruk.

Tiltak

- Prioritere finansiering av driftsbygninger.
- Arbeide for kompetanseutvikling, nettverksbygging og FoU-virksomhet.
- Utarbeide melding om jordbruk i samiske områder.
- Utvikle samarbeidet med aktuelle samarbeidsparter som har betydning for det samiske jordbruket.

En samlet ramme for tiltakene i 2006 settes til *kr 3 000 000*.

8.1.3 Reindrift

Rammene til reindriften gjennom reindriftsavtalen ble redusert i 2005, og denne reduksjonen er svært uheldig. Dagens utfordringer innenfor reindriftnæringen kan vanskelig løses uten en betydelig økning av den økonomiske rammen for reindriftsavtalen. I den sammenheng er det spesielt viktig å øke overføringene til driftsenheter med et gjennomsnittlig reintall, slik at det er mulig å oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat uten å øke reintallet.

Mål

Sikre en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig samisk reindrift.

Strategi

- Delta i utformingen av reindriftpolitikken.
- Bidra til at økonomien i reindriftnæringen styrkes.
- Bidra til at det økologiske grunnlaget sikres og ivaretas.

Tiltak

- Arbeide med revisjon av den nye reindriftsloven.
- Styrke og utvikle samarbeidet med Norske Reindriftsamers Landsforbund
- Delta i prosessene med norsk-svensk reinbeitekonvensjon.
- Gjennom samarbeid med andre offentlige instanser, bidra til vern av reindriften
beiteareal.
- Nært samarbeid med kommuner og fylkeskommuner når det gjelder planarbeid som har betydning for reindriftnæringen.
- Gjennom prosessene i reindriftsforhandlingene bidra til å fremme likestilling i reindriften.
- Delta aktivt i reindriftsforhandlingene.

Sign: _____/_____

8.1.4 Duodji

Duodji er sammen med reindrift en av de viktigste næringene som kulturbærere og identitetsskapere for det samiske folk. Sametinget vedtok i 2005 å etablere en næringsavtale for duodji.

I henhold til Hovedavtalen for duodjinæringen av 29. mars 2005, har Sametinget og duodjiorganisasjonene Duojáriid ealáhussearvi og Landsorganisasjonen Sámiid Duodji inngått næringsavtale for duodji for 2006, gjeldende fra 1. januar 2006 til 31. desember 2006.

Næringsavtale for duodji tar sikte på en utvikling av næringen i samsvar med de politiske mål og retningslinjer for næringen som til enhver tid er vedtatt i Sametinget. Formålet med næringsavtalen er å bidra til å gjøre duodji til en levedyktig næring med kulturell, faglig, økonomisk og samfunnsmessig bærekraft.

Mål

Målet er å tilrettelegge for utvikling av en sterkere næringsrettet duodji.

Strategi

- Fokus på duodji som næring.

Tiltak

- Oppfølging av inngått næringsavtale for duodji.

Bevilgningen til næringsavtalen for duodji følger kalenderåret og for 2006 avsettes det *kr 8 500 000* til formålet. I rammen for duodjiavtalen inngår tidligere organisasjonsstøtte til duodjiinstitusjoner/organisasjoner, foruten Duodjiinstituhitta, samt støtte til investerings- og utviklingstiltak, driftstilskudd og velferdsordninger. Regelverket for ordningen fastsettes av Sametingsrådet i samråd med Landsorganisasjonen Sámiid Duodji og Duojáriid ealáhussearvi. Avtalepartene kan omdisponere midler innenfor den totale økonomiske ramme. Eventuelle ubrukte midler innenfor næringsavtalen for duodji overføres til etterfølgende avtaleår.

8.1.5 Annet næringsliv

Nedbyggingen i det offentlige og en stadig dårligere kommuneøkonomi gjør at det er viktig å få til etablering av nye arbeidsplasser i samiske områder. Dette kan bl.a. gjøres gjennom økt innovasjon og kreativitet i bedriftene. Bedriftsstrukturen er preget av små og ofte tradisjonelle servicebedrifter som baserer seg på hjemmemarkedet. Som hovedaktører i nyskappingsprosessen må bedriftene inspireres og motiveres til innovasjon og nytenkning.

Mål

Et sterkt og variert næringsliv

Strategi

- Forbedre rammebetingelser i samarbeid med ansvarlige myndigheter.
- Bidra til å styrke lokale bedrifters konkurransevne.

Tiltak

- Satse på kompetanseoppbygging i næringslivet.
- Følge opp gründere innen natur- og kulturbaserte næringer

Sign: _____/_____

- Videreføre samarbeidet mellom samiske reiselivsbedrifter og andre reiselivsaktører innen kulturbasert turisme
- Satse på produktutvikling.
- Satse på kultur som næring.

Budsjettrammen for 2006 er på *kr 6 000 000*.

8.1.6 Interreg

Sametinget fortsetter ikke ordningen med egen post (550) med egen regional andel fra Sametinget for finansiering av prosjekter for delprogrammene – Sápmi og Áarjelsaemien Dajve. Disse midlene overføres til samisk utviklingsfond. For prosjekter som får støtte gjennom interregprogrammene vil det fortsatt være mulig å søke på tilskudd fra Sametinget. Slike tilskudd vil i tilfelle bli gitt over Sametingets ordinære tilskuddsordninger. Behovet for midler til prosjekter som er i gang er på *kr 830 000* for 2006. Det avsettes *kr 1 000 000* til interreg for igangsatte prosjekter for 2006.

8.1.7 Næringsavtaler

I jordbruks- og reindriftsforhandlingene har det vært overført årlige virkemidler til Sametinget som skal nyttes til næringsvirksomhet avledet av jordbruk og reindrift. Jordbruksavtalemidlene er nå overført til Landbruksdepartementets ordinære budsjett, mens midlene fra reindriftavtalen fremdeles inngår i avtaleforhandlingene. For å sikre en bedre forutsigbarhet i satsingen på kombinasjoner i reindriften må også avtalemidlene over reindriftsavtalen overføres Landbruksdepartementets ordinære budsjett.

8.2 Duodjiinstitusjoner og organisasjoner

Tabell 8.2 Duodjiinstitusjoner og organisasjoner

Post 301	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %	
30100	Duodjeinstituhtta		1 800	1 800	1 950	1 800	1 800	
	Mannalden Husflidslag	a)	100	100	0	100	0	
	Unjárgga Sámiid Duodje	a)	100	100	0	100	0	
	Duojámiid Dállu OS	a)	200	200	0	200	0	
	Duojámiid Ealáhus Searvi	a)	250	250	0	250	0	
	Sámiid Duodji OS	a)	700	700	0	700	0	
Sum			3 150	3 150	3 150	1 950	-1 200	-38,1 %

a) Disse er overført til duodjiavtalen post 300.

Driftsstøtte til duodjiorganisasjonene med unntak av driftsstøtte til Duodjiinstituhtta inngår i næringsavtalen for duodji.

For 2006 avsettes det *kr 1 950 000* til duodjiorganisasjoner.

Sign: _____/_____

8.3 Goahhtegearret

Sametinget avsetter *kr 250 000* som grunntilskudd til drift av organisasjonen Goahhtegearret for 2006.

9 Miljø- og kulturvern

Tabell 9.0 Samletabell - Samisk miljø- og kulturvern (i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
400	Kulturminnevern	1 458	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
401	Museer	10 026	10 718	10 793	12 483	1 690	15,7 %
402	Grenselosene i Tysfjord	a)	0	0	1 000		
Sum		11 484	12 218	12 293	14 983	2 690	21,9 %

a) Kr 1. mill. til etablering av forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord, saken utsettes til mai plenum 2006.

Samene som urfolk må ha en sentral rolle i arbeidet med en bærekraftig utvikling. Urfolk har gjennom mange generasjoner utviklet en helhetsorientert, tradisjonell og vitenskapelig viten om egen grunn, naturressurser og miljø. I denne sammenheng har urfolkskvinner en spesiell verdifull kompetanse som må erkjennes og tas i bruk.

Samiske museer er sentrale aktører i arbeidet med bevisstgjøring og handling for en bærekraftig utvikling. Samtidig står samiske museer overfor en særlig utfordring som handler om at de skal være arena og aktør i en dialog om kulturell selvforståelse, og identitet både i en indre og ytre sammenheng.

9.1 Kulturminnevern

Tabell 9.1 Kulturminnevern (i 1000 kr)

Post 400	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
40000	Samisk kulturminnevern	1 458	1 325	1 325	1 325	0	0,0 %
40001	Mortensnes kulturminnevern (Várjjat Sámi Musea)	0	100	100	100	0	0,0 %
40002	Skoltebyen kulturmiljø (Østsamisk museum)	0	75	75	75	0	0,0 %
Sum		1 458	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %

Det samiske kulturminnevernet er en del av arealforvaltningen og sees i sammenheng med de øvrige miljøutfordringene. Kulturminner og kulturmiljø viser til en samisk forståelse av landskapet og naturen, samt landskapet og naturens betydning for økonomiske, religiøse og sosiale forhold.

Samisk bygningsvern har de siste årene vært en prioritert oppgave innenfor den samiske kulturminneforvaltningen. På grunn av mangel på registreringer, har en ikke hatt oversikt over hvilke byggverk som er fredet, og hvilken tilstand disse er i. Sametinget har imidlertid nylig gjennomført et prosjekt som har bedret situasjonen noe. Prosjektet viser at det kan være ca. 1 200 byggverk som er eldre enn 100 år og som i dag er automatisk fredet som samiske kulturminner. I løpet av en tyveårsperiode er det antatt at tallet vil stige med ytterligere 800-900. Det er behov for en konkret vurdering av hvilke bygninger det er viktig å prioritere for

Sign: _____/_____

vern i et langsiktig perspektiv. Det er også behov for bedre og mer kompetanse når det gjelder samisk bygningsvern.

Mål

Å verne samiske kulturminner og kulturmiljø på en måte som bidrar til å styrke og videreføre samisk identitet og kultur.

Strategi

- Å støtte samiske kulturminnetiltak med tilskudd i henhold til innsatsområder.
- Å legge særlig vekt på synliggjøring, veiledning og kommunikasjon i arbeidet med samiske kulturminner og kulturmiljøer.
- Bidra til å sikre en forsvarlig forvaltning av fredede samiske kulturmiljøer og kulturminneområder.

Tiltak

- Midlene til Mortensnes kulturminneområde og Skoltebyen kulturmiljø overføres til Várjjat Sámi musea og Østsamisk museum, og benyttes etter inngått forvaltningsavtale med Sametinget ihht. vedtatte forvaltningsplaner. Samisk bygningsvern vies større oppmerksomhet for å sikre verdier og hindre forfall.
- Det utarbeides en plan for den videre oppfølgingen av Sametingets prosjekt om samisk bygningsarv.

Sametinget avsetter *kr 1 500 000* til dette formål i 2006. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

9.2 Museer

Tabell 9.2 Museer

(i 1000 kr)

Post 401	Benevnelse		RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
40100	Várjjat Sámi Musea	a)	0	1 340	1 415	1 401	-14	-1,0 %
40101	Deanu Musea	a)	0	254	254	270	16	6,3 %
40102	Sámiid Vuorká-Dávvirat	a)	0	3 680	3 680	3 840	160	4,3 %
40103	Guovdageaidnu Gilišilju	a)	0	254	254	270	16	6,3 %
40104	Kokelv sjøsamisk museum	a)		254	254	270	16	6,3 %
40105	Gállogiedde museum	a)	0	54	54	70	16	29,6 %
40106	Árran lulesamisk museum	a)	0	2 580	2 580	2 693	113	4,4 %
40107	Saemien Sitje	a)	0	1 502	1 502	1 570	68	4,5 %
40108	Porsanger museum	a)	0	254	254	270	16	6,3 %
40109	Savio museet	a)	0	206	206	220	14	6,8 %
40110	Øst-samisk museum	a)	0	340	340	359	19	5,6 %
40111	Museumsreformen	b)	0	0	0	1 250	1 250	-
Sum			10 026	10 718	10 793	12 483	1 690	15,7 %

a) Driftstilskuddet til samtlige samiske museer økes med kr 5 000 fra 2006. Dette skal dekke deltakelse (opphold og bespising) på Samisk museumsforums årlige Seminar/nettverksmøte. Hittil har Sametinget dekt disse utgiftene over administrasjons budsjett, men fra 2006 bekoster museene all deltakelse selv.

I tillegg har museum fått en økning på 4,2% i forhold til budsjettet for 2005.

b) Midlene vil kanaliseres til de museene som gjennomfører konsolideringen i 2006, eksempelvis til tilsetning av daglig leder for de konsoliderte museumssidaene, og til andre økonomiske utfordringer i forbindelse med reformen.

Museumsreformen innebærer at museene konsolideres i større enheter/museumssidaer med felles driftsstyre, driftsenhet, arbeidsgiveransvar og økonomiforvaltning, samtidig som den lokale museale aktiviteten opprettholdes og utvikles. Foruten å være en økonomisk bevilgningsinstans overfor de samiske museene skal Sametinget bli en forvaltningsmessig og

Sign: _____/_____

politisk premissgiver for den samiske museumsutviklingen. Museene skal være frie, uavhengige og kritiske aktører i den samiske samfunnsdebatten, men Sametinget må være den sentrale tilrettelegger for utviklingen av museumsinstitusjonene. Sametinget ser det som en klar utfordring at de samiske museene samlet har en faglig utvikling med økt grad av formidling og synlighet. Denne utfordringen er størst for det største samiske museet Sámiid Vuorká-Dávvirat.

Mål

Å sikre en styrket, samordnet og helhetlig samisk museumsvirksomhet, basert på samenes egne forutsetninger som folk og urfolk.

Strategi

- Gjennom dialog og samarbeid styrke de samiske museene.
- Bidra til å utvikle rammebetingelsene for museene.

Tiltak

- Arbeide for bedre rammevilkår for de samiske museene.
- Gjennom museumsreformen arbeide for å innføre fellesløsninger innenfor flere områder, blant annet innen konservering og oppbevaring, utstilling og formidling, bygningsvern og forskning og dokumentasjon, slik at èn museumssiida får hovedansvaret for en viss type tjeneste.
- Bygge opp et nettverk mellom de samiske museene i Sápmi, og også mellom samiske og ikke-samiske museer som har samisk kulturhistorie som arbeidsfelt.
- Avholde dialogmøter med museene om den faglige satsingen og utviklingen.
- Påse at fylkeskommunene følger opp sitt ansvar for samisk museumsvirksomhet ved å gi de samiske museene i sine fylker tilskudd i tråd med samarbeidsavtalene.
- Arbeide for at vertskommunene til samiske museer bidrar med driftsstøtte.

Sametinget avsetter *kr 12 483 000* til dette formålet i 2006. Sametingsrådet kan fastsette nærmere vilkår i tildelingsbrevet

9.3 Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord

I kommunal- og regionaldepartements st.prp. nr. 1 (2005-2206) ble det signalisert at det skulle vurderes å etablere en forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord. I statsbudsjettets tilleggsproposisjon 2006 ble det avsett *kr 1 000 000* i 2006 til dette formålet. Saken utsettes til mai plenum 2006. Sametingsrådet vil være i dialog med de berørte parter for å diskutere innholdet i virksomheten, hvordan midlene skal brukes og hvordan arbeidet videreføres fremover.

Forsknings- og dokumentasjonsvirksomhet om grenselosene i Tysfjord har som formål å belyse og dokumentere den innsatsen den samiske befolkningen utviste under 2. verdenskrig generelt og den innsats som grenselosene i Tysfjord utviste spesielt.

10 Helse- og sosialsatsing

Tabell 10.0 Samisk helse- og sosialsatsing

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
450	Helse- og sosialsatsing	4 023	4 100	4 100	4 400	300	7,3 %
Sum		4 023	4 100	4 100	4 400	300	7,3 %

a) Sametinget ble i 2005 tildelt kr 5 400 000 i prosjektmidler fra Helsedepartementet. Kr 850 000 av midlene overføres til post 01 (administrative driftsutgifter) til lønn av to stillinger og administrasjon av prosjektet og kr 150 000 til oppfølging av prosjektene (seminar). Sametinget forutsetter minimum samme beløpsstørrelse for 2006.

Sametinget har siden 1999 fordelt prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak. Prosjektperioden var opprinnelig ut 2001, men er fra 2004 blitt en permanent ordning. Rammen for tilskuddsordningen har ikke økt siden 1999. I 2005 var det avsatt kr 4 100 000 til prosjekter og rehabiliteringsstipend, og kr 1 000 000 er avsatt til administrasjon og til å avholde et årlig prosjektlederseminar. I 2005 var det kommet inn søknader på til sammen kr 9 023 628.

Sametinget ser det som svært viktig at samisk eldreomsorg blir styrket og vil jobbe for at eldre skal få et institusjonstilbud tilpasset samisk språk og kultur på sine hjemsteder; bygder, byer og større tettsteder.

Det settes av *kr 4 400 000* til dette formål i 2006.

11 Regional utvikling og samarbeid

Tabell 11.0 Regional utvikling og samarbeid

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006 +/- 06-Rev 05	Avvik i %	
500	Samarbeidsavtaler med fylkeskommunene a)	827	900	900	1 550	650	41,9 %
Sum		827	900	900	1 550	650	41,9 %

a) Kr 100 000 øremerkes til Filmfestivalen i Kautokeino og tilskudd utover dette søkes løst gjennom samarbeidsavtalen med Finnmark Fylkeskommune.

Sametinget erfarer at en stadig forverret kommuneøkonomi skaper utfordringer i forhold til tjenestetilbudet overfor den samiske befolkningen. Sametinget vil utøve innflytelse ovenfor de sentrale myndigheter for å endre dette.

Samarbeidsavtalene med fylkeskommunene

Sametinget har inngått samarbeidsavtale med Troms og Finnmark fylkeskommuner, fylkeskommunene i det sør-samiske området, og samarbeider med Nordland fylkeskommune om utarbeiding av avtale nord for Saltfjellet. Samarbeidsavtalene omfatter omforente tiltak innenfor en rekke samfunnsområder. Tiltakene gjennomføres i den rekkefølge og innenfor de ressursrammer partene blir enige om.

Mål

Å styrke og synliggjøre samisk kultur, språk og samfunnsliv i samarbeid med regionale samarbeidsaktører.

Sign: _____/_____

Strategi

- Bidra til at samene mer aktivt tar del i samfunnsutviklingen på det regionale og lokale nivå.
- Bidra til å samordne og utvikle felles tiltak overfor den samiske befolkningen innefor den enkelte fylkeskommune og på tvers av fylkeskommunale grenser.
- Bidra i arbeidet for økt framtidig myndighet til det regionale nivå og Sametinget.

Tiltak

- Oppfølging av de avtalene som er undertegnet

Budsjettrammen for 2006 er på *kr 1 550 000* og bevilgningen forvaltes av Sametingsrådet.

12 Internasjonalt arbeid

Tabell 12.0 Internasjonalt arbeid

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
550	Interreg a)	2577	1200	3136	0	-3 136	-100,0 %
551	Barentssamarbeid	150	325	325	325	0	0,0 %
552	Annet internasjonalt arbeid/Urfolksrettigheter	320	200	200	200	0	0,0 %
553	Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner	449	549	549	549	0	0,0 %
554	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games	0	120	120	500	380	316,7 %
Sum		3 496	2 394	4 330	1 574	-2 756	-63,6 %

a) Overfører kr 1 000 000 til post 300 Samisk utviklingsfond.

Sametingets mål er å bidra til at urfolksdimensjonen i nasjonale og internasjonale fora blir ivaretatt, og at saker som har betydning for urfolk blir fremmet både nasjonalt og internasjonalt. Både nasjonale og internasjonale prosesser danner forutsetninger og rammevilkår for samene som folk og for samepolitisk virksomhet i sin helhet. For å nå hovedmålsettingen må Sametinget delta aktivt i det internasjonale arbeidet med urfolksspørsmål. Et slikt arbeid forutsetter en målrettet innsats i ulike prosesser og programmer som er relevant for urfolks situasjon generelt og samenes situasjon spesielt.

12.1 Interreg – regional andel

Tabell 12.1 Interreg

(i 1000 kr)

Post 550	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
55000	Interreg - regional andel	2577	1 200	1 200	0	-1 200	-100,0 %
55001	Interreg - drift Interreg Syd a)	0	0	100	0	-100	-100,0 %
55002	Interreg III A Sverige-Norge Aerjel a)	0	0	833	0	-833	-100,0 %
55003	Interreg III A Nord Sápmi a)	0	0	1 002	0	-1 002	-100,0 %
Sum		2 577	1 200	3 136	0	-3 136	-100,0 %

a) Kommunal- og regionaldept. bevilger midler over kap. 552, post 72 til Interreg. Tildelingen til Sametinget blir ikke avklart for etter budsjettbehandlingen.

Sametinget trer ut av rollen som sekretariat for de samiske delprogrammene ved utgangen av 2005 og foreslår at sekretariatsoppgavene ivaretas av fylkeskommunene i de respektive programmene. Den endelige avgjørelsen i dette spørsmålet tas av Kommunal- og

Sign: _____/_____

regionaldepartementet. Sametinget overfører da de avsatte midlene som er blitt tildelt pågående prosjekter til de fylkeskommunene som overtar sekretariatsoppgavene. Sametinget foreslår fortsatt representanter til overvåkingskomiteene og beslutningsgruppene. Sametinget ønsker et eget samisk program i neste programperiode.

Interreg – regional andel på kr 1 000 000 overføres til samisk utviklingsfond post 300.

12.2 Barentssamarbeid

Tabell 12.2 Barentssamarbeid (i 1000 kr)

Post 551	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
55100	Barentssamarbeid	150	150	150	150	0	0,0 %
55101	Barents urfolkskontor i Murmansk	0	175	175	175	0	0,0 %
Sum		150	325	325	325	0	0,0 %

Mål

Å legge til rette for at urfolk selv setter i gang tiltak for samfunnsutvikling i egne områder og lokalsamfunn, for å sikre det materielle grunnlaget for sin kulturutøvelse.

Strategi

- Bidra til at Barentssamarbeidet inkluderer urfolkene med hensyn til deltakelse og prosjekter, blant annet i form av et eget handlingsprogram for urfolk i regionen.
- Bidra til å utvikle lokalsamfunn med jobbtilbud, tilfredsstillende helse- og velferdstilbud, skole- og utdanningstilbud og annen infrastrukturtiltak.

Tiltak

- Arbeide for å sette i verk deler av handlingsprogrammet for urfolk.
- Nytte midlene i første rekke til tiltak på russisk side.
- Ved prioritering av tiltak skal ungdom og tiltak som fremmer likestilling med spesiell vekt på kvinners stilling gis fortrinn.
- Satsingsområdene for tildeling av midlene er infrastrukturoppbygging, sosial- og helsetiltak, miljø- og naturgrunnlaget, oppbygging av tradisjonelle næringer og forretningsvirksomhet, utdanning og kompetanseutvikling, samt bedret informasjons- og medievirksomhet.

For 2006 tildeler Sametinget *kr 150 000* til Barentssamarbeidet og *kr 175 000* til Barents urfolkskontor i Murmansk.

12.3 Annet internasjonalt arbeid/Urfolksrettigheter

Tabell 12.3 Annet internasjonalt arbeid/Urfolksrettigheter (i 1000 kr)

Post 552	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
55200	Annet internasjonalt arbeid/Urfolksrettigheter	320	200	200	200	0	0,0 %
Sum		320	200	200	200	0	0,0 %

Sign: _____/_____

Mål

Å følge opp utviklingen som skjer internasjonalt innen urfolksrettigheter, spesielt i FN og EU.

Tiltak

- Arbeide med FNs urfolkserklæring
- delta aktivt i de internasjonale prosessene og på de nordiske arenaene for å sikre at erklæringen kan vedtas i FNs organer.
- Å vurdere fortsatt støtte til Permanent forum for urfolk i FN.
- Å vurdere midler til planlegging og opprettelse av Samisk parlamentarisk råds informasjonskontor i Brussel.
- Å opprette et stipend på kr 50 000 for ungdom som ønsker å øke sin kompetanse om internasjonale urfolkssaker.

Sametinget avsetter *kr 200 000* til formålet i 2006. Disponeres av Sametingets representanter i Samisk parlamentarisk råd.

12.4 Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner

Tabell 12.4 Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner (i 1000 kr)

Post 553	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
55300	Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner	449	549	549	549	0	0,0 %
Sum		449	549	549	549	0	0,0 %

De grenseoverskridende samiske organisasjoner som det ytes tilskudd til er Sáráhkka, Sámi Nisson Forum, Samerådet – norsk seksjon og Davvi nuorra.

Sametinget viderefører tilskuddet til de grenseoverskridende samiske organisasjoner med *kr 549 000* for 2006, og bevilgningen forvaltes av sametingsrådet.

Sametingets tilskuddsstyre vurderer støtte inntil kr 100 000 til koret Sámi Jienat etter søknad.

12.5 Samisk internasjonal idrett - Arctic Winter Games

Tabell 12.5 Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games (i 1000 kr)

Post 554	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
55400	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games	0	120	120	500	380	316,7 %
Sum		0	120	120	500	380	316,7 %

Mål

Å tilrettelegge for at samiske barn og unge får muligheter til å delta i konkurranser på høyt internasjonalt urfolksnivå.

Tiltak

- Arbeide for at Sápmi skal oppnå fast medlemskap i Arctic Winter Games.

Sign: _____/_____

Sametinget avsetter *kr 500 000* til SVL til dekning av utgifter i forbindelse med deltakelsen ved Arctic Winter Games i Alaska i 2006. Avsetningen skal gå til dekning av utgiftene til både idrettsutøverne, kulturdeltakerne og ledere fra norsk side, og til å dekke en naturlig andel av de fellesutgiftene som forberedelsen og selve deltakelsen medfører.

Sametinget forutsetter at det utarbeides egne kriterier for utvelgelse av idrettsutøvere som skal delta i AWG. Kriteriene skal godkjennes av SVL-N.

13 Likestillingstiltak

Tabell 13.0 Likestillingstiltak generelt

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	Statsbud-05' - 06-Rev 05	
650	Forskning på likestilling	52	200	200	200	0	0,0 %
651	Andre likestillingstiltak	237	250	250	250	0	0,0 %
652	Kjønnmessig liketilling i praktisk politikk - SPR-N	0	0	0	200	200	-
Sum		289	450	450	650	200	44,4 %

Mål

Fremme likestilling og likeverd mellom kvinner og menn i det samiske samfunnet.

Strategi

- Øke kunnskapen om relasjoner mellom kjønn, hvordan disse skapes og hvilke utslag de får i det samiske samfunnet

Tiltak

- Arbeide for å utvikle strategier og tiltak for å fremme likestillingen mellom kvinner og menn i det samiske samfunnet.

Forskning på likestilling

Midlende til forskning på likestilling knyttes til forskning på samiske tradisjonelle kunnskaper, samiske kvinners rettigheter, kjønnsroller i det samiske samfunnet og problematikken om vold og menneskehandel. Det avsettes *kr 200 000* til tiltaket. Midlene lyses ut eksternt. Tildeling skjer etter søknad til Sametingsrådet.

Andre likestillingstiltak

Samiske foreninger, organisasjoner og institusjoner er viktige samarbeidspartnere i likestillingsarbeidet. De gode likestillingstiltakene som bidrar til å fremme likestilling mellom kvinner og menn i de samiske samfunnene er oftest initiert lokalt. Det avsettes *kr 250 000* til formålet. Tildeling skjer etter søknad til Sametingsrådet.

Kjønnsmessig likestilling i praktisk politikk - SPR-Styret (ny)

På Samisk parlamentarisk råds *Kjønn og demokrati* konferansen i Kiruna mai 2003 ble det foreslått økt satsing på likestilling i SPR-regi. For å stimulere til felles innsats avsettes det *kr 200 000* til integrering, nettverksbygging og opplæring i tråd med forslagene fremmet i konferansen. Midlene disponeres av SPR-Norge.

Sign: _____/_____

14 Samiskrelatert statistikk i Norge

Tabell 14.0 Samisk statistikk

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
700	Samiskrelatert statistikk i Norge	800	300	300	300	0	0,0 %
Sum		800	300	300	300	0	0,0 %

Sametinget startet i 2003 opp et prosjekt for å få utviklet en egen samisk statistikk. Dette er et prosjekt som har til hensikt å få til en permanent løsning mht. å utarbeide samisk statistikk. Nordisk Samisk Institutt og Statistisk sentralbyrå er også involvert i prosjektet. Det er et stort behov for å analysere mulige måter å ta ut samiskrelatert statistikk og hvilket grunnlag som skal legges til grunn for uttaket (geografisk, etnisk, folketellinger, manntallet osv.). 2006 er siste år som prosjekt og det vil i 2006 være særlig viktig at det arbeides med å få statistikkmateriale på individnivå. Det forutsettes at prosjektet går over i en fast driftsfase fra 2007 og at departementet finansierer en slik virksomhet. Den totale budsjetttrammen for 2006 til dette formålet er på kr 970 000, hvorav Sametinget bidrar med kr 300 000.

15 Andre tilskudd

Tabell 15.0 Andre tilskudd - støtte til politisk arbeid

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
750	Samiske hovedorganisasjoner	1 951	1 951	1 951	1 951	0	0,0 %
751	Politiske grupper i Sametinget	1 800	1 800	1 800	1 800	0	0,0 %
752	Opposisjonens arbeidsvilkår	700	700	700	700	0	0,0 %
753	Lister ved Sametingsvalget	0	1 500	1 500	0	-1 500	-100,0 %
Sum		4 451	5 951	5 951	4 451	-1 500	-25,2 %

15.1 Samiske hovedorganisasjoner

Samiske hovedorganisasjoner arbeider aktivt i forhold til hele bredden av det samiske samfunnslivet. Det er medlemsbaserte organisasjoner som gjennom sine lokallag yter et aktivt bidrag til samisk samfunnsliv. De har et særlig ansvar for likestillingsarbeidet i det samiske samfunnet.

Ordningen for tildeling av støtte til samiske hovedorganisasjoner skal gjennomgås i 2006.

Sametinget viderefører tilskuddet til hovedorganisasjonene med kr 1 951 000 for 2006, og bevilgningen forvaltes av Sametingsrådet.

15.2 Politiske grupper i Sametinget

Sametingets tilskudd til politiske grupper i Sametinget fordeles etter egne retningslinjer. Ordningen skal bidra til at gruppene på Sametinget får mulighet til å organisere sitt arbeid med blant annet sekretærhjelp. Rammen for ordningen settes til kr 1 800 000 i 2006.

Sign: _____/_____

Møtelederskapet fordeler tilskuddet, og kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

15.3 Opposisjonens arbeidsvilkår

For å sikre opposisjonen gode arbeidsvilkår i Sametinget settes det av *kr 700 000* i 2006. Møtelederskapet forvalter ordningen og midlene fordeles etter nærmere avtale mellom de berørte politiske gruppene.

16 Konferanser

Tabell 16.0 Konferanser

(i 1000 kr)

Post 800	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
80001	Ungdomskonferanse	221	300	300	300	0	0,0 %
80002	Årlig konferanse for barnehageansatte	144	200	200	200	0	0,0 %
80003	Likestillingskonferanse	0	0	0	0	0	-
80004	Årlig konferanse med kommunene	106	0	0	135	135	-
80005	Bibliotekkonferanse	33	0	0	100	100	-
-	Urfolkskonferanse	0	200	200	0	-200	-100,0 %
80006	Skolekonferanse (tidl. inkl i FOU midler)	a)	0	0	200	200	-
80007	Helse- og sosialseminar (tidl.under drift.adm.)	a)	0	0	150	150	-
Sum		504	700	700	1 085	385	55,0 %

a) Disse to konferansene var tidligere under administrasjonens budsjett og spesielle driftsutgifter.

Ungdomskonferanse

Hovedmålsetningen er å stimulere og styrke barn og unges medinnflytelse, aktive deltakelse og engasjement i det samiske samfunnet, og å rekruttere unge til politisk arbeid.

Sametingets ungdomspolitiske utvalg deltar i planlegging, gjennomføring og evaluering av ungdomskonferansen og tar opp samfunnsaktuelle tema som de unge selv er med på å bestemme. Arrangementet av ungdomskonferansen ruller mellom ulike geografiske områder.

For 2006 avsetter Sametinget *kr 300 000* til formålet.

Barnehagekonferanse

Målsettingen med konferansen er kompetanseheving og erfaringsutveksling for ansatte i samiske barnehager. Det er i tillegg til barnehagekonferansen nødvendig å avholde nettverksmøter for ulike grupper ansatte i de ulike samiske barnehagene og norske barnehager med samiske barn.

For 2006 avsetter Sametinget *kr 200 000* til formålet.

Årlig konferanse med kommunene og fylkeskommunene

Den årlige konferansen med kommuner og fylkeskommunene vil bli avholdt høsten 2006. Det settes av *kr 135 000* til formålet.

Sign: _____/_____

Bibliotekkonferanse

Det settes av *kr 100 000* til en bibliotekkonferanse i 2006. Ved hjelp av aktiv veiledning og informasjon ønsker Sametinget å bidra til at bibliotekene rundt om i kommunene skal utvikle sine samiske bibliotek tjenester og sin kompetanse på området.

Skolekonferanse

Sametinget har sammen med Fylkesmannen i Finnmark og Samisk høyskole tatt initiativ til å utarbeide egen samisk handlingsplan/tiltaksplan innen "Gi rom for lesing" som er et nasjonalt prosjekt som skal gå til 2007.

Årlig samisk skolekonferanse er at av de tiltakene Sametinget har prioritert i prosjektperioden. Sametingets satsing i dette prosjektet skal bidra til å belyse spesifikt samiske tiltak i skolene innen "Gi rom for lesing". Målet med konferansen er å bidra til kompetanseheving og erfaringsutveksling for samiske skoler og skolefolk. Det avsettes *kr 200 000* til konferansen i 2006.

Helse- og sosial seminar

Sametingets helse- og sosialseminar (prosjektlederseminar), er for de som har mottatt prosjektmidler til helse- og sosiale formål. Formålet er å gi prosjektledere, institusjoner og andre interesserte anledning til å møtes, utveksle erfaringer og danne nettverk på tvers av kommune-, fylkes- og profesjonsgrenser. Det er et viktig faglig møtested for helse- og sosialarbeidere som er med på å utvikle samisk helse- og sosialtjenester.

For 2006 avsetter Sametinget *kr 150 000* til formålet.

17 Utdeling av priser

Tabell 17.0 Utdeling av priser

(i 1000 kr)

Post 850	Benevnelse		RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
85001	Likestillingspris	a)	109	0	0	100	100	100,0 %
85002	Språkmotiveringspris		0	50	50	0	-50	-
Sum			109	50	50	100	50	100,0 %

a) Selve likestillingsprisen er på *kr 50 000*, mens de resterende midlene går til å dekke utgiftene vedrørende arrangementet.

Likestillingspris

Formålet med prisen er å stimulere til økt innsats i arbeidet med å fremme likestilling og likeverd mellom menn og kvinner i det samiske samfunnet.

Likestillingsprisen består av et kunstverk og et pengebeløp med en samlet verdi på *kr 50 000*. Prisen kan gis til enkeltpersoner, grupper, bedrifter, organisasjoner, lag eller foreninger, skoler eller andre offentlige etater som engasjerer seg i slikt arbeid, eller har gjennomført tiltak som har styrket og fremmet likestilling i praksis.

Begrunnet forslag på kandidater sendes Sametingets innen 10. desember 2005. Prisvinner offentliggjøres og prisen deles ut i forbindelse med Sametingets plenum i februar 2006.

Sign: _____/_____

I forbindelse med utdeling av likestillingsprisen påløper det kostnader til annonsering, reise- og opphold, møtekostnader m.v. for komiteen. Erfaringsmessig har komiteen hatt 3 møter i forbindelse med arbeidet. Samlet administrasjonskostnader for å tildele prisen kommer på kr 50 000, dvs at totalt avsettes det *kr 100 000* til utdeling av likestillingsprisen for 2006.

18 Andre Virkemidler

18.1 Evaluering av tilskuddsmidler

Tabell 18.0 Andre virkemidler

(i 1000 kr)

Post 899	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
89900	Evaluering av tilskuddsmidler - Læremiddelutvikling	0	0	0	500	500	-
Sum	a)	0	0	0	500	500	-

a) For 2006 overføres kr 500 000 fra post 100 til post 899 pga evaluering av tilskuddsordningen for læremiddel.

Det vises for øvrig til Sametingets behandling av sak 025/05 Rapport fra Sametingets tilskuddsstyre

2001 – 2005 hvor det avsettes midler til å evaluere Sametingets ulike virkemiddelordninger. Sametinget avsetter i 2006 *kr 500 000* til evaluering av tilskuddsordningen for utvikling av læremidler. . Det vil si at post 100 læremiddelutvikling blir redusert tilsvarende.

Rulleringsplan for evaluering av tilskuddsmidler i perioden 2005-2009:

Post	Tilskuddsmidler	år
100	Utvikling av læremidler	2006
150	Tospråklighetstilskudd	2007
200	Samisk kulturfond	2008
300	Samisk utviklingsfond	2009

18.2 Samefolkets fond

Sametingets forutsetninger for å ta i mot Samefolkets fond er oppfylt ved at Stortinget har vedtatt ordning om billighetserstatning for samer som har mistet skolegang på grunn av andre verdenskrig. Siden situasjonen for de utdanningskadelidte under andre verdenskrig ser ut til å være løst, har departementet tatt opp saken igjen med Sametinget. Sametingsrådet behandlet saken i august 2005 i Sak R 95/05 hvor en vedtok å ta i bruk Samefolkets fond.

Sametinget vil ta i bruk Samefolkets fond når Regjeringen har vedtatt forskriftene for fondet som er i tråd med Sametingets forslag, og Sametinget har vedtatt nærmere retningslinjer for bruk av fondet.

Fondets formål er å yte tilskudd eller bidrag til tiltak som styrker og bidrar til vitalisering av samisk språk og kultur. Fondet skal derfor benyttes til særskilt satsing på prosjekter innenfor de prioriteringer som Sametinget har foretatt på språk og kulturområdet. De prioriteringer som

Sign: _____/_____

Sametinget har foretatt ved behandlingen av Sametingsrådets meldinger på området språk og kultur skal ha hovedfokus ved bruk av Samefolkets fond. De meldingene som i dag foreligger er Sametingsrådets melding om samisk språk – samisk er tøft (vedtatt av Sametinget i sak 24/04), Sametingsrådets melding om samiske museer (vedtatt av Sametinget i sak 05/05), og Sametingsrådets melding om samisk kunst (vedtatt av Sametinget i sak 33/05).

19 Driftsutgifter politisk nivå

Tabell 19.0 Driftsutgifter politisk ledelse

(i 1000 kr)

Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
1010 Sametingets plenum	4 837	5 000	5 700	5 600	-100	-1,8 %
1110 Sametingets møtelederskap	602	860	860	1 110	250	29,1 %
1120 Sametingets kontrollkomite	84	0	0	350	350	-
1210 Sametingsgruppene	1 783	2 500	2 500	2 000	-500	-20,0 %
1310 Samisk parlamentarisk råd	641	690	690	550	-140	-20,3 %
1410 Sametingets tilskuddstyre	475	640	640	640	0	0,0 %
1510 Sametingsrådet	a) 4 663	5 243	5 243	5 866	623	11,9 %
1610 Sametingets språkstyre	266	350	350	350	0	0,0 %
1620 Samisk språknemnd	b) 875	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
1910 Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU)	181	325	325	325	0	0,0 %
1920 Sametingsvalget - fagutvalg	0	0	0	500	500	-
- Fiskeripolitisk utvalg	c) 70	70	70	0	-70	-100,0 %
- Interreg overvåkingskom./tilskuddsstyre	80	155	155	0	-155	-100,0 %
Sum	14 559	16 833	17 533	18 291	758	4,3 %

a) Inkl. utgifter politisk initiativ på kr 150 000.

b) Totalt er det bevilget kr 1 000 000 til Samisk språknemnd i 2005, hvorav kr 340 000 er til språknemndas politiske nivå.

Det resterende skal dekke administrasjonkostnader for sekretæren i Samisk Språknemnd som tidligere var postert på post 01 adm.driftsutgifter.

c) Fiskeripolitisk utvalg var et midlertidig utvalg i forbindelse med Sametignets fiskerimelding.

19.1 Sametingets plenum

Sametingets plenum vil fra og med valget i 2005 økes med fire representanter. Til dette formålet har Regjeringen foreslått en tilleggsbevilgning på kr 400 000 til dekning av merutgifter i 2005 over revidert nasjonalbudsjett. For hele 2006 vil bevilgningen til formålet ventelig utgjøre det dobbelte. Til plenum settes det derfor av *kr 5 600 000* i 2006.

19.2 Sametingets møtelederskap

I kjørereglene for Sametingets komitéarbeid er det lagt opp til at komitéene kan søke om midler fra møtelederskapet til befaringer i saker som komitéene behandler. På bakgrunn av dette settes det av kr 200 000 som en prøveordning til dette formålet i 2006.

Møtelederskapets budsjett for 2006 er på totalt *kr 1 110 000*. Midlene skal dekke utgifter til komiteenes befaringer, lønn til plenumsleder samt utgifter som bl.a. reiser, representasjoner og møtevirksomhet blant møtelederskapets medlemmer. I tillegg vil det arrangeres et kurs for Sametingets representanter i håndtering av media. Hensikten er at representantene skal få opplæring i hvordan de kan bruke media til å fremme Sametinget og saker Sametinget arbeider med på en positiv måte.

Sign: _____/_____

19.3 Sametingets kontrollkomité

I sitt vedtak i Sak 260/5 forutsatte Sametinget at den budsjettmessige styrkingen av kontrollordningene i Sametinget innebar økte bevilgninger fra Stortinget over revidert nasjonalbudsjett 2005 og statsbudsjettet 2006. Stortinget bevilget en økning i revidert nasjonalbudsjett 2005, men Regjeringen fulgte ikke dette opp med noen midler i statsbudsjettet 2006. Styrkingen av arbeidssituasjonen for Sametingets kontrollkomite må derfor skje innenfor Sametingets tidligere økonomiske rammer. Til Kontrollkomiteen settes det derfor av *kr 350 000* til utførelse av nærmere undersøkelser for 2006.

19.4 Sametingets grupper

Etter innføringen av komitemodellen i Sametinget har behovet til gruppene blitt redusert betraktelig. Grunnen til dette er at gruppemøtene blir holdt samtidig med komitemøtene, og derfor sparer man reiseutgiftene til egne gruppemøter. Forutsatt at antallet grupper ikke øker noe særlig etter valget og at gruppemøtene holdes i tilknytning til komitemøtene, kan budsjettet reduseres til *kr 2 000 000* i 2006.

19.5 Samisk parlamentarisk råd (SPR)

Samisk parlamentarisk råd (SPR) er et samarbeidsorgan for sametingene i Sverige, Finland og Norge, med samene fra russisk side som permanente deltakere. I februar 2005 overtok Sametinget i Finland presidentvervet og dermed også sekretariatsfunksjonen i SPR frem til 25.02.2007. I 2005 ble SPR tildelt *kr 300 000* over statsbudsjettet i Norge. Disse midlene er overført til Sametinget i Finland, og vil bli det for 2006 også. Forøvrig har det ikke lyktes å skaffe annen finansiering av driften i SPR. I 2003 ble det uarbeidet et totalt driftsbudsjett for SPR på *kr 2 405 196*. Delegasjonenes utgifter til deltakelse på SPR-møter og øvrig representasjon må fremdeles dekkes av de ulike Sametingene.

Det budsjetteres med *kr 550 000* til drift av Samisk parlamentarisk råd.

19.6 Sametingets tilskuddstyre

For 2006 er det et samlet behov for *kr 640 000*. Utgiftene består stort sett av tolking, honorar, reise og opphold.

Det tas sikte på, som tidligere praksis, å avvikle 4 ordinære styremøter, i tillegg til eventuelle telefonmøter hvis saker utenom de ordinære møtene trenger rask realitetsbehandling.

19.7 Sametingsrådet

Posten dekker, i tillegg til presidentens og visepresidentens lønn, tre rådsmedlemmer i hel stilling med lønn som utgjør 90 % av visepresidentens lønn, samt en politisk rådgiver i hel stilling. Resterende går til reise- og oppholdsutgifter og andre driftsutgifter.

Sign: _____/_____

For å dekke den aktivitet rådet har, er det nødvendig å øke rammen i forhold til 2005. Det har vist seg at rådets aktivitet er større enn tidligere budsjett har tatt høyde for.

For å dekke disse utgiftene settes det av *kr 5 866 000* for 2006. Beløpet inkluderer også *kr 150 000* som Sametingsrådet kan disponere til tiltak som ellers ikke dekkes av Sametingets tilskuddsstyre.

19.8 Sametingets språkstyre

Det avsettes *kr 350 000* til Sametingets språkstyre. Språkstyrets utgifter består av honorarer til styremedlemmene, reise- og oppholdsutgifter og utgifter til tolking under møter.

19.9 Samisk språknemnd

Sametinget avsetter *kr 1 000 000* til Samisk språknemnd i 2006. Beløpet dekker lønn og sosiale kostnader for leder i administrasjonen og stilling som ivaretar terminologiutvikling over landegrensene, men også honorar til medlemmer og reise- og oppholdsutgifter for Samisk språknemnd. Beløpet er en del av Samisk språknemnds totale budsjett. Sametinget i Sverige og Sametinget i Finland bidrar med sine andeler av språknemndas totalbudsjett.

19.10 Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU)

Sametinget avsetter *kr 325 000* til utvalgets arbeid i 2006. Utgiftene vil bestå av møtehonorarer, reise, opphold, og planlegging og arrangement av ungdomskonferansen.

19.11 Sametingsvalget - fagutvalg

Sametinget har i sak 35/02 Regler for valg av Sametinget – endringer, vedtatt å nedsette et fagutvalg som på bred basis vurderer alle sider av valgbestemmelsene til sametinget. I forbindelse med utarbeidelse av regelverket til sametingsvalget i 2005 har Sametinget ikke fått gjennomslag for de forslag til endringer som ble vedtatt i sak 35/02. Dette fordi Kommunal- og regionaldepartementet mener det bør gjennomføres en helhetlig vurdering av sametingsvalget, noe Sametinget selv har ønsket med opprettelsen av ekspertutvalget.

I sak 42/04 Høringsuttalelse til revisjon av Sameloven – utjevningsmandater ble følgende vedtatt:

Komiteén foreslår en helhetlig utredning om endringene i forhold til Sametingets valgordning der det særlig legges vekt på valgkeretsenes sammensetning, måten sametingsvalgene organiseres på, herunder informasjon, manntallsriterier, manntallsorganisering, sperregrensene og fordeling mellom kjønn hvor det er særlig viktig å få svar på hvorfor Sametingets kvinneandel ikke er tilfredsstillende. I denne sammenheng nedsettes det et bredt sammensatt utvalg med politikere og fagfolk. Dette utvalgets arbeid og innstilling skal danne grunnlaget for debatt og vedtak til forandringer av Sametingets valgordning til 2009.

Sign: _____/_____

For 2006 settes det av *kr 500 000* til dekning av et fagutvalg, inkludert sekretær- og utrederbistand.

20 Driftsutgifter administrativt nivå

Tabell 20.0 Driftsutgifter administrasjon

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
-	Driftsutgifter administrasjon,	51 216	52 800	53 285	54 875	1 590	3,0 %
-	Investeringer	1 605	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
-	Spesielle prosjekter (tidligere under post 22 Spesielle driftsutgifter)	3 166	2 525	2 818	1 875	-943	-33,5 %
Sum		55 987	56 825	57 603	58 250	647	1,1 %

20.1 Driftsutgifter administrasjonen

Økningen av administrasjonens budsjett på kr 1 590 000 skyldes:

- Ressurs som følge av utvidelsen av virkeområdet for Samisk utviklingsfond og etablering av samarbeidsavtaler med fylkeskommuner, kr 450 000.
- Tidligere var helse- og sosialeminarer budsjettert under administrasjonen. Dette er nå overført til virkemiddelposten konferanser med kr 150 000. Tilsvarende er kr 55 000 overført til virkemiddelposten museer.
- Pris- og lønnsstigning 3,37%

Sametinget har under utarbeiding en ny økonomimodell som også innbefatter implementering av et nytt budsjettstyringsverktøy. Dette skal innføres 1.1.2006. Hovedlinjene er følgende:

- Ny kontoplan (resultat og balanse) iht. Norsk Standard
- Spesielle driftsutgifter splittes i to:
  - Dagens spesielle driftsutgifter som læremiddelutvikling/FoU, korrekturprogram, konferanser og utdeling av priser overføres virkemiddelpostene.
  - Spesielle driftsutgifter som i dag ikke er atskilt i budsjettet vil bli splittet i to poster, investeringer og spesielle prosjekter. Spesielle prosjekter er prosjekter som naturlig ikke kan finansieres over drift og har en viss størrelse.

De administrative driftsutgifter er anslått fordelt på følgende måte:

Sign: _____/_____

Spesifisering administrative driftsutgifter	Bud 2006	Ford. i %
Lønns- og personalutgifter	42 593	73,1 %
Andre driftskostnader:		
- Husleieutgifter Kautokeino, Tysfjord, Varangerbotn, Kåfjord, Evenes og Snåsa	3 360	
- Utgifter til telefoni, data, nettverkstjenester, service- og vedlikeholdsavtaler	2 800	
- Utgifter drift Sametingsbygning	1 400	
- Øvrige driftsutgifter: reise, forbruksmatr., rekvisita oversettelse, annonsering, konsulent tjenester osv.	4 722	
Sum andre driftskostnader	12 282	21,1 %
Investeringer (spesifisert kap 20.2)	1 500	2,6 %
Spesielle prosjekter (spesifisert kap 20.3)	1 875	3,2 %
Sum driftskostnader	58 250	100,0 %

Når det nye budsjettstyringsverktøyet er implementert vil den endelige fordelingen av administrative utgifter fordeles.

Iht. st.prp. nr. 1 (2005-2006) fra Kommunal- og regionaldepartementets ble Sametingets ramme økt med kr 2 000 000 som følge av at Sametinget har utvidet virkeområdet for Samisk utviklingsfond og inngått samarbeidsavtaler med flere fylkeskommuner.

Utvidelsen av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde fra 01.01.2005 har gitt betydelige administrative konsekvenser. Virkeområdet ble utvidet med en rekke nye kommuner. Rent befolkningsmessig steg befolkningsgrunnlaget fra vel 26 000 personer til over 40 000 personer ved den geografiske utvidelsen. En befolkningsmessig økning på vel 36%. Dette har medført en betydelig administrativt og forvaltningsmessig merarbeid. Behandling av større søknadsmengde, informasjon, veiledning, oppfølging og reiser i de nye områdene har medført økt behov for administrative ressurser. I tillegg er det inngått nye samarbeidsavtaler med flere fylkeskommuner som også har gitt et større behov for ressursbruk, både i form av forhandlinger, møter, planlegging og oppfølging. Som følge av dette avsettes det kr 450 000 i 2006.

I Sametingets vedtak i Sak 26/05 kontrollordninger i Sametinget forutsetter Sametinget økte bevilgninger fra Stortinget i statsbudsjettet 2006 for å styrke Sametingets økonomiforvaltning. Regjeringen har ikke fulgt opp denne forutsetningen, men i St.prp. nr. 1 forutsetter Kommunal- og regionaldepartementet imidlertid at Sametinget innenfor de til enhver tid gjeldende rammer prioriterer tilstrekkelig med ressurser til økonomi- og regnskapsfunksjonen til å sikre at rutineene for og gjennomføringen av økonomiforvaltningen er fullt ut tilfredsstillende. Sametinget prioriterer derfor å styrke sin økonomiforvaltning innenfor administrasjonens ramme med kompetansehevingstiltak og effektivisering av økonomiforvaltningen.

Det vil bli foretatt en full gjennomgang og reforhandling av inngåtte leieavtaler med utleierne som Sametinget leier lokaler av. Leieavtalene utgiftsføres pr. i dag over administrasjonens regnskap. Intensjonen er at Sametinget ikke skal ha noen finansieringsdel utover markedspris på drift av de samiske kulturhus i inngåtte leieavtaler. Sametinget vil redusere administrasjonens budsjett ved å øke driftstilskuddet til de samiske kulturhus. Gjennomgang

Sign: _____/_____

og reforhandling av leiekontraktene påbegynnes snarest eller når mulig iht. inngåtte leiekontrakter.

I budsjettet for driftsutgifter administrasjon på kr 58 250 000 inngår også følgende budsjetterte utgifter:

- Tabell 20.1 Investering
- Tabell 20.2 Spesielle prosjekter

20.2 Investeringer

Tabell 20.1 Investeringer

(i 1000 kr)

Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
- Investeringsbudsjett administrasjon a)	1605	1 500	1 500	1 100	-400	-26,7 %
- Rullering PC'èr	0	0	0	400	400	-
Sum	1605	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %

a) Investeringsbudsjett har også tidligere vært under driftsutgifter administrasjon. Denne inneholder investeringer til maskiner (kopimaskiner, telefaks etc.), inventar, kontorutstyr, verktøy, servere, telefoner osv.

Rullering PC'er

Sametinget har en fortløpende rulleringsplan for oppgraderinger av PC-parken, hvor målsettingen er at ca. 1/4 av PC-parken skiftes ut årlig og derav en totalutskifting hvert 4. år. Levetiden for PC'er er beregnet til å være ca. 3-4 år. Det avsettes kr 400 000 til formålet for 2006.

20.3 Spesielle prosjekter

Tabell 20.2 Spesielle prosjekter

(i 1000 kr)

801	Benevnelse	RR 2004	Bud 2005	Rev 2005	Bud 2006	+/- 06-Rev 05	Avvik i %
-	Bedre service til brukerne	0	0	0	300	300	-
-	Finnmarksloven	891	500	793	500	-293	-36,9 %
-	Manntallsprosjekt/Sametingsvalget 2005	676	700	700	0	-700	-100,0 %
-	Nye informasjonssystemer	1599	1 325	1 325	675	-650	-49,1 %
-	Vedlikehold av sametingsbygningen	0	0	0	400	400	-
Sum		3 166	2 525	2 818	1 875	-943	-33,5 %

Bedre service til brukerne

I dag har Sametingets stedlige kontorer hvert sitt telefonnummer. Dette er uhensiktsmessig for Sametingets brukere, da de må ha kjennskap til hvem som har ansvar for hva på de ulike kontorstedene. Ved å innføre ett felles telefonnummer, vil publikum ha ett nummer å forholde seg til. Man har da mulighet til å sette over til rette vedkommende, uavhengig av lokalisering.

I dag har Sametinget postmottak og fysisk arkiv i Karasjok, Kautokeino, Varangerbotn, Tromsø, Tysfjord og Snåsa. I 2004 innførte Sametinget et fullt elektronisk arkivsystem, hvor all inngående post blir skannet inn. Etter at dokumentene er skannet inn, registrerer arkivet dokumentet på riktig avdeling. Deretter fordeler leder posten internt på sin avdeling. Det

Sign: _____/_____

fysiske dokumentet som er mottatt har ingen verdi etter at dokumentet er skannet inn og registrert. Det offisielle dokumentet er den elektroniske versjonen. Saksbehandlerne vil derfor ikke lenger få utlevert dokumenter på papir. Alt er tilgjengelig på pc-en.

Det er ofte et problem for brukerne at forvaltningen framstår som fragmentert, og at de ikke har tilstrekkelige kunnskaper om ansvars- og oppgavefordelingen mellom Sametingets avdelinger. Det bør heller ikke være nødvendig for en bruker å kjenne den interne arbeidsdelingen for å få tjenester fra det offentlige.

I et brukerperspektiv er det ikke hensiktsmessig å opprettholde et for markert skille mellom de ulike ansvarsområdene. Uansett funksjon er brukeren avhengig av en forvaltning som gir riktige, raske og forståelige svar og som viser evne til innlevelse i brukernes situasjon.

Målet med å innføre felles telefonnummer og adresse til Sametinget er bl.a. følgende

- Bidra til forbedret og økt service overfor Sametingets brukere på alle områder.
- Opprettholde lokal service og likhet i tjenestetilbudet.
- Brukerne skal oppleve Sametinget som åpen og serviceinnstilt, og som en arena for dialog og enkeltinitiativ innenfor alle Sametingets tjenester.
- Vi skal tilby brukerne ett kontaktpunkt.
- Brukerne skal møte en førstelinjetjeneste som har tilstrekkelig generell kompetanse om Sametinget, våre tjenester, hvor informasjon kan innhentes/bestilles etc.
- Effektivisere ressursbruken ved felles ressursutnyttelse.

Det avsettes *kr 300 000* til å foreta vurdering av ulike løsninger som eksisterer, organisasjonsmessige konsekvenser, opplæring, innkjøp og implementering av valgte løsninger. Den totale kostnaden for nevnte tiltak vil ikke bli endelig avklart før vurdering av alternative løsninger er gjennomført.

Finnmarksloven

Sametinget setter av midler til å følge opp iverksettingen av finnmarksloven. Dette vil blant annet omfatte utarbeidelse av Sametingets retningslinjer for hvordan virkningen for samisk kultur av endret bruk av utmark skal bedømmes, og kompetanseheving om loven. Videre vil en slik oppfølging kreve ekstra ressurser for å se til at det igangsettes en helhetlig gjennomgang av relevant lovgiving slik at disse er i samsvar med folkeretten og finnmarksloven. Det vil også være nødvendig med gjennomføring av konsultasjoner tilknyttet oppnevning og utarbeidelse av nærmere regler for Finnmarkskommisjon og Utmarksdomstol, og konsultasjoner om utarbeidelse av forskrifter og forhandlinger med Finland om fiske i Tana- og Neidenvassdraget.

Sametinget vil måtte ha en svært aktiv og direkte rolle i oppfølgingen av Stortingets vedtak om at regjeringen snarest mulig skal foreta en utredning og fremming av egen sak overfor Stortinget om samer og andres rett til fiske i havet utenfor Finnmark.

I 2006 avsettes det ekstramidler på *kr 500 000* til oppfølging av finnmarksloven i Sametinget.

Nye informasjonssystemer - Geografisk informasjonssystem

I 2005 ble igangsatt et prosjekt med å innføre GIS (geografisk informasjonssystem i Sametinget). Dette er et fellesprosjekt med Finnmark fylkeskommune, hvor vi i felleskap har ansatt og finansierer en felles GIS-koordinator/prosjektleder for 2 år. Hensikten med å

Sign: _____/_____

innføre GIS er å forenkle saksbehandlingen av alle plan- og arealsaker, jf. Sametingets budsjett 2005 pkt 4.3.2.

For å videreføre prosjektet i 2006 vil det være behov for til sammen kr 875 000. Som fordeler seg slik; linsenser til kartgrunnlag (inngangsbillett Norge digitalt) ca 350 000 som er en årlig fremtidig kostnad, innkjøp av bærebare enheter til bruk i felt (12 stk) og opplæring av ansatte kr 150 000, lønns-, reise- og andre utgifter til GIS-koordinator/prosjektleder kr 375 000. Kartgrunnlaget for 2005 (inngangsbillett Norge digitalt) ble løst ved at vi betalte deler av fylkeskommunens inngangsbillett, og derfor avsettes/overføre kr 200 000 av dette til 2006. Dette reduseres fra behovet på kr 875 000, og dermed avsettes *kr 675 000* til GIS prosjektet i 2006.

Vedlikehold av sametingsbygningen

Sametinget er en av de få statlige institusjoner i Norge som står som eier av egen bygning. Tanken bak dette er at Sametinget skal være ”herre i eget hus”. Dette innebærer at Sametinget slipper å betale leie for sine ca 5200 m². På den annen side er Sametinget selv ansvarlig for å skaffe tilveie økonomiske ressurser som sikrer et forsvarlig vedlikehold av bygningen for framtiden. Bygningen er oppført for 5 år siden, og hittil har ikke vedlikeholdsutgiftene vært store. For å møte framtidige utfordringer med hensyn til vedlikehold bør Sametinget bygge opp en avsetning for å møte større vedlikeholdsoppgaver. Etter planen for neste år skal alle vinduskarmer utvendig pusses og oljes. Også andre vedlikeholdsoppgaver vil bli utført i 2006.

Det foreslås at Sametinget avsetter *kr 400 000* i 2006 til et framtidig vedlikehold av sametingsbygningen. Det vil si at disse midlene blir brukt opp etter behov for vedlikehold av sametingsbygningen år for år.

Eventuelt regnskapsmessig overskudd kan avsettes i revidert budsjett for å bygge opp avsetning til framtidig vedlikehold av sametingsbygget.

21 Budsjettbehov 2007

Det samlede behovet for å dekke de oppgaver og ansvar Sametinget har for det samiske folk i det mangfoldige samiske samfunnet er stort. Derfor har sametinget store forventninger til regjeringen etter at kommunalministeren og sametingspresidenten våren 2005 ble enig om prosedyrene for konsultasjon mellom statlig myndigheter og Sametinget. Sametinget er inneforstått med at det er urealistisk å få til en veldig stor økning innenfor ett budsjettår, og håper derfor at Regjeringen og Sametinget snarest kommer til en ordning med forhandlinger over årlig budsjetttramme slik at det etableres en felles forståelse for situasjonen og utviklingsbehovene i det samiske samfunnet.

Regjeringen forslag til statsbudsjettet for 2006 til Sametinget viser at det ennå er mange departement som ikke gir kompensasjon for pris- og lønnsøkning i forhold til bevilgningen for 2005. Sametinget forventer at budsjettet for 2007 i utgangspunktet kompenseres for pris- og lønnsøkning i forhold til bevilgningen for 2006 fra de gjenstående departementer. Justeringen må gjelde for alle de departementer som i dag har bevilgninger over Sametingets budsjett. I tillegg forventer Sametinget en økning av rammen til nye tiltak som beskrevet under.

Sign: _____/_____

Sametinget ber Sametingsrådet vurdere i samarbeid med sentrale myndigheter om å arbeide frem en opptrappingsplan over en periode på 5 år for å dekke inn Sametingets budsjettbehov. Denne opptrappingsplanen bør skje gjennom en progressiv økning av budsjettet gjennom opptrappingsperioden. Dette eksklusiv kostnader til nye oppgaver som Sametinget overtar (pålagte eller ønskede oppgaver).

Med utgangspunkt i rammen fra statsbudsjettet for 2006 har Sametinget valgt å prioritere enkelte områder for 2007 budsjettet, og ber om at rammen på post 50 økes med kr 30 800 000 i 2007. De prioriterte områdene er fordelt på de enkelte departementene, og er som følger:

Tabell 21.0 Budsjettbehov 2007

(i 1000 kr)

Beskrivelse		2003	2004	2005	2006	Behov 2007	Avvik	Avvik i %
Kommunal- og regionaldepartementet	KRD	129 800	140 400	146 400	153 350	157 625	4 275	2,8 %
Utdannings- og forskningsdepartementet	UFD	26 689	27 589	34 069	33 453	37 353	3 900	11,7 %
Barne- og familiedepartementet	BFD	8 413	10 716	11 080	11 435	11 935	500	4,4 %
Miljøverndepartementet	MD	2 000	2 000	2 000	2 000	3 000	1 000	50,0 %
Kultur- og kirke departementet	KKD	30 244	31 734	32 613	44 243	59 843	15 600	35,3 %
Helse departementet	HD	5 100	5 100	5 100	5 400	6 400	1 000	18,5 %
Landsbruksdepartementet	LD	4 000	4 000	4 000	4 000	5 075	1 075	26,9 %
Utenriksdepartementet	UD	0	0	0	0	650	650	-
Fiskeri- og kystdepartementet	FKD	0	0	0	0	1 075	1 075	-
Næringsdepartementet	ND	0	0	0	0	1 075	1 075	-
Justisdepartementet	JD	0	0	0	0	650	650	-
Totalt bevilget I		206 246	221 539	235 262	253 881	284 681	30 800	12,1 %
KRD - Avkastning Samefolkets fond	KRD	7 119	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
Totalt bevilget II		213 365	226 189	239 912	258 531	289 331	30 800	11,9 %

Den foreslåtte budsjettøkning i 2007 skal dekke minimumsbehovet i det samiske samfunnet og gi Sametinget handlefrihet til utvikling og iverksetting av nye tiltak. Nedenfor er Sametingets prioriteringer spesifisert nærmere.

Sign: _____/_____

Tabell 21.1 Budsjettbehov 2007

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Dept.	Bud 2007
100	Læremiddelproduksjon som følge av skolereformen	UFD	2 000
100	Tiltak innenfor voksenopplæring	UFD	500
100	Rådgiverstilling med forskning og høyere utd. som arbeidsfelt	UFD	700
100	Stipend for høyere utdanning	UFD	500
100	Forskningskonferanse	UFD	200
150	Språkopplæringsplaner og språkmålsetningsprogram	KKD	1 000
150	Tolkeutdanning	KKD	500
150	Korrekturprogrammet "divvun.no"	KKD	1 100
150	Stipend for barn og unge - Samiske ungdomsbokforfattere	BFD	500
150	Samisk talesyntese	KRD	1 000
200	Tippemidler Samisk idrett, spesielt for barn- og ungdom	KKD	2 000
200	Samiske landsdekkende institusjoner	KKD	2 000
200	Kultursenterfond	KKD	6 000
300	Utvivelse og styrking av virkeområdet til Samisk utviklingsfond	KRD/FKD/ND/LD	2 000
300	Duodjiavtalen - Produktutvikling, markedsføring og salg	KRD/FKD/ND/LD	2 300
400	Kulturminnevern	MD	1 000
400	Samiske museer	KKD	3 000
450	Helse og sosial - prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak	HD	1 000
500	Samarbeidsavtale med fylkeskommunene	KRD	2 200
550	Internasjonalt arbeid og Urfolksrettigheter	UD/JD	1 300
Sum			30 800

21.1 Post 100 Opplæring

Sametingets satsingsområder innenfor læring, skole og utdanning kan utformes til følgende delmålsettinger:

- Sametinget skal arbeide for at grunn- og videregående skole skal være et redskap i bevaring, utvikling og formidling av samisk språk, kultur og samfunnsliv.
- Sametinget skal bidra til å legge premissene for, og utforme det samiske skole- og utdanningstilbudet.
- Sametinget skal bidra med utvikling av samiske læremidler i tråd med vedtatte planer.
- Arbeide for at samiske elevers individuelle rett til opplæring i og på samisk blir realisert slik at samiske elever får et fullverdig samisk skoletilbud.

De økonomiske rammene må økes får å kunne dekke behovene:

- Øke rammene til læremiddelproduksjon som følge av skolereformene.
- Tiltak innenfor voksenopplæring.
- Ny stilling med forskning og høyere utdanning som arbeidsområde. Det foreslås opprettet en rådgiverstilling med forskning og høyere utdanning som arbeidsfelt. Årlig kostnad på kr 700 000.
- Øke rammene til stipend for høyere utdanning. Årlig ramme på kr 500 000.
- Forskningskonferanse – årlig ramme på kr 200 000.

Sign: _____/_____

21.2 Post 150 Språk

Språkopplæringsplaner og språkmålsetningsprogram

For sørsamisk og lulesamisk finnes det ikke noen helhetlige strategier og planer, eller økonomiske løfter i forhold til hele de sørsamiske og de lulesamiske områdene. I tillegg til dette er det også stor mangel på lærerkrefter med sør- eller lulesamisk språkkompetanse og annen reell kompetanse knyttet til sør- eller lulesamiske forhold. Man bør legge inn flere ressurser på rekruttering til lærerutdanningen og til heving av språkkompetanse. Barnehagen bør også nevnes som en viktig institusjon når det gjelder grunnutdanning i samisk. Også hit bør man legge inn ressurser slik at de ansatte skal ha nødvendig kompetanse. Arbeidet med felles språkopplæringsplan for sør- og lulesamiske språk, som samordner eksisterende og tiltenkte ressurser, må være første prioritet. Det er også viktig at det lages et felles språkmålsetningsprogram for sør- og lulesamiske språk, hvor alle offentlige institusjoner som arbeider med sør- eller lulesamisk språk, deltar. Da kan man i felleskap lage prioriteringer og satsningsområder. Her bør utdanning og kompetanseheving i sør- og lulesamisk språk prioriteres. Dette må Sametinget gjøre i samarbeid med fylkeskommunene i de sør- og lulesamiske områdene.

For 2007 anslås behovet på *kr 1 000 000*.

Tolkeutdanning

Sametinget vil jobbe for at det etableres en fast samisk tolkeutdanning i Norge. Sametinget skal fornye tolkeautorisasjonen. For 2007 anslås behovet på *kr 500 000*.

Korrekturprogrammet divvun.no- sørsamisk stavekontroll og permanent driftsorganisasjon

Korrekturprogrammet divvun.no som ble igangsatt høsten 2004 er planlagt avsluttet høsten 2007. Da skal det foreligge stavekontroll og ordelingsprogram for nordsamisk og stavekontroll for lulesamisk. Av faglige og økonomiske årsaker ble ikke sørsamisk tatt med i dette prosjektet, men prosjektledelsen fikk i oppdrag å lage en prosjektbeskrivelse for utvikling av stavekontroll for sørsamisk. Denne prosjektbeskrivelsen er nå utarbeidet, og kostnadsrammen for det første året er beregnet til kr 475.000. Det tas sikte på å igangsette prosjektet når divvun.no prosjektet er avsluttet høsten 2007. Prosjektet Stavekontroll for sørsamisk vil ha en varighet på ca 2 år. For 2008 er utgiftene beregnet til kr 1 800 000 og for 2009 til kr 1 700 000.

Når prosjektet divvun.no avsluttes høsten 2007 vil man ha behov for en permanent driftsorganisasjon som kan ta ansvar for det langsiktige vedlikeholds- og utviklingsarbeidet. Diss kostnadene er beregnet til kr 1 300 000 i året, hvorav kr 1 000 000 er til lønn for 1,5 årsverk og kr 300 000 til andre utgifter. Det tas sikte for at den permanente driftsorganisasjonen må være i drift fra 01.07.2007, slik at behovet for 2007 vil være på kr 650 000.

Totalt vil behovet for midler i 2007 til disse tiltakene være på *kr 1 100 000*.

Barn og unge

Sametinget har etablert en stipendordning for bl.a. ungdom som vil lese lule- eller sørsamisk på universitet eller høyskole. Sametinget vil også vurdere å etablere en stipendordning for

Sign: _____/_____

samiske ungdomsbokforfattere. Det er viktig å støtte samiske tilbud for barn og unge på internett, video og radio.

For 2007 anslås behovet på *kr 500 000*.

Samisk talesyntese

I 2003 bestilte Sametinget ved e-sápmi prosjektet en utredning på kostnader forbundet med utvikling av samisk talesyntese. Utredningen konkluderte med at kostnadene vil ligge på ca kr 4 200 000. Samisk talesyntese vil være et nyttig spesialpedagogisk hjelpeverktøy og være til stor nytte også for folk som ønsker å lære seg samisk. Sametinget ønsker å sette i gang prosjektet på bakgrunn av utredningen, og beregner kostnadene i 2007 til å være på *kr 1 000 000*.

21.3 Post 200 Kultur

Tippemidler samisk idrett, spesielt for barn og unge

Sametinget ønsker at det skal utvikles gode oppvekstvilkår for samiske barn og unge. Organisert idrett er like viktig for samiske barns og unges oppvekstvilkår som for barn og unge i befolkningen for øvrig. I tillegg er den organiserte samiske idrettsbevegelsen med på å skape trygge rammer som styrker identitet og samhørighet og dermed også ruster barn og unge i forhold til å leve i et flerkulturelt samfunn.

For 2007 anslås behovet på *kr 2 000 000* for tippemidler til samisk idrett der det spesielt tilrettelegges for aktiviteter til barn og unge.

Samiske landsdekkende institusjoner – Beavvváš Sámi Teahter og Sámi Dáiddaguovddáš

Sametinget ønsker å gi de landsdekkende samiske institusjonene Beavvváš Sámi Teahter og Sámi Dáiddaguovddáš, bedre muligheter til å betjene hele det samiske samfunnet. Det er derfor behov for å bedre det økonomiske grunnlaget til disse institusjonene. For 2007 anslås behovet på *kr 2 000 000* for å styrke de landsdekkende samiske institusjonene.

Kultursenterfond

Sametinget ser behovet for opprettelse av et kultursenterfond. Fondet skal dekke investeringskostnader av nye regionale og lokale samiske kultursentre. Fondet etableres med en startkapital på minst 6 millioner kroner og fondskapitalen fornyes med faste årlige bevilgninger fra Stortinget. Opprettelsen av et kultursenterfond på Sametingets budsjett betyr ikke at Sametinget overtar det totale ansvar for samiske kulturbygg. Ansvaret er fortsatt hos regjeringen.

Samiske kulturbygg er av særskilt betydning i områder hvor samene er i klar minoritet i forhold til den øvrige befolkningen. De samiske kulturbyggene er sentre for utvikling av samisk språk, kultur og identitet. På samme måte fungerer de samiske museene som kulturhus i et videre perspektiv. Samtidig bidrar de samiske kulturbyggene til infrastruktur som gir utviklingsmuligheter for lokalsamfunnene.

For 2007 anslås behovet på *kr 6 000 000* for å opprette et kultursenterfond for samiske kulturbygg.

Sign: _____/_____

21.4 Post 300 Næring

Samisk utviklingsfond

Sametinget har utvidet det geografiske virkeområdet for fondet til flere nye kommuner og områder, samtidig som det også kan gis støtte til samiske kulturtiltak i resten av landet. Skal Sametinget kunne følge opp de politiske mål er det av vital betydning å styrke Samisk utviklingsfond for å kunne iverksette tiltak og imøtekomme behov for styrking av sysselsetting og næringsutvikling i samiske områder. Styrking og utviklingen av det lokale næringslivet er det fremste målet for å opprettholde bo- og sysselsettingen i regional- og distriktspolitisk sammenheng.

Næringslivet i samiske områder består av små bedrifter som i utgangspunktet både har begrenset egenkapital, kompetanse og innovasjonsevne til å møte de utfordringene som ligger i rasjonaliseringer, strukturendringer og omstillingene som globalt preger dagens næringsliv. For å møte disse utfordringene i næringslivet, også lokalt, må Samisk utviklingsfonds virkemiddelordning styrkes betraktelig som kan møte behovet både for investeringsstøtte og finansiering av innovasjonsfremmende tiltak. Dagens kapitalramme stilt til fondets disposisjon er ikke tilfredsstillende for å være en aktiv finansiell bidragsyter overfor det lokale næringslivet i samiske områder.

I gjennomsnitt må en kunne anslå en minimumsramme på 1 million kroner til næringsutvikling for hver av de navngitte kommunene innenfor fondets geografiske virkeområde. Det foreslås en opptrappingsplan i forhold til dekning av behovene og for 2007 anslås behovet til *kr 2 000 000*.

Duodji

Sametinget har i 2005 inngått en hovedavtale med duodjiorganisasjonene Sámiid duodji og Landsorganisasjonen Sámiid Duodji. Partene skal føre årlige forhandlinger om en næringavtale for duodji. Det er forventet at behovene for ulike tiltak i duodjinæringen vil øke. Duodjinæringen sliter med rekruttering til næringen pga. dårlig lønnsomhet. Etablering av næringsavtalen er et av tiltakene i utviklingsprogrammet for duodji. De ulike satsningene i utviklingsprogrammet for duodji skal innarbeides i næringsavtalen. Det er opptil avtalepartene innefor rammene av avtalen å skissere de nye tiltakene som skal realiseres. Formålet med næringsavtalen er å bidra til at duodjinæringen får gode rammevilkår slik at det blir et attraktivt yrke i fremtiden. Man bør legge større vekt på produktutvikling, markedsføring og salg. Det foreslås en opptrappingsplan i forhold til dekning av behovene og for 2007 anslås behovet til *kr 2 300 000*.

21.5 Post 400 Kulturvern

Samisk kulturminnevern

I NOU 2002:1 Fortid former framtid, er det foreslått at det samiske kulturminnevernet må styrkes med stillinger knyttet til samisk bygningsvern, utøvelse av forvaltningsoppgaver, helhetlig miljøarbeid i Sametinget og internasjonalt kulturminnesamarbeid. Det er også uttrykt behov for styrking av tilskuddsmidler for å arbeide med reindriftens kulturlandskap, samisk bygningsvern og dokumentasjon av samiske kulturminner knyttet til utmarka.

For 2007 anslås behovet på *kr 1 000 000* til styrking av samisk kulturminnevern.

Samiske museer

Sametinget behandlet i november 2004 melding om samiske museer. Meldingen må ses i sammenheng med St.meld. 22 (1999-2000) Kjelde til kunnskap og oppleving. Det er viktig at disse meldingene følges opp med en økonomisk styrking av de samiske museene innenfor de organisatoriske og faglige utfordringene de står overfor. Sametinget har forutsatt en opptrapping av tilskuddet til samiske museer over en fem års periode til kr 20 000 000. Dette er realistisk i forhold til forslagene i St. meld. 22 (1999-2000), hvor det over en fem års periode skal ha skjedd en økning til kr 202 000 000 utover nåværende nivå til museumssektoren i Norge. Opptrappingsarbeidet for de samiske museene skjedde ikke slik som forventet i 2003 og 2004. Det er derfor et behov for en relativt sterkere økning til de samiske museene de siste årene av fem års perioden for opptrapping av støtten.

For 2007 anslås behovet på *kr 3 000 000* til styrking av samiske museer.

21.6 Post 450 Helse- og sosial – prosjektmidler

Sametinget har siden 1999 fordelt prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak. Prosjektperioden var opprinnelig ut 2001, men er fra 2004 blitt en permanent ordning. Rammen for tilskuddsordningen har ikke økt siden 1999. I 2005 var det avsatt kr 4 100 000 til prosjekter og rehabiliteringsstipend, og kr 1 000 000 er avsatt til to stillinger og til å avholde et årlig prosjektlederseminar. I 2005 er det kommet inn søknader for ca. kr 9 000 000.

For 2007 anslås det et økt behov på *kr 1 000 000* til helse- og sosialsatsing.

21.7 Post 500 Samarbeidsavtaler med fylkeskommunene

I distriktpolitiske redegjørelser fra sentralt hold har en sterkt vektlagt arbeidet med å utvikle det regionale partnerskapet i forvaltningen av de regionale utviklingsmidlene til ulike formål.

Sametinget har sett det som viktig å inngå i regionalt partnerskap med fylkeskommunene for en bredt anlagt utvikling av samisk samfunns- og næringsliv.

Sametinget har nå inngått forpliktende samarbeidsavtaler både med Finnmark, Troms, Nordland, Nord- og Sør-Trøndelag samt Hedmark fylkeskommuner. De inngåtte avtalene med hver enkelt fylkeskommune vil styrke samarbeidet og dermed gi felles og omforent styrke til å møte utfordringene i forhold til næringsutvikling, språklige, kulturelle og andre samfunnspolitiske spørsmål regionalt i de ulike deler av landet med samisk bosetting. Det er gjennom avtalene lagt til rette for å kunne bevare og utvikle samisk språk, kultur, samfunnsliv og næringsliv i ulike regioner av landet. Avtalene pålegger partene i fellesskap å utvikle det samiske samfunn i hele det samiske bosettingsområdet.

For at Sametinget kan være en likeverdig og aktiv part i samarbeidet, forutsetter det virkemidler utover de rammer som Sametinget kan prioritere innenfor dagens budsjett til

Sign: _____/_____

formålet. Det er behov for økte midler for å kunne gjennomføre de ulike tiltakene som er fastsatt og inngått i de ulike avtalene.

For 2007 anslås behovet på *kr 2 200 000* til Sametingets arbeid med samarbeidsavtalene med fylkeskommunene.

21.8 Post 550 Internasjonalt arbeid

Sametinget ønsker å styrke sitt internasjonale arbeid i årene fremover. Sametingets engasjement i internasjonale urfolkssaker omfatter i dag bl.a. tilskudd til tiltak og arbeid innenfor Barentsregionen, FN og det arktiske samarbeidet. Sametinget ønsker å utvide sitt engasjement til også å omfatte opprettelsen av et Brussel-kontor i regi av Samisk parlamentarisk råd.

For 2007 anslås behovet på *kr 1 300 000* til styrking av Sametingets internasjonale engasjement.

22 Budsjettbehov 2007 – Finansieres over andre kapitler

22.1 Samiske aviser

Sametinget mener at samene som folk og urfolk i Norge har krav på særskilte tiltak for etablering av et bredt og mangfoldig samisk medietilbud. Sametinget ser det som spesielt viktig at samiske barn får et samisk språklig medietilbud. Målene for samisk mediepolitikk er å sikre ytringsfriheten som grunnleggende forutsetning for et levende samisk demokrati, sikre saklig og allsidig informasjon til alle samer, sikre og styrke samisk samfunnsliv, språk og kulturell identitet og sikre at samer får et kvalitativt godt og allsidig medietilbud innenfor de ulike mediegruppene.

Behandlingen av saken ble avsluttet 07.12.05 kl. 19.20

Originalspråk: Norsk

Sak 59/05

Reindriftens rettigheter i Mauken - Blåtind

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-639

04/1155

Saken påbegynt torsdag 08. desember 2005 kl. 09.05

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1		Sametingsrådet	R 108/05
2	26.09.05	Forsvarsdepartementet	Konsultasjoner Mauken Blåtind
3	27.08.05	Lainiovuoma sameby	Mauken-Blåtind skytefelt

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	26.10.05	R 108/05
Oppvekst- og utdanningskomiteèn	21.- 24.11.05	
Sametingets plenum	06.- 08.12.05	059/05

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteene:

Sametinget konstaterer at Stortingets forutsetninger for sitt vedtak om sammenbinding av Mauken og Blåtind ikke er oppfylt. Folkerettens prinsipper blir brutt om skytefeltet sammenbindes etter de foreliggende planer. Sametinget forstår behovet for Forsvarets nærvær i nord, men Forsvarets virksomhet må organiseres slik at det materielle kulturgrunlaget for samisk kultur ikke ødelegges.

I arbeidet med å sikre samiske rettigheter for det samiske folk ser Sametinget Forsvarets utbyggingsplaner i Mauken og Blåtind som en svært viktig prinsipiell og ressurskrevende sak. Sametinget vil blant annet

Sign: _____/_____

gjennom konsultasjoner med Forsvarsdepartementet arbeide for å sikre grunnlaget for en framtidig bærekraftig reindrift i Mauken og Blåtind. Det skal legges til rette for samarbeid mellom Sametingsrådet og gruppelederne i oppfølgingen av saken. Arbeidet forutsettes også å skje i samarbeid med reindriften. Videre ses det som viktig at dette arbeidet ikke i noen faser overlates til de berørte i reindriften alene.

Sametinget viser for øvrig til tidligere vedtak i Sak 37/04 hvor det blant annet kreves politiske og juridiske ryddige prosesser der det blant annet foreligger forsvarlig juridiske dokumentasjon for at staten kan gå til ekspropriasjon, samt hva som skal eksproprieres og hvem sin eiendoms- og besittelsesrett som eksproprieres.

Innstilling fra Oppvekst- og utdanningskomiteen

Hele komiteen med medlemmene fra: NSRs sametingsgruppe; Synnøve Solbakken-Härkönen, John Harald Skum, Rita-Alise Porsanger, Kjersti Myrnes Balto, Aili Keskitalo, Eivind Langås, Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Jørn Are Gaski, Inger Jørstad, Josef Ingmar Vedhugnes, Hilde Anita Nyvoll Vangen, Per-Ivar Henriksen, Wiebke Synnøve Slåtsveen, Åarjel læstoe; Kirsten Appfjell, Samer bosatt i Sør-Norge; Johan Mikkel Sara.

Forslag fra hele komiteen

Sametinget konstaterer at Stortingets forutsetninger i vedtaket om sammenbinding av Mauken og Blåtind ikke er oppfylt. Stortinget satte som en forutsetning for en sammenbinding av skytefeltet Mauken og Blåtind at spørsmålene for reindriften skulle løses. Disse forutsetningene er til nå ikke oppfylt. Folkerettens prinsipper blir brutt om skytefeltet sammenbindes etter de foreliggende planer. Forsvarets virksomhet må organiseres slik at det materielle kulturgrunnlaget for samisk kultur og reindrift ikke ødelegges.

Forsvarsbygg har nå anbefalt at Forsvarsdepartementet går til ekspropriasjon av det angjeldende området i Mauken og Blåtind.

På bakgrunn av utviklingen i saken ber Sametinget om konsultasjoner med Regjeringen i nevnte sak, og viser til konsultasjonsavtalen av 11.mai 2005 mellom Regjeringen og Sametinget.

Ivaretagelse av grunnlaget for den samiske kultur generelt og det materielle grunnlaget for samisk reindrift spesielt er et viktig samfunnsansvar. Samiske rettigheter i forbindelse med arealvern er et statlig ansvar som ikke skal bæres alene av næringsutøvere verken rettslig eller politisk.

I arbeidet med å sikre samiske rettigheter for det samiske folk ser Sametinget Forsvarets utbyggingsplaner i Mauken og Blåtind som en svært viktig prinsipiell og ressurskrevende sak. Sametinget vil gjennom konsultasjoner med Regjeringen arbeide for å sikre grunnlaget for en framtidig bærekraftig reindrift i Mauken og Blåtind innenfor folkerettens bestemmelser. Arbeidet forutsettes å skje i samarbeid med reindriften og berørte parter i reindriften.

Sametinget viser til tidligere innspill i saken hvor det blant annet kreves politiske og juridiske ryddige prosesser i forhold til samiske rettigheter og reindriften rettigheter. Sametinget ser behov for en ytterligere juridisk dokumentasjon og konsekvensutredning for det samiske samfunn og for fortsatt samisk reindrift i området.

Sign: _____/_____

Videre skal alle arealinngrep i området utsettes inntil Samerettsutvalgets innstilling angående samiske rettsforhold sør for Finnmark foreligger.

III Votering

Av 43 representanter var 39 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Oppvekst- og utdanningskomiteen forslag ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Jørn Are Gaski, saksordfører	
2	John Harald Skum	
3	Randi A. Skum	
4	Bjarne Store-Jakobsen	
5	Synnøve Solbakken- Härkönen	
6	Terje Tretnes	Bjarne Store-Jakobsen
7	Terje Tretnes Per Andersen Bæhr	
8	Olaf Eliassen	
	Jørn Are Gaski, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

Sametinget konstaterer at Stortingets forutsetninger i vedtaket om sammenbinding av Mauken og Blåtind ikke er oppfylt. Stortinget satte som en forutsetning for en sammenbinding av skytefeltet Mauken og Blåtind at spørsmålene for reindriften skulle løses. Disse forutsetningene er til nå ikke oppfylt. Folkerettens prinsipper blir brutt om skytefeltet sammenbindes etter de

Sign: _____/_____

foreliggende planer. Forsvarets virksomhet må organiseres slik at det materielle kulturgrunnlaget for samisk kultur og reindrift ikke ødelegges.

Forsvarsbygg har nå anbefalt at Forsvarsdepartementet går til ekspropriasjon av det angjeldende området i Mauken og Blåtind.

På bakgrunn av utviklingen i saken ber Sametinget om konsultasjoner med Regjeringen i nevnte sak, og viser til konsultasjonsavtalen av 11.mai 2005 mellom Regjeringen og Sametinget.

Ivaretagelse av grunnlaget for den samiske kultur generelt og det materielle grunnlaget for samisk reindrift spesielt er et viktig samfunnsansvar. Samiske rettigheter i forbindelse med arealvern er et statlig ansvar som ikke skal bæres alene av næringsutøvere verken rettslig eller politisk.

I arbeidet med å sikre samiske rettigheter for det samiske folk ser Sametinget Forsvarets utbyggingsplaner i Mauken og Blåtind som en svært viktig prinsipiell og ressurskrevende sak. Sametinget vil gjennom konsultasjoner med Regjeringen arbeide for å sikre grunnlaget for en framtidig bærekraftig reindrift i Mauken og Blåtind innenfor folkerettens bestemmelser. Arbeidet forutsettes å skje i samarbeid med reindriftens organer og berørte parter i reindriften.

Sametinget viser til tidligere innspill i saken hvor det blant annet kreves politiske og juridiske ryddige prosesser i forhold til samiske rettigheter og reindriften rettigheter. Sametinget ser behov for en ytterligere juridisk dokumentasjon og konsekvensutredning for det samiske samfunn og for fortsatt samisk reindrift i området.

Videre skal alle arealinngrep i området utsettes inntil Samerettsutvalgets innstilling angående samiske rettsforhold sør for Finnmark foreligger.

Behandlingen av saken ble avsluttet 08.12.05 kl. 09.50

Sign: _____/_____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Inga Margrethe Eira

Side 203 av 215

Originalspråk: Norsk

Sak 60/05

Søknad om permisjon fra vervet som sametingsrepresentant - Berit Oskal Eira

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-012.11

04/5305

Saken påbegynt torsdag 08. desember 2005 kl. 09.50

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1		Møtelederskap	Sak 04/05
2		Berit Oskal Eira	Søknad om permisjon

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Møtelederskapet	09.11.05	Sak 04/05
Sametingets plenum	06.- 08.12.05	

II Forslag og merknader

Møtelederskapets innstilling overfor Sametingets plenum:

Sametingsrepresentant Berit Oskal Eira innvilges permisjon fra vervet som sametingsrepresentant i den tiden hun er statssekretær.

III Votering

Av 43 representanter var 39 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Møtelederskapets forslag ble enstemmig vedtatt.

Sign: _____/_____

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Josef Vedhugnes, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

Sametingsrepresentant Berit Oskal Eira innvilges permisjon fra vervet som sametingsrepresentant i den tiden hun er statssekretær.

Behandlingen av saken ble avsluttet 08.12.05 kl. 09.55

Originalspråk: Norsk

Sak 61/05

Valg av medlem og varamedlem til Samisk parlamentarisk råd

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-911

05/243

Saken påbegynt torsdag 08.desember 2005 kl. 09.55

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Valgkomiteen	07.12.05	008/05
Sametingets plenum	06.– 08.12.05	61/05

II Forslag og merknader

Valgkomiteens forslag

Følgende innstilles som medlemmer til Samisk parlamentariske råd:

- Anders Urheim, medlem
- Marie Therese N. Gaup, vara

Sign: _____/_____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Inga Margrethe Eira

Side 206 av 215

III Votering

Av 43 representanter var 39 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Valgkomiteens forslag ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Magnhild Mathisen, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

Medlem og varamedlem til Samisk parlamentarisk råd:

- Anders Urheim, medlem
- Marie Therese N. Gaup, vara

Behandlingen av saken ble avsluttet 08.12.05 kl. 10.00

Originalspråk: Norsk

Sak 62/05

Valg av Sametingets tilskuddsstyre 2005 - 2009

Arkiv Arkivsaksnr.

SF-012.51 05/3966

Saken påbegynt torsdag 08. desember 2005 kl. 10.00.

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	09.11.2000		Retningslinjer for Sametingets tilskuddsstyre

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Valgkomitèen	07.12.05	
Sametingets plenum	06.- 08.12.05	

Saksfremstilling

Etter retningslinjene for Sametingets tilskuddsstyre (§ 3) skal Sametinget oppnevne tilskuddsstyret av og blant Sametingets representanter. Det velges 7 medlemmer, herunder leder og nestleder, med personlige varamedlemmer for en valgperiode. Valget skjer som forholdsvalg. Tilskuddsstyret skal nå velges for inneværende valgperiode 2005 – 2009.

Sametingets tilskuddsstyre er Sametingets forvaltningsorgan for de fond og tilskuddsmidler Sametinget overfører tilskuddsstyret å fordele.

For valgperioden 2001 – 2005 har Sametingets tilskuddsstyre bestått av følgende:

Jarle Jonassen, leder, med Ingar Eira som personlig varamedlem
Marie Therese N. Gaup, nestleder, med Anders Urheim som personlig varamedlem
Oalf Eliassen, medlem, med Kristine Martinsen som personlig varamedlem
Ove Johnsen, medlem, med Per A. Bæhr som personlig varamedlem
Ann Kristine Sara, medlem, med Kjell Jøran Jåma som personlig varamedlem

Sign: _____/_____

Terje Tretnes, medlem, med Marit Guttorm Graven som personlig varamedlem
Willy Ørnebakk, medlem, med Elin Sabbasen som personlig varamedlem

II Forslag og merknader

Valgkomiteens forslag

Følgende velges som medlemmer til Sametingets tilskuddsstyre for valgperioden 2005 – 2009:

-	Navn	-	Stilling	-	Personlig varamedlem
-	Ann Mari Thomassen	-	leder	-	Ánne Márjá Gaup
				Eira	
-	Willy Ørnebakk	-	nestleder	-	Toril Bakken
-	John Harald Skum	-	medlem	-	Tor Mikalsen
-	Miriam Paulsen	-	medlem	-	Ellen Kristine Saba
-	Marie Therese N. Gaup	-	medlem	-	Knut Store
-	Sten Jønsson	-	medlem	-	Kirsten Appfjell
-	Olaf Eliassen	-	medlem	-	Camilla Pedersen

III Votering

Av 43 representanter var 39 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Valgkomiteens forslag ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Magnhild Mathisen, saksordfører	
2	Per Andersen Bæhr	

Sign: _____/_____

VI Sametingets vedtak

Følgende ble valgt som medlemmer til Sametingets tilskuddsstyre for valgperioden 2005 – 2009:

-	Navn	-	Stilling	-	Personlig varamedlem
-	Ann Mari Thomassen,	-	leder	-	Ánne Márjá Gaup
				Eira	
-	Willy Ørnebakk	-	nestleder	-	Toril Bakken
-	John Harald Skum	-	medlem	-	Tor Mikalsen
-	Miriam Paulsen	-	medlem	-	Ellen Kristine Saba
-	Marie Therese N.	-	medlem	-	Knut Store
	Gaup				
-	Sten Jønsson	-	medlem	-	Kirsten Appfjell
-	Olaf Eliassen	-	medlem	-	Camilla Pedersen

Behandlingen av saken ble avsluttet 08.12.05 kl. 10.05

Originalspråk: Norsk

Sak 63/05

Valg av klageorgan for tilsettingsrådet

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-210

05/3732

Saken påbegynt torsdag 08. desember 2005 kl. 10.05

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1			Sametingets personalreglement

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Valgkomitèen	07.12.2005	
Sametingets plenum	06.- 08.12.05	

Saksfremstilling

Personalreglement for Sametinget, fastsatt av Sametinget 31. mai 2005, pkt. 4: Klageorgan, fastslår følgende:

Klageorgan for Sametingets politiske tilsettingsråd er Sametingets klageorgan som oppnevnes av Sametinget blant Sametingets representanter og består av leder, nestleder og et medlem.

For perioden 2001-2005 har klageorganet bestått av Roger Pedersen, Josef Vedhugnes og Tormod Bartoldsen.

Sign: _____/_____

II Forslag og merknader

Valgkomiteens innstilling

Følgende oppnevnes til medlemmer i klageorganet:

- Marie Therese N. Gaup, leder
- Josef Vedhugnes, medlem
- Kirsten Appfjell, medlem

III Votering

Av 43 representanter var 39 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Magnhild Mathisen, saksordfører	

VI Sametingets vedtak

Følgende ble oppnevnt som medlemmer til klageorganet:

- Marie Therese N. Gaup, leder
- Josef Vedhugnes, medlem
- Kirsten Appfjell, medlem

Behandlingen av saken ble avsluttet 08.12.05 kl. 10.10

Sign: _____/_____

Originalspråk: Norsk

Sak 64/05

AP representant Wiebke Synnøve Slåtsveen føres tilbake til Plan- og finanskomiteen slik valgkomiteen hadde foreslått

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-012.19

05/2968

Saken påbegynt onsdag 07. desember 2005 kl. 19.20

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	29.11.05	Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Ny sak på sakskartet til førstkomende plenum

II Forslag til vedtak

Forslaget fra Ap's Sametingsgruppe ved Egil Olli.

AP representant Wiebke Synnøve Slåtsveen føres tilbake til Plan- og finanskomiteen slik valgkomiteen hadde foreslått.

III Votering

Av 43 representanter var 41 til stede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslaget fra Ap's Sametingsgruppe ved Egil Olli ble vedtatt med 37 stemmer mot 4 stemmer.

IV Protokolltilførsler

Det ble ikke fremmet noen protokolltilførsler i denne saken.

Sign: _____/_____

V Taleliste og replikkordskifte

	Innlegg	Replikk
1	Egil Olli, saksordfører	
2	Isak Mathis O. Hætta	Magnhild Mathisen
	Klemet Erland Hætta, forr.orden	
3	Jánoš Trosten	
4	Terje Tretnes	
5	Klemet Erland Hætta	Egil Olli
	Klemet Erland Hætta	
	Jánoš Trosten, forr.orden	
	Egil Olli, forr.orden	
6	Toril Bakken	Kirsten Appfjell
		Isak Mathis O. Hætta
		Egil Olli
7	Anders Urheim	Klemet Erland Hætta
8	Isak Mathis O. Hætta	
9	Terje Tretnes	Josef Vedhugnes
	Terje Tretnes	
10	Olaf Eliassen	Toril Bakken
		Per Edvin Varsi
		Klemet Erland Hætta
	Olaf Eliassen	
11	Per Andersen Bæhr	
	Egil Olli, forr.orden	
	Jánoš Trosten, forr.orden	

VI Sametingets vedtak

AP representant Wiebke Synnøve Slåtsveen føres tilbake til Plan- og finanskomiteen.

Behandlingen av saken ble avsluttet 07.12.05 kl. 20.20.

Sign: _____/_____

